

การศึกษาด้านภาพการใช้อาคารสถานที่และกำลังครูโรงเรียนรัฐบาลในภาคศึกษา 5

ปีการศึกษา 2513

ปริญญาโท

ของ

สุวิทย์ นานัตกุล

THE LIBRARY
COLLEGE OF EDUCATION
BANGKOK, THAILAND

เขตอภินิหารศึกษา

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

12 มีนาคม 2514

การศึกษาด้านภาพการใช้อาคารสถานที่และกำลังครูของโรงเรียนรัฐบาล

ในภาคศึกษา 5 ปีการศึกษา 2513

บทคัดย่อ

ของ

สุวิทย์ มาปิตกุล

เสนอต่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

12 มีนาคม 2514

การศึกษารังนี้ มีความมุ่งหมายสำคัญเพื่อศึกษาสถานภาพการใช้อาคารสถานที่ และกำลังครูของโรงเรียนรัฐบาลในภาคศึกษา 5 ปีการศึกษา 2513 ได้แก่โรงเรียนทั้งหมดในจังหวัดราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สุพรรณบุรี กาญจนบุรี และสมุทรสงคราม โดยส่งแบบสอบถามให้ครูใหญ่ 36 คน และครู 636 คน เป็นผู้ตอบ ปรากฏผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1. โรงเรียนส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในทำเลที่เหมาะสม
2. อาคารเรียนและอาคารประกอบส่วนใหญ่มีลักษณะดี
3. อาคารเรียนส่วนใหญ่ได้ใช้ประโยชน์ในอัตราสูง
4. โรงเรียนจำนวนมากต้องการอาคารเรียน
5. ปัญหาสำคัญในการดูแลรักษาอาคารสถานที่คือ โรงเรียนไม่มีรั้วและมีภารโรงน้อย
6. โดยทั่วไป ในภาคศึกษา 5 ไม่ขาดครู มีอัตราส่วนนักเรียนต่อครูเท่ากับ 25 ต่อ 1 แต่โรงเรียนส่วนใหญ่ระบุว่าขาดครูวิชาภาษาอังกฤษและครูแนะแนว
7. สวัสดิการของครูอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ แม้ว่าจะมีบ้านพักครูให้ไม่เพียงพอ กับความต้องการ.

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
ของวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้

พจน ฐ-เพียรชัย

ประธาน

เกษม คุ้ม

กรรมการ

สม งาม

กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ เพราะผู้เขียนได้รับคำแนะนำและถวายช่วยเหลือ
อย่างดียิ่งจาก อาจารย์ ดร. พจน์ สะเพียรชัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกียรติ ศรีพงษ์
และอาจารย์ปริญญา อังกุสิงห์ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้เขียนขอขอบคุณ ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ และ ครูอาจารย์ในภาคศึกษา 5
ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ขอขอบคุณกองโรงเรียนรัฐบาลที่ช่วยเหลือ
ส่งและรับแบบสอบถามให้เขียน ขอขอบคุณ คุณสมพันธ์ เลขาสำเนา คุณประยุทธ เกศนวล
และคุณประจักษ์ เค็ดแก้ว ที่ช่วยพิมพ์และช่วยเหลืออย่างอื่นๆ จาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้
สำเร็จสมบูรณ์

สุวิทย์ มานิตกุล

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความมุ่งหมายในการค้นคว้า	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการค้นคว้า	6
3 วิธีการดำเนินการ	21
กลุ่มตัวอย่าง	21
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	25
การรวบรวมข้อมูล	25
การจัดกระทำกับข้อมูล	26
สถิติวิเคราะห์ข้อมูล	26
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	28
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการแปลผล	28
ผลการวิเคราะห์ที่ถึงโรงเรียน	28
ผลการวิเคราะห์ที่ จำนวน ลักษณะ สภาพ และสุขลักษณะของอาคารและห้อง	38
ผลการวิเคราะห์การใช้ประโยชน์และความสูญเสียเกี่ยวกับการใช้อาคาร	70
ผลการวิเคราะห์ปัญหาการดูแลรักษาอาคารสถานที่ และความทองการอาคารเป็น	85
ผลการวิเคราะห์จำนวนครู วุฒิ ประสบการณ์ของครู	87

ผลการวิเคราะห์การใช้ และปัญหาการใช้กำลังครู	92
ผลการวิเคราะห์สวัสดิการและขวัญของครู	132
5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	171
ความมุ่งหมายในการศึกษา	171
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	171
อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	176
บรรณานุกรม	179
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก.	
ภาคผนวก ข.	

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1. แสดงจำนวนครู จำแนกตามโรงเรียนเป็นรายจังหวัด	2๘
2. แสดงตำแหน่งที่ตั้งโรงเรียนกับแหล่งชุมชน จำแนกตามรายจังหวัด	29
3. แสดงตำแหน่งที่ตั้งโรงเรียนกับแหล่งเสื่อมโทรมทางศีลธรรมจำแนกตามรายจังหวัด	30
4. แสดงตำแหน่งที่ตั้งโรงเรียนกับการคมนาคม จำแนกตามรายจังหวัด	31
5. แสดงจำนวนโรงเรียน จำแนกตามขนาดพื้นที่เป็นรายจังหวัด	32
6. แสดงสภาพที่ดินที่โรงเรียนตั้งอยู่ จำแนกเป็นรายจังหวัด	33
7. แสดงจำนวนโรงเรียนที่มีและไม่มีสนามกีฬา และสภาพของสนาม จำแนกเป็นรายจังหวัด	34
8. แสดงจำนวนโรงเรียนที่มีรั้วและที่พักผ่อนของนักเรียน จำแนกเป็นรายจังหวัด	35
9. แสดงจำนวนโรงเรียนเกี่ยวกับแหล่งน้ำดื่มน้ำใช้ จำแนกเป็นรายจังหวัด	36
10. แสดงจำนวนโรงเรียน อาคารเรียนและห้องเรียน จำแนกเป็นรายจังหวัด	38
11. แสดงจำนวนอาคารเรียน จำแนกตามลักษณะ เป็นรายจังหวัด	39
12. แสดงจำนวนอาคารเรียน จำแนกตามอายุเป็นรายจังหวัด	40
13. แสดงจำนวนอาคารเรียน จำแนกตามสภาพเป็นรายจังหวัด	41
14. แสดงการายเฉลี่ย殊ลักษณะของห้องเรียน จำแนกเป็นรายจังหวัด	42
15. แสดงจำนวนโรงเรียนที่มีและไม่มีห้องเฉพาะวิชา จำแนกตามประเภทห้อง เป็นรายจังหวัด	43
16. แสดงการายเฉลี่ย殊ลักษณะห้องเฉพาะวิชา จำแนกตามประเภทห้อง เป็นรายจังหวัด	44
17. แสดงจำนวนโรงเรียนที่มีและไม่มีอาคารอุตสาหกรรมศิลป์และเกษตรกรรมศิลป์ จำแนกเป็นรายจังหวัด	45
18. แสดงจำนวนอาคารอุตสาหกรรมศิลป์และเกษตรกรรมศิลป์ จำแนกตามลักษณะ เป็นรายจังหวัด	46
19. แสดงจำนวนอาคารอุตสาหกรรมศิลป์และเกษตรกรรมศิลป์ จำแนกตามอายุ เป็นรายจังหวัด	47

20.	แสดงจำนวนอาคารอุตสาหกรรมศิลป์และกหกรรมศิลป์ จำแนกตามสภาพ เป็นรายจังหวัด	49
21.	แสดงการรายเฉลี่ยสู่ลักษณะ อาคารอุตสาหกรรมศิลป์และกหกรรมศิลป์ จำแนกเป็นรายจังหวัด	51
22.	แสดงจำนวนโรงเรียนที่มีและไม่มีโรงอาหาร หอประชุมและโรงอาหาร ที่รวมกับหอประชุม จำแนกเป็นรายจังหวัด	53
23.	แสดงจำนวนอาคารโรงอาหาร หอประชุมและโรงอาหารรวมกับหอประชุม จำแนกตามลักษณะ เป็นรายจังหวัด	54
24.	แสดงจำนวนอาคารโรงอาหาร หอประชุมและโรงอาหารที่รวมกับหอประชุม จำแนกตามอายุเป็นรายจังหวัด	57
25.	แสดงจำนวนอาคารโรงอาหาร หอประชุมและโรงอาหารที่รวมกับหอประชุม จำแนกตามสภาพเป็นรายจังหวัด	60
26.	แสดงการรายเฉลี่ยสู่ลักษณะอาคาร โรงอาหาร หอประชุม และโรงอาหารที่รวมกับหอประชุม จำแนกตามรายจังหวัด	63
27.	แสดงอัตราเฉลี่ยจำนวนนักเรียนต่อส้วมและที่ปัสสาวะ จำแนกตามภาค จำแนกตามรายจังหวัด	65
28.	แสดงการแจกแจงที่ทั้งส้วม	66
29.	แสดงจำนวนส้วม จำแนกตามประเภท	66
30.	แสดงจำนวนส้วม จำแนกตามสภาพและประเภทเป็นรายจังหวัด	67
31.	แสดงการรายเฉลี่ยสู่ลักษณะส้วมและที่ปัสสาวะ จำแนกเป็นรายจังหวัด	69
32.	แสดงจำนวนอาคารเรียนที่สามารถดัดแปลงห้องใช้ตามประโยชน์อย่างอื่น จำแนกเป็นรายจังหวัด	70
33.	แสดงจำนวนอาคารเรียนที่ไร้ห้องเรียนโดยเฉลี่ยใน 1 วัน จำแนกเป็นรายจังหวัด	71
34.	แสดงการไร้ที่เรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด จำแนกเป็นรายจังหวัด	72
35.	แสดงจำนวนชั่วโมงที่ไร้ห้องเฉพาะวิชาโดยเฉลี่ยใน 1 วัน จำแนกตามประเภทห้อง	73

36.	แสดงจำนวนความถี่ การใช้อาคารอุตสาหกรรมกิลด์ และคหกรรมกิลด์ จำแนกตามประเภทอาคาร	74
37.	แสดงจำนวนอาคารอุตสาหกรรมกิลด์ และคหกรรมกิลด์ จำแนกตามชั่วโมงที่ใช้ เป็นรายจังหวัด	75
38.	แสดงจำนวนความถี่ ในการใช้หอประชุม โรงอาหาร และโรงอาหาร ที่รวมกับหอประชุม	77
39.	แสดงจำนวนโรงอาหาร หอประชุม และโรงอาหารรวมกับหอประชุม จำแนกตามชั่วโมงที่ใช้ เป็นรายจังหวัด	78
40.	แสดงจำนวนห้องสมุด จำแนกตามที่ตั้ง เกี่ยวกับความสะดวกในการมาใช้ ของครูและนักเรียน เป็นรายจังหวัด	81
41.	แสดงจำนวนห้องสมุด จำแนกตามความจุ้นักเรียนที่สามารถเข้าใช้ได้พร้อมกัน ในคราวเดียว จำแนกเป็นรายจังหวัด	82
42.	แสดงจำนวนห้องสมุด จำแนกตามชั่วโมงที่ใช้ เป็นรายจังหวัด	83
43.	แสดงจำนวนความถี่ บัณฑิตการดูแลรักษาอาคารสถานที่ จำแนกเป็นรายจังหวัด	85
44.	แสดงลำดับความถี่ ของโรงเรียนที่มีความต้องการอาคารเพิ่มเติม จำแนกตามประเภทอาคารเป็นรายจังหวัด	86
45.	แสดงจำนวนครู แจกแจงตามเพศ วุฒิ อายุจริง อายุราชการ และเงินเดือน เป็นรายจังหวัด	87
46.	แสดงจำนวนครูใหญ่ แจกแจงตามเพศ วุฒิ อายุจริง จำนวนปีที่เป็นครูใหญ่ และระดับเงินเดือน จำแนกเป็นรายจังหวัด	88
47.	แสดงจำนวนครู แจกแจงตามระดับความสนใจ ในการแสวงหาความรู้ของครู ในทัศนะของครูโรงเรียนเดียวกัน จำแนกเป็นรายจังหวัด	89
48.	แสดงจำนวนครูใหญ่ จำแนกตามระดับความเห็น เกี่ยวกับความสนใจ แสวงหาความรู้ของครู	90
50.	แสดงจำนวนครูใหญ่ ที่เคยและไม่เคยรับการอบรมเกี่ยวกับงานในหน้าที่ครูใหญ่ และการนำความรู้จากการอบรมมาใช้เป็นประโยชน์ในการทำงาน	91

ตาราง	หน้า
51. แสดงว่าบนักเรียนโดยเฉลี่ยต่อครูหนึ่งคน จำแนกตามรายจังหวัด	92
52. แสดงจำนวนครู แจกแจงตามเพศ เกี่ยวกับจำนวนชั่วโมงสอนในหนึ่งสัปดาห์ เป็นรายจังหวัด	93
53. แสดงจำนวนครู แจกแจงตามวุฒิ เกี่ยวกับจำนวนชั่วโมงสอนในหนึ่งสัปดาห์ เป็นรายจังหวัด	95
54. แสดงจำนวนครู แจกแจงตามอายุจริง เกี่ยวกับจำนวนชั่วโมงสอนใน หนึ่งสัปดาห์ เป็นรายจังหวัด	97
55. แสดงจำนวนครู แจกแจงตามอายุราชการ เกี่ยวกับจำนวนชั่วโมงสอน ในหนึ่งสัปดาห์ เป็นรายจังหวัด	99
56. แสดงจำนวนครู แจกแจงตามระดับเงินเดือน เกี่ยวกับชั่วโมงสอนในหนึ่ง สัปดาห์ เป็นรายจังหวัด	101
57. แสดงจำนวนครูใหญ่ เกี่ยวกับชั่วโมงสอน ในหนึ่งสัปดาห์	104
58. แสดงจำนวนครู เกี่ยวกับชั่วโมงสอน ที่ต้องสอนแถมเสริมนักเรียนที่เรียนช้า และมีปัญหาโดยเฉลี่ยในหนึ่งสัปดาห์ จำแนกเป็นรายจังหวัด	104
59. แสดงการรายเฉลี่ย การทำงานนอกเหนืองานสอน ของครู จำแนกตามเพศ วุฒิ และอายุราชการ	105
60. แสดงจำนวนความถี่ของครู จำแนกตามจำนวนนักเรียนในชั้นที่สอน โดยเฉลี่ย เป็นรายจังหวัด	106
61. แสดงจำนวนครู ที่สอนตรงและไม่ตรงความสามารถ จำแนกตามวุฒิ เป็นรายจังหวัด	107
62. แสดงจำนวนครูใหญ่ เกี่ยวกับปัญหาในการจัดครูเข้าสอน	108
63. แสดงจำนวนโรงเรียนที่มีครูเกินและไม่พอ จำแนกตามสาขาวิชาต่างๆ เป็นรายจังหวัด	109
64. แสดงจำนวนโรงเรียนที่ต้องการครูเพิ่ม ในปีการศึกษา 2513 จำแนกตามความถี่ของการเป็นรายจังหวัด	110

65. แสดงจำนวนครูแจกแจงตามงานอื่น ที่นอกเหนือจากงานสอน
เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ จำแนกตามเพศ เป็นรายจังหวัด 111
66. แสดงการรายเฉลี่ย เวลาที่ใช้เตรียมตัวเข้าสอนเมื่อสัปดาห์แรกเริ่มแล้ว
เวลาที่อยู่ที่โรงเรียนก่อนโรงเรียนเช้า และหลังโรงเรียนเลิกแล้ว
จำแนกเป็นรายจังหวัด 112
67. แสดงจำนวนวันลาของครูในภาคต้น ปีการศึกษา 2513 จำแนกตามเพศ
เป็นรายจังหวัด 113
68. แสดงจำนวนวันลาของครูในภาคต้น ปีการศึกษา 2513 จำแนกตามวุฒิ
เป็นรายจังหวัด 114
69. แสดงจำนวนวันลาของครูในภาคต้น ปีการศึกษา 2513 จำแนกตาม
อายุจริง เป็นรายจังหวัด 115
70. แสดงจำนวนวันลาของครูในภาคต้น ปีการศึกษา 2513 จำแนกตาม
อายุราชการ เป็นรายจังหวัด 116
71. แสดงจำนวนวันลาของครูในภาคต้น ปีการศึกษา 2513 จำแนกตาม
ระดับเงินเดือน เป็นรายจังหวัด 117
72. แสดงจำนวนวันลาของครูใหญ่ในภาคต้น ปีการศึกษา 2513 จำแนก
ตามเพศ วุฒิ อายุจริง จำนวนปีที่เป็นครูใหญ่ และระดับเงินเดือน 119
73. แสดงจำนวนครูที่เข้าสอนแทนครูที่ไม่มา จำแนกเป็นรายจังหวัด 126
74. แสดงจำนวนครูที่สังเกตเห็นชั้นวางในสัปดาห์หนึ่งๆ จำแนกเป็นรายจังหวัด 127
75. แจกแจงการแจกแจงการประชุมปรึกษางาน ในทัศนะของครูใหญ่ 128
76. แสดงจำนวนครู จำแนกตามระดับความพอใจในมาตรฐานการเรียน
ของนักเรียน เมื่อเทียบกับที่อื่น เป็นรายจังหวัด 129
77. แสดงจำนวนครูใหญ่ จำแนกตามระดับความพอใจ ในมาตรฐานการเรียน
ของนักเรียนเมื่อเทียบกับที่อื่น 130
78. แสดงการแจกแจงความถี่ การใช้เวลาว่างที่โรงเรียนของครู
จำแนกเป็นรายจังหวัด 131

79. แสดงจำนวนกรที่อยูอาถัย และไมไดอยูอาถัยบานพักกร ความสะดวกสบาย
ของกรที่อยูอาถัยบานพักกร และความจำเป็นที่ตองอยูอาถัยบานพักกรของ
กร ที่ไมไดอยูอาถัยบานพักกร จำแนกเป็นรายจังหวัด 132
80. แสดงการแจกแจงเกี่ยวกับความสะดวกเรื่องอาหารกลางวันและน้ำดื่ม
ที่กรได้รับ จำแนกเป็นรายจังหวัด 133
81. แสดงการแจกแจง ความเพียงพอของอุปกรณ์ และหนังสือประกอบการสอน
ที่โรงเรียนวัดให้ ในทักษะของกร จำแนกตามรายจังหวัด 134
82. แสดงการรายเฉลี่ยการส่งเสริมขวัญและกำลังใจที่กรได้รับ จำแนกตามเพศ
วุฒิ และอายุราชการ 135
83. แสดงการแจกแจงระดับความสนใจ ให้ขอเสนอแนะ และข้อคิดเห็นของกร
ในทักษะของกรใหญ่ 137
84. แสดงการรายเฉลี่ย และค่าความแปรปรวน เกี่ยวกับความรู้สึกลดอคภัย
และอบอุ่นใจ จำแนกตามเพศ เป็นรายจังหวัด 138
85. แสดงการรายเฉลี่ย และค่าความแปรปรวนเกี่ยวกับความรู้สึกลดอคภัย
และอบอุ่นใจของกร จำแนกตามวุฒิ เป็นรายจังหวัด 139
86. แสดงการรายเฉลี่ย และค่าความแปรปรวน เกี่ยวกับความรู้สึกลดอคภัย
และอบอุ่นใจของกร จำแนกตามอายุจริง เป็นรายจังหวัด 140
87. แสดงการรายเฉลี่ยและค่าความแปรปรวน เกี่ยวกับความรู้สึกลดอคภัย
และอบอุ่นใจของกร จำแนกตามอายุราชการ เป็นรายจังหวัด 142
88. แสดงการรายเฉลี่ย และค่าความแปรปรวน เกี่ยวกับความรู้สึกลดอคภัย
และอบอุ่นใจของกร จำแนกตามระดับเงินเดือน เป็นรายจังหวัด 143
89. แสดงการรายเฉลี่ย และค่าความแปรปรวน เกี่ยวกับความร่วมมือกันทำงาน
และเจตนคติต่ออาชีพกรของกร ในทักษะของกรโรงเรียนเดียวกัน
จำแนกเป็นรายจังหวัด 145

90.	แสดงการรายเฉลี่ย และค่าความแปรปรวน เกี่ยวกับความร่วมมือกันทำงาน และเจตนคติต่ออาชีพการของครู ในทัศนะของครูใหญ่	146
91.	แสดงจำนวนครู ที่ต้องการย้ายและไม่ต้องการย้าย จำแนกตามเพศ เป็นรายจังหวัด	147
92.	แสดงการแจกแจงเหตุผลการย้ายของครู จำแนกตามเพศ เป็นรายจังหวัด	149
93.	แสดงจำนวนครู ที่ต้องการย้ายและไม่ต้องการย้าย จำแนกตามวุฒิ เป็นรายจังหวัด	151
94.	แสดงการแจกแจงเหตุผลการย้ายของครู จำแนกตามวุฒิเป็นรายจังหวัด	153
95.	แสดงจำนวนครูที่ต้องการย้าย และไม่ต้องการย้าย จำแนกตามอายุจริง เป็นรายจังหวัด	155
96.	แสดงการแจกแจงเหตุผลการย้ายของครู จำแนกตามอายุจริง เป็นรายจังหวัด	157
97.	แสดงจำนวนครู ที่ต้องการย้ายและไม่ต้องการย้าย จำแนกตามอายุราชการ เป็นรายจังหวัด	158
98.	แสดงการแจกแจงเหตุผลการย้ายของครู จำแนกตามอายุราชการ เป็นรายจังหวัด	161
99.	แสดงจำนวนครูที่ต้องการย้ายและไม่ต้องการย้าย จำแนกตามระดับเงินเดือน เป็นรายจังหวัด	162
100.	แสดงการแจกแจง เหตุผลการย้ายของครู จำแนกตามระดับเงินเดือน เป็นรายจังหวัด	165
101.	แสดงจำนวนครูใหญ่ ที่ต้องการย้าย ไม่ต้องการย้าย และต้องการ เป็นครูน้อย จำแนกตามเพศ อายุจริง วุฒิ จำนวนปีที่เป็นครูใหญ่ และเงินเดือน	167
102.	แสดงการแจกแจง เหตุผลการย้ายของครูใหญ่ จำแนกตามเพศ วุฒิ อายุจริง จำนวนปีที่เป็นครูใหญ่ และเงินเดือน	168

บัญชีภาพ

ภาพ	หน้า
1. กราฟแห่งแสดงการเปรียบเทียบลักษณะอาคารเรียน อาคารอุตสาหกรรมศิลป์ อาคารคหกรรมศิลป์ อาคารโรงอาหาร อาคารโรงอาหารที่รวมกับ หอประชุม	56
2. แสดงเส้นภาพเปรียบเทียบอายุ อาคารเรียน อาคารอุตสาหกรรมศิลป์ อาคารคหกรรมศิลป์ อาคารโรงอาหาร อาคารหอประชุม และอาคารโรงอาหารที่รวมกับหอประชุม	59
3. แสดงเส้นภาพเปรียบเทียบสภาพอาคารเรียน อาคารอุตสาหกรรมศิลป์ อาคารคหกรรมศิลป์ อาคารโรงอาหาร อาคารโรงอาหารที่รวมกับ หอประชุม	62
4. แสดงเส้นภาพเปรียบเทียบการใช้อาคารอุตสาหกรรมศิลป์ อาคารคหกรรมศิลป์ อาคารโรงอาหาร อาคารหอประชุม และอาคารโรงอาหารที่รวมกับ หอประชุม โดยเฉลี่ยในหนึ่งวัน	80
5. แสดงเส้นภาพเปรียบเทียบการใช้ของเรียน ห้องวิทยาศาสตร์ ห้องสังคมศึกษา ห้องศิลป์ ห้องสมุด โดยเฉลี่ยในหนึ่งวัน	84
6. แสดงเส้นภาพเปรียบเทียบจำนวนชั่วโมงสอนโดยเฉลี่ยในหนึ่งสัปดาห์ ของครูชายและครูหญิง	94
7. แสดงเส้นภาพเปรียบเทียบจำนวนชั่วโมงสอนโดยเฉลี่ยในหนึ่งสัปดาห์ ของครูผู้ศึกษากว่าปริญญาตรี และปริญญาตรีขึ้นไป	96
8. แสดงเส้นภาพเปรียบเทียบจำนวนชั่วโมงสอนโดยเฉลี่ยในหนึ่งสัปดาห์ ของครูอายุ 40 ปีลงมา และ 41 ปีขึ้นไป	98
9. แสดงเส้นภาพเปรียบเทียบจำนวนชั่วโมงสอนโดยเฉลี่ยในหนึ่งสัปดาห์ ของครูอายุราชการ 5 ปีลงมา และ 6 ปีขึ้นไป	100

10. แสดงแผนภาพเปรียบเทียบจำนวนวันชำโสมงาอนโดยเฉลี่ยในหนึ่งสัปดาห์
ของกรุงเงินเดือน 1300 บาทลงมา , 1400-2750 บาท ,
และ 2900 บาทขึ้นไป 103
11. แสดงแผนภาพเปรียบเทียบวันลาของครูใหญ่ชาย ครูใหญ่หญิง
ครูชายและครูหญิง 121
12. แสดงแผนภาพเปรียบเทียบวันลาของครูใหญ่และครู จำแนกเป็นวุฒิ
ต่ำกว่าปริญญาตรี และปริญญาตรีขึ้นไป 122
13. แสดงแผนภาพเปรียบเทียบวันลาของครูใหญ่และครู จำแนกเป็นอายุจริง
ไม่เกิน 40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป 123
14. แสดงแผนภาพเปรียบเทียบวันลาของครูใหญ่และครู จำแนกเป็นอายุที่เป็น
ครูได้ หรืออายุราชการ 5 ปีลงมา และ 6 ปีขึ้นไป 124
15. แสดงแผนภาพเปรียบเทียบวันลาของครูใหญ่และครู จำแนกตามระดับเงินเดือน
1300 บาทลงมา , 1400 - 2750 บาท , และ 2900 บาทขึ้นไป 125
16. กราฟแท่งเปรียบเทียบความถี่ของการย้ายและไม่ต้องการย้ายของครู
จำแนกตามเพศ 148
17. กราฟแท่งเปรียบเทียบความถี่ของการย้ายและไม่ต้องการย้ายของครู จำแนกตามวุฒิ 152
18. กราฟแท่งเปรียบเทียบความถี่ของการย้ายและไม่ต้องการย้ายของครู
จำแนกตามอายุจริง 156
19. กราฟแท่งเปรียบเทียบความถี่ของการย้ายและไม่ต้องการย้ายของครู
จำแนกตามอายุราชการ 160
20. กราฟแท่งเปรียบเทียบความถี่ของการย้ายและไม่ต้องการย้ายของครู
จำแนกตามระดับเงินเดือน 164

ปัจจุบันประเทศไทยกำลังเร่งรัดพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม (กองวางแผนการศึกษา, 2511 : 219) การศึกษามีบทบาทสำคัญยิ่งในการพัฒนาส่วนรวม เพราะไม่เพียงแต่ฝึกฝนคนเพื่อความก้าวหน้าทางอุตสาหกรรมและทางกร เมือง เท่านั้น ยังมีบทบาทในการสร้างพื้นฐานทางสังคมเพื่อเสริมคุณค่า เจตนคติและสิ่งสูงใจ ตลอดจนความรู้ความสามารถต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายในการพัฒนาประเทศด้วย

ขณะนี้ประเทศไทยขาดกำลังคนระดับกลางเป็นอันมาก อธิบดีกรมวิสามัญศึกษา (ก่อ สวัสดิ์พาณิชย์, 2513 : 171) กล่าวว่า " การมัธยมศึกษาเป็นเรื่องความเห็นความตายของประเทศไทยในขณะนี้ ทั้งนี้เพราะจำนวนนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษา มีน้อยเกินไปเมื่อเทียบกับจำนวนนักเรียนในระดับอื่น เทียบกับความต้องการกำลังคนระดับกลางและระดับสูงและเทียบทางสถิติกับประเทศเพื่อนบ้าน " ผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารระดับประถมศึกษาท่านหนึ่ง (เอกวิทย์ ฌ ถกลาง , 2510 : 22) กล่าวผ่านองเดวกับว่า ประเทศไทยต้องขยายตัวระดับมัธยมศึกษาให้มาก เพราะผู้ที่ไปการศึกษาระดับนี้ได้ผลทดแทนทางเศรษฐกิจกับประเทศในอัตราสูง คุณภาพของประชากรและกำลังคนของประเทศจะเจริญขึ้นหรือทรุดต่ำลงเพียงใดขึ้นอยู่กับคุณภาพของมัธยมศึกษาเป็นส่วนใหญ่

การที่จะปรับปรุงคุณภาพและเพิ่มปริมาณนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา มีสิ่งที่ควรพิจารณาอยู่หลายประการคือ หลักสูตร แบบเรียน อาคารสถานที่และครู เป็นต้น กรมวิสามัญศึกษาได้กำหนดนโยบายในการดำเนินงานไว้ดังนี้ (กรมวิสามัญศึกษา , 2513 : 3)

" 1. จะเพิ่มปริมาณและปรับปรุงคุณภาพการมัธยมศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลให้สูงขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนภูมิภาค

2. จะใช้อาคารสถานที่ ครู และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์อย่างเต็มที่

3. จะปรับปรุงหลักสูตรให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้น

4. จะนำวิธีการและอุปกรณ์ใหม่ ๆ ที่จำเป็นบางประการมาใช้ในการขยายปริมาณและคุณภาพ

5. จะปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนในโรงเรียนราษฎร์ ให้ทัดเทียม โรงเรียนรัฐบาล "

การปรับปรุงการมัธยมศึกษาเพื่อเพิ่มกำลังคนระดับกลางตามนโยบายของกรม
วิชาญศึกษา โดยจะขยายปริมาณการศึกษาในส่วนภูมิภาคให้มากที่สุดนั้น กรมวิชาญศึกษา
ได้ระดมกำลังทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้เพื่อการศึกษาทุกวิถีทางเท่าที่จะทำได้ เพื่อให้เกิด
สัมฤทธิ์ผลตามนโยบายที่วางไว้ แต่ทั้งนี้มิใช่เป็นการลงทุนเพิ่มขึ้นหรือลงทุนใหม่แต่อย่างใด

มีผู้ให้ข้อคิดเกี่ยวกับการใช้อาคารสถานที่ว่า (สมชัย วุฒิวิริษา, 2511 : 21)
ควรจัดหาทางไปโรงเรียนอาคาร ให้มากกว่าวันละ 5 ชั่วโมง (ชญ แสงศักดิ์,
2511 : 153) อาคารและสถานที่เป็นการลงทุนเพื่อการศึกษาย่างหนึ่ง การมีอาคาร
มากเกินไปไปไม่ได้ประโยชน์เท่าที่ควร ผู้บริหารบางคนมักจะพยายามหาทางให้ได้อาคาร
และห้องเรียนมากขึ้น โดยไม่คำนึงถึงการได้ประโยชน์ให้คุ้มค่า ควรใช้วางแผนอย่างถี่
เพื่อประหยัดเงินและนำเงินไปใช้ไปทางอื่นๆ ที่จำเป็น

ในก้นกำลังครู (ชญ แสงศักดิ์, 2511 : 154) จำนวนและอัตราครูที่สอน
แต่ละโรงเรียนเป็นวิธีการคิดประสิทธิภาพผลทางการศึกษาอย่างหนึ่ง เพราะงานอย่างเดียวกับ
ถ้ามีครูมากเกินไปแต่ได้ผลงานเท่ากันประสิทธิภาพผลทางการศึกษาคงต่ำ จึงต้องป้องกันแก้ไข
การมีครูมากเกินไปในบางโรงเรียนหรือพยายามให้มีครูวิชาเฉพาะใช้เพียงพอกับวิชาที่จะ
เปิดสอนตามหลักสูตร และพยายามใจกำลังครูให้ถูกต้องตามความสามารถ ความสนใจ
และความถนัดของครู

ตามนโยบายของกรมวิชาญศึกษาที่จะเพิ่มขึ้นเรียนให้มากขึ้นนี้เกิดความกังวลใจ
เพราะอาคารเรียนของโรงเรียนในสังกัดกองโรงเรียนรัฐบาล กรมวิชาญศึกษา กระทรวง
ศึกษาธิการ ในส่วนภูมิภาคโดยทั่ว ๆ ไป อยู่ในสภาพที่ผู้พึงเสียหายมาก ชาวครูที่มีคุณภาพ
สาเหตุมาจากครูหมดสมรรถภาพเช่น มีอายุมากครูหมดกำลังใจในการปฏิบัติงานที่เื่องจาก
ชาวสวัสดิการ ชาวเจตนคติที่ดีในการทำงาน อนึ่งขนาดของโรงเรียนและห้องเรียนมีผล
สำคัญต่อคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนนั้น ๆ

ควมเห็นชอบเกี่ยวกับนโยบายการศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และข้อขัดแย้งเกี่ยวกับกำลังครู และอาคารสถานที่ ทำให้ผู้เขียนใคร่จะทราบว่า เตาที่เป็นอยู่ในสภาพอาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ถูกสุขลักษณะแค่ไหน เพียงไร ครูมีประสิทธิภาพในการสอนมากเพียงไร การบริหารงานในโรงเรียนเป็นเครื่องช่วยส่งเสริมหรือบั่นทอนขวัญ สวัสดิการ ประสิทธิภาพ ของครูเพียงไร ผู้เขียนจะศึกษาสถานภาพดังกล่าวในภาคศึกษา 5 อันได้แก่ จังหวัดราชบุรี เพชรบุรี สมุทรสงคราม ประจวบคีรีขันธ์ กาญจนบุรี และสุพรรณบุรี เพื่อทราบถึงสถานภาพที่แท้จริงเกี่ยวกับอัตราครูต่อนักเรียน การใช้กำลังครูถูกต้องตามประสงค์ วุฒิ และความถนัดของครู ความพอเพียงของสถานที่ อาคาร และห้องเรียน สุขลักษณะของห้องเรียน ปัญหา ที่เกี่ยวข้องกับการใช้อาคารสถานที่และกำลังครู เพื่อจะเป็นข้อบ่งชี้ให้เห็นความอุปสรรคทางการศึกษา อันจะได้เป็นแนวทางในการปรับปรุงให้ถูกต้องตามนโยบายทางการศึกษาที่กรมวิสามัญศึกษาได้วางไว้

จุดมุ่งหมายในการค้นคว้า

การศึกษารังนี้ มุ่งศึกษาสถานภาพอาคารสถานที่ และกำลังครู ในแง่การใช้ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เกี่ยวกับอาคารสถานที่

1.1 ที่ตั้งของโรงเรียน

1.2 จำนวน อายุ ลักษณะ สภาพ และความถูกสุขลักษณะของอาคาร

และห้อง

1.3 การใช้ประโยชน์ และความสูญเสียเกี่ยวกับการใช้อาคาร

1.4 ปัญหาการดูแลรักษาอาคารสถานที่ และความต้องการอาคารเพิ่ม

2. เกี่ยวกับกำลังครู

2.1 จำนวน วุฒิ และประสบการณ์ของครู

2.2 การใช้และปัญหาการใช้กำลังครู

2.3 สวัสดิการและขวัญของครู

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ทราบสภาพภาพ การใช้อาคารสถานที่และครู ความสูญเสียเปล่าในการใช้อาคารสถานที่และครู เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงต่อไป
2. ทำให้ทราบปัญหาและความต้องการคานกำลังครู อาคารสถานที่อันเป็นประโยชน์ต่อกรม กอง ที่เกี่ยวข้องในการจัดงบประมาณ และวางแผนการศึกษา
3. เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าวิจัยต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ กระทำกับครูใหญ่และครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคศึกษา 5 สังกัดกองโรงเรียนรัฐบาล กรมวิสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 41 โรงเรียน จำนวนครู 807 คน ในปีการศึกษา 2513
2. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้เขียนกระทำในขอบเขต ตามความมุ่งหมายในการค้นคว้าเท่านั้น ถัดไปอื่น ๆ ที่มิได้กล่าวถึง ไม่อยู่ในขอบเขตของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. ภาคศึกษา 5 หมายถึงภาคศึกษาที่ประกอบด้วยจังหวัด ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สุพรรณบุรี และกาญจนบุรี
2. สภาพภาพอาคารสถานที่และกำลังครู หมายถึงสภาพอาคารสถานที่และกำลังครูที่เป็นอยู่จริงในระยะเวลาที่ทำการสำรวจ
3. โรงเรียน หมายถึงโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญ ภาคศึกษา 5 สังกัดกองโรงเรียนรัฐบาล กรมวิสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
4. ครู หมายถึงข้าราชการครูภาคศึกษา 5 สังกัดกรมวิสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
5. อาคารเรียน หมายถึง อาคารที่ใช้ทำการสอนการเรียนในภาคศึกษา 5 สังกัดกรมวิสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

6. อาคารประกอบ หมายถึงอาคารที่ใช้ประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่ง
นอกเหนือจากอาคารเรียน เช่น หอประชุม โรงฝึกงาน ส้วม ฯลฯ
7. สถานที่ หมายถึงบริเวณโรงเรียน เช่น สนาม ที่พักผ่อน

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการค้นคว้า

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานค้นคว้าแบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอาคารสถานที่ ตอนที่ 2 เป็นเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำรง

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับอาคารสถานที่ มีผู้ศึกษาค้นคว้าไว้ในเอกสารตลอดจนบทความที่สำคัญดังต่อไปนี้คือ จากการสำรวจของกระทรวงศึกษาธิการ (กรมสามัญศึกษา, 2510 :1) ได้ศึกษาถึงเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนที่ได้มาจากการตรวจสอบสภาพของโรงเรียน ประถมศึกษา สรุปได้ว่า ที่ตั้งของโรงเรียนควรตั้งอยู่ในที่ไปมาสะดวก ไม่ห่างจากย่านชุมชนมากนักเกินไป ถูกสุขลักษณะและอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดีงาม บริเวณโรงเรียนควรกว้างเพียงพอให้นักเรียนได้เล่น พักผ่อน และปฏิบัติตามหลักสูตรได้ตามสมควร บริเวณโรงเรียน ควรได้รับการดูแลตกแต่งให้เหมาะสมใจการได้ และอยู่ในสภาพที่ดีอยู่เสมอ

นักการศึกษาไทยที่รู้จักกันดี (เป็น มาลากุล, 2506:136) เสนอว่า ดินที่จะตั้งโรงเรียนควรอยู่ใกล้ชุมชน เพื่อความสะดวกแก่การไปมา แต่อาคารไม่ควรอยู่ใกล้ถนน เพื่อป้องกันการรบกวนต่างๆ เช่น การรบกวนจากฝุ่น และเสียงรถยนต์ที่ผ่านไปมา สถานที่ควรมีอากาศดี ไม่แฉะ ไม่ร้อน สูงพ้นระดับน้ำท่วมในหน้าน้ำ ควรมีต้นไม้ใหญ่บ้าง ไม่ใช่เตียนโล่งไปหมด ภายในบริเวณโรงเรียน ควรมีสวน สนามกีฬา สนามเดินเล่น สระน้ำ ส่วนคนอื่นๆ มีความเห็นในเรื่องเดียวกันนี้ (จันทร์ ชุมเมืองปัก และอารี นิมนานโร, 2504:453) ว่า สถานที่ตั้งโรงเรียนควรเป็นย่านกว้างไปมาสะดวก มีถนนผ่าน และห่างจากแหล่งชุมชนที่เป็นตลาด โรงฆ่าสัตว์ โรงมหรสพ โรงงานอุตสาหกรรม ทั้งนี้เพื่อไม่ให้มีเสียง และกลิ่นรบกวน (สมบุรณ์ ทรรณภาพ และคนอื่นๆ, 2505:179-182) พื้นที่ท้องไม่ชื้นแฉะ เป็นหลุมเป็นบ่อมากเกินไป ไม่เป็นที่น้ำขังตลอดปี ดินเป็นดินปนทราย มีบริเวณกว้างพอเหมาะกับวัยของเด็ก ตั้งอยู่ในที่ปลอดภัยจากอุบัติเหตุ และอันตราย ปลอดภัยจากแหล่งโรคติดต่อต่างๆ ควรมีไม้ดอกไม้ใบเพื่อความสวยงามร่มรื่นน่าอยู่ (วิโรจน์ พูลสุข และอารักษ์ กาญจนพิทักษ์, 2505:157-167) และอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี เช่น วัด สวน หรือภูมิประเทศที่ร่มรื่น ปลอดภัย ควรอยู่ห่างไกลจาก

สิ่งชั่วร้าย อันจะทำให้เกิดความโน้มเอียงไปในทางที่ไม่ดี เช่น สำนักหญิงนครโสเภณี
 บ่อนการพนัน เป็นต้น โรงเรียนควรตั้งอยู่บนที่สูง น้ำซึมไคง่าย ไม่ใกล้ริมทะเลจนเกินไป
 หรือบนเนินเขาที่ค่อนข้างสูง เพราะลมจะโกรกตัวเด็กมาก และควรต้องใช้เสียงดัง
 แข่งกับเสียงลมที่พัดอยู่ตลอดเวลา สถานที่ไม่ควรมีสิ่งแวดล้อมอย่างอื่นบังคับ ทำให้การ
 ปลูกสร้างอาคารผิดสัณฐาน ที่ตั้งและบริเวณควรรับกับโครงการระยะยาวที่จะขยาย
 ตามความเจริญของบ้านเมืองในอนาคต

โรงเรียนประถมศึกษาควรมีเนื้อที่ 12 ไร่ครึ่งต่อจำนวนนักเรียนประมาณ
 100 คน และเพิ่มขึ้นอีก 2 ไร่ ทุกๆจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้น ส่วนโรงเรียนระดับ
 มัธยมศึกษา ควรมีเนื้อที่อย่างน้อย 15 ไร่ ต่อนักเรียน 100 คน เพิ่มขึ้นอีก
 2 ไร่ครึ่งทุกๆจำนวนนักเรียน 100 คนที่เพิ่มขึ้น ความคิดเห็นเกี่ยวกับจำนวนเนื้อที่
 ผู้อำนวยการกองโรงเรียนรัฐบาล (ประจวบ คำบุรินทร์, 2513:1) ให้ทัศนะว่า
 บริเวณอาคารสถานที่ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับอำเภอ ควรมีที่ดิน ไม่น้อยกว่า
 35 ไร่ ถ้าระดับจังหวัด ไม่ควรน้อยกว่า 70 ไร่ ควรแบ่งเขตพื้นที่โรงเรียน
 เป็น 4 ส่วน คือ ส่วนที่ใช้เป็นที่สร้างอาคารเรียน ส่วนที่สร้างโรงฝึกงาน ส่วนที่เป็น
 สนามและที่พักผ่อนของเด็ก และส่วนที่สร้างบ้านพักครูและบ้านพักภารโรง

ตามความคิดเห็นของนักการศึกษาต่างประเทศ เกี่ยวกับสถานที่ตั้งและบริเวณ
 ของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา (Mc Clurkin, 1964:69-70) ว่า โรงเรียนควรมี
 พื้นอย่างน้อย 25 ไร่ และเพิ่มขึ้น 2 ไร่ครึ่งต่อนักเรียนเพิ่มทุกๆ 100 คน
 ไม่ควรอยู่ติดถนนใหญ่ ควรมีถนนทั้งด้านหน้าและด้านหลัง เป็นทางสายรอง (Reader,
 1958:210) รูปร่างพื้นที่ ควรมีลักษณะกว้างตอยาว ในอัตราส่วน 2 ต่อ 3 หรือ
 3 ต่อ 4 หรือ 4 ต่อ 5 ภูมิประเทศควรมีสภาพที่ใช้ดำเนินการได้ทันที ไม่สิ้นเปลือง
 ในการปรับปรุงมากนัก ควรมีระยะทางใกล้ หรือมีการคมนาคม ให้ครูและนักเรียนไปมา
 สะดวก ถ้าเกินไป จะต้องไม่เกินกว่า 1 ไมล์ครึ่ง ควรตั้งอยู่ในสิ่งแวดล้อมซึ่ง
 ปราศจากสิ่งที่เป็นภัยต่อจิตใจและร่างกาย ดินควรมีลักษณะแห้งเร็ว ไม่มีลักษณะที่ฝึกรอน
 ง่าย สามารถสร้าง สนาม ได้ดี ดินที่ดีควรเป็นดินร่วน ต้นไม้ขึ้นได้ดี ไม่ควรเป็น
 ระดับเดียวตลอด มีการระบายน้ำโดยธรรมชาติ หรือสามารถสร้างระบบระบายน้ำได้ง่าย
 มีน้ำใช้เพียงพอ ควรมีแสงอาทิตย์ส่องตลอดวัน โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาที่มีนักเรียน

500 คนขึ้นไป (National on Schoolhouse Construction, 1953:26)

ควรมีพื้นที่ 37 ไร่ครึ่ง นักการศึกษาอีกคนหนึ่ง กำหนดพื้นที่ (Covors, 1951:6) ว่าโรงเรียนมัธยมศึกษา ควรมีพื้นที่อย่างน้อยที่สุด 20 ไร่ ต่อนักเรียน 100 คน และเพิ่มอีก 2 ไร่ต่อนักเรียนที่เพิ่มขึ้นทุกๆ 100 คน

ตามที่นักการศึกษา ทั้งไทยและต่างประเทศกล่าวไว้เกี่ยวกับสถานที่ตั้งและบริเวณของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา พอสรุปได้ว่า

1. โรงเรียนมัธยมศึกษา ควรมีพื้นที่อย่างน้อยที่สุด 25 ไร่ต่อนักเรียน 100 คน และควรมีพื้นที่สำรองที่จะขยายต่อไปได้อีก โดยถือเกณฑ์ว่า เพิ่มเนื้อที่

2 ไร่ครึ่งต่อนักเรียนทุกๆ 100 คนที่เพิ่มขึ้น

2. ที่ตั้งไม่ควรเป็นที่ลุ่ม ระบายน้ำได้สะดวก น้ำไม่ท่วมไม่ขัง

3. มีการคมนาคมสะดวก

4. ไม่ไกลจากชุมชนเกินกว่า 2 กิโลเมตรเมื่อเดินมาโรงเรียน

5. ควรอยู่ในย่านที่เหมาะสม ปราศจากเสียงและฝุ่นรบกวน

6. ห่างยานสกปรกและแหล่งโรคติดต่อ

7. ห่างสิ่งแวดล้อมที่เป็นภัยต่อร่างกายและจิตใจนักเรียนและครู

8. ทุกๆส่วนบริเวณที่ตั้งโรงเรียน ควรมีธรรมชาติเอื้ออำนวยต่อความสบาย

และอำนวยความสะดวกในการสร้างอาคาร

เกี่ยวกับอาคารโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ได้มีผู้กล่าวว่า ก่อนสร้างอาคารเรียน ควรวางแผนผังก่อน (Bagby and Stickle, 1957 : 579-581)

"การวางแผนผังอาคารเรียนก็เหมือนกับการวางแผนจัดทำหลักสูตร คือ จะต้องคำนึงถึงว่าเรามีจุดประสงค์อะไรบ้างในการจัดการศึกษาของเรา และจะมีผลสัมฤทธิ์แค่ไหน เมื่อวางวัตถุประสงค์ไว้ชัดเจนแล้ว การสร้างอาคารเรียนและสิ่งก่อสร้างอื่นๆจะต้องสร้างให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ไม่ใช่วางหลักสูตรให้เป็นไปตามการสร้างอาคาร แต่เมื่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเปลี่ยนแปลงไปได้ และวิธีสอนอาจมีวิธีใหม่ๆขึ้นมาได้ เมื่อนั้นอะไรก็เป็นเรื่องของการยืดหยุ่น..." นอกจากนี้ การวางแผนสร้างอาคารจะต้องให้

ประสานสัมพันธ์กับการพัฒนาชุมชนชนคานอื่นด้วย ลักษณะสำคัญของการวางแผนสร้างอาคารเรียน (Engelhardt and others, 1956 : 243-248) คือรวบรวมข้อมูลต่างๆ พร้อมทั้งมีแผนผังของโรงเรียนด้วย รายการการสร้างอาคารเรียนควรจะมีพื้นฐานจากปรัชญาของโรงเรียน หลักสูตรและวิธีสอนต่างๆไป ขนาดของห้องและที่ว่าง ควรกำหนดไว้ให้แน่ชัด แผนโรงเรียน ควรพิจารณาถึงความต้องการทางการศึกษา ของชุมชน และให้สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจด้วย อาคารต่างๆ ควรสร้างให้สมบูรณ์ตามแผนที่กำหนดไว้ โดยคำนึงถึง (Seagers, 1961 : 5) ทางระบายลมและแสงสว่างตามธรรมชาติ อาคารควรสร้างควมวัดที่ทนทาน และราคาไม่สูงเกินไป

อาคาร เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งของโรงเรียน (Soriano, 1966 : 8) การพัฒนาอาคารให้ถูกหลักเกณฑ์และใช้ได้ประโยชน์มาก เป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ในการพัฒนาการศึกษาและพัฒนาประเทศ นักการศึกษาและสถาปนิก ควรได้ประสานงานทำให้โรงเรียนได้อาคารเรียนที่ถูกต้องเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงสภาพดินฟ้าอากาศ อายุที่จะใช้ ความพอเพียงของอาคารและงบประมาณพอสมควร

ลักษณะอาคารเรียนที่ดีถือเป็นเกณฑ์ทั่วไปนั้นมีอยู่ว่า (กรมวิสามัญศึกษา, 2510:2-4) "...อาคารเรียน อย่างน้อยควรเป็นอาคารกึ่งถาวร และใช้การได้ดี มีหลังคา เพดาน ฝาผนัง ประตู หน้าต่าง ที่สามารถกันแดด ลม และฝนได้ ถ้าเป็นไปได้ควรเป็นอาคารถาวร มีห้องเรียนที่ทันสมัย ถูกสุขลักษณะ และตรงความต้องการทางวิชาการ..." ข้อคำนึงอื่นๆ (สมบูรณ์ พรหมเทพ และคนอื่นๆ, 2505:182-191) ได้แก่ ขนาดที่พอเหมาะพอดีกับจำนวนนักเรียน ตั้งอยู่ในทิศทางที่แสงสว่าง จะเข้าห้องต่างๆได้เป็นอย่างดี มีความแข็งแรง ป้องกันอันตราย และอุบัติเหตุได้ดี มีความสะดวกสบายในการใช้ มีความสวยงามอยู่

ในอาคารเรียนนอกจากมีห้องเรียนแล้ว (วิโรจน์ หล่อสุข และอารักษ์ กาญจนพิทักษ์, 2505:167-177) ควรมีห้องพักครู ห้องครูใหญ่ ห้องสมุด ห้องพยาบาล ห้องพิพิธภัณฑสถาน ห้องประชุม ห้องอาหาร ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ ห้องโสตทัศนศึกษาและห้องสุขา

ในต่างประเทศ ได้เสนอแนะการสร้างอาคารแบบไม่มีฝากั้นระหว่างห้อง (Yates, 1968 : 2084-A) อาคารแบบห้องโดยใจที่เคลื่อนย้ายได้ กระดานดำ แผ่นป้าย เครื่องตกแต่งและอุปกรณ์อื่นๆที่เคลื่อนย้ายได้ ใจแบ่งห้องอาคารเช่นนี้ เป็นประโยชน์สูงสุดต่อลักษณะการยืดหยุ่นของการใช้ห้อง

ความเห็นเกี่ยวกับห้องเรียน (Gibby and Stickle, 1957 : 579-580) ถ้าได้จัดห้องเรียนสำหรับวิชาต่างๆโดยเฉพาะถูกต้องเหมาะสม จะมีส่วนช่วยพัฒนาความสนใจและความสามารถ ของนักเรียน จะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนแต่ละคนเรียนดียิ่งขึ้น

ตามความนึกเห็นของนักการศึกษาต่างประเทศเกี่ยวกับขนาดของห้องเรียน มีดังนี้ จากการวิจัยและทดลอง (Mc Clurkin, 1964 : I22) ให้ข้อเสนอแนะว่า ห้องเรียนไม่ควรมีความกว้างยาวแน่นอนตายตัวทุกห้อง ควรจะกว้างใหญ่พอที่จะสอนนักเรียนกลุ่มใหญ่ให้ได้ประสิทธิภาพเท่ากับกลุ่มเล็ก ตั้งแต่ปี 1922 ได้เปลี่ยนแปลงห้องเรียนมาเป็นขนาด 22x16 ฟุต เพื่อให้ให้นักเรียน 40 คน อยู่ได้อย่างสบาย แต่ในปัจจุบันนี้ ได้เปลี่ยนแปลงขนาดห้องเรียนไปอย่างมากมาย เนื่องจากกิจกรรมในด้านการศึกษาเพิ่มขึ้น

เกี่ยวกับห้องฝึกงาน (Mays and Casberg, 1954 : IO - I2) สิ่งที่ต้องพิจารณาในการกำหนดขนาดของห้องเรียน มี 2 อย่างคือ จำนวนนักเรียนในชั้นหนึ่งๆ กับประเภทของงาน ประเภทงานไม้ กองการพื้นที่ 42-81 ลูกบาศก์ฟุตต่อคน ที่ใช้กันมาก 54 ลูกบาศก์ฟุตต่อคน ประเภทงานโลหะ กองการพื้นที่ 63 ลูกบาศก์ฟุตต่อคน ความกว้างยาวของห้องขึ้นอยู่กับชนิดของงานดังนี้

งานไม้ กว้าง 30 ฟุต ยาว 58 ฟุต

งานโลหะและเครื่องจักรกล กว้าง 30 ฟุต ยาว 64 ฟุต

งานไฟฟ้า กว้าง 38 ฟุต ยาว 88 ฟุต

งานพิมพ์ กว้าง 23 ฟุต ยาว 42 ฟุต

งานเขียนแบบ กว้าง 29 ฟุต ยาว 36 ฟุต

จากงานวิจัยเกี่ยวกับความกว้างยาวของห้องต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียน

(Brain, 1968 : IO66) กล่าวว่า "...นักเรียนที่เรียนอยู่ในห้องขนาดพอเหมาะหรือ

มีขนาดกว้างขวาง จะมีความพอใจในสิ่งแวดล้อมของห้องเรียนและไม่มีความสัมพันธ์
อย่างสม่ำเสมอระหว่างขนาดของห้องเรียนกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนในห้อง
นั้นๆ..."

ด้านสุขลักษณะของอาคารและห้อง ควรคำนึงถึงเรื่องการถ่ายเทอากาศ
แสงสว่าง สิ่งรบกวนเช่น ฝุ่น ลม เสียง และอื่นๆ ลักษณะที่ดีควรเป็นดังนี้
(สมบุรณ์ พรรณภาพ และคนอื่นๆ, 2505:182-191) การถ่ายเทอากาศ ควรจัดให้มี
ของลมและประตูหน้าต่างให้เพียงพอในห้องเรียน ส่วนบนผาผนังห้องเรียนโดยรอบ ควรมี
ช่องลม เพื่อประโยชน์ในการระบายอากาศเสีย และควรปิดตายไม้ที่เป็นลูกกรง และให้มี
ชายคาคลุมพอกันฝนสาดเข้าได้ ควรมีแสงสว่างในห้องเรียนให้พอใช้ แสงสว่างที่เข้า
ถูกทางคือ เข้าทางคาน ายมือและขวามือของนักเรียน ที่ดีที่สุด คือ เข้าทางคาน าย
เมื่ออาทิตย์แสงสว่างวากวงไป ควรมีแสงสว่างเฉลี่ยประมาณ 30 ฟุตเทียน อดหมุม
ของห้องมีประมาณ 27-30 องศาเซนติเกรด ปรุณหนาทาง ควรทำเพื่อให้แสงสว่าง
เข้าได้ โดยไม่มีสิ่งปิดบัง บริเวณใกล้ห้องเรียนโดยรอบตัวอาคารเรียน ไม่ควรปลูก
ต้นไม้ในระยะ 8 เมตร เพราะจะบังแสงสว่างและขัดขวางการระบายอากาศ ช่องว่าง
ระหว่างอาคารเรียนหลังหนึ่ง กับอีกหลังหนึ่ง ควรห่างกันไม่น้อยกว่าความสูงของอาคาร
ทั้งสองหลังที่อยู่ใกล้เคียงกันรวมกัน เพื่อไม่ให้บังลมและแสงสว่างแก่กัน

สีทาโรงเรียนควรเป็นสีเย็นๆ ไม่ฉูดฉาดเกินไป จากการวิจัยเรื่อง
"การศึกษาเรื่องการใช้สี กับอาคารโรงเรียนในประเทศไทย" (ไชแสง ศุขะวิณะ,
2506:50-56) กล่าวว่า การนำสีมาใช้กับห้องต่างๆในอาคารโรงเรียน ไม่ควรเพ่งเล็ง
ในการใช้เฉพาะการตกแต่งเพียงอย่างเดียว ควรจะเห็นความสำคัญของผลที่จะได้รับจาก
หน้าที่ของสีควบคู่ไปด้วย เพราะผลที่ได้รับในแง่หน้าที่ของสีนี้ ก่อให้เกิดคุณประโยชน์
อย่างมากแก่สุขภาพทางกายและจิตใจของนักเรียน ผลสรุปจากการศึกษาคนกว่าคือ
สีเย็นและสีอบอุ่นที่อยู่ในกลุ่มอบอุ่น เป็นสีประเภทเข้ากับสภาพทั่วไป เหมาะสมกับทุกห้อง
สีที่ให้ความสว่างความโอโด่งและความสดชื่นแจ่มใส เหมาะที่จะใช้กับห้องต่างๆในอาคาร
เรียนในประเทศไทย ซึ่งตั้งอยู่ใน ภูมิอากาศอากาศร้อน

ห้องประชุม ควรจะแยกเป็นเอกเทศ มีลักษณะกว้างขวางสะอาดเรียบร้อย
เพดานสูง หมายางประตูกว้าง การถ่ายเทอากาศดี ควรเป็นอาคารกึ่งถาวรเป็นอย่างน้อย

จนนักเรียนไถ่หมัดในกราวเดียวกัน ถัดแปลงทำอย่างอื่นและใช้คุมค่า (ปิ่น มาลากุล, 2506:144-145) โรงอาหารควรแยกเป็นเอกเทศหรือรวมกับหอประชุม มีความกว้างยาวเพียงพอกับจำนวนนักเรียน สะอาดเรียบร้อย ถัดแปลงใช้ประโยชน์อื่นได้สะดวก

* เกี่ยวกับห้องสุขา (กรมสามัญศึกษา, 2510:4) "...ห้องสุขาควรมีให้เพียงพอ กับจำนวนนักเรียน แยกกัน เป็นชายหญิง ได้รับการเอาใจใส่ดูแลให้สะอาดอยู่เสมอ และมีอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับนักเรียน เช่น กระดาษชำระ น้ำและอ่างล้างมือ..." ส้วมและที่ถ่ายปัสสาวะ (จันทร์ ชุมเมืองปักษ์ และอารี นิมนานโร, 2504:453) ควรมีอย่างน้อย 100 คนต่อ 4 ที่ อีกผู้หนึ่ง (Seagers, 1961 : 14) เสนอว่า ส้วมนักเรียนหญิงควรมี 1 ที่ ต่อนักเรียน 40 คน นักเรียนชาย ควรปัสสาวะ ส้วม 1 ที่ และที่ปัสสาวะ 1 ที่ เป็นอย่างน้อยต่อนักเรียน 50 คน กล่าวโดยรวมน่าได้ว่า อัตราส่วนส้วม ควรเป็นดังนี้ ส้วมหญิง 1 ที่ ต่อนักเรียน 20-40 คน ส้วมชาย 1 ที่ต่อนักเรียน 30-50 คน ที่ปัสสาวะ 1 ที่ต่อนักเรียน 20-50 คน

นอกจากนั้น โรงเรียนควรมี (ปิ่น มาลากุล, 2506:145) ห้องเฉพาะวิชา ห้องธุรการ ห้องรับแขก ห้องนอนเวท ห้องกีฬาในร่ม ห้องโถงสำหรับปิดประกาศต่างๆ ห้องพัสดุ ห้องขายหนังสือ และเครื่องใช้ในการเรียน ห้องภารโรง ซึ่งเป็นเรื่องอุดมคติที่สามารถจะทำให้มีขึ้นได้

ในประเทศไทย เรื่องการใช้อาคารสถานที่ (ชาว์รง บัวกรี, 2512:36) ได้กล่าวว่า โรงเรียนมัธยมของรัฐบาล มีอัตราการใช้สถานที่ประมาณ 77.51 %

ตามพื้นที่การศึกษารทั้งไทยและต่างประเทศ กล่าวไว้เกี่ยวกับอาคารเรียนและห้องเรียน พอนำมาเป็นเกณฑ์ทั่วไปได้ดังนี้

1. มีขนาดพอเหมาะ กับจำนวนนักเรียน
2. ตั้งอยู่ในทิศทางลม มีอากาศถ่ายเทได้ดี
3. ตั้งอยู่ในทิศทางที่แสงสว่างเข้าในห้องต่างๆ ได้เป็นอย่างดี
4. ตั้งอยู่ในที่ที่ปราศจากสิ่งรบกวน เช่น เสียง ฝุ่น ควัน ฯลฯ

5. มีสภาพดี กันแดด ลม ฝน ใต้ต้นไม้
6. มีความแข็งแรง ทนทาน และเป็นวัตถุกันไฟ
7. มีความสะดวกสบาย สบายจนน่าอยู่ และได้รับการปรับปรุงซ่อมแซมดูแลให้
สะอาดสวยงามอยู่เสมอ
8. อาคารสามารถยืดหยุ่น ขนาดห้องเรียนได้ตามวัตถุประสงค์
9. มีห้องส้วมและเครื่องสุขภัณฑ์เพียงพอ
10. มีห้องอื่นๆตามความจำเป็น

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับกำลังครู

มีผู้ศึกษากันกว้างไว้ในเอกสาร ตลอดจนบทความที่สำคัญในเรื่องที่เกี่ยวกับกำลังครูว่า (พนัส หันนาคินทร์, 2513:61) ครูเป็นบุคคลสำคัญที่จะช่วยดำเนินการงานของโรงเรียนให้เป็นไปโดยมีประสิทธิภาพ การเลือกครูจึงต้องเลือกด้วยความระมัดระวังและรอบคอบ โดยพิจารณาถึงคุณสมบัติทางๆทั้งทางร่างกาย จิตใจ ภูมิความรู้และประสบการณ์ สิ่งที่ผู้บริหารควรพิจารณา (ประกิจ รัตนสุวรรณ, 2503:144) การบรรจุครูควรเลือกเฟ้นเฉพาะผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและมีบุคลิกลักษณะเหมาะสมเป็นครูจริงๆ อายุควรกำหนดให้สูงกว่าข้าราชการประเภทอื่น บรรจุครูให้พอเพียงกับจำนวนนักเรียน ทั้งนี้คำนึงถึงครูเฉพาะวิชาช่วย การอบรมครูประจำการ ควรได้กระทำทั้งในด้านวิชาการและการพัฒนาการศึกษาให้ทันสมัยอยู่เสมอ

เกี่ยวกับวุฒิทางครูของครู (Shuster, 1960 I356) ได้สำรวจความคิดเห็นของอาจารย์ใหญ่ในรัฐ เวอร์จิเนีย เกี่ยวกับครูที่ยังไม่มีวุฒิทางครู พบว่าครูใหญ่ร้อยละ 74 จากจำนวน 441 คน มีความเห็นว่า ครูที่ไม่มีวุฒิทางครูมีข้อหาเรื่องการปรับตัวให้เข้ากับชั้นเรียนมากกว่าครูที่มีวุฒิทางครู และพบว่าครูที่งานสถานฝึกหัดครูมานั้นมักจะเป็นครูที่ยิ่งยไปกว่าครูที่ไม่มีวุฒิทางครู นั้นแสดงว่าผู้ที่เป็นครูควรมีวุฒิทางครูด้วย

อนึ่ง เจตนกิติเป็นเรื่องสำคัญสำหรับผู้ที่จะเป็นครู จากการสำรวจทัศนคติของครูอเมริกัน 5,000 คน ในปีค.ศ. 1945 (N.E.A. Research Division, 1960 I359) ปรากฏผลว่าครูที่ยังยินดีเลือกอาชีพครูต่อไปนั้น เป็นครูหญิงในเขตเมือง ร้อยละ 66 ครูหญิงในชนบท ร้อยละ 74 ครูชายในเขตเมืองร้อยละ 44 และครูชาย

ในชนบทร้อยละ 43 ส่วนครูที่ไม่ยินดีเลือกอาชีพครูต่อไปก็มีโอกาสเล็กน้อย เป็นครูในชนบท ร้อยละ 5 และครูในเขตเมืองร้อยละ 8 ครูหญิง 1 คนในทุกๆ 8 คน ยอมรับว่าอาชีพครู เป็นอาชีพที่มีคุณภาพและน่าตื่นเต้นที่สุด แสดงว่าผู้หญิงมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพครู

ในด้านการบริหารโรงเรียน โรงเรียนในหลายๆครูใหญ่ไม่สามารถดูแลงานได้ทั่วถึง จึงต้องมีผู้ช่วยครูใหญ่ คอยช่วยเหลือรับภาระในคานงานประจำ การแต่งตั้งผู้ช่วยครูใหญ่ ในบางกรณีแต่งตั้งตามหน้าที่ที่จะกระทำ เช่นผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายธุรการ และฝ่ายปกครอง เป็นต้น โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาที่สอนมีลักษณะเฉพาะมากขึ้น ครูต้องเชี่ยวชาญในวิชานั้นๆโดยเฉพาะ จึงนิยมจัดเป็นแผนกวิชาขึ้นเพื่อควบคุมวิชาการ ในแผนกนั้นๆให้ใกล้ชิดเต็มที่ จึงต้องมีหัวหน้าสายวิชาคอยบริหารงาน และประสานงานระหว่าง ครูกับครูใหญ่ด้วย

การบริหารโรงเรียนต้องคำนึงถึงสมรรถภาพของครูประจำการ เพราะอาชีพครู เป็นอาชีพที่ต้องก้าวหน้าที่ให้ทันความรู้ใหม่ๆอยู่เสมอ และเพื่อสนับสนุนให้ครูได้เจริญขึ้นใน ระหว่างการทำงาน โรงเรียนจึงควรส่งเสริมครูประจำการซึ่งอาจทำเป็นรายบุคคลหรือทำเป็น คณะในรูปที่เรียกว่าworkshop ผลการวิจัย (Mork, 1960. 707) ปรากฏออกมาว่า นักเรียนที่เรียนกับครูที่ผ่านการอบรมเพิ่มเติม เรียนได้ดีกว่านักเรียนอีกกลุ่มหนึ่ง ซึ่งเรียน กับครูที่ไม่ได้รับการอบรม ผลการเรียนนี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าการอบรม ครูประจำการ เป็นสิ่งที่ผู้บริหารโรงเรียนไม่ควรมองข้ามไป

สำหรับครูใหม่เพื่อให้มีการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์อันใหม่เป็นไปโดยรวดเร็ว โรงเรียนจึงควรจัดการปฐมนิเทศให้ เพราะครูใหม่มักขาดคุณสมบัติที่ผู้บริหารต้องการ อันได้แก่ (Kelly, 1954 67-72) คุณลักษณะส่วนบุคคลที่ดี ประสิทธิภาพความเป็น ประชาธิปไตย

ครูใหญ่ซึ่งเป็นจักรกลตัวสำคัญในการบริหารโรงเรียน ควรจะเป็นผู้ที่ประกอบด้วย คุณสมบัติอันดีทั้งส่วนตัวและ **ทางวิชาชีพ** (พันธ์ ทัศนาคินทร์, 2513:58) เพื่อจะได้ บริหารงานในด้านวิชาการ งานบริการนักเรียน และงานธุรการได้เป็นอย่างดี ครูใหญ่ ในฐานะผู้นำควรยึดหลักการสร้างความร่วมมือในการบริหารงาน (พจน์ เพชรบุรณิน, 2513:21-22) ก็ทำให้ทุกคนได้มีโอกาสใช้ความรู้ความสามารถอย่างเหมาะสมรวมทั้ง

มีส่วนร่วมในการทำงานอย่างเต็มที่ ทำความเข้าใจและตกลงกันเกี่ยวกับงานอย่างชัดเจน มีการพบปะหารือกันอยู่เสมอ พิจารณาแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคของงานร่วมกัน ส่งเสริมให้มีการพัฒนาตนเองและให้มีความกตัญญูต่อกัน ส่งเสริมให้เกิดความสามัคคีและทำงานร่วมกัน เป็นหมู่คณะ มีการบำรุงขวัญและสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน

หลักการบริหารโรงเรียนเพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพดี (กรมสามัญศึกษา 2511:17-18) ควรได้พึงเล็งถึงการจัดบริหารตัวบุคคลโดยสามารถจัดครูเข้าสอนได้เหมาะสมกับวุฒิ ความสามารถ ความสนใจ ความถนัดของแต่ละบุคคล และสภาพการทำงาน ควรมีการปรึกษาหารือเกี่ยวกับการวางโครงการสอน และการประเมินผลงาน มีความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บริหารกับครูในโรงเรียน ช่วยแก้ปัญหาของครู จัดสวัสดิการให้แก่ครู และนักเรียน

การจัดวางกำลังครูให้มีประสิทธิภาพ ให้งานเป็นไปด้วยความรวดเร็ว เรียบร้อย ประหยัดทั้งกำลังคนและกำลังทรัพย์ แต่ได้ผลเต็มที่ตามความมุ่งหมายที่วางไว้ (วิโรจน์ พุฒสุข และอารักษ์ กาญจนพิทักษ์, 2505:177) เช่น การบรรจุครูสอน นอกจากพิจารณาความสามารถ วุฒิ ความถนัดแล้ว ควรได้ถามความคิดเห็นของครูนั้นๆด้วย ครูมีอายุมากควรให้งานเบากว่าครูหนุ่มสาว ครูหญิงโดยปกติสอนชั้นต่ำกว่าครูชาย ควรผลิตเปลี่ยนกันสอน เพื่อเปลี่ยนกันรับภาระหนักและได้เปลี่ยนงานใหม่บ้าง ตารางสอนควรทำให้เสร็จก่อนเปิดภาคเรียน และครูควรทราบล่วงหน้าพอที่จะเตรียมตัวสอนได้ทันทีที่จะได้ไม่เสียเวลา

ในการบริหารงาน ครูใหญ่จะต้องพยายามสร้างความมั่นใจในการทำงาน (พนัส หันนาถิ่นทร์, 2513:115) ซึ่งถือว่าเป็นพลังอันสำคัญที่จะทำให้คณะครูทำงานได้อย่างสมบูรณ์ หลักเกณฑ์สอดคล้องกับผลงานวิจัยซึ่งทำกับครู 1,000 คนในสหรัฐอเมริกา (Wiles, 1955:52) ที่ว่าครูต้องการความเป็นอยู่อย่างมั่นคง มีความอบอุ่นใจ เหนือใจในอาชีพของตน มีความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน ต้องการได้รับการปฏิบัติจากผู้นับถือกับวิชาชีพของตนอย่างยุติธรรม มีความพอใจต่อผลงานที่ทำร่วมกัน

งานวิจัยที่เกี่ยวกับสภาพการทำงานของครูที่น่าสนใจ ในการสำรวจทัศนคติของครูทั่วประเทศ (กองการวิจัย, 2504:3-62) โดยส่งแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ โดยทั่วไปของครู ภาวะการสมรส ฐานะทางเศรษฐกิจ การสอนและการอบรมเด็ก การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ความคิดเห็นและความช่วยเหลือที่ต้องการ การสำรวจได้จาก

ครูทุกประเภททั่วประเทศ โดยใช้ระเบียบวิธีสุ่มตัวอย่าง สรุปผลได้ว่า ในบรรดาครูที่มีวุฒิ
 ควบกัน ครูที่มีวุฒิ ป.ป. หรือเทียบเท่ามีจำนวนสูงสุด คือ ร้อยละ 31.79 รองลงมา
 เป็นครูที่มีวุฒิ ป. ร้อยละ 27.91 ครูที่มีวุฒิปริญญาตรี ร้อยละ 1.23 ครูที่มีปริญญาโท ร้อยละ
 0.20 รวมครูที่มีวุฒิทั้งหมด ร้อยละ 78.08 ส่วนครูไม่มีวุฒิ ร้อยละ 21.91 เกี่ยวกับสุขภาพ
 ของครูปรากฏว่า ร้อยละ 23.90 ตอบว่าไม่มีโรค เป็นโรคเกี่ยวกับพัน ร้อยละ 18.87
 รองลงมา เป็นโรคเกี่ยวกับระบบการย่อยอาหาร ร้อยละ 15.45 และโรคเกี่ยวกับท
 ร้อยละ 14.29 รายได้ของครูส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 501-750 บาท คิดเป็นร้อยละ
 70.48 ซึ่งเห็นว่าครูส่วนมากรายได้ต่ำ การใช้เวลาวาง ครูใช้เวลาว่างอ่านหนังสือ
 ร้อยละ 32.29 อัตราชั่วโมงที่สอนใน 1 สัปดาห์ครู ร้อยละ 59.08 สอนเกิน 24 ชั่วโมง
 ซึ่งนับว่ามาก โรงเรียนที่ทำการสอนในปัจจุบันกับกับลำเนาเดิม ครู ร้อยละ 43.00 สอนอยู่
 ในกับลำเนาเดิม ร้อยละ 42.36 ไม่ได้อสอนอยู่ในกับลำเนาเดิมซึ่งเป็นจำนวนไม่น้อย จึงมัก
 ทำให้ครูขอย้ายจากโรงเรียนเดิม สาเหตุการย้ายเลือกตอบข้อที่ว่า ต้องการจะอยู่ในที่ที่มีโอกาส
 ได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมได้ ความต้องการที่จะให้ทางราชการช่วยเหลือเกี่ยวกับที่พักนั้น
 ต้องการให้จัดบริการหอพักและที่ดินให้แก่ครู เป็นจำนวนสูงสุด คือ ร้อยละ 43.48

กระทรวงศึกษาธิการได้สำรวจการใช้ครู (สำนักงานวางแผนการศึกษา, 2505:
 1-20) โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจากครูโรงเรียนมัธยมสามัญ จำนวน 3,317 คน พบว่าครูที่
 ทำหน้าที่สอนเพียงอย่างเดียว ร้อยละ 79.15 สอนและทำหน้าที่ธุรการ ร้อยละ 9.05
 ทำหน้าที่ธุรการอย่างเดียวย ร้อยละ 3.40 ศึกษาคอหรืออบรม ร้อยละ 1.76 ช่วยราชการอื่น
 ร้อยละ 5.96 ไม่ได้อสอนเพราะเหตุอื่น ร้อยละ 0.68

การสำรวจการทำงานและการสอนของครูสำเร็จปริญญาตรีวิชาการศึกษาดังแต่
 ปีการศึกษา 2497-2503 จากจำนวน 1,139 คน (วนิดา นิโสดมและคณะ 2505:
 1-8) พบว่า จำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 16-20 ชั่วโมง เกี่ยวกับ
 การสอนส่วนมากได้อสอนวิชาที่ตนถนัด (ร้อยละ 52) สภาพเตรียมการสอนส่วนมากต้อง
 เตรียมการสอนทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน (ร้อยละ 71) เกี่ยวกับการตรวจงาน ส่วนมาก
 ต้องเอางานไปตรวจที่บ้าน (ร้อยละ 41) เกี่ยวกับการศึกษาหาความรู้ส่วนใหญ่มีเจตนา

ที่ต้องการหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เรื่อยๆ (รอยละ 81)

จากการสำรวจปัญหาของครูใหม่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา (วิทยา นาทอง, 2508:67-71) พบว่า ในด้านการสอนครูใหม่ส่วนมากสอน 16-18 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ จำนวนวิชาที่สอนส่วนใหญ่สอน 2 วิชา การเตรียมการสอนส่วนมากเตรียมการสอนล่วงหน้า 1 วัน การตรวจสอบผลงานของนักเรียน ส่วนมากตรวจตอนชั่วโมงว่างหรือพัก คำนวณพิเศษส่วนใหญ่ มีงานพิเศษนอกเหนือจากงานการสอนตามปกติ เช่น ทำหน้าที่ครูประจำชั้นมากที่สุด รองลงมาทำงานเกี่ยวกับลูกเสือหรืออนุศาสนาจารย์งานฝ่ายปกครอง งานธุรการ ฝึกซ้อมกีฬา ตลอดจนควบคุมกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน

จากการสำรวจครูสอนภาษาอังกฤษชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดนครราชสีมา (สุวรรณี เต็งอ้นวย, 2509:130-150) กระทำกับครู 213 คน พบว่าปัญหาทางด้านการบริหาร เกี่ยวกับการจัดชั่วโมงสอนและนักเรียนในแต่ละชั้นไม่เหมาะสม ครูบางคนต้องสอนวิชาอื่นที่ตนไม่ถนัด ไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา ในด้านการใช้อุปกรณ์การสอนและจัดกิจกรรม

ในการสำรวจครูโรงเรียนมัธยมในรัฐโอเรกอน (Myers, 1967 2288-A) เกี่ยวกับความสนใจ กระจายละ 76 ต้องการและวางแผนที่จะเรียนระดับปริญญาโท และ รอยละ 19 ต้องการเรียนถึงระดับปริญญาเอก เกี่ยวกับความต้องการที่จะปฏิบัติหน้าที่ ในโรงเรียนที่ไม่ใช่งานสอนนั้น คือต้องการที่จะทำงานด้านแนะแนว ด้านการบริหาร งานเกี่ยวกับการวัดผลหลักสูตร ห้องสมุดและจิตวิทยา ในเรื่องความไม่พอใจที่จะเป็นครู ในโรงเรียนมัธยมนั้น ได้แก่ เงินเดือนไม่พอ ครูหญิงต้องการออกไปอยู่กับบ้าน มีโอกาสทำธุรกิจดีกว่า ต้องการเรียนต่อ อยากสอนในระดับวิทยาลัย ไม่พอใจฝ่ายบริหาร ผู้ปกครอง เด็กไม่นับถือ และงานหนักมากเกินไป

ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสายอาชีพได้มีผู้สำรวจ ชั่วโมงสอน ปัญหาการสอน และ บทบาทของครูหัวหน้าสายวิชาคณิตศาสตร์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (วิภา เพ็ชรเปียร 2509:14) พบว่า หัวหน้าสายวิชาคณิตศาสตร์ มีชั่วโมงสอนโดยเฉลี่ย 15 ชั่วโมง ต่อ 1 สัปดาห์ ครูคณิตศาสตร์มีชั่วโมงสอนโดยเฉลี่ย 18 ชั่วโมงต่อ 1 สัปดาห์ ตำแหน่ง หัวหน้าสายวิชา คณิตศาสตร์ส่วนมากแต่งตั้งกันเป็นการภายใน จึงไม่ได้รับมอบหมายอำนาจและความ

รับผิดชอบแน่นอน ปัญหาของครูคณิตศาสตร์ ที่ประสบในการสอนได้แก่ นักเรียนไม่เอาใจใส่ มีเวลาเรียนน้อย หัวหน้าสายวิชาไม่จัดหาอุปกรณ์การสอนตลอดจนให้คำแนะนำที่ดีในการสอน

ในการสำรวจโรงเรียนสาธิตสังกัดกรมการฝึกหัดครู (อมร พรหมมณีฤทธิ์, 2511: 110-113) ได้สำรวจเกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ ปรากฏผลว่า จำนวนชั่วโมงใน 1 สัปดาห์ โดยเฉลี่ยสอน 16 ชั่วโมง นอกจากสอนในโรงเรียนสาธิตแล้ว ยังมีอาจารย์คิดเป็นร้อยละ 21.32 สอนในวิทยาลัยครูด้วย หน้าที่อื่นๆนอกจากสอนยังมีหน้าที่ นิเทศฝึกสอน หน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา

จากการศึกษาเรื่องของครูที่สอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนฝึกหัดครู และวิทยาลัยครู สังกัดกรมการฝึกหัดครู (โรจน์ คุณยากร, 2507:22-26) สรุปได้ว่า ครูที่สอนวิชาสังคมศึกษามีทั้งเพศหญิงและเพศชาย เป็นปริมาณพอๆกัน อายุเฉลี่ยเท่ากับ 30.91 ปี เกี่ยวกับสถานภาพสมรสของครูสอน ที่สมรสแล้วมีร้อยละ 60 ซึ่งมากกว่าผู้ที่ยังเป็นโสด วุฒิของผู้สอนส่วนใหญ่จบปริญญาตรี ก่อร้อยละ 83.93 จำนวนปีที่เคยเป็นครูมาแล้วเฉลี่ยได้ 7.39 ปี แสดงว่าผู้สอนวิชาสังคมศึกษามีเวลาที่ผ่านการเป็นครูมานานพอสมควร เกี่ยวกับการสอนปรากฏว่าสอนวิชาเฉพาะหมวดสังคมศึกษา ร้อยละ 44.64 สอนในหมวดวิชาอื่นๆ ด้วยร้อยละ 55.36 แสดงว่าผู้สอนวิชาสังคมศึกษาส่วนมากแล้ว ไม่ใช่ผู้สอนวิชาสังคมศึกษา อย่างเดียว จำนวนชั่วโมงที่ทำการสอนใน 1 สัปดาห์ โดยเฉลี่ย 14.26 ชั่วโมง งานพิเศษที่ได้รับมอบหมายร้อยละ 72.14 แสดงว่าผู้สอนวิชาสังคมศึกษามีงานพิเศษนอกเหนือจาก ชั่วโมงที่สอนตามปกติเป็นส่วนใหญ่ ครูชายมีแนวโน้มในการรับภาระต่างๆเกี่ยวกับการสอน มากกว่าครูหญิง เช่น รายเฉลี่ยของชั่วโมงสอนมากกว่า งานพิเศษมากกว่า

จากการศึกษาเกี่ยวกับวุฒิ ความสามารถและความต้องการของครูวิทยาศาสตร์ ในสถานฝึกหัดครู (สมสุข ชีระพิจิตร, 2513:139-140) สรุปได้ดังนี้ วุฒิและความสามารถของครูวิทยาศาสตร์ มีความรู้ปริญญาตรี ร้อยละ 98.58 และร้อยละ 94.29 มีความรู้ทางวิทยาศาสตร์ระดับปริญญาตรีขึ้นไป ในการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับต้น แสดงว่าผู้สอนวิทยาศาสตร์ในระดับฝึกหัดครู มีความรู้ความสามารถในระดับสูง และเป็นจำนวนมาก เกี่ยวกับชั่วโมงสอน ส่วนมากสอนวิชาวิทยาศาสตร์สัปดาห์ละ 11-15 ชั่วโมง ครูร้อยละ 37.86 สอนเฉพาะวิชาวิทยาศาสตร์ และครูร้อยละ 50.71

สอนวิชาอื่นๆนอกเหนือจากวิชาวิทยาศาสตร์สัปดาห์ละ 1-9 ชั่วโมง แสดงว่าครูสอนวิทยาศาสตร์ ส่วนมากแล้วไม่ได้สอนวิชาวิทยาศาสตร์อย่างเดียว เกี่ยวกับความต้องการครูวิทยาศาสตร์ต้องการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมโดยการศึกษาต่อเป็นส่วนมาก

ในการสำรวจครูโรงเรียนประชาบาลตามโครงการปรับปรุงให้เป็นโรงเรียนชุมชน ของภาคศึกษา 10 (เจริญ โภกณล, 2508:128) พบว่า ครูสอนสัปดาห์ละ 22 ชั่วโมงขึ้นไปมีมากที่สุด ครูสอนหมวดวิชาภาษาไทยมากกว่าวิชาอื่น ๆ แต่สอนวิชาที่ตนเองถนัดและไม่ถนัดปนกันมากที่สุด ครูส่วนมากสอนระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้นและมีความพอใจในชั้นที่ตนสอน ครูส่วนมากของทำงานธุรการหรืองานอื่นนอกเหนือจากการสอนปกติ ครูส่วนมากมีเงินเดือนระหว่าง 600-750 บาท อายุราชการ ส่วนมากเป็นครูมาแล้วเกิน 15 ปี มากที่สุด

จากการสำรวจสภาพของครูสอนวิชาภาษาไทย ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (วารุณี พลบูรณ์, 2513:26) สรุปได้ดังนี้ ครูที่สอนภาษาไทยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คือ ร้อยละ 74.80 อายุครูอยู่ระหว่าง 21-25 ปี มีจำนวนมากที่สุด สภาพภาพการสมรสปรากฏว่า ครูที่สมรสแล้วมีจำนวนใกล้เคียงกับจำนวนครูที่เป็นโสด เกี่ยวกับวุฒิ ครูส่วนใหญ่มีวุฒิ ป.ม. หรือเทียบเท่า (ร้อยละ 44.44) รองลงไป วุฒิ ป.ป. หรือเทียบเท่า (ร้อยละ 31.70) วุฒิปริญญา มีน้อยที่สุด (ร้อยละ 5.23) จำนวนชั่วโมงสอนต่อ 1 สัปดาห์ ส่วนใหญ่ร้อยละ 72.22 สอนมากกว่า 20 ชั่วโมง ตำแหน่งหน้าที่ของครูภาษาไทย ส่วนใหญ่เป็นครูประจำชั้น (ร้อยละ 96.11) หน้าที่รับผิดชอบสอนวิชาสอน ครูภาษาไทยต้องสอนวิชาอื่นๆทั้งหมดในชั้นนั้นด้วยเป็นส่วนมาก (ร้อยละ 86.60) อายุราชการร้อยละ 6-10 ปี มากที่สุด (35.29 %) เหตุผลในการสอนภาษาไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 56.90) ผู้บังคับบัญชา มอบหมายให้สอน ผู้ที่สอนด้วยใจรักมีไม่ถึง 1 ใน 4 ของครูทั้งหมด (ร้อยละ 18.31) ครูภาษาไทยเกินครึ่ง จำนวนครูทั้งหมด (ร้อยละ 52.57) ไม่เคยเข้ารับการอบรมเนื่องจาก ผู้บังคับบัญชาไม่ส่งเป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 52.29) รองลงไปคือไม่มีครูสอนแทน (ร้อยละ 18.30)

จากการศึกษาเกี่ยวกับสวัสดิภาพและฐานะของครูเทศบาลนครกรุงเทพ (เทวี รัชตานนท์, 2506:72) ปรากฏผลว่า ครูเทศบาลนครกรุงเทพ เป็นหญิงมากกว่าชาย

ครูส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่เกือบทั่วประเทศ ก่อนมาเป็นครูเทศบาลนครกรุงเทพ เคยมีอาชีพกันมาแล้วเป็นส่วนตัว ครุโสดมีจำนวนเกือบเท่ากับครูที่สมรสแล้ว ครูที่มีอายุระหว่าง 20-29 ปี มีจำนวนมากที่สุด ครูที่สมรสแล้วมีบุตรคนละ 2-5 คนเป็นส่วนใหญ่ ครูเทศบาลนครกรุงเทพ มีคนอยู่ในความอุปการะคนละหลายๆเป็นส่วนใหญ่ วุฒิ ป.ป. หรือเทียบเท่า มีมากกว่าวุฒิอื่น ครูที่มีวุฒิทางครุต่ำกว่า ป.ป. จนถึงไม่มีวุฒิ รวมกันมีมากกว่าครูวุฒิป.ม.หรือเทียบเท่าขึ้นไปรวมกัน ผู้ไม่มีวุฒิทางครู มีความรู้ทางวิชาชีพมากกว่าความรู้ทางวิชาสามัญ เป็นส่วนใหญ่

บทที่ 3

วิธีดำเนินการ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้เขียนได้ดำเนินการเป็นขั้นๆดังนี้
กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
การสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย
การรวบรวมข้อมูล
การจัดกระทำข้อมูล
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยนี้หาข้อนี้ ผู้เขียนได้กระทำกับกลุ่มตัวอย่างของครูอาจารย์ที่สอนใน
โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคศึกษา 5 สังกัดกองโรงเรียนรัฐบาล กรมวิสามัญศึกษา กระทรวง
ศึกษาธิการ ได้แก่ครู อาจารย์ในจังหวัด ราชบุรี เพชรบุรี สมุทรสงคราม ประจวบคีรีขันธ์
สุพรรณบุรี และกาญจนบุรี

โรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคศึกษานี้ ที่สอนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 มีจำนวน
30 โรงเรียน สอนในระดับมัธยมศึกษา 1 - 5 มีจำนวน 11 โรงเรียน ทั้ง 41 โรงเรียนเป็นประเภท
สหศึกษาทั้งสิ้น โรงเรียนดังกล่าวข้างต้น ได้ขอเท็จจริงมาจากเจ้าหน้าที่กองโรงเรียน
รัฐบาล กรมวิสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

จำนวนครูอาจารย์ที่สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคศึกษา 5 (กรมวิสามัญศึกษา,
2513:49-59) ได้รายละเอียดเพิ่มเติมจากเจ้าหน้าที่กองโรงเรียนรัฐบาล ซึ่งสำรวจ
ภายในวันที่ 30 มิถุนายน 2513 มีจำนวนทั้งสิ้น 807 คน ผู้เขียนได้ส่งแบบสอบถามไปยัง
โรงเรียนในภาคศึกษา 5 ทุกโรงเรียน เมื่อเดือนตุลาคม 2513 จำนวนแบบสอบถามครูอาจารย์
766 ฉบับ จำนวนแบบสอบถามครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ 41 ฉบับ

ตาราง 1 (ต่อ)

จังหวัด	ชื่อโรงเรียน	จำนวน ครู	ผู้ตอบ แบบสอบถาม		รวม	หมายเหตุ
			ชาย	หญิง		
สุพรรณบุรี	กรรณสุตรศึกษาลัย	38	17	18	35	ไม่ได้รับคืน
	สงวนหญิง	28	5	16	21	
	บางปลาม้า "สูงสูดมารณกุลวิทย์"	21	9	8	17	
	อุทอง	14	7	5	12	
	ศรีประจันต์เมธีประมุข	14	6	5	11	
	สามชุกรัตนโกการาม	18	7	6	13	
	สองพี่น้องวิทยา	10	6	3	9	
	ธรรมโชติศึกษาลัย	15	4	2	6	
	บรรหารแจ่มใสวิทยา	5	3	2	5	
กาญจนบุรี	วิสุทธรังษี	29	9	12	21	
	สตรีกาญจนบุรี "กาญจนานุเคราะห์"	19	-	-	-	
	หามะกา	20	7	11	18	
	หาม่วงราษฎร์บำรุง	24	4	14	18	
	พนมทวนชนูปถัมภ์	13	4	5	9	
	ไทรโยกมณีกาญจนวิทยา	2	-	2	2	
สมุทรสงคราม	ศรีทธาสมุทร	31	13	8	21	
	ถาวรานุกุล	25	4	16	20	
	อัมพวา "อัมพวันวิทยาลัย"	34	17	10	27	
	บางกอก "สกลวิสุทธิ"	17	13	6	19	
	บางกอก "เมธีจุฬหวัณวิทยาลัย"	21	10	5	15	
	รวม	807	286	350	636	

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาก่อนหน้า

ผู้เขียนได้สร้างแบบสอบถาม (Questionnaires) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับข้อเท็จจริงทั้งหลายในการวิจัย การที่ผู้เขียนเลือกแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย ดังปรากฏในภาคผนวก ก. เพราะเห็นว่าแบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่เหมาะสมในการวิจัยชนิดที่เป็นการสำรวจมากที่สุด โดยเฉพาะเรื่องนี้ แบบสอบถามมีความจำเป็นอยู่หลายประการดังนี้

1 มวลประชากรที่ใช้ในการวิจัย กระจุกกระจายอยู่ในจังหวัดต่างๆ ผู้เขียนไม่สามารถจะเดินทางไปจังหวัดนั้นๆ เพื่อวิธีสัมภาษณ์หรือสังเกตได้ เพราะกินเวลานานเกินไป

2 การใช้แบบสอบถาม จะได้คำตอบที่แท้จริงที่สุด เพราะครุมีเวลาคิดไตร่ตรองอย่างถี่ถ้วน และมีโอกาสได้ตอบอย่างจริงใจที่สุด

การสร้างแบบสอบถาม ผู้เขียนได้ศึกษาถึงหลักการและวิธีสร้างแบบสอบถามของผู้อื่นที่ทำได้ ไล่นาของเบสท์ (Best , 1959 : 140-160) เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา (กรมสามัญศึกษา , 2510 : 1 - 17) แบบรายงานครูมีการศึกษา 2512 (กรมวิสามัญศึกษา , 2512 : 1 - 5) แบบรายงานการศึกษา 2512 (กรมวิสามัญศึกษา , 2512 : 1 - 47) แบบสอบถามส.ร. 1 - 8 และแบบสำรวจในครูแบบส.ค. 1 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ , 2510 : 1-2) แบบสอบถามการสำรวจหาสถานภาพทางการประถมศึกษาของอำเภอต่างๆในประเทศไทย ปีการศึกษา 2504 (คณะวิจัยการศึกษา วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร , 2506 : 1 - 9)

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 เป็นการสอบถามเกี่ยวกับรายละเอียดของตัวครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ อาคารสถานที่ การปฏิบัติงานของครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ และของครูในโรงเรียน ฉบับที่ 2 เป็นการสอบถามเฉพาะครูอาจารย์ในเรื่องเกี่ยวกับรายละเอียดของตัวครู อาจารย์ หน้าที่ในการปฏิบัติงานและความภาคภูมิใจ

แบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้นนี้ ให้นำไปทดสอบ (Pretest) กับครูอาจารย์

ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ในจังหวัดแพร่ นครสวรรค์ สกลบุรี อ่างทอง พระนครศรีอยุธยา
ระบุรี นครราชสีมา กาญจนบุรี ราชบุรี ประจวบคีรีขันธ์ จันทบุรี และภูเก็ต
แล้วได้นำมาปรับปรุงใหม่อีกครั้งหนึ่ง โดยพิจารณาพร้อมกับอาจารย์ที่เป็นกรรมการที่
ปรึกษา และควบคุมการทำวิทยานิพนธ์นี้ เพื่อให้แก้ไขข้อบกพร่องจนเป็นที่พอใจแล้ว
จึงจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามจริง เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

การรวบรวมข้อมูล

การแจกจ่ายแบบสอบถาม และการรวบรวมข้อมูลในการศึกษาก่อนหน้านี้
ได้ดำเนินการดังนี้

1 ผู้เขียนได้ขอความร่วมมือจากกองโรงเรียนรัฐบาล กรมวิสามัญศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการให้ช่วยออกหนังสือคำสั่ง และส่งแบบสอบถามเป็นทางราชการไปยัง
โรงเรียนต่างๆ ในภาคศึกษา 5 ทุกโรงเรียน คงแสดงไว้ในภาคผนวก ข. เพื่อให้การส่ง
แบบสอบถาม เป็นไปอย่างมีระเบียบ และเห็นที่เชื่อถือได้ว่า แบบสอบถามจะกลับคืน
มายังผู้เขียนมากที่สุด แบบสอบถามเมื่อกรอกเสร็จแล้ว ทางโรงเรียนจะส่งมายัง
กองโรงเรียนรัฐบาล กรมวิสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

2 เมื่อครบกำหนดเวลาส่งคืนแบบสอบถาม ผู้เขียนก็ได้ไปรับคืนจากกองโรงเรียน
รัฐบาล กรมวิสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ปรากฏว่าได้รับข้อมูลคืนเป็นจำนวน
35 โรงเรียน แบบสอบถามครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ได้คืน 35 ฉบับ แบบสอบถามครู
อาจารย์ได้คืน 614 ฉบับ ผู้เขียนได้ขอให้กรมวิสามัญศึกษา ส่งหนังสือทวงแบบสอบถาม
โรงเรียนที่ไม่ได้ส่งแบบสอบถามคืนอีกครั้งเพื่อความในจดหมายทวงแบบสอบถาม
ที่แสดงไว้ในภาคผนวก ข. ปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามเพิ่มมาอีก 4 โรงเรียน เป็น
ฉบับของครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ 2 ฉบับ ฉบับของครูอาจารย์ 48 ฉบับ
ผู้เขียนไม่สามารถรอดแบบสอบถามที่ยังเหลืออยู่ได้อีกต่อไป จึงใจข้อมูลจากแบบสอบถาม
เท่าที่ได้รับมาทำการวิจัย

การจัดกระทำกับข้อมูล

แบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด เป็นแบบสอบถามเฉพาะครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่
37 ฉบับ ครูอาจารย์ 662 ฉบับ ผู้เขียนได้ดำเนินการเป็นขั้นๆ ดังนี้

1. สำนักรวแบบสอบถามแต่ละฉบับที่ได้รับคืน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของคำตอบต่างๆ ปรากฏว่า เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ เมื่อฉบับของครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่

1 ฉบับ เป็นของครูอาจารย์ 26 ฉบับ จึงเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ สามารถทำการวิจัยได้ที่เป็นของครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ 36 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 88.89 ของจำนวนครูใหญ่อาจารย์ใหญ่ ในภาคศึกษา 5 สังกัดกองโรงเรียนรัฐบาล กรมวิสามัญศึกษา ที่เป็นของครูอาจารย์ 636 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 78.81 ของจำนวนครูทั้งหมดในภาคศึกษา 5 สังกัดกองโรงเรียนรัฐบาล กรมวิสามัญศึกษา

2. แยกแบบสอบถามเป็น 2 พวก คือ เกี่ยวกับอาการปวดที่พบบ่อย และเกี่ยวกับครูผู้ปกครอง

3. ทำความถี่ของคะแนนทุกข้อย่อย ในแบบสอบถาม ตามความมุ่งหมายของการวิจัย และเรียงลำดับความถี่ของแต่ละข้อย่อย ส่วนข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว จะต้องอาศัยผลการวิเคราะห์ทั้งหมด มาประมวลเข้าด้วยกัน

4. วิเคราะห์ข้อมูลเหล่านี้ ด้วยวิธีการทางสถิติ คือ หารายเฉลี่ย (mean) ร้อยละ (percentage) โดยใช้เครื่องคำนวณ (calculator) เป็นเครื่องมือในการคำนวณหาสถิติต่างๆ

5. ศึกษาความถี่ของข้อมูลที่วิเคราะห์หามาแล้ว เพื่อทำรายงาน และสรุปผลการวิเคราะห์นั้นๆ

สถิติวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้สถิติต่างๆดังต่อไปนี้

1. อัตราส่วนเปรียบเทียบเป็นร้อยละ (Percentage ratio) ใช้ในการเปรียบเทียบความถี่ของข้อมูลต่างๆ ที่ได้แจกแจงและบันทึกไว้เป็นร้อยละ โดยใช้สูตรดังนี้

$$\text{ร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น}}{\text{ความถี่ทั้งหมด}} \times 100$$

2 มัชฌิมเลขคณิต (Arithmetic mean) ใช้คำนวณค่าเฉลี่ยของข้อมูล
บางรายการโดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทนค่าเฉลี่ยของข้อมูล
	$\sum X$	แทนผลรวมทั้งหมดของข้อมูล
	N	แทนจำนวนประชากรในกลุ่มนั้น

3 ความแปรปรวน (Variance)

$$S^2 = \frac{N(\sum fX^2) - (\sum fX)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ	S^2	แทนความแปรปรวน
	$\sum fX$	แทนผลรวมกำลังของคำตอบในแบบสอบถาม
	N	แทนประชากรในกลุ่มนั้น

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทนี้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลตามความมุ่งหมายการค้นคว้าตามหัวข้อต่อไปนี้

เกี่ยวกับอาคารสถานที่

- 1 ที่ตั้งโรงเรียน
- 2 จำนวน ลักษณะ สภาพ และสุขลักษณะของอาคารและห้อง
- 3 การใช้ประโยชน์และความสูญเสียเกี่ยวกับการใช้อาคาร
- 4 ปัญหาการดูแลรักษาอาคารสถานที่และความต้องการอาคารใหม่

เกี่ยวกับกำลังคน

- 1 จำนวน เพศ วุฒิ และประสบการณ์ของครู
- 2 การไข้และปัญหาการใช้กำลังคน
- 3 สวัสดิการและขวัญของครู

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการแปลผล

- X แทนค่าเฉลี่ย
- S² แทนค่าความแปรปรวน
- % แทนค่าร้อยละ

เกี่ยวกับอาคารสถานที่

- 1 ผลการวิเคราะห์ที่ตั้งโรงเรียน

จากคำตอบแบบสอบถามของครูใหญ่ปรากฏผลดังต่อไปนี้

ตาราง 2 แสดงตำแหน่งที่ตั้งโรงเรียนกับแหล่งชุมชน จำนวนถาวรราย จังหวัด

จังหวัด	ตำแหน่งที่ตั้งโรงเรียนกับแหล่งชุมชน						
	ใกล้เคียง 1 กม.	1 กม.	2 กม.	3 กม.	4 กม. ขึ้นไป		
ราชบุรี	6	1	1	-	-		
เพชรบุรี	2	1	2	-	-		
ประจวบคีรีขันธ์	-	-	2	-	1		
สมุทรบุรี	5	-	2	2	-		
กาญจนบุรี	1	1	1	-	2		
สมุทรสงคราม	5	-	-	-	-		
ทั้งภาค	จำนวน	19	3	5	2	3	36
	%	52.77	8.33	25.00	5.55	8.33	100

จากตาราง 2 จะเห็นว่า ตำแหน่งที่ตั้งของโรงเรียนส่วนมาก (86%) ตั้งอยู่ใกล้แหล่งชุมชนไม่เกิน 2 กิโลเมตร มีเพียงประมาณ 1 ใน 7 ของโรงเรียนทั้งหมด ตั้งอยู่ห่างแหล่งชุมชน

จากข้อมูลนี้แสดงว่า โรงเรียนในภาคนี้ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในตำแหน่งเหมาะสม แต่ยังอีกประมาณ 1 ใน 10 จำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไข

ตาราง 3 แสดงตำแหน่งที่ตั้งโรงเรียนกับแหล่งเชื่อมโทรมทางสื่อสารมวลชน จำนวนตามราย
จังหวัด

จังหวัด	ที่ตั้งโรงเรียนกับแหล่งเชื่อมโทรมทางสื่อสารมวลชน					
	ไกลมาก	ไกล	ปานกลาง	ใกล้	ใกล้มาก	
ราชบุรี	-	1	5		4	
กาญจนบุรี	-	-	1	2	2	
ประจวบคีรีขันธ์	-	-	1	2	1	
สุพรรณบุรี	-		1	5	3	
กาญจนบุรี	-	-	-	3	2	
สมุทรสงคราม	-	2	-	2	1	
ทั้งภาค	จำนวน	3	6	14	13	36
	%	8.33	16.66	38.88	36.11	100

จากตาราง 3 จะเห็นว่า ตำแหน่งที่ตั้งของโรงเรียนในภาคนี้ส่วนใหญ่ (75 %) ตั้งอยู่ทางแหล่งเชื่อมโทรมทางสื่อสารมวลชน ไกลและไกลมาก มีอยู่ 3 โรงเรียน ใน 36 โรงเรียน ที่ตั้งอยู่ไกลแหล่งตั้งกล่าว

แสดงว่า ตำแหน่งที่ตั้งของโรงเรียนในภาคนี้ เหมาะสมดี แต่ยังมีอีกเกือบ 1 ใน 10 ถอดหาทางปรับปรุงแก้ไข

ตาราง 4 แสดงตำแหน่งที่ตั้งโรงเรียนกับการคมนาคม จำแนกตามรายจังหวัด

จังหวัด	ความสะดวกในการคมนาคมถึงโรงเรียน						
	ไม่สะดวก เลย	ไม่สะดวก	สะดวก ปานกลาง	สะดวก	สะดวก มาก		
ราชบุรี	-	-	-	1	4		
เพชรบุรี	-	-	2	2	1		
ประจวบคีรีขันธ์		2	1	1	-		
สมุทรบุรี	-	1	3	2	3		
กาญจนบุรี	-	-	1	4	-		
สมุทรสงคราม	-	3	-	1	1		
ทั้งหมด	-	6	7	14	9		36
จำนวน	-	6	7	14	9		36
%	-	16.66	19.44	38.88	25.00		100

จากตาราง 4 จะเห็นว่า ที่ตั้งของโรงเรียนในภาคนี้ ส่วนใหญ่ (83 %) มีการคมนาคมสะดวก ส่วนการคมนาคมไม่สะดวกมีเพียงส่วนน้อย (17 %) จากข้อมูลนี้ อาจกล่าวได้ว่า การไปมาโรงเรียนของครูและนักเรียนในภาคนี้ ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาอย่างยิ่ง แต่ยังมีอีก 1 ใน 6 ที่ เป็นปัญหาในการคมนาคมของครูและนักเรียน

ตาราง 5 แสดงจำนวนโรงเรียน จำแนกตามขนาดพื้นที่ เป็นรายจังหวัด

จังหวัด	ไม่เกิน 15 ไร่	16-25 ไร่	26-35 ไร่	36-45 ไร่	46 ไร่ ขึ้นไป	
ราชบุรี	6	2	-	-	-	
เพชรบุรี	4	-	-	1		
ประจวบคีรีขันธ์	-	-	3	-	1	
สุพรรณบุรี	2	3	2	1	1	
กาญจนบุรี	1	-	2	-	2	
สมุทรสงคราม	4	1		-	-	
จำนวน	17	6	7	2	4	36
ทั้งภาค %	47.22	16.67	19.44	5.56	11.11	100

จากตาราง 5 นี้ แสดงว่า ในภาคกลาง 5 นี้ มีโรงเรียนที่เนื้อที่
ต่ำกว่า 25 ไร่ 64 % และมีเนื้อที่ 26 ไร่ขึ้นไปมี 36 %

จากตัวเลขในตาราง 5 นี้ ยังพบว่า มีโรงเรียนมากกว่า 5 ใน 5
ของโรงเรียนทั้งหมดในภาคกลางที่มีพื้นที่กับแถบ ส่วนอีกเกือบ 2 ใน 5 มีพื้นที่
อยู่ในเขตพอใช้ได้

ตาราง 6 แสดงสภาพที่ดินที่โรงเรียนตั้งอยู่ จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	สภาพที่ดินที่โรงเรียนตั้งอยู่			
	ที่ดินนำท่วมทุกปี	น้ำท่วมบางปี	ที่ดอน	
ราชบุรี	1	5	2	
เพชรบุรี	-	3	2	
ประจวบคีรีขันธ์		2	2	
สุพรรณบุรี	4	2	3	
กาญจนบุรี	2	-	3	
สมุทรสงคราม	3	1	1	
ทั้งภาค	จำนวน	10	13	36
	%	27.77	36.11	100

จากตาราง 6 ทำให้เห็นว่า สภาพที่ดินที่ตั้งโรงเรียนส่วนใหญ่ในภาคนี้ ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในที่ดอน และน้ำท่วมถึงบางปี เป็นจำนวนเท่ากับ (36 %) และตั้งอยู่ในที่ลุ่มน้ำท่วมทุกปีเป็นส่วนน้อย (28 %)

จากข้อมูลนี้ แสดงว่า ประมาณ 2 ใน 3 ของโรงเรียนในภาคนี้ ตั้งอยู่ในที่ดอนหรือที่น้ำท่วม

ตาราง 7 แสดงจำนวนโรงเรียนที่มีและไม่มีสนามกีฬา และสภาพของสนาม

จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	สนามกีฬาของโรงเรียน			
	ไม่มี	มีและใช้ได้บางส่วน	มีและใช้ได้ตลอดปี	
ราชบุรี	1	3	4	
เพชรบุรี	-	3	2	
ประจวบคีรีขันธ์	1	-	3	
สุพรรณบุรี	2	4	3	
กาญจนบุรี	1	1	3	
สมุทรสงคราม	-	4	1	
จำนวน	5	15	16	36
ทั้งภาค	13.88	41.66	44.44	100

จากตาราง 7 จะเห็นว่าในภาคนี้ โรงเรียนส่วนใหญ่ (86%) มีสนามกีฬา ส่วนไม่มีสนามกีฬามีเพียงส่วนน้อย (14 %) มีโรงเรียนที่มีสนามกีฬา และใช้ได้ดีตลอดปีเป็นส่วนใหญ่ (44 %) ส่วนที่มีและใช้ได้บางส่วนมีจำนวนน้อยกว่าร้อยละ (42 %)

จากข้อมูลนี้ แสดงว่ายังมีโรงเรียนที่ต้องจัดให้มี สนามกีฬา และคิดเก็บงบสร้าง โรงยิมnasium ให้แก่โรงเรียนให้มีสนามกีฬาใช้ได้ตลอดปี

ตาราง 8 แนวโน้มจำนวนโรงเรียนที่มีโรงไม้และที่พักนอนของนักเรียน จำนวนเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	โรงไม้และที่พักนอนของนักเรียน				
	ไม้	ไม้กลบ	ไม้กลบเพียง		
ราชบุรี	2	2	4		
เพชรบุรี	-	2	3		
ประจวบคีรีขันธ์	1	-	3		
สุพรรณบุรี	1	8			
กาญจนบุรี	-	2	3		
สมุทรสงคราม	-	5			
ทั้งหมด	จำนวน	4	19	13	36
	%	11.11	52.77	36.11	100

จากตาราง 8 จะเห็นว่า โรงเรียนในภาคนี้ ส่วนใหญ่มีโรงไม้ และที่พักนอนของนักเรียน (89 %) โรงเรียนส่วนน้อยมีไม้ (11 %) โรงเรียนที่มีโรงไม้และที่พักนอนของนักเรียนนั้นส่วนใหญ่มีน้อย (53 %) ที่เหลือเพียงมี 36 %

จากข้อมูลนี้ แสดงว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ยังขาดโรงไม้และที่พักนอนของนักเรียน ควรได้หาทางปรับปรุงแก้ไข

ตาราง ๑ แสดงจำนวนโรงเรียนเกี่ยวกับแหล่งน้ำผิวดิน จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	ประเภท	แหล่งน้ำ					
		ประปา	บึง	แม่น้ำ	คู คลอง	น้ำฝน	
ราชบุรี	น้ำผิวดิน	4	1	-		3	
	น้ำใต้ดิน	7	1	-	-	-	
เพชรบุรี	น้ำผิวดิน	3	-	-	-	2	
	น้ำใต้ดิน	5	-	-	-	-	
ประจวบคีรีขันธ์	น้ำผิวดิน	1	-	-	-	๑	
	น้ำใต้ดิน	2	-	-	-	2	
สุพรรณบุรี	น้ำผิวดิน	2	2	-	-	5	
	น้ำใต้ดิน	2	2	-	2	3	
กาญจนบุรี	น้ำผิวดิน	-	3	-		2	
	น้ำใต้ดิน	-	๑	1	1	-	
สมุทรสงคราม	น้ำผิวดิน	-	1	-	-	4	
	น้ำใต้ดิน	3	1	1	-		
ทั้งหมด	น้ำผิวดิน	จำนวน 10	7		-	1๙	36
		% 27.78	19.44	-	-	52.78	100
	น้ำใต้ดิน	จำนวน 19	7	2	3	5	36
		% 52.78	19.44	5.56	8.33	13.89	100

* หมายเหตุ: 1. ข้อมูล

จากตาราง ๑ แสดงว่า แหล่งน้ำดื่มส่วนใหญ่ (53%) ดื่มน้ำฝน
 ส่วนน้อย (10%) ดื่มน้ำบาดาล แหล่งน้ำใช้ส่วนใหญ่ (53%) ใช้น้ำประปา
 ส่วนน้อย (6%) ใช้น้ำแม่น้ำ จากข้อมูลนี้ แสดงว่า โรงเรียนในภาคเหนือ
 ดื่มน้ำดื่มที่ถูกหัดกอนามัย แต่ยังมีบางโรงเรียนที่ยังใช้น้ำคูนหรือน้ำคลอง
 และน้ำในแม่น้ำ ควรได้รับการปรับปรุงแก้ไข

2. ผลการวิเคราะห์ จำนวน ลักษณะ สภาพ และจุดลักษณะของอาคารและห้อง
จากคำตอบแบบสอบถามครูใหญ่ปรากฏดังต่อไปนี้

ตาราง 10 แสดงจำนวนโรงเรียน อาคารเรียนและห้องเรียน จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	โรงเรียน		อาคารเรียน		ห้องเรียน	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
ราชบุรี	8	22.22	20	25.51	155	25.83
เพชรบุรี	5	13.88	9	11.54	54	10.49
ประจวบคีรีขันธ์	4	11.11	8	10.26	60	11.65
สุพรรณบุรี	9	25.00	16	20.51	98	19.03
กาญจนบุรี	5	13.88	9	11.54	75	14.17
สมุทรสงคราม	5	13.88	16	20.51	97	18.83
ทั้งหมด	36	100	78	100	515	100

จากตาราง 10 นี้ได้เห็นว่า

จังหวัดที่มีจำนวนโรงเรียนมาก (25 %) ได้แก่สุพรรณบุรี

จังหวัดที่มีจำนวนโรงเรียนน้อย (11%) ได้แก่กาญจนบุรี

จังหวัดที่มีอาคารเรียนมาก (26%) ได้แก่ราชบุรี

จังหวัดที่มีอาคารเรียนน้อย (10 %) ได้แก่ประจวบคีรีขันธ์

จังหวัดที่มีห้องเรียนมาก (26 %) ได้แก่ราชบุรี

จังหวัดที่มีห้องเรียนน้อย (10 %) ได้แก่เพชรบุรี

ตาราง 11 แสดงจำนวนอาคารเรียน จำแนกตามลักษณะ เป็นรายจังหวัด

จังหวัด	ลักษณะอาคาร						
	อาคารวัด	ชั่วคราว	ไม้	ตึกครึ่งไม้	ตึก		
ระยอง	-	3	2	2	6		
เพชรบุรี	-	1	3	2	3		
ประจวบคีรีขันธ์	-	2	6	-	-		
สุพรรณบุรี	-	1	12	1	2		
กาญจนบุรี	1	1	5	-	2		
สมุทรสงคราม	-	1	8	-	7		
ทั้งภาค	จำนวน	1	9	43	5	20	78
	%	1.28	11.54	55.13	6.41	25.64	100

จากตาราง 11 แสดงให้เห็นว่า อาคารเรียนส่วนใหญ่ (87 %) เป็นอาคารถาวร และอีก 13 % เป็นอาคารชั่วคราวและอาคารวัด

จากข้อมูลก็แสดงว่า ในภาคนี้ภาคนี้ โรงเรียนต่างๆมีอาคารที่เฉพาะเฉพาะเป็นส่วนมาก มีอาคารอีกประมาณ 1 ใน 10 ต้องปรับปรุงแก้ไข มีโรงเรียนในจังหวัดกาญจนบุรีอีกทั้งโรงเรียนที่ยังใช้ศาลาวัดเป็นอาคารเรียน ควรจะก่อสร้างเป็นอาคารถาวรขึ้น

ตาราง 12 แสดงจำนวนอาการเรื้อรัง จำแนกตามอายุ เปรียบรายจังหวัด

จังหวัด	อายุอาการ						
	ไม่ถึง 1 ปี	1-5 ปี	6-10 ปี	11-15 ปี	16 ปีขึ้นไป		
ราชบุรี	3	1	5	1	10		
เพชรบุรี	-	4	3	2	-		
ประจวบคีรีขันธ์	-	3	3	-	2		
สุพรรณบุรี	1	3	5	-	2		
กาญจนบุรี	1	1	2	2	3		
สมุทรสงคราม	-	5	2	2	7		
ทั้งภาค	จำนวน	5	22	20	7	24	78
	%	6.41	28.21	25.64	8.97	30.77	100

จากตาราง 12 จะเห็นว่า อาการเรื้อรังส่วนใหญ่ของโรงเรียนประถมศึกษาในภาคนี้ (61 %) มีอายุไม่เกิน 10 ปี ที่เกิน 10 ปีมีเป็นส่วนน้อย (39 %) และ 31 % มีอายุมากถึง 16 ปีขึ้นไป ข้างที่อาการเหล่านี้ทั้งหมดสามารถจะได้รับการแก้ไข การแก้การที่จะรื้อปลูกใหม่หรือซ่อมแซม

ตาราง 13 แสดงจำนวนอาการเวียน จำแนกตามสภาพ เป็นรายจังหวัด

จังหวัด	สภาพอาการ					
	ควรรื้อ	ควรรอบ	พอใจได้	เวียนม้วย		
ราชบุรี	5	5	6	4		
เพชรบุรี	1	-	3	5		
ประจวบคีรีขันธ์	2	-	5	1		
สมุทรบุรี	2	3	3	3		
กาญจนบุรี	5	1	1	2		
สมุทรสงคราม	-	1	4	11		
ทั้งภาค	จำนวน	15	10	22	31	78
	%	19.21	12.82	28.21	39.76	100

จากตาราง 13 จะเห็นว่า อาการเวียนส่วนใหญ่ (60 %) อยู่ในสภาพที่
อาการเวียนส่วนน้อย (32 %) ควรรอบแทนหรือรื้ออุปกรณ์

จากข้อมูลนี้แสดงว่า อาการเวียนในภาคก็มาก 5 ประมาณ 1 ใน 3 ของ
อาการทั้งหมด ต้องปรับปรุงแก้ไข

ตาราง 14 แสดงการรายเฉลี่ยสู่สังคมของห้องเรียน จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	การรายเฉลี่ย
ราชบุรี	2.000
เพชรบุรี	2.444
ประจวบคีรีขันธ์	2.375
สุพรรณบุรี	2.125
กาญจนบุรี	2.000
สมุทรสงคราม	2.375
ทั้งหมด	2.192

การนำหลัก 1 หมายถึงว่า ห้องเรียนมีขนาดกะทัดรัด แสงสว่างน้อย การถ่ายเทอากาศไม่ดี มีเสียง กลิ่น ฝุ่นหรือควันรบกวนเสมอ

2 หมายถึงว่า ห้องเรียนมีขนาด แสงสว่าง การถ่ายเทอากาศพอใช้ได้ มีเสียง กลิ่น ฝุ่นหรือควันเป็นบางครั้ง

3 หมายถึงว่า ห้องเรียนมีขนาดเหมาะสม แสงสว่าง เพียงพอ การถ่ายเทอากาศดี ไม่มีเสียง กลิ่น ฝุ่นหรือควันรบกวน

การถือการรายเฉลี่ย ถือว่าทุกลักษณะคือ ขนาด แสงสว่าง การถ่ายเทอากาศ เสียง กลิ่น ฝุ่นหรือควันรบกวน มีความสำคัญเท่ากัน

จากตาราง 14 แสดงว่า สู่สังคมของห้องเรียนพอใช้ได้ การรายเฉลี่ยทั้งหมด 2.192 ซึ่งหมายความว่า ห้องเรียนมีขนาด แสงสว่าง การถ่ายเทอากาศ พอใช้ได้ มีเสียง กลิ่น ฝุ่นและ ควันเป็นบางครั้ง แต่การรายเฉลี่ยจะอยู่ในระดับนี้ทุกจังหวัด (เฉลี่ยการรายเฉลี่ย 2.000-2.444) แต่จังหวัดราชบุรีและกาญจนบุรี มีการรายเฉลี่ยต่ำกว่าการรายเฉลี่ยของภาค อาจแปลความหมายได้ว่า สู่สังคมของห้องเรียนของสอง จังหวัดนี้ดีกว่าจังหวัดอื่นๆในภาคนี้

ตาราง 15 แสดงจำนวนโรงเรียนที่มีและไม่มีห้องเฉพาะวิชา จำแนกตาม
ประเภทห้อง เป็นรายจังหวัด

จังหวัด	ห้องเฉพาะวิชา									
	วิทยากรสตรี		รวม	สังกมศึกษา		รวม	ศิลป์		รวม	
	มี	ไม่มี		มี	ไม่มี		มี	ไม่มี		
ราชบุรี	7	1	8	1	7	8	2	6	8	
เพชรบุรี	2	3	5	-	5	5	1	4	5	
ประจวบคีรีขันธ์	2	2	4	1	3	4	1	3	4	
สุพรรณบุรี	6	3	9	1	8	9	2	7	9	
กาญจนบุรี	4	1	5	1	4	5	2	3	5	
สมุทรสงคราม	4	1	5	3	2	5	2	3	5	
ทั้งภาค	จำนวน	25	11	36	7	29	36	10	26	36
	%	69.44	30.55	100	19.44	80.56	100	27.78	72.22	100

จากตาราง 15 แสดงว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ (69 %) มีห้องวิทยากรสตรี โรงเรียน
ส่วนน้อย (31 %) ไม่มี โรงเรียนส่วนใหญ่ (81 %) ไม่มีห้องสังกมศึกษา โรงเรียนส่วนน้อย
(19 %) มี โรงเรียนส่วนใหญ่ (72 %) ไม่มีห้องศิลป์ ส่วนน้อย (28 %) มี

จากข้อมูลนี้แสดงว่า โรงเรียนในภาคศึกษา 5 ยังต้องปรับปรุงเรื่องห้องวิทยากรสตรี
เพราะโรงเรียน 1 ใน 3 ของโรงเรียนทั้งหมดไม่มีห้องวิทยากรสตรี จังหวัดเพชรบุรี 2 ใน 5
ไม่มีห้องวิทยากรสตรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ครึ่งหนึ่งไม่มีห้องวิทยากรสตรี ห้องสังกมศึกษา
ส่วนมากที่จังหวัดละโรงเรียน จังหวัดเพชรบุรีไม่มีเลย จังหวัดสมุทรสงครามมี 3 ใน 5 ของ
โรงเรียนทั้งหมด ห้องศิลป์ จังหวัดกาญจนบุรีและสมุทรสงครามมีสูงสุดคือ 2 ใน 5 แสดงว่า
ในภาคศึกษานี้ยังขาดห้องเฉพาะวิชาทุกประเภท

ตาราง 16 แสดงการรายเฉลี่ยสุขลักษณะของเฉพาะวิชา จำแนกตามประเภทของ
เป็นรายจังหวัด

จังหวัด	วิทยาศาสตร์	สังคมศึกษา	ศิลปศึกษา
ราชบุรี	1.988	1.833	1.833
เพชรบุรี	2.500	-	2.667
ประจวบคีรีขันธ์	2.500	1.667	2.833
สุพรรณบุรี	2.333	2.833	1.833
กาญจนบุรี	2.200	2.833	2.167
สมุทรสงคราม	2.370	2.111	2.500
ทั้งภาค	2.247	2.214	2.217

ค่าน้ำหนัก เหมือนตาราง 14

การกักการรายเฉลี่ย เหมือนตาราง 14

จากตาราง 16 แสดงให้เห็นว่า จังหวัดราชบุรีมีห้องเฉพาะวิชาที่มีสุขลักษณะอยู่ในเกณฑ์พอใช้ได้ การรายเฉลี่ยมีค่า 1.833-1.988 จังหวัดเพชรบุรีมีห้องสังคมศึกษา ส่วนสุขลักษณะของห้องอีกสองประเภทเป็นที่น่าสนใจยิ่ง (การรายเฉลี่ย 2.500 และ 2.667) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สุขลักษณะห้องสังคมศึกษา อยู่ในเกณฑ์พอใช้ได้ (การรายเฉลี่ย 1.667) ส่วนอีกสองประเภท อยู่ในเกณฑ์น่าพอใจยิ่ง (การรายเฉลี่ย 2.500 และ 2.833) จังหวัดสุพรรณบุรี สุขลักษณะห้องวิทยาศาสตร์เป็นที่น่าสนใจ (การรายเฉลี่ย 2.333) สุขลักษณะห้องสังคมศึกษาเป็นที่น่าสนใจยิ่ง (การรายเฉลี่ย 2.833) ส่วนของห้องศิลปศึกษาอยู่ในเกณฑ์พอใช้ได้ (การรายเฉลี่ย 1.833) จังหวัดกาญจนบุรีสุขลักษณะห้องสังคมศึกษาเป็นที่น่าสนใจยิ่ง (การรายเฉลี่ย 2.833) ส่วนของอีกสองประเภทเป็นที่น่าสนใจ (การรายเฉลี่ย 2.200 และ 2.167) จังหวัดสมุทรสงคราม สุขลักษณะห้องศิลปศึกษาเป็นที่น่าสนใจยิ่ง (การรายเฉลี่ย 2.500) ส่วนของห้องอีกสองประเภทเป็นที่น่าสนใจ (การรายเฉลี่ย 2.370 และ 2.111)

ตาราง 17 แสดงจำนวนโรงเรียนที่มีและไม่มีอาการอุตสาหกรรมใกล้
และเกษตรกรรมใกล้ จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	จำนวนโรงเรียน			
	มีทั้งสองอาการ	มีแต่ อุตสาหกรรมใกล้	มีแต่ เกษตรกรรมใกล้	ไม่มี ทั้งสองอาการ
ราชบุรี	2	3	-	3
เพชรบุรี	2	-	1	2
ประจวบคีรีขันธ์	-	1	1	2
สุพรรณบุรี	1	3	-	5
กาญจนบุรี	1	1	-	3
สมุทรสงคราม	2	1	-	2
ทั้งหมด	8	9	2	17
จำนวน %	22.22	25.00	5.56	47.22

จากตาราง 17 แสดงว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ (47 %) ไม่มีทั้งอาการอุตสาหกรรมใกล้
และเกษตรกรรมใกล้ ส่วนน้อย (6 %) มีแต่อาการเกษตรกรรมใกล้อย่างเดียว

จากข้อมูลนี้แสดงว่า ในภาคศึกษา 5 เกือบครึ่งหนึ่งของโรงเรียนทั้งหมดไม่มีอาการ
ทั้งสองประเภท ประมาณ 1 ใน 3 ของโรงเรียนทั้งหมดมีอาการอย่างใดอย่างหนึ่ง
แสดงว่าในภาคศึกษานี้ยังขาดอาการอุตสาหกรรมใกล้และเกษตรกรรมใกล้อยู่มาก

ตาราง 18 แสดงจำนวนอาการอุตสาหกรรมกิลป์ และคหกรรมกิลป์ จำแนกตามลักษณะ
เป็นรายจังหวัด

จังหวัด	ประเภท อาการ	ลักษณะอาการ					
		ถาวร	ชั่วคราว	ไข	ฉีกกรังไข่	ตก	
ราชบุรี	อุตสาหกรรม	-	-	4	1	-	
	คหกรรม	-	-	2	-	-	
เพชรบุรี	อุตสาหกรรม	-	-	2	-	-	
	คหกรรม	-	-	3	-	-	
ประจวบคีรีขันธ์	อุตสาหกรรม	-	-	1	-	-	
	คหกรรม	-	-	1	-	-	
สุพรรณบุรี	อุตสาหกรรม	-	-	1	1	1	
	คหกรรม	-	-	-	1	-	
กาญจนบุรี	อุตสาหกรรม	-	-	2	-	-	
	คหกรรม	-	-	1	-	-	
สมุทรสงคราม	อุตสาหกรรม	-	-	2	-	1	
	คหกรรม	-	-	1	-	1	
ทั้งภาค	จำนวน อุตสาหกรรม	-	-	12	3	2	17
	%	-	-	70.59	17.71	11.30	100
	จำนวน คหกรรม	-	-	8	1	1	10
	%	-	-	80.00	10.00	10.00	100

จากตาราง 18 แสดงว่าอาการอุตสาหกรรมกิลป์ส่วนใหญ่ (71 %) เป็นอาการไข้ ส่วนที่เป็นอาการชั่วคราวและถาวรไม่มีเลย อาการคหกรรมกิลป์ 80 % เป็นอาการไข้ อาการชั่วคราวและถาวรไม่มี แสดงว่าอาการประกอบประเภทนี้ในภาคศึกษาปีลักษณะก็เป็นอาการถาวรทั้งสิ้น

ตาราง 15 แสดงจำนวนอาการอุตสาหกรรมที่ก่อให้เกิดผลกระทบใกล้ จำแนกตามอายุ
เป็นรายจังหวัด

จังหวัด	ประเภท อาการ	อายุอาการ					
		ไม่ถึงปี	1-5 ปี	6-10 ปี	11-15 ปี	16ปีขึ้นไป	
ราชบุรี	อุตสาหกรรม	-	3	2	-	-	
	ผลกระทบ	-	1	1	-	-	
เพชรบุรี	อุตสาหกรรม	-	3	-	-	-	
	ผลกระทบ	1	2	-	-	-	
ประจวบคีรี ขันธ์	อุตสาหกรรม	-	1	-	-	-	
	ผลกระทบ	-	-	1	-	-	
สุพรรณบุรี	อุตสาหกรรม	-	3	-	-	-	
	ผลกระทบ	-	1	-	-	-	
กาญจนบุรี	อุตสาหกรรม	-	1	1	-	-	
	ผลกระทบ	-	1	-	-	-	
สมุทร สงคราม	อุตสาหกรรม	-	-	3	-	-	
	ผลกระทบ	-	2	-	-	-	
ทั้งหมด	จำนวน อุตสาหกรรม		11	6	-	-	17
	%	-	64.71	35.29	-	-	100
	จำนวน ผลกระทบ	1	7	2	-	-	10
	%	10.00	70.00	20.00	-	-	100

จากตาราง 19 แสดงว่า อาคารอุตสาหกรรมเกือบและถนนเกือบทั้งหมด มีอายุไม่เกิน 10 ปี

จากข้อมูลนี้แสดงว่า อาคารอุตสาหกรรมเกือบและถนนเกือบทั้งหมด มีอายุไม่เกิน 10 ปี ซึ่งชี้ให้เห็นว่า อาคารทั้ง 2 ประเภท ก่อสร้างขึ้นในระยะไม่นานนัก จึงอนุมานได้ว่า อาคารดังกล่าวในภาคนี้ ยังคงใช้การได้ดี

ตาราง 20 แสดงว่านนวนอาการอุตสาหกรรมกึ่งปี และกหกรรมกึ่งปี
จำแนกตามสภาฯ เป็นรายจังหวัด

จังหวัด	ประเภทอาการ	สภา อาการ				
		ควรรู้	ควรนอน	เอาไข้ได้	เริ่มป่วย	
รามบุรี	อุตสาหกรรมกึ่งปี	-	2	1	2	
	กหกรรมกึ่งปี	-	1	-	1	
เพชรบุรี	อุตสาหกรรมกึ่งปี	-	-	1	1	
	กหกรรมกึ่งปี	-	-	1	2	
ประจวบ คีรีขันธ์	อุตสาหกรรมกึ่งปี	-	-	-	1	
	กหกรรมกึ่งปี	1	-	-	-	
สุพรรณบุรี	อุตสาหกรรมกึ่งปี	-	-	-	1	
	กหกรรมกึ่งปี	-	-	-	1	
กาญจนบุรี	อุตสาหกรรมกึ่งปี	1	-	1	-	
	กหกรรมกึ่งปี	-	-	-	1	
สมุทรสงคราม	อุตสาหกรรมกึ่งปี	-	-	-	3	
	กหกรรมกึ่งปี	-	-	-	2	
ทั้งภาค	จำนวน อุตสาหกรรมกึ่งปี	1	2	3	11	17
	%	5.78	11.80	17.71	64.71	100
	จำนวน กหกรรมกึ่งปี	1	1	1	7	10
	%	10.00	10.00	10.00	70.00	100

จากการาง 20 แสดงว่า อาการอุทสาหกรรมถี่ป์ ส่วนใหญ่ (82%)
อยู่ในสภาวะดี ส่วนน้อย (18%) การซ่อมแซม หรือรื้อปลูกใหม่

อาการรหกรรมถี่ป์ ส่วนใหญ่ (80%) อยู่ในสภาวะดี ส่วนน้อย (20%)
การซ่อมแซม หรือรื้อปลูกใหม่

จากข้อมูลนี้แสดงว่า อาการอุทสาหกรรมถี่ป์ ประมาณ 1 ใน 6 และ
อาการรหกรรมถี่ป์ 1 ใน 5 ในภาคนี้ การพิจารณาปรับปรุงแก้ไขซ่อมแซม

ตาราง 21 แสดงการรายเฉลี่ยสู่ลักษณะอาการอุตสาหกรรมเกี่ยวและเกษตรกรรม
จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	การรายเฉลี่ย	
	อุตสาหกรรม	เกษตรกรรม
ราชบุรี	2.466	2.167
เพชรบุรี	1.250	2.667
ประจวบคีรีขันธ์	3.000	1.833
สุพรรณบุรี	1.541	2.333
กาญจนบุรี	2.250	3.000
สมุทรสงคราม	2.389	2.500
ทั้งภาค	2.098	2.383

- คำนำหน้า
- 1.หมายความว่า มีขนาดแคบ แสงสว่างน้อย การถ่ายเทอากาศไม่ดี มีเสียง กลิ่น ฝุ่น และควันรบกวนเสมอ
 - 2.หมายความว่า มีขนาด แสงสว่าง การถ่ายเทอากาศพอใช้ได้ มีเสียง กลิ่น ฝุ่น และควันรบกวนเป็นบางครั้ง
 - 3.หมายความว่า มีขนาดเหมาะสม แสงสว่างพอเจียง การถ่ายเทอากาศดี ไม่มีเสียง กลิ่น ฝุ่น หรือควันรบกวน
- การวัดการรายเฉลี่ย ถือว่า ทุกลักษณะ คือ ขนาด แสงสว่าง การถ่ายเทอากาศ เสียง กลิ่น ฝุ่น หรือควันรบกวน มีความสำคัญเท่ากัน

จากตาราง 21 แสดงว่า การรายเฉลี่ยสูงสุดลักษณะของอาคารอุตสาหกรรมกิลป์ และกหกรรมกิลป์ ทั้งภาค 2.098 และ 2.383 หมายความว่า อาคารมีขนาด แสงสว่าง การถ่ายเทอากาศพอใช้ได้ มีเสียง กลิ่น ฝุ่น และกวัณรบกวนเป็น บางครั้ง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อาคารอุตสาหกรรมกิลป์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลักษณะ 3.000 หมายความว่า อาคารอุตสาหกรรมกิลป์ในจังหวัดนี้ มีขนาดเหมาะสม แสงสว่างพอเพียง การถ่ายเทอากาศดี ไม่มีเสียง กลิ่น ฝุ่น หรือกวัณรบกวน จังหวัดราชบุรี สุพรรณบุรี กาญจนบุรี และสมุทรสงคราม การรายเฉลี่ยสูงสุดลักษณะ อาคารอุตสาหกรรมกิลป์ (1.541 - 2.466) อยู่ในระดับ 2 ถือว่ามีขนาดแสงสว่าง การถ่ายเทอากาศพอใช้ได้ มีเสียง กลิ่น ฝุ่น และกวัณรบกวนเป็นบางครั้ง ส่วน จังหวัดเพชรบุรี การรายเฉลี่ย (1.250) อยู่ในระดับ 1 ถือ มีขนาดเหมาะสม แสงสว่าง น้อย การถ่ายเทอากาศไม่ดี มีเสียง กลิ่น ฝุ่น และกวัณรบกวนเสมอ อาคาร อุตสาหกรรมกิลป์ในจังหวัดนี้ ควรเฝ้าพิจารณาปรับปรุงแก้ไข

กานอาคารกหกรรมกิลป์ จังหวัดเพชรบุรี กาญจนบุรี และสมุทรสงคราม มีค่ารายเฉลี่ย (3.000-2.500) อยู่ในระดับ 3 ถือ มีขนาดเหมาะสม แสงสว่าง พอเพียง การถ่ายเทอากาศดี ไม่มีเสียง กลิ่น ฝุ่น หรือกวัณรบกวน จังหวัดราชบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และสุพรรณบุรี มีค่ารายเฉลี่ย (2.333-1.833) อยู่ในระดับ 2 ถือ มีขนาด แสงสว่าง การถ่ายเทอากาศพอใช้ได้ มีเสียง กลิ่น ฝุ่น และกวัณรบกวน เป็นบางครั้ง จังหวัดราชบุรีและประจวบคีรีขันธ์ แม้จะมีค่ารายเฉลี่ยในระดับ 2 แต่ยังคงต่ำกว่ารายเฉลี่ยทั้งภาค จึงอาจกล่าวได้ว่า อาคารกหกรรมกิลป์ใน 2 จังหวัดนี้ อาจดีกว่าจังหวัดอื่นๆ ที่มีค่ารายเฉลี่ยสูงสุดลักษณะใกล้เคียงกับค่า รายเฉลี่ยทั้งภาค

ตาราง 22 แสดงจำนวนโรงเรียนที่มีและไม่มีโรงอาหาร หอประชุม และโรงอาหาร
ที่รวมกับหอประชุม จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	จำนวนโรงเรียน				
	มีทั้งสองอย่าง แยกกัน	มีแค่โรงอาหาร	มีแค่หอประชุม	มีโรงอาหารที่ใช้ รวมกับหอประชุม	ไม่มี
รามบุรี	-	-	1	5	2
เพชรบุรี	-	-	2	3	-
ประจวบคีรีขันธ์	-	-	-	2	2
สุพรรณบุรี	1	-	-	5	3
กาญจนบุรี	-	1	-	3	1
สมุทรสงคราม	1	-	-	3	1
ทั้งภาค จำนวน	2	1	3	21	9
%	5.55	2.77	8.33	58.33	25.00

จากตารางนี้แสดงว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ (58%) มีโรงอาหารที่ใช้รวมกับหอประชุม
ส่วนน้อย (3%) มีแค่โรงอาหารอย่างเดียว และ 25% ของโรงเรียนทั้งหมด ไม่มีทั้งโรงอาหาร
หอประชุม หรือโรงอาหารที่ใช้รวมกับหอประชุม

จากข้อมูลนี้ ทำให้เห็นว่า เกือบ 3 ใน 5 ของจำนวนโรงเรียนทั้งหมดในภาคนี้ยกมา
พิจารณาโรงอาหารที่รวมกับหอประชุม ส่วนที่มีอาคารโรงอาหารและหอประชุมแยกกันก็เป็น
จำนวนน้อย และ 1 ใน 4 ของโรงเรียนทั้งหมด ไม่มีอาคารประกอบประเภทนี้โดย
น่าที่จะไต่ถามทางวัดให้มากขึ้น

ตาราง 23 แสดงจำนวนอาคารโรงอาหาร หอประชุม และโรงอาหารร่วมกับหอประชุม จำแนกตามลักษณะเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	ประเภทอาคาร	ลักษณะอาคาร				
		อาคารวัด	ชั่วคราว	ไม้	ตึกครึ่งไม้	ตึก
ราชบุรี	โรงอาหาร	-	-	-	-	-
	หอประชุม	-	-	-	-	1
	โรงอาหารร่วมกับหอประชุม	-	1	2	1	1
เพชรบุรี	โรงอาหาร	-	-	-	-	-
	หอประชุม	-	-	2	-	-
	โรงอาหารร่วมกับหอประชุม	-	-	1	2	-
ประจวบคีรีขันธ์	โรงอาหาร	-	-	-	-	-
	หอประชุม	-	-	-	-	-
	โรงอาหารร่วมกับหอประชุม	-	-	1	1	-
สุพรรณบุรี	โรงอาหาร	-	-	1	-	-
	หอประชุม	-	-	1	-	-
	โรงอาหารร่วมกับหอประชุม	-	-	1	3	1
กาญจนบุรี	โรงอาหาร	-	-	1	-	-
	หอประชุม	-	-	-	-	-
	โรงอาหารร่วมกับหอประชุม	-	-	2	1	-

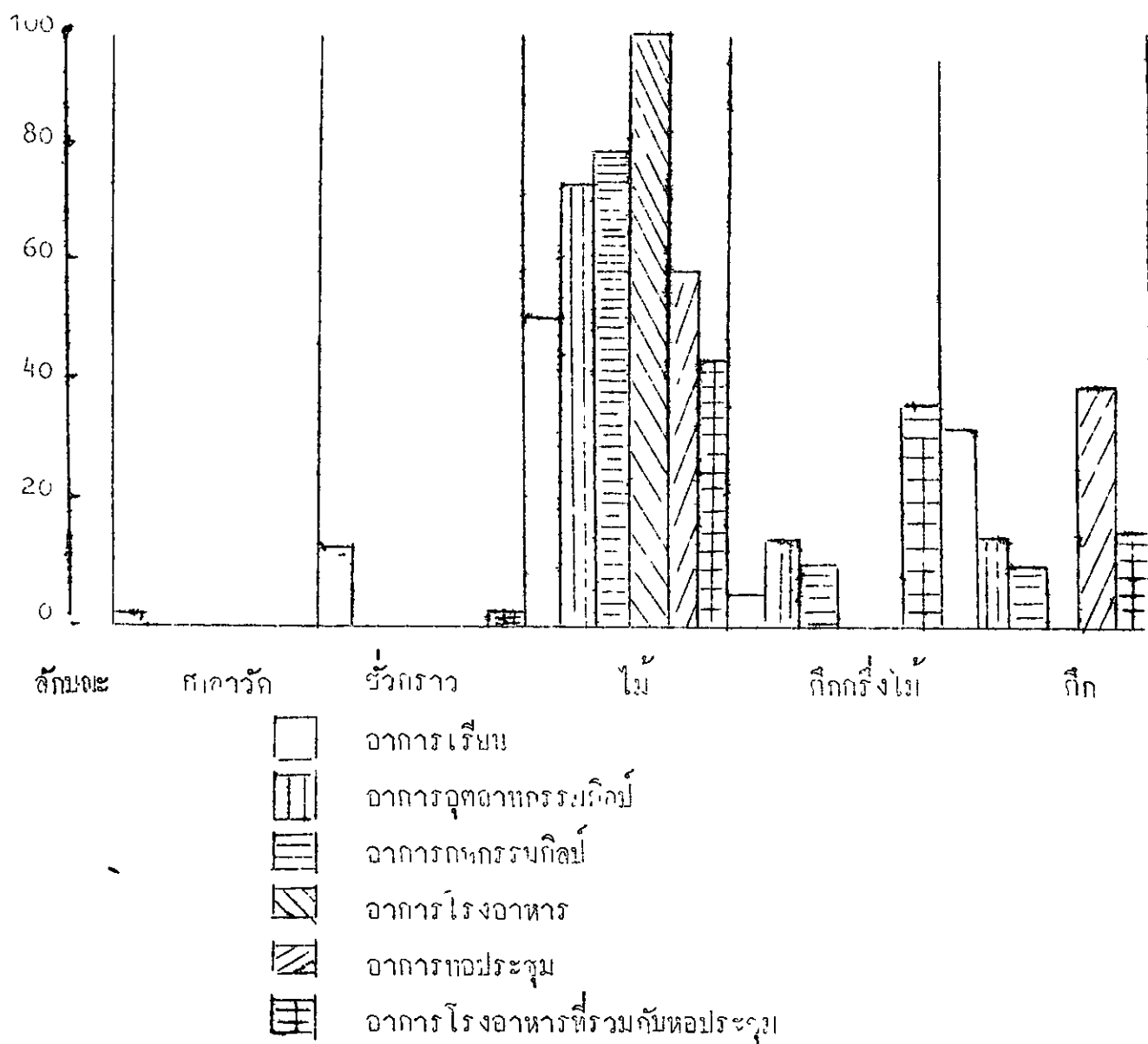
ตาราง 23 (ต่อ)

จังหวัด	ประเภทอาการ	ลักษณะอาการ					
		ถาวร	ชั่วคราว	ไม่	ติดครั้งไม่	ถัก	
สมุทรสงคราม	โรงอาหาร	-	-	1	-	-	
	หอประชุม	-	-	-	-	1	
	โรงอาหารรวมกับหอประชุม	-	-	2	-	1	
รวม	โรงอาหาร	จำนวน	-	-	3	-	3
		%	-	-	100	-	100
	หอประชุม	จำนวน	-	-	3	2	5
		%	-	-	60.00	40.00	100
	โรงอาหารรวมกับหอประชุม	จำนวน	-	1	9	8	21
		%	-	4.76	42.86	58.10	100

จากตาราง 23 แสดงว่าโรงอาหารทั้งหมดเป็นอาการไม่ หอประชุมส่วนใหญ่ (60 %) เป็นอาการไม่ ส่วนน้อย (40 %) เป็นถัก โรงอาหารรวมกับหอประชุมส่วนใหญ่ (33 %) เป็นอาการไม่ ส่วนน้อย (5 %) เป็นอาการชั่วคราว

จากข้อมูลนี้ ชี้ให้เห็นว่า โรงอาหาร หอประชุม ทั้งหมดและโรงอาหารที่รวมกับหอประชุมเกือบทั้งหมดเป็นอาการที่เหมาะสมดี แต่มีอาการโรงอาหารที่รวมกับหอประชุม 1 โรง ในจังหวัดราชบุรี ยังเป็นอาการชั่วคราว น่าจะก่อให้เกิดการแก้ไขปรับปรุงให้เป็นอาการถาวร

การอยู่อาศัย

ที่มา ตาราง 11, 18, และ 25

ภาพที่ 1 กราฟแท่งแสดงการเปรียบเทียบลักษณะอาคารเรียน อาคารอุตสาหกรรมศิลป์ อาคารเกษตรศิลป์ อาคารโรงอาหาร อาคารโรงอาหารที่รวมกับหอประชุม

ตาราง 24 แสดงจำนวนอาคารโรงอาหารหอประชุมและโรงอาหารที่รวมกับหอประชุม
จำแนกตามอายุ เป็นรายจังหวัด

จังหวัด	ประเภทอาคาร	อายุอาคาร				
		ไม่ถึงปี	1-5ปี	6-10ปี	11-15ปี	16ปีขึ้นไป
ราชบุรี	โรงอาหาร	-	-	-	-	-
	หอประชุม	-	1	-	-	-
	โรงอาหารรวมกับหอประชุม	-	1	2	-	2
เพชรบุรี	โรงอาหาร	-	-	-	-	-
	หอประชุม	-	1	1	-	-
	โรงอาหารรวมกับหอประชุม	-	3	-	-	-
ประจวบคีรีขันธ์	โรงอาหาร	-	-	-	-	-
	หอประชุม	-	-	-	-	-
	โรงอาหารรวมกับหอประชุม	-	1	-	1	-
สุพรรณบุรี	โรงอาหาร	-	-	-	-	1
	หอประชุม	-	-	-	-	1
	โรงอาหารรวมกับหอประชุม	1	3	1	-	-
กาญจนบุรี	โรงอาหาร	-	-	-	-	1
	หอประชุม	-	-	-	-	-
	โรงอาหารรวมกับหอประชุม	1	1	-	1	-

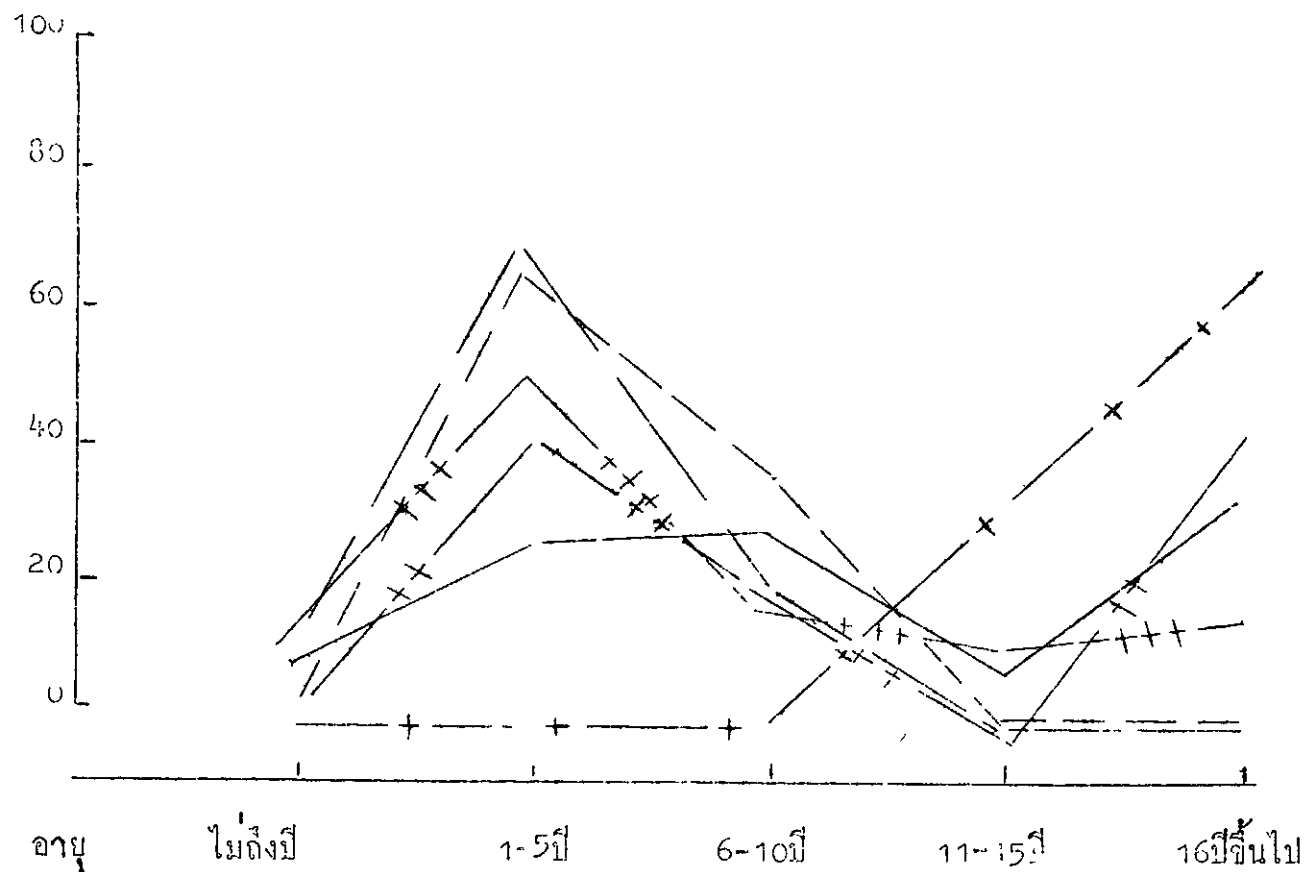
ตาราง 24 (ต่อ)

จังหวัด	ประเภทอาคาร	อายุอาคาร						
		ไม่ถึงปี	1-5ปี	6-10ปี	11-15ปี	16ปีขึ้นไป		
สมุทรสงคราม	โรงอาหาร	-	-		1	-		
	หอประชุม	-	-	1	-	1		
	โรงอาหารรวมกับหอประชุม	-	1	-	-	1		
รวม	โรงอาหาร	จำนวน	-	-	1	2	3	
		%	-	-	33.33	66.66	100	
	หอประชุม	จำนวน	-	2	1	-	2	5
		%	-	40.00	20.00	-	40.00	100
	โรงอาหารรวมกับหอประชุม	จำนวน	2	10	4	2	3	21
		%	9.52	47.62	19.05	9.52	14.29	100

จากตาราง 24 แสดงว่าโรงอาหารทั้งหมดในภาคศึกษา 5 มีอายุเกินกว่า 10 ปี หอประชุมส่วนใหญ่ (60 %) มีอายุไม่เกิน 10 ปี ส่วนน้อย (40 %) มีอายุเกิน 10 ปี โรงอาหารกับหอประชุมรวมกันส่วนใหญ่ (76 %) มีอายุไม่เกิน 10 ปี ส่วนน้อย (24 %) มีอายุเกินกว่า 10 ปี

จากข้อมูลนี้ชี้ให้เห็นว่าอาคารหอประชุม 3 ใน 5 และอาคารโรงอาหารที่ไม่รวมกับหอประชุมประมาณ 3 ใน 4 ของโรงเรียนทั้งหมดในภาคศึกษานี้ มีอายุไม่เกิน 10 ปี ส่วนอาคารโรงอาหารทั้งหมด อาคารหอประชุม 2 ใน 5 และอาคารโรงอาหารที่ไม่รวมกับหอประชุมประมาณ 1 ใน 4 ของโรงเรียนทั้งหมดมีอายุเกิน 10 ปี และเมื่อพิจารณาจากตาราง 23 ึ่งส่วนใหญ่เป็นอาคารไม้แล้ว ก็ให้เห็นว่าอาจจะมีอาคารบางหลังที่ต้องพิจารณาปรับปรุงซ่อมแซม

การอยุ่

- อาการเรื้อรัง
- - - - - อาการอุทกตากรรมกึ่ง
- อาการกหกรรมกึ่ง
- + — + — อาการโรงอาหาร
- + + — — อาการหอบระดูม
- + + + — อาการโรงอาหารที่รวมกับหอบระดูม

ที่มา ตาราง 12, 19, และ 24

ภาพ 2 แสดงเส้นภาพเปรียบเทียบอายุ อาการเรื้อรัง อาการอุทกตากรรมกึ่ง อาการกหกรรมกึ่ง อาการโรงอาหาร อาการหอบระดูม และอาการโรงอาหารที่รวมกับหอบระดูม

ตาราง 25 แสดงจำนวนอาคารโรงอาหาร หอประชุม โรงอาหารที่รวมกับหอประชุม
จำแนกตามสภาพ เป็นรายจังหวัด

จังหวัด	ประเภทอาคาร	สภาพอาคาร			
		ควรรื้อ	ควรซ่อม	พอใช้ได้	เรียบร้อย
ราชบุรี	โรงอาหาร	-	-	-	-
	หอประชุม	-	-	1	-
	โรงอาหารรวมกับหอประชุม	1	2		2
เพชรบุรี	โรงอาหาร	-	-	-	-
	หอประชุม	1	-	1	-
	โรงอาหารรวมกับหอประชุม	-	-	2	1
ประจวบคีรีขันธ์	โรงอาหาร	-	-	-	-
	หอประชุม	-	-	-	-
	โรงอาหารรวมกับหอประชุม	1	-	-	1
สุพรรณบุรี	โรงอาหาร	1	-	-	-
	หอประชุม	-	-	1	-
	โรงอาหารรวมกับหอประชุม	-	-	-	5
กาญจนบุรี	โรงอาหาร	1	-	-	-
	หอประชุม	-	-	-	-
	โรงอาหารรวมกับหอประชุม	1	-	-	2

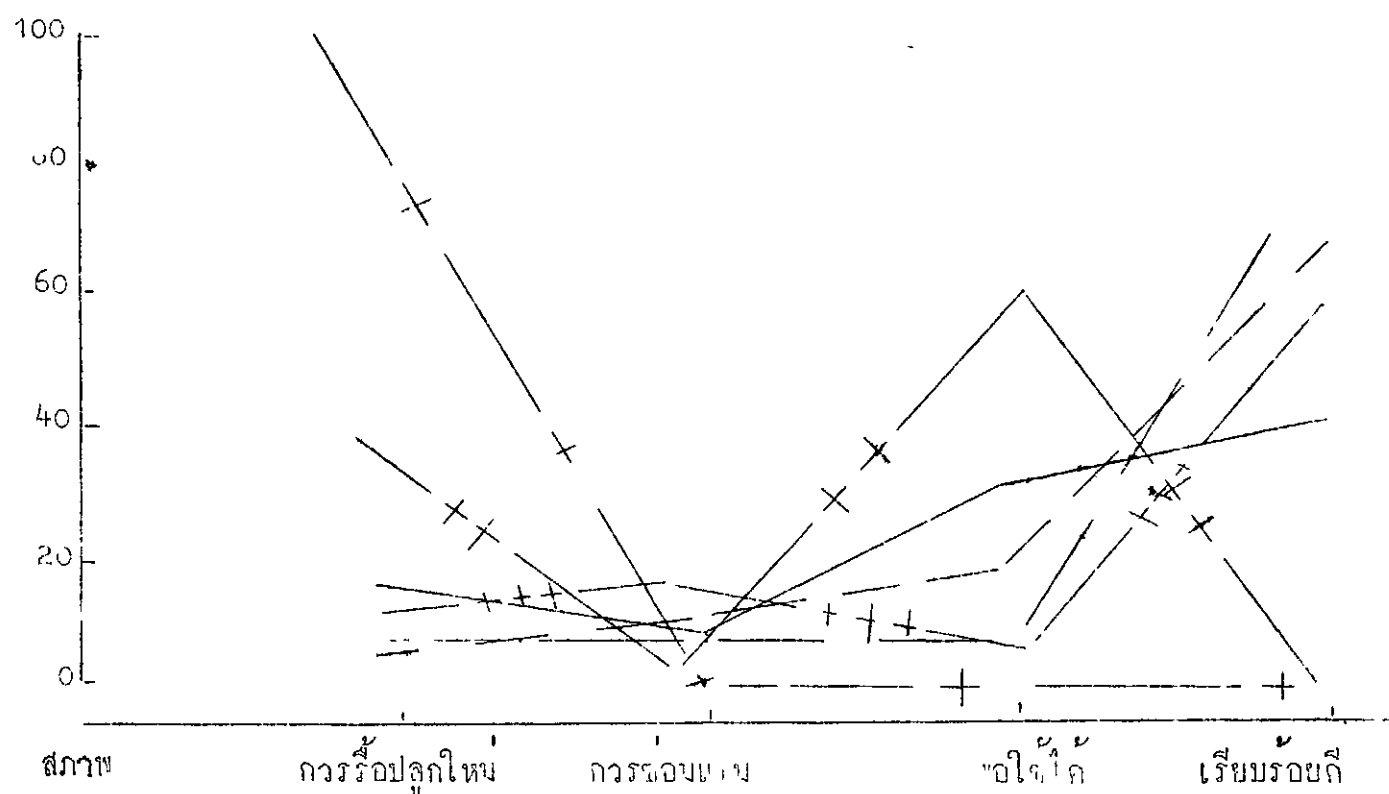
ตาราง 25 (ต่อ)

จังหวัด	ประเภทอาคาร	สภาพ อาคาร					
		การรื้อ	การซ่อม	พอใช้ได้	เรียนรอบ		
สมุทรสงคราม	โรงอาหาร	1	-	-	-		
	หอประชุม	1	-	-	-		
	โรงอาหารรวมกับหอประชุม	-	2	-	1		
รวม	โรงอาหาร	จำนวน	3	-	-	3	
		%	100	-	-	100	
	หอประชุม	จำนวน	2	-	3	-	5
		%	40.00	-	60.00	-	100
	โรงอาหารรวมกับหอประชุม	จำนวน	3	4	2	12	21
		%	14.29	19.05	9.52	57.14	100

จากตาราง 25 แสดงว่าโรงอาหารทั้งหมดการรื้อปลูกใหม่ หอประชุมส่วนใหญ่ (60 %) อยู่ในสภาพที่ มีอีก 40 % ที่การรื้อปลูกใหม่ โรงอาหารที่รวมกับหอประชุม ส่วนใหญ่ (67 %) อยู่ในสภาพที่ มีอีก 33 % การซ่อมแซมหรือรื้อปลูกใหม่

จากข้อมูลนี้ชี้ให้เห็นว่าอาคารหอประชุม 3 ใน 5 อาคารโรงอาหารที่รวมกับหอประชุม เกือบ 4 ใน 5 ของโรงเรียนในภาคนี้ อยู่ในสภาพที่ ส่วนอาคารโรงอาหารทั้งหมด อาคารหอประชุม 2 ใน 5 อาคารโรงอาหารที่รวมกับหอประชุมประมาณ 1 ใน 5 การรื้อปลูกใหม่หรือปรับปรุงซ่อมแซม

การตอบจะ

- — — — — อาการเวียน
- — — — — อาการอุตสาหกรรมเคมี
- — — — — อาการกษกรรมเคมี
- + — — — อาการโรงอาหาร
- + + — — อาการหอประชุม
- + + + — อาการโรงอาหารที่รวมกับหอประชุม

ที่มา ตาราง 13, 20, และ 25

ภาพ 3 แสดงเส้นภาพเปรียบเทียบสภาพ อาการเวียน อาการอุตสาหกรรมเคมี
อาการกษกรรมเคมี อาการโรงอาหาร อาการหอประชุม และอาการโรงอาหารที่รวม
กับหอประชุม

ตาราง 26 แสดงค่ารายเฉลี่ยสุลลกับอาคารโรงอาหาร หอประชุม และโรงอาหาร
ที่ใช้รวมกับหอประชุม จำแนกตามรายจังหวัด

จังหวัด	การรายเฉลี่ย		
	โรงอาหาร	หอประชุม	โรงอาหารที่ใช้ รวมกับหอประชุม
ราชบุรี	--	2.353	2.010
เพชรบุรี	-	2.417	2.500
ประจวบคีรีขันธ์	-	-	2.250
สุพรรณบุรี	2.000	2.000	2.673
กาญจนบุรี	2.667	-	2.389
สมุทรสงคราม	2.500	2.167	2.167
ทั้งภาค	2.389	2.267	2.373

การนำบันทึก

- 1.หมายความว่า มีขนาดกะทัดรัด แสงสว่างน้อย การถ่ายเทอากาศ
ไม่ดี มีเสียง กลิ่น ฝุ่น หรือควันรบกวนเสมอ
- 2.หมายความว่า ขนาด แสงสว่าง การถ่ายเทอากาศพอใช้ได้
มีเสียง กลิ่น ฝุ่น หรือควันรบกวนเป็นบางครั้ง
- 3.หมายความว่า มีขนาดเหมาะสม แสงสว่างเพียงพอ การถ่ายเท
อากาศดี ไม่มีเสียง กลิ่น ฝุ่น หรือควันรบกวน

การถือการรายเฉลี่ย

ถือว่าทุกลักษณะคือ ขนาด แสงสว่าง การถ่ายเทอากาศ เสียง
กลิ่น ฝุ่น หรือควันรบกวน มีความสำคัญเท่ากัน

จากตาราง 26 แสดงว่า ค่ารายเฉลี่ยสุขลักษณะของโรงอาหารทั้งภาค (2.389) อยู่ในระดับ 2 ถือมีขนาดเล็ก แสงสว่าง การถ่ายเทอากาศพอใช้ได้ มีเสียง กลิ่น ฝุ่น และควันรบกวนเป็นบางครั้ง จังหวัดกาญจนบุรีและสมุทรสงคราม มีสุขลักษณะเป็นที่น่าพอใจยิ่ง (ค่ารายเฉลี่ย 2.667 และ 2.500) ส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี แม้มีค่ารายเฉลี่ย (2.00) อยู่ในระดับ 2 ก็ตาม แต่ยังต่ำกว่าค่ารายเฉลี่ยทั้งภาค

ค่ารายเฉลี่ยสุขลักษณะหอประชุมทั้งภาค (2.267) อยู่ในระดับ 2 ถือมีขนาดเล็ก แสงสว่าง การถ่ายเทอากาศพอใช้ได้ มีเสียง กลิ่น ฝุ่น หรือควันรบกวนเป็นบางครั้ง จังหวัดสุพรรณบุรีและสมุทรสงคราม แม้มีค่ารายเฉลี่ย (2.00 และ 2.167) อยู่ในระดับ 2 ก็ตาม แต่ยังต่ำกว่าค่ารายเฉลี่ยทั้งภาค

ค่ารายเฉลี่ยสุขลักษณะหอประชุมที่รวมกับโรงอาหารทั้งภาค (2.373) อยู่ในระดับ 2 ถือมีขนาดเล็ก แสงสว่าง การถ่ายเทอากาศพอใช้ได้ มีเสียง กลิ่น ฝุ่น หรือควันรบกวนเป็นบางครั้ง จังหวัดราชบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และสมุทรสงคราม แม้ค่ารายเฉลี่ย (2.010-2.250) จะอยู่ในระดับ 2 แต่ยังต่ำกว่าค่ารายเฉลี่ยทั้งภาค

จากข้อมูลนี้ แสดงว่า สุขลักษณะของโรงอาหาร หอประชุม และโรงอาหารที่รวมกับหอประชุมในภาคนี้ เป็นที่น่าพอใจ

ตาราง 27 แสดงอัตราเฉลี่ยจำนวนนักเรียนต่อส่วนและที่ปัสสาวะจำแนกตามรายจังหวัด

จังหวัด	ส่วนหรือที่ปัสสาวะหนึ่งต่อจำนวนนักเรียน		
	ส่วนหญิง	ส่วนชาย	ที่ปัสสาวะ
ราชบุรี	96	69	66
เพชรบุรี	63	40	62
ประจวบคีรีขันธ์	105	103	45
สุพรรณบุรี	62	62	33
กาญจนบุรี	110	70	77
สมุทรสงคราม	32	39	60
ทั้งภาค	67	59	55

จากตาราง 27 แสดงว่า ในภาคศึกษา 5 มีอัตราเฉลี่ยส่วนหนึ่งต่อนักเรียนหญิง 67 คน ส่วนหนึ่งต่อนักเรียนชาย 59 คน ที่ปัสสาวะหนึ่งต่อนักเรียนชาย 55 คน จากข้อมูลนี้แสดงว่า โรงเรียนในภาคศึกษานี้มีจำนวนส่วนและที่ปัสสาวะไม่สอดคล้องกับจำนวนนักเรียน โดยเฉพาะส่วนหนึ่งในจังหวัด ราชบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และกาญจนบุรี ส่วนชายในจังหวัด ราชบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สุพรรณบุรี และกาญจนบุรี ที่ปัสสาวะในจังหวัด ราชบุรี เพชรบุรี กาญจนบุรี และสมุทรสงคราม มีอัตราเฉลี่ยสูงกว่าอัตราเฉลี่ยของภาค น่าจะไ้พิจารณาปรับปรุงแก้ไข

ตาราง 28 แสดงการบอกแรงที่ทั้งตัว

ทั้งตัว	จำนวน	%
ใจอาการ	11	23.41
คิดอาการ	2	4.35
บอกอาการ	33	71.74
ทั้งภาค	46 *	100

* ทอมไ้มากกว่าหนึ่งข้อ

จากตาราง 28 แสดงว่า ส่วนใหญ่จะรู้สึกตัวใหญ่ (72 %) อยู่บอกอาการ ส่วนน้อย (4 %) อยู่คิดอาการที่ใดให้ได้ว่า ส่วนใหญาก็กินยาไปประมาณ 3 ใน 4 เป็นอาการเฉกเทศ นี้น่าจะเหมาะสมกับนักเรียนระดับนี้

ตาราง 29 แสดงจำนวนร่วมจำแนกตามประเภท

ประเภท	จำนวน	%
ส่วนหอย	-	
ส่วนซึม	33	94.29
ส่วนชักโครก	2	5.71
ทั้งภาค	35 *	100

* ทอมไ้มากกว่าหนึ่งข้อ

จากตาราง 29 แสดงว่า ส่วนส่วนใหญ่ (94 %) เป็นส่วนซึม ส่วนส่วนหอยไม่มีโรงเรียนใดมีเคย จึงเห็นว่า ส่วนใหญาก็กินยานี้มีลักษณะที่ถูกต้อง

ตาราง 30 แสดงจำนวนส่วน จำแนกตามสภาพและประเภทเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	ประเภท	สภาพอาคาร				
		ควรรื้อ	ควรซ่อม	พอใช้ได้	เริ่มทรุด	
ราชบุรี	ส่วนหญิง	2	1	5	-	
	ส่วนชาย	2	1	5	-	
	ที่ปัสสาวะ	1	-	5	1	
เพชรบุรี	ส่วนหญิง	-	1	1	2	
	ส่วนชาย	-	2	1	2	
	ที่ปัสสาวะ	-	1	3	1	
ประจวบคีรีขันธ์	ส่วนหญิง	-	-	2	2	
	ส่วนชาย	-	-	2	2	
	ที่ปัสสาวะ	-	-	3	-	
สุพรรณบุรี	ส่วนหญิง	-	2	2	5	
	ส่วนชาย	-	1	3	5	
	ที่ปัสสาวะ	-	-	-	5	
กาญจนบุรี	ส่วนหญิง	3	-	2	-	
	ส่วนชาย	2	-	2	-	
	ที่ปัสสาวะ	1	-	2	-	
สมุทรสงคราม	ส่วนหญิง	1	2	1	1	
	ส่วนชาย	1	1	1	2	
	ที่ปัสสาวะ	2	-	1	2	

ตาราง 30 (ต่อ)

จังหวัด	ประเภท	สภาพอาการ				
		ควรระวัง	ควรเฝ้า	พอใช้ได้	เรียบร้อย	
ทั้งภาค	ส่วนหญิง จำนวน	6	6	13	10	35
	%	17.14	17.14	37.14	28.58	100
	ส่วนชาย จำนวน	5	5	14	11	35
	%	14.29	14.29	40.00	31.43	100
	ที่มีสภาวะจำนวน	4	1	14	9	28
	%	14.29	3.57	50.00	32.14	100

จากตาราง 30 แสดงว่า ส่วนหญิงส่วนใหญ่ (66%) อยู่ในสภาวะที่ ส่วนน้อย(34-55) ควรเฝ้าแบบหรือ ร้อยปลูกใหม่ ส่วนชายส่วนใหญ่(71%) อยู่ในสภาวะที่ ส่วนน้อย(29%) ควรเฝ้าแบบหรือร้อยปลูกใหม่ ที่มีสภาวะส่วนใหญ่ (82%) อยู่ในสภาวะที่ ส่วนน้อย (18%) ควรเฝ้าแบบ หรือร้อยปลูกใหม่

จากข้อมูลนี้ อาจสรุปได้ว่า ส่วนหญิง ส่วนชาย และที่มีสภาวะชายในภาคนี้มากมี ส่วนใหญ่ อยู่ในสภาวะที่ (66-82%) ส่วนน้อย (18-34 %) ควรได้พิจารณาปรับปรุง เฝ้าแบบ หรือร้อยปลูกใหม่

ตาราง 31 แสดงการรายเฉลี่ยสู่ชั้ลักษณะ ส่วมและที่บัสสาวะ จ้าแนกเป็นราย
จังหวัด

จังหวัด	ส่วมหญิง	ส่วมชาย	ที่บัสสาวะ
ราชบุรี	1.500	1.625	2.142
เพชรบุรี	2.250	2.000	2.200
ประจวบคีรีขันธ์	2.000	2.000	2.000
สุพรรณบุรี	2.000	2.111	2.200
กาญจนบุรี	1.600	1.500	1.670
สมุทรสงคราม	1.600	2.400	2.000
ทั้งภาค	1.800	2.000	2.071

- คาน้ำหนัก 1 หมายความว่า ยังไม่ถูกสู่ชั้ลักษณะ
2 หมายความว่า มีสู่ชั้ลักษณะพอใช้ไ้
3 หมายความว่า มีสู่ชั้ลักษณะไ้

จากตาราง 31 แสดงว่า ในภาคศึกษา 5 ส่วมหญิง ส่วมชาย และที่บัสสาวะ
มีสู่ชั้ลักษณะพอใช้ไ้

จากข้อมูลนี้แสดงว่า ส่วมหญิงจังหวัดราชบุรี กาญจนบุรี และสมุทรสงคราม ควรไ้พิจารณา
ปรับปรุงแก้ไขให้ไ้ขึ้นอีก เพราะถ้าพิจารณาพิสัยการรายเฉลี่ย (1.500 – 2.250) เห็นว่าสู่ชั้ลักษณะ
ยังอยู่ในระดับต่ำกว่าจังหวัดอื่นๆ ส่วมชายจังหวัดราชบุรี และสมุทรสงคราม ควรแก้ไขให้ไ้ขึ้นอีกถ้า
หาก พิจารณาจากพิสัยการรายเฉลี่ย (1.500 – 2.400) แล้วเห็นว่าทั้งสองจังหวัดนี้ยังอยู่ใน
ระดับต่ำกว่าจังหวัดอื่นๆ ที่บัสสาวะ จังหวัดกาญจนบุรีควรปรับปรุงแก้ไขให้ไ้ขึ้นอีก จากพิสัย
การรายเฉลี่ย (1.670 – 2.200) เห็นว่าสู่ชั้ลักษณะยังอยู่ในระดับต่ำกว่าจังหวัดอื่นๆ

3 ผลการวิเคราะห์การใช้ประโยชน์ และความเสี่ยงเกี่ยวกับการใช้อาคาร
จากคำตอบแบบสอบถามของครูใหญ่ ปรากฏดังแสดงไว้ในตารางต่อไปนี้

ตาราง 32 แสดงจำนวนอาคารเรียนที่สามารถดัดแปลงห้องใช้ทำประโยชน์
อย่างอื่น จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	จำนวนอาคาร				
	ไม้ไผ่เลย	พอทำไผ่	ทำได้ดี		
ราชบุรี	5	15	—		
เพชรบุรี	—	8	1		
ประจวบคีรีขันธ์	1	5	2		
สุพรรณบุรี	3	12	1		
กาญจนบุรี	—	8	1		
สมุทรสงคราม	1	11	4		
ทั้งภาค	จำนวน	10	59	9	78
	%	12.82	75.64	11.54	100

จากตาราง 32 แสดงว่า ห้องเรียนส่วนใหญ่ (87 %) ดัดแปลงใช้ทำประโยชน์
อื่นได้ ส่วนน้อย (13 %) ดัดแปลงใช้ทำประโยชน์อื่นไม่ได้เลย

จากข้อมูลนี้แสดงว่า ห้องเรียนในอาคารเรียนต่างๆในภาคศึกษานี้ประมาณ 9
ใน 10 ดัดแปลงใช้ทำประโยชน์อย่างอื่นได้

ตาราง 33 แสดงจำนวนอาคารเรียนที่ใช้ห้องเรียนโดยเฉลี่ยในหนึ่งวัน
จำแนกเป็นรายจังหวัด

จำนวนอาคารเรียนที่ใช้ห้องเรียนโดยเฉลี่ยในหนึ่งวัน						
จังหวัด	ไม่ได้ใช้	1-2 ชม.	3-4 ชม.	5-6ชม.	มากกว่า 6 ชม.	
ราชบุรี	1	—	4	14	1	
เพชรบุรี	—	—	—	7	2	
ประจวบคีรีขันธ์	—	1	5	2	—	
สุพรรณบุรี	—	—	3	12	1	
กาญจนบุรี	—	—	—	6	3	
สมุทรสงคราม	—	—	3	12	1	
จำนวน	1	1	15	53	8	78
ทั้งภาค						
%	1.28	1.28	19.23	67.95	10.26	100

จากตาราง 33 แสดงว่าการใช้ห้องเรียนในภาคศึกษา 5 ส่วนใหญ่ (78 %)
ใช้วันละ 5 ชั่วโมงขึ้นไป ที่ใช้ต่ำกว่าวันละ 4 ชั่วโมงลงมามี 22 % จากตัวเลขชี้ให้เห็นว่า
ในภาคศึกษา 5 ส่วนมากใช้อาคารเรียนคุ้มค่า และมีอีก 1 ใน 5 ของอาคารเรียนทั้งหมด
ยังใช้ไม่ได้คุ้มค่า น่าจะได้นำมาพิจารณาแก้ไขปรับปรุง

ตาราง 34 แสดงการใช้ที่เรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด จำแนกเป็นรายจังหวัด

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
จังหวัด	จำนวนที่เรียน	กำหนดการใช้ ห้องเรียนสูงสุด	จำนวนที่เรียนซึ่ง ควรมีใช้สูงสุด	จำนวนนักเรียน	ร้อยละของการ ใช้ที่เรียน
ราชบุรี	4655	0.80	3724	4654	124.97
เพชรบุรี	1890	0.80	1512	2253	149.01
ประจวบคีรีขันธ์	2065	0.80	1652	1253	75.84
สุพรรณบุรี	4169	0.80	3335	3087	92.56
กาญจนบุรี	1925	0.80	1540	2081	135.12
สมุทรสงคราม	3395	0.80	2716	2579	94.95
ทั้งภาค	19145	0.80	15316	15907	103.14

หมายเหตุ ของที่ 2 หมายถึงผลคูณระหว่าง จำนวนห้องเรียนกับจำนวนนักเรียน 35 คน

โดยถือว่าห้องหนึ่งๆควรมีนักเรียน 35 คน

ของที่ 3 ผู้เขียนเห็นว่า ถ้ามีที่เรียน 5 ที่ เด็กควรจะใช้ที่เรียนเต็ม 4 ที่
ทุกชั่วโมงตลอดเวลาเรียน

ของที่ 4 หมายถึงผลคูณของ 2 กับ ของ 3

ของที่ 6 หมายถึงของ 5 คูณ 100 หาค่ายของ 4

จากตาราง 34 แสดงว่า การใช้ที่เรียนในภาคศึกษา 5 ใช้ได้ผลคือ ใช้ได้ถึง 103 %
จังหวัดที่ใช้ต่ำกว่าเกณฑ์ (80 %) ที่วางไว้ คือจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (76 %)

ตาราง 35 แสดงจำนวนชั่วโมงที่ใช้ของเฉพาะวิชาโดยเฉลี่ยในหนึ่งวัน จำแนกตามประเภทห้อง

ห้องเฉพาะวิชา	จำนวนชั่วโมงที่ใช้ในวันหนึ่ง ๆ					
	ไม่ได้ใช้	1-2ชม.	3-4ชม.	5-6ชม.	มากกว่า 6ชม.	ทั้งภาค
วิทยาศาสตร์	1	4	17	3	—	25
%	4.00	16.00	68.00	12.00	—	100
สังคมศึกษา	2	2	3	—	—	7
%	28.56	28.56	42.86	—	—	100
ศิลปศึกษา	—	2	5	3	—	10
%	—	20.00	50.00	30.00	—	100

จากตาราง 35 แสดงว่า ห้องวิทยาศาสตร์ส่วนใหญ่ (80 %) ใช้วันละ 3 - 6 ชั่วโมง ห้องสังคมศึกษาส่วนใหญ่ (57 %) ใช้วันละต่ำกว่า 3 ชั่วโมง ห้องศิลปศึกษาส่วนใหญ่ (80 %) ใช้วันละ 3 - 6 ชั่วโมง

จากข้อมูลนี้ชี้ให้เห็นว่า ห้องเฉพาะวิชาวิทยาศาสตร์และศิลปศึกษาในภาคศึกษานี้ส่วนใหญ่ใช้วันละ 3 - 6 ชั่วโมง แต่ห้องสังคมศึกษาประมาณ 3 ใน 5 ห้องวิทยาศาสตร์ 1 ใน 5 ห้องศิลปศึกษา 1 ใน 5 ไม่ได้ใช้และใช้น้อยเกินไป น่าจะได้นำพิจารณาหาทางแก้ไขปรับปรุง

ตาราง 36 แสดงจำนวนความถี่การใช้อาคารอุตสาหกรรมศิลป์และ
คหกรรมศิลป์ จำแนกตามประเภทอาคาร

รายการที่ใช้	อุตสาหกรรมศิลป์		คหกรรมศิลป์	
	จำนวน	%	จำนวน	%
เรียนวิชานั้นๆ	17	53.13	10	52.63
เรียนวิชาอื่น	2	6.25	1	5.26
เก็บอุปกรณ์	13	40.62	7	36.85
ทำห้องสมุด	—	—	1	5.26
ทั้งหมด	32	100	19	100

* ตอบไข่มากกว่าหนึ่งข้อ

จากตาราง 36 แสดงว่า อาคารอุตสาหกรรมศิลป์ส่วนใหญ่ (53 %) ใช้
เรียนและปฏิบัติการวิชาอุตสาหกรรมศิลป์ นอกนั้นใช้เก็บอุปกรณ์ (41 %) ใช้เรียน
วิชาอื่น (6 %)

อาคารคหกรรมศิลป์ส่วนใหญ่ (53 %) ใช้เรียนและปฏิบัติการวิชาคหกรรมศิลป์
นอกนั้นใช้เก็บอุปกรณ์ (37 %) ใช้เรียนวิชาอื่นและทำห้องสมุดอย่างละ 5 %

จากข้อมูลนี้แสดงว่า อาคารอุตสาหกรรมศิลป์และคหกรรมศิลป์ในภาคศึกษานี้
ได้ใช้ประโยชน์อย่างประสพ

ตาราง 37 แสดงจำนวนอาคารอุตสาหกรรมศิลป์และคหกรรมศิลป์ จำแนกตาม
ชั่วโมงที่ใช้ เป็นรายจังหวัด

จังหวัด	ประเภทอาคาร	จำนวนชั่วโมงที่ใช้อาคารโดยเฉลี่ยในหนึ่งวัน				
		ไม่ได้ใช้	1-2 ชม.	3-4 ชม.	5-6 ชม.	มากกว่า 6 ชม.
ราชบุรี	อุตสาหกรรม	—	—	2	3	—
	คหกรรม	—	—	2	—	—
เพชรบุรี	อุตสาหกรรม	—	—	3	—	—
	คหกรรม	—	1	2	—	—
ประจวบคีรีขันธ์	อุตสาหกรรม	—	—	1	—	—
	คหกรรม	—	1	—	—	—
สุพรรณบุรี	อุตสาหกรรม	—	1	1	1	—
	คหกรรม	—	—	1	—	—
กาญจนบุรี	อุตสาหกรรม	—	—	—	2	—
	คหกรรม	—	—	—	1	—
สมุทรสงคราม	อุตสาหกรรม	—	—	2	1	—
	คหกรรม	—	—	1	1	—
ทั้งภาค	อุตสาหกรรม	—	1	9	7	—
	%	—	5.78	52.94	41.28	—
	คหกรรม	—	2	6	2	—
	%	—	20.00	60.00	20.00	—

จากตาราง 37 แสดงว่า อาคารอุตสาหกรรมศิลป์ส่วนใหญ่ (94 %) ใช้วันละ 3-6 ชั่วโมง ส่วนน้อย (6 %) ใช้วันละ 1-2 ชั่วโมง อาคารคหกรรมศิลป์ส่วนใหญ่ (80 %) ใช้วันละ 3-6 ชั่วโมง ส่วนน้อย (20 %) ใช้วันละ 1 - 2 ชั่วโมง จากตัวเลขนี้ชี้ให้เห็นว่า การใช้อาคารอุตสาหกรรมศิลป์และคหกรรมศิลป์ในภาคศึกษานี้ ส่วนใหญ่ใช้วันละ 3-6 ชั่วโมง แต่มีอาคารอุตสาหกรรมศิลป์ในโรงเรียน 1 โรง และอาคารคหกรรมศิลป์ 2 ใน 5 ของโรงเรียนทั้งหมด ยังใช้น้อยเกินไป น่าจะหาทางพิจารณาปรับปรุงแก้ไข

ตาราง 38 แสดงว่าความถี่ในการใช้ หอประชุม โรงอาหาร และโรงอาหาร
ที่รวมกับหอประชุม

การใช้	ประเภทอาคาร					
	หอประชุม		โรงอาหาร		โรงอาหารที่ รวมกับหอประชุม	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
ประชุม	5	45.45	-	-	20	26.67
รับประทานอาหาร	-	-	3	100	19	25.00
เรียน	2	18.18	-	-	17	22.67
จัดกิจกรรม	4	36.36	-	-	17	22.67
เก็บอุปกรณ์	-	-	-	-	1	1.33
บุคคลภายนอกใช้	-	-	-	-	1	1.33
รวมทั้งภาค	11*	100	3**	100	75**	100

* กอปรโดยมากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 38 แสดงว่าหอประชุมส่วนใหญ่ (45%) ใช้ประชุม ส่วนน้อย (18%) ใช้เรียน โรงอาหารทั้งหมดใช้รับประทานอาหาร โรงอาหารที่รวมกับหอประชุม ส่วนใหญ่ใช้ประชุม (27%) ส่วนน้อยเป็นจำนวนเท่าๆกัน (1%) ใช้เก็บอุปกรณ์ และใช้บุคคลภายนอกใช้ จากข้อมูลนี้ชี้ให้เห็นว่า อาคารหอประชุม และโรงอาหารที่รวมกับหอประชุม ได้ใช้ประโยชน์อเนกประสงค์ ส่วนโรงอาหาร น่าจะใช้พิจารณา ใช้ทำประโยชน์อื่นด้วย

ตาราง 39 แสดงจำนวนโรงอาหาร หอประชุมและโรงอาหารรวมกับหอประชุม
จำแนกตามชั่วโมงที่ได้ เป็นรายจังหวัด

จังหวัด	ประเภทอาคาร	จำนวนชั่วโมงที่ได้โดยเฉลี่ยใน 1 วัน					
		ไม่ได้อะไร	1-2 ชม.	3-4 ชม.	5-6 ชม.	มากกว่า 6 ชม.	
ราชบุรี	โรงอาหาร	-	-	-	-	-	
	หอประชุม	-	-	1	-	-	
	โรงอาหารรวมกับหอประชุม	-	1	3	1	-	
เพชรบุรี	โรงอาหาร	-	-	-	-	-	
	หอประชุม	-	1	-	1	-	
	โรงอาหารรวมกับหอประชุม	-	1	1	1	-	
ประจวบฯ	โรงอาหาร	-	-	-	-	-	
	หอประชุม	-	-	-	-	-	
	โรงอาหารรวมกับหอประชุม	-	-	-	1	1	
สุพรรณบุรี	โรงอาหาร	1	-	-	-	-	
	หอประชุม	-	1	-	-	-	
	โรงอาหารรวมกับหอประชุม	-	-	2	2	1	
กาญจนบุรี	โรงอาหาร	-	1	-	-	-	
	หอประชุม	-	-	-	-	-	
	โรงอาหารรวมกับหอประชุม	-	-	1	1	1	
สมุทรสงคราม	โรงอาหาร	-	1	-	-	-	
	หอประชุม	-	1	-	-	-	
	โรงอาหารรวมกับหอประชุม	-	1	2	-	-	
ทั้งภาค	โรงอาหาร	จำนวน	1	2	-	-	3
		%	33.33	66.66	-	-	100
	หอประชุม	จำนวน	-	3	1	1	5
		%	-	60.00	20.00	20.00	100
	โรงอาหารรวมกับหอประชุม	จำนวน	-	3	9	6	21
		%	-	14.29	42.86	28.57	100

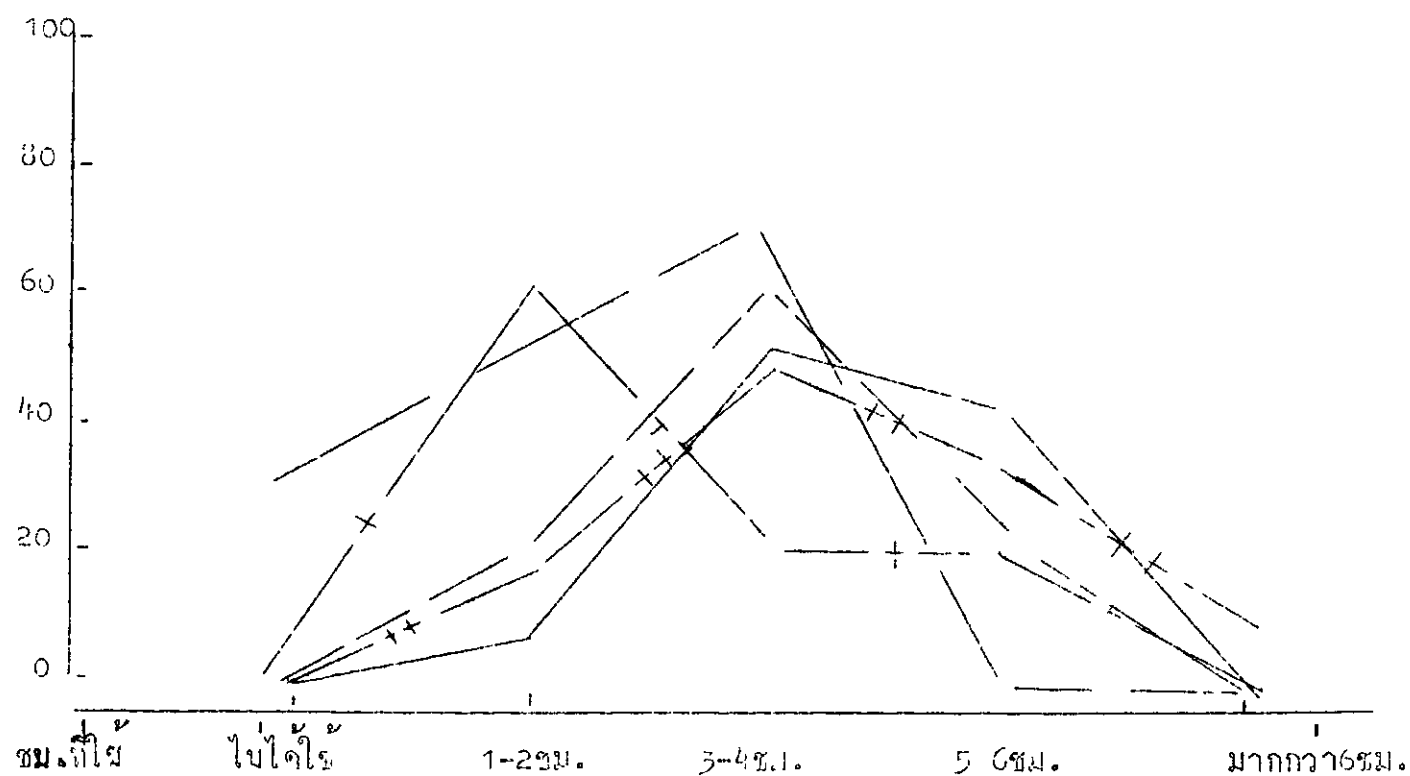
จากการาง 39 แสดงว่า โรงอาหารส่วนใหญ่ ใช้วันละ 1-2 ชั่วโมง และไปไก่ไข่ 33%

หอยประชุมส่วนใหญ่ (60%) ใช้วันละ 1-2 ชั่วโมง ส่วนน้อย (40%) ใช้วันละ 3-6 ชั่วโมง

โรงอาหารที่รวมกับหอยประชุม ส่วนใหญ่ (86%) ใช้วันละ 3 ชั่วโมงขึ้นไป ส่วนน้อย (14%) ใช้วันละ 1-2 ชั่วโมง

จากข้อมูลนี้ ชี้ให้เห็นว่า อาคารโรงอาหารที่รวมกับหอยประชุมส่วนใหญ่ ใช้วันละ 3 ชั่วโมงขึ้นไป ส่วนหอยประชุม 3 ใน 5 และโรงอาหารทั้งหมด ไม่ได้ใช้ และใช้น้อยเกินไป น่าจะค้นหาทางปรับปรุงแก้ไข

การลด %

- อาการอุทกสาหรณรบี
- อาการคณกรณรบี
- อาการโรงอาหาร
- + —— อาการหอบประทุ
- + + —— อาการโรงอาหารที่รวมกับหอบประทุ

ที่มา ตาราง 37 และ 39

ภาพ 4 แสดงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงการใช้สารอาหารหลักๆ อาการคณกรณรบี
อาการโรงอาหาร อาการหอบประทุ และอาการโรงอาหารที่รวมกับหอบประทุ
โดยเฉลี่ยในหนึ่งวัน

ตาราง 40 แสดงจำนวนห้องสมุด จำแนกตามที่ตั้ง เกี่ยวกับความสะดวกในการมาใช้
ของครูและนักเรียน เป็นรายจังหวัด

จังหวัด		การสะดวกในการมาใช้ห้องสมุด			
		ไม่สะดวก	ปานกลาง	สะดวก	
ราชบุรี		-	3	3	
เพชรบุรี		-	4	1	
ประจวบคีรีขันธ์		-	-	1	
สมุทรบุรี		-	5	1	
กาญจนบุรี		-	2	2	
สมุทรสงคราม		-	2	3	
ทั้งภาค	จำนวน	-	16	15	29
	%	-	55.17	44.82	100

จากตาราง 40 แสดงว่า ห้องสมุดทั้งหมด อยู่ในที่ไม่สะดวกแก่ครูและนักเรียน
ในการเข้ามาใช้

จากข้อมูลนี้แสดงว่า ที่ตั้งของห้องสมุด ในภาคนี้มาที่ ไม่เป็นอุปสรรคต่อการมา
ใช้ของครูและนักเรียน

ตาราง 41 แสดงจำนวนห้องสมุด จำแนกตามความจุ้นักเรียนที่สามารถเข้าใช้ได้
พร้อมกันในคราวเดียว จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	จำนวนนักเรียน				
	น้อยกว่า 25 คน	25-50 คน	51-75 คน	76-100 คน	มากกว่า 100 คน
ราชบุรี	1	3	1	1	-
เพชรบุรี	-	4	1	-	-
ประจวบคีรีขันธ์	-	1	-	-	-
สุพรรณบุรี	1	7	-	-	-
กาญจนบุรี	1	2	1	-	-
สมุทรสงคราม	3	1	-	-	1
จำนวน	6	18	3	1	1
ทั้งภาค	20.69	62.07	10.34	3.45	3.45
%					
					29
					100

จากตาราง 41 แสดงว่า ห้องสมุดส่วนใหญ่ (62 %) นักเรียนเข้าใช้ได้พร้อมกันในคราวละ 25-50 คน ซึ่งให้เห็นว่าในภาคนี้ ห้องสมุดเป็นแต่เพียงห้องเรียนใหญ่ห้องหนึ่งเท่านั้น มีเพียง 1 โรงเรียนลักษณะเป็นห้องสมุด

ตาราง 42 แสดงจำนวนห้องสมุด จำแนกตามจำนวนชั่วโมงที่เปิด เป็นรายจังหวัด

จังหวัด	จำนวนชั่วโมงที่เปิดของสมุด					
	ไปไม่ถึง	1-2 ชม.	3-4 ชม.	5-6 ชม.	มากกว่า 6 ชม.	
ราชบุรี	1	2	1	1	1	
เพชรบุรี	-	4	1	-	-	
ประจวบคีรีขันธ์	-	-	1	-	-	
สุพรรณบุรี	-	4	4	-	-	
กาญจนบุรี	-	1	2	1	-	
สมุทรสงคราม	-	3	2	-	-	
ทั้งหมด	1	14	11	2	1	29
จำนวน						
%	3.45	48.28	37.93	6.90	3.45	100

จากตาราง 42 แสดงว่า ห้องสมุดส่วนใหญ่ (๑7%) ได้เปิด 1 ชั่วโมงขึ้นไป
 แต่ถ้าพิจารณาโดยรวมแล้ว อาจสรุปได้ว่า ห้องสมุดของโรงเรียนในภาคศึกษา 5 ส่วนใหญ่
 (๘6%) ใช้วันละ 1-4 ชั่วโมง ส่วนอีก 1 โรงเรียนในจังหวัดราชบุรี ควรได้พิจารณาแก้ไข
 ให้เด็กเรียนได้ใช้ให้เป็นประโยชน์

ตาราง 43 แสดงจำนวนความถี่ ปัญหาการดูแลรักษาอาคารสถานที่ จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	ไม่มีรั้ว	การรื้อถอน	ปลวกมาก	ไม่มีเงิน	น้ำท่วมและขังเสมอ	ปัญหาไม่มีไฟฟ้า	อยู่ไกลชุมชนเกินไป	ไม่มีน้ำที่ดื่มไม่สะอาด	ไม่มีที่จอดรถ	ไม่มีสนามเทนนิส	อาคารแยกกันอยู่ไกลมาก
ราชบุรี	5	5	1	3	1	-	-	-	-	1	-
เพชรบุรี	4	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-
ประจวบคีรีขันธ์	1	3	1	1	-	-	-	-	-	-	1
สุพรรณบุรี	6	5	4	2	2	3	-	1	1	-	-
กาญจนบุรี	4	4	3	2	-	-	-	-	-	-	-
สมุทรสงคราม	5	3	2	1	1	-	2	1	-	-	-
ทั้งหมด	25	22	12	9	4	3	2	1	1	1	82
ทั้งหมด %	30.48	26.83	14.63	10.98	4.88	3.66	2.44	1.22	1.22	1.22	100

จากตาราง 43 แสดงว่าปัญหาเรื่องไม่มีรั้วเป็นปัญหาสำคัญที่สุด (31 %) ในการดูแลรักษาอาคารสถานที่ รองลงไป (27 %) คือมีการรื้อถอนให้เห็นว่า โรงเรียนในภาคศึกษานี้ประมาณ 1 ใน 3 ขาดความรู้และกำลังคนในการดูแลรักษาอาคารสถานที่

ตาราง 44 แสดงลำดับความถี่ของโรงเรียนที่มีความต้องการอาคารเพิ่ม
จำแนกตามประเภทอาคาร เป็นรายจังหวัด

อาคารที่ต้องการ	จังหวัด												รวมทั้งภาค จำนวน
	ราชบุรี		เพชรบุรี		ประจวบฯ		สุพรรณบุรี		กาญจนบุรี		สมุทรสงคราม		
	จำ	น.น.	จำ	น.น.	จำ	น.น.	จำ	น.น.	จำ	น.น.	จำ	น.น.	
	นวน		นวน		นวน		นวน		นวน		นวน		
อาคารเรียน	6	27.00	5	36.00	4	36.00	5	20.00	3	21.60	3	21.60	26
โรงอาหาร	3	13.50	1	7.20	2	18.00	9	36.00	3	21.60	2	14.40	20
หอประชุม	3	13.50	1	7.20	2	18.00	5	20.00	3	21.60	2	14.40	16
บ้านพักครู-ภารโรง	2	9.00	4	28.80	3	27.00	3	12.00	3	21.60	1	7.20	16
อู่สหกรณ์ศิลป์	3	13.50	2	14.40	2	18.00	3	12.00	3	21.60	2	14.40	15
คหกรรมศิลป์	3	13.50	2	14.40	1	9.00	4	16.00	3	21.60	2	14.40	15
ส้วมและที่ปัสสาวะ	2	9.00	4	28.80	1	9.00	2	8.00	2	14.40	2	14.40	13
ห้องสมุด	1	4.50	—	—	1	9.00	3	12.00	1	7.20	3	21.60	9
วิทยาศาสตร์	2	9.00	—	—	—	—	3	12.00	1	7.20	1	7.20	7
เกษตรกรรมศิลป์	1	4.50	2	14.40	—	—	1	4.00	1	7.20	2	14.40	7
พลศึกษา	1	4.50	1	7.20	—	—	—	—	2	14.40	1	7.20	5

หมายเหตุ: คำนวณหาค่าความต้องการอาคาร เทียบกับ จำนวนโรงเรียนที่ต้องการอาคารเพิ่ม
คูณกับจำนวนอาคารทั้งภาค หาค่าด้วยจำนวนโรงเรียนทั้งจังหวัด

จากตาราง 44 แสดงว่าในภาคนี้ จังหวัดที่ต้องการอาคารเรียนสูงคือจังหวัดเพชรบุรี
และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดที่ต้องการโรงอาหารสูงคือจังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดที่ต้องการ
หอประชุมสูงคือจังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดที่ต้องการบ้านพักครู-ภารโรงสูงคือจังหวัดเพชรบุรีและ
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดที่ต้องการอาคารอู่สหกรณ์ศิลปสูงคือจังหวัดกาญจนบุรี จังหวัด
ที่ต้องการอาคารคหกรรรมศิลป์สูงคือจังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดที่ต้องการส้วมและที่ปัสสาวะสูงคือจังหวัด
เพชรบุรี จังหวัดที่ต้องการอาคารห้องสมุดสูงคือจังหวัดสมุทรสงคราม จังหวัดที่ต้องการอาคารวิทยาศาสตร์

ว่าแนว มากที่สุดคือจังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดที่ต้องการอาหาร เกษตรกรรมคือจังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดสมุทรสงคราม จังหวัดที่ต้องการการบริการพลเรือนคือจังหวัดกาญจนบุรี

สรุปได้ว่า ในภาคศึกษานี้มีความต้องการอาหาร เรียงสูงสุด รองลงมาคือโรงพยาบาล และอันดับสามคือหอประชุม

เกี่ยวกับกำลังคน

1 ผลการวิเคราะห์จำนวนครู วุฒิ และประสบการณ์ของครู

จากการตอบแบบสอบถามของครูและครูใหญ่ปรากฏผลดังต่อไปนี้

ตาราง 45 แสดงจำนวนครูแจกแจงตามเพศ วุฒิ อายุจริง อายุราชการ และเงินเดือน เป็นรายจังหวัด

จังหวัด	เพศ		วุฒิ		อายุจริง		อายุราชการ		เงินเดือน		
	ชาย	หญิง	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรีขึ้นไป	40ปีลงมา	41ปีขึ้นไป	5ปีลงมา	6ปีขึ้นไป	1300ลงมา	1400-2750	2900ขึ้นไป
ราชบุรี	79	99	141	37	142	36	50	128	103	70	5
เพชรบุรี	39	57	57	39	83	13	43	53	53	41	2
ประจวบคีรีขันธ์	24	39	45	18	60	3	27	36	39	42	—
สุพรรณบุรี	64	65	96	33	117	12	62	67	96	28	5
กาญจนบุรี	24	44	51	17	66	2	35	33	48	20	—
สมุทรสงคราม	57	45	64	38	83	19	34	68	53	49	—
จำนวน	287	349	454	182	551	85	215	385	392	232	12
ทั้งภาค	45.13	54.87	71.70	28.30	86.63	13.37	39.47	60.53	61.64	36.47	1.89

จากตาราง 45 แสดงว่าจำนวนครูหญิง (55 %) มีจำนวนมากกว่าครูชาย (45 %) จำนวนครูวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี (72 %) มีมากกว่าครูวุฒิปริญญาตรีขึ้นไป (28 %) ครูอายุ 40 ปี ลงมา (87 %) มากกว่าครูอายุ 41 ปีขึ้นไป (13 %) ครูเก่า (61 %) มีมากกว่าครูใหม่ (39 %) ครูที่มีเงินเดือนน้อย (62 %) มีมากที่สุด รองลงไป (36 %) มีเงินเดือนในระดับปานกลาง ส่วนครูที่มีเงินเดือนสูงมีน้อยที่สุด (2 %)

จากข้อมูลอาจสรุปได้ว่า ในภาคศึกษานี้มีครูหญิงมากกว่าครูชาย ครูมีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ครูมีเงินเดือนน้อย ครูมีประสบการณ์ในการทำงานมานาน และครูที่อยู่ในวัยกำลังทำงานมีเป็นส่วนมาก

ตาราง, 46 แสดงจำนวนครูใหญ่แจกแจงตามเพศ วุฒิ อายุจริง จำนวนปีที่เป็นครูใหญ่ และระดับเงินเดือน จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	เพศ		วุฒิ		อายุจริง		อายุที่เป็นครูใหญ่		เงินเดือน		
	ชาย	หญิง	ต่ำกว่า ปริญญา ตรี	ปริญญา ตรีขึ้นไป	40ปี ลงมา	41ปี ขึ้นไป	5ปี ลงมา	6ปี ขึ้นไป	1300 ลงมา	1400- 2750	2900 ขึ้นไป
ราชบุรี	7	1	3	5	6	2	1	7	—	4	4
เพชรบุรี	5	—	3	2	3	2	3	2	—	5	—
ประจวบคีรีขันธ์	3	1	1	3	2	2	3	1	1	2	1
สุพรรณบุรี	8	1	4	5	7	2	5	4	1	6	2
กาญจนบุรี	5	—	3	2	3	2	1	4	—	3	2
สมุทรสงคราม	4	1	4	1	3	2	1	4	1	1	3
ทั้งหมด	32	4	18	18	24	12	14	22	3	21	12
	88.89	11.11	50.00	50.00	66.67	33.33	38.89	61.11	8.33	58.33	33.33

จากตาราง 46 แสดงว่าครูใหญ่ชาย (89 %) มีมากกว่าครูใหญ่หญิง ครูใหญ่ผู้ต่ำกว่าปริญญาตรี (50 %) มีเท่ากับครูใหญ่ผู้ปริญญาตรีหรือสูงกว่า (50 %) ครูใหญ่ที่มีอายุ 40 ปีลงมา (67 %) มีมากกว่าครูใหญ่ที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป (33 %) ครูใหญ่ที่เป็นครูใหญ่ 6 ปีขึ้นไป (61 %) มีมากกว่าครูใหญ่ที่เป็นครูใหญ่ 5 ปีลงมา (39 %) ครูใหญ่ที่มีเงินเดือนระดับปานกลาง (58 %) มีมากที่สุด รองลงมา (33 %) เป็นครูใหญ่ที่มีเงินเดือนสูง ส่วนครูใหญ่ที่มีเงินเดือนน้อยมีน้อยที่สุด (8 %)

จากข้อมูลนี้อาจสรุปได้ว่า ในภาคศึกษานี้มีครูใหญ่ชายมากกว่าครูใหญ่หญิงและครึ่งหนึ่งมีวุฒิปริญญาตรี มีประสบการณ์เป็นครูใหญ่มานานเป็นส่วนมาก ส่วนใหญ่มีเงินเดือนปานกลางและอยู่ในวัยกำลังทำงาน

ตาราง 47 แสดงจำนวนครูแจกแจงตามระดับความสนใจในการแสวงหาความรู้ของครูในทัศนะของครูโรงเรียนเดียวกัน จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	ระดับความสนใจแสวงหาความรู้ของครู					
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
ราชบุรี	11	18	79	39	31	
เพชรบุรี	5	13	59	12	7	
ประจวบคีรีขันธ์	3	5	46	8	1	
สุพรรณบุรี	4	11	72	32	10	
กาญจนบุรี	1	9	38	11	9	
สมุทรสงคราม	8	17	46	19	12	
ทั้งภาค	จำนวน	32	73	340	121	636
	%	5.03	11.48	53.46	19.03	11.00

จากตาราง 47 แสดงว่าตามทัศนะของครูด้วยกัน ครูส่วนใหญ่ (83 %) สนใจแสวงหาความรู้ ข้อมูลนี้ชี้ให้เห็นว่า ครูในภาคศึกษานี้ประมาณ 4 ใน 5 สนใจแสวงหาความรู้ แต่ยังมีส่วนน้อย (ประมาณ 1 ใน 5) ควรได้รับการส่งเสริมให้สนใจแสวงหาความรู้

ตาราง 48 แสดงจำนวนครูใหญ่ จำแนกตามระดับความเห็นเกี่ยวกับความสนใจ
แสวงหาความรู้ของครู

	ความสนใจในการแสวงหาความรู้ของครู					ทั้งภาค
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
จำนวน	1	5	21	9	—	36
%	2.77	13.88	58.33	25.00	—	100

จากตาราง 48 แสดงว่าตามทัศนะของครูใหญ่ ครูส่วนมาก (83 %) สนใจแสวงหาความรู้
จากข้อมูลนี้ชี้ให้เห็นว่า ครูในภาคศึกษานี้ประมาณ 4 ใน 5 สนใจแสวงหาความรู้ แต่ยังมี
ส่วนน้อย (17 %) ควรได้รับการส่งเสริมให้สนใจแสวงหาความรู้

ตาราง 49 แสดงจำนวนครูที่เคยและไม่เคยรับการอบรม และการนำความรู้จากการอบรมมาใช้
เป็นประโยชน์ในการทำงาน จำแนกเป็นรายจังหวัด

		ไม่เคย	เคย	รวม	เคยอบรมและนำความรู้ไปใช้					รวม
					น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
ราชบุรี		66	112	178	3	7	67	26	9	112
เพชรบุรี		21	75	96	2	2	39	27	5	75
ประจวบคีรีขันธ์		22	41	63	—	5	25	8	3	41
สุพรรณบุรี		31	98	129	1	3	57	29	8	98
กาญจนบุรี		15	53	68	1	2	28	19	3	53
สมุทรสงคราม		30	72	102	—	1	52	17	2	72
ทั้งภาค	จำนวน	185	451	636	7	20	268	126	30	451
	%	29.09	70.91	100	1.56	4.43	59.42	27.94	6.56	100

จากตาราง 49 แสดงว่า ครูส่วนใหญ่ (71 %) เคยได้รับการอบรม

ครูที่เคยรับการอบรมส่วนใหญ่ (94 %) นำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมมาใช้เป็นประโยชน์ในการทำงาน

จากข้อมูลนี้แสดงว่า ในภาคศึกษานี้ครูส่วนใหญ่เคยได้รับการอบรม และมีความเห็นว่าความรู้ที่ได้รับจากการอบรมให้นำมาใช้เป็นประโยชน์ในการทำงาน แต่มีครูประมาณ 3 ใน 10 ควรได้รับการส่งเสริมให้ได้รับการอบรม

ตาราง 50 แสดงจำนวนครูใหญ่ที่เคยและไม่เคยรับการอบรมเกี่ยวกับงานในหน้าที่ครูใหญ่ และการนำความรู้จากการอบรมมาใช้เป็นประโยชน์ในการทำงาน

การอบรม		รวมทั้งภาค	การนำความรู้ในการอบรมมาใช้ทำงาน					
ไม่เคย	เคย		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	ทั้งภาค
15	21	36	—	—	6	13	2	21
41.67	58.33	100	—	—	28.57	61.91	9.52	100

จากตาราง 50 แสดงว่าครูใหญ่ส่วนมาก (58 %) เคยได้รับการอบรม และครูใหญ่ที่ได้รับการอบรมทั้งหมดนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมมาใช้เป็นประโยชน์ในการทำงาน

จากข้อมูลนี้แสดงว่า ในภาคศึกษานี้ครูใหญ่ประมาณ 3 ใน 5 เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับงานในหน้าที่ของตน และครูใหญ่ทั้งหมดนี้นำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมมาใช้เป็นประโยชน์ในการทำงาน ฉะนั้นครูใหญ่อีกประมาณ 2 ใน 5 ควรได้รับการส่งเสริมให้ได้รับการอบรมเกี่ยวกับงานในหน้าที่ของตน

2. ผลการวิเคราะห์การใช้และปัญหาการใช้กำลังครู

จากการตอบแบบสอบถามของครูและครูใหญ่ ปรากฏผลดังต่อไปนี้

ตาราง 51 แสดงจำนวนนักเรียนโดยเฉลี่ยต่อครูหนึ่งคน จำแนกตามรายจังหวัด

จังหวัด	จำนวนครู		รวม	จำนวนนักเรียน		รวม	เฉลี่ยจำนวนนักเรียน ต่อครู 1 คน
	ชาย	หญิง		ชาย	หญิง		
ราชบุรี	79	99	178	2680	1974	4654	26
เพชรบุรี	39	57	96	880	1373	2253	23
ประจวบคีรีขันธ์	24	39	63	719	534	1253	20
สุพรรณบุรี	64	65	129	2234	853	3087	24
กาญจนบุรี	24	44	68	1544	537	2081	31
สมุทรสงคราม	57	45	102	1314	1265	2579	25
ทั้งภาค	287	349	636	9371	6536	15907	25

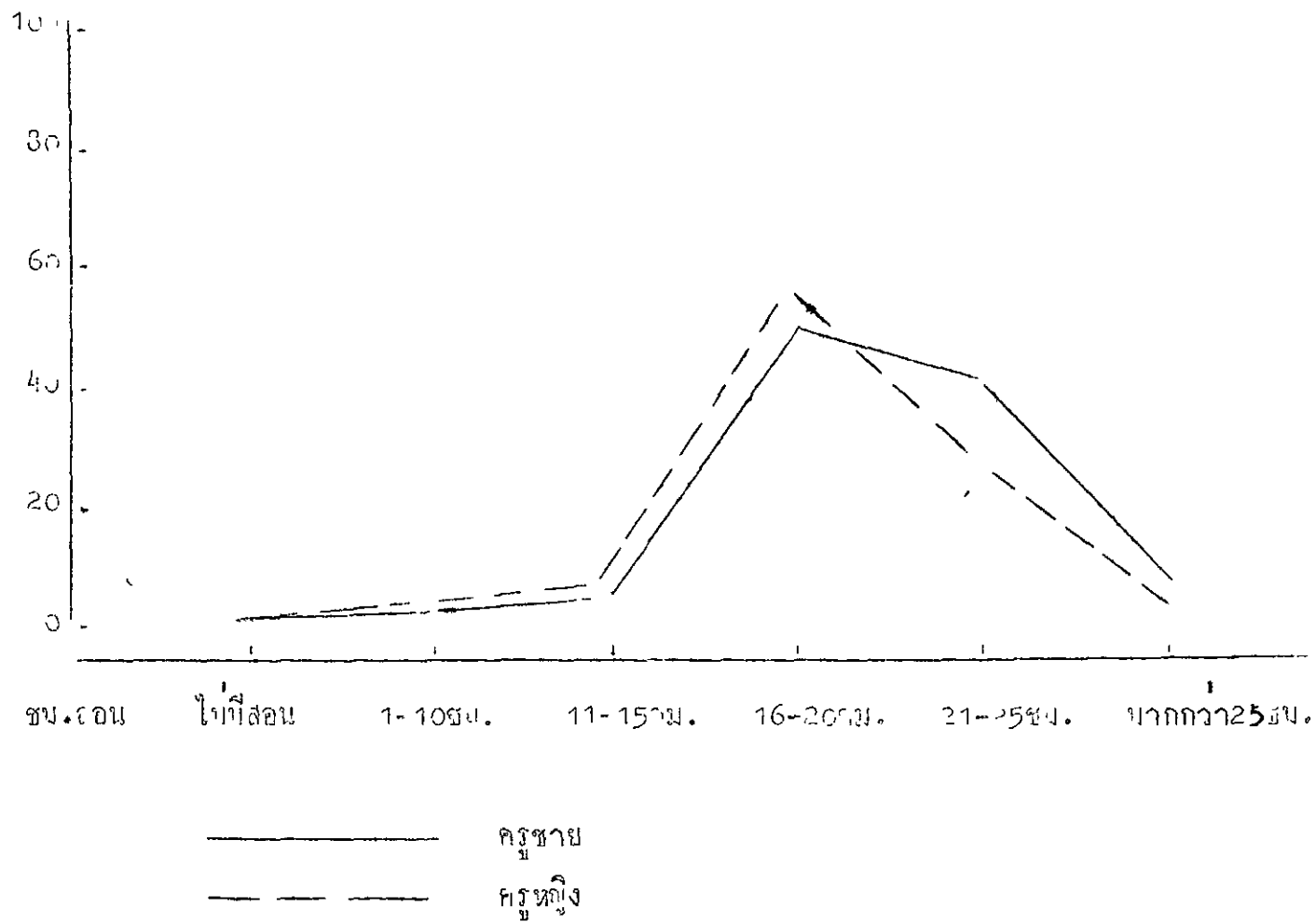
จากตาราง 51 แสดงว่าในภาคศึกษานี้มีจำนวนเฉลี่ยนักเรียน 25 คนต่อครู 1 คน

จากข้อมูลนี้แสดงว่า ในภาคศึกษานี้อัตราส่วนระหว่างครูต่อนักเรียน (1 : 25) ถูกต้องตามเกณฑ์
ที่ยูเนสโกวางไว้ (กอ. สวัสดิ์พาณิชย์, 2509 : 12) มีจังหวัดราชบุรี (1 : 26) และจังหวัดกาญจนบุรี
(1 : 31) สูงกว่าเกณฑ์นี้ จังหวัดนอกนั้นต่ำกว่าเกณฑ์ แต่อยู่ในระดับไม่ทางกันนัก (1 : 20-1 : 24)

ตาราง 52 แสดงจำนวนครูแจกแจงตามเพศเกี่ยวกับจำนวนชั่วโมงสอนในหนึ่งสัปดาห์
เป็นรายจังหวัด

จังหวัด	เพศ	จำนวนชั่วโมงสอนใน 1 สัปดาห์							
		ไม่มี ชม.สอน	1-10ชม.	11-15ชม.	16-20ชม.	21-25ชม.	มากกว่า 25ชม.		
ราชบุรี	ชาย	2	2	2	38	32	3		
	หญิง	2	2	7	49	39	—		
เพชรบุรี	ชาย	—	—	—	23	15	1		
	หญิง	—	—	1	38	18	—		
ประจวบคีรีขันธ์	ชาย	—	—	—	13	8	3		
	หญิง	—	1	1	27	9	1		
สุพรรณบุรี	ชาย	—	—	1	24	37	2		
	หญิง	—	3	6	33	20	3		
กาญจนบุรี	ชาย	—	1	3	7	10	3		
	หญิง	—	—	—	14	26	4		
สมุทรสงคราม	ชาย	—	1	4	36	15	1		
	หญิง	—	—	4	32	9	—		
ทั้งภาค	ชาย	จำนวน	2	4	10	141	117	13	287
		%	0.70	1.39	3.48	49.13	40.77	4.53	100
	หญิง	จำนวน	2	6	19	193	121	8	349
		%	0.58	1.72	5.44	55.30	34.67	2.29	100

การอพยพ

ที่มา ตาราง 52

ภาพ 6 แสดงเส้นภาพเปรียบเทียบจำนวนผู้ลงทะเบียนในแหล่งสัปดาห์ของชายและหญิง

จากตาราง 52 แสดงว่าครูชายส่วนใหญ่ (94 %) มีชั่วโมงสอนสัปดาห์ละ 16 ชั่วโมงขึ้นไป และครูหญิงส่วนใหญ่ (92 %) ก็มีชั่วโมงสอนสัปดาห์ละ 16 ชั่วโมงขึ้นไปเช่นเดียวกัน

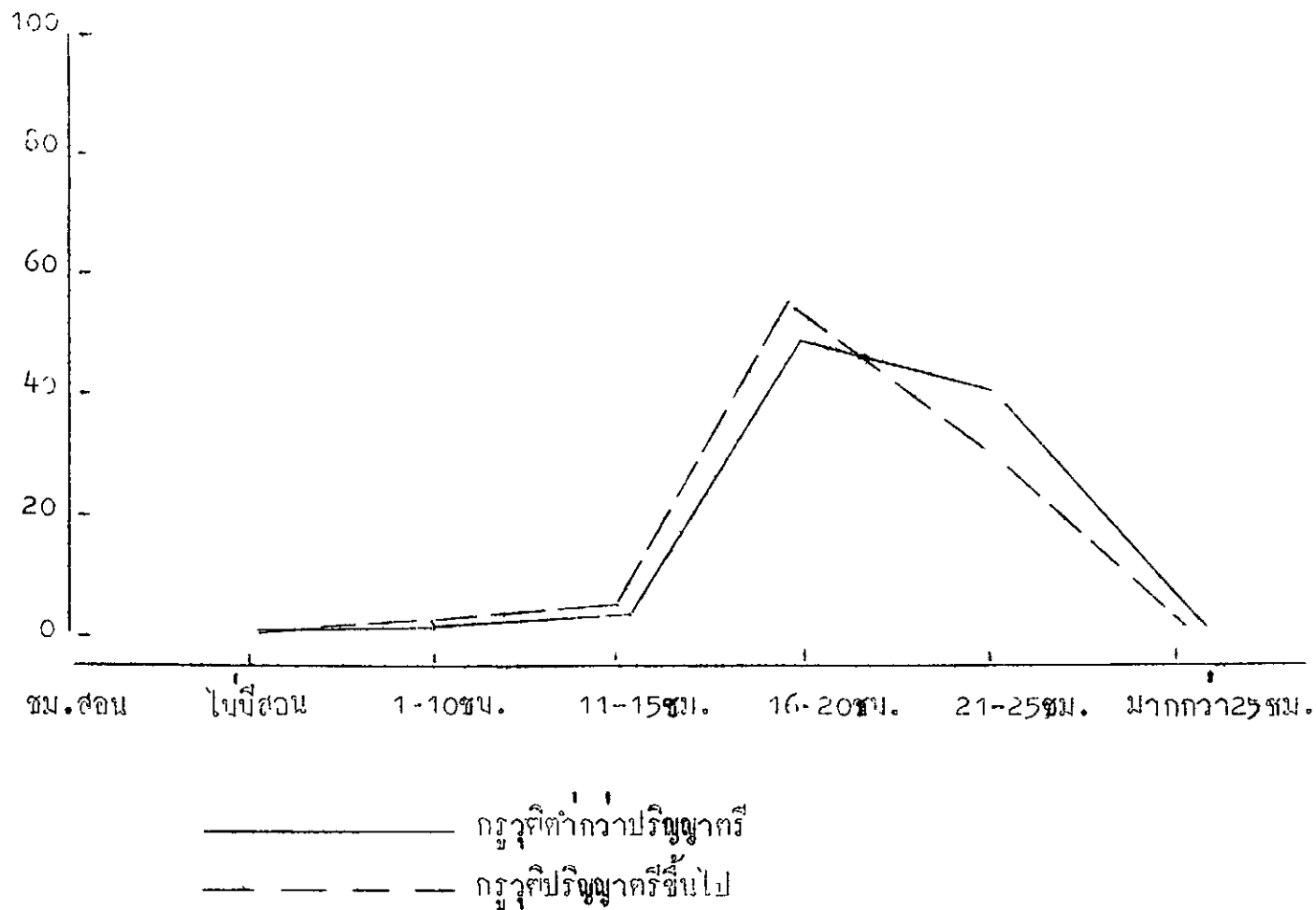
จากข้อมูลนี้ชี้ให้เห็นว่า ในภาคศึกษานี้ครูชายและครูหญิงส่วนใหญ่มีชั่วโมงสอนไม่แตกต่างกัน คือ สอนสัปดาห์ละ 16 ชั่วโมงขึ้นไป

ผลการเปรียบเทียบแสดงไว้ในภาพ 6

ตาราง 53 แสดงจำนวนครูแจกแจงตามวุฒิเกี่ยวกับจำนวนชั่วโมงสอนในหนึ่งสัปดาห์เป็นรายจังหวัด

จังหวัด	วุฒิ	จำนวนชั่วโมงสอนใน 1 สัปดาห์					
		ไม่มี ชม.สอน	1-10ชม.	11-15ชม.	16-20ชม.	21-25ชม.	มากกว่า 25ชม.
ราชบุรี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	3	3	4	67	62	2
	ปริญญาตรีขึ้นไป	1	1	5	20	9	1
เพชรบุรี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	—	—	—	35	21	1
	ปริญญาตรีขึ้นไป	—	—	1	26	12	—
ประจวบคีรีขันธ์	ต่ำกว่าปริญญาตรี	—	1	1	28	12	3
	ปริญญาตรีขึ้นไป	—	—	—	12	5	1
สุพรรณบุรี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	—	1	6	41	44	4
	ปริญญาตรีขึ้นไป	—	2	1	16	13	1
กาญจนบุรี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	—	1	3	12	32	3
	ปริญญาตรีขึ้นไป	—	—	—	9	4	4
สมุทรสงคราม	ต่ำกว่าปริญญาตรี	—	1	5	45	12	1
	ปริญญาตรีขึ้นไป	—	—	3	23	12	—
ทั้งภาค	ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน	3	7	19	228	183	14 454
	%	0.66	1.54	4.19	50.22	40.31	3.08 100
	ปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน	1	3	10	58	55	7 182
	%	0.	1.6	. 0	8.2	0.22	.8 100

การย่อย

ที่มา การาง 53

ภาพ 7 แสดงเส้นภาพเปรียบเทียบจำนวนชั่วโมงสอนโดยเฉลี่ยในหนังสือสัปดาห์ของครูผู้
ต่ำกว่าปัญหาตรีและปัญหาตรีขึ้นไป

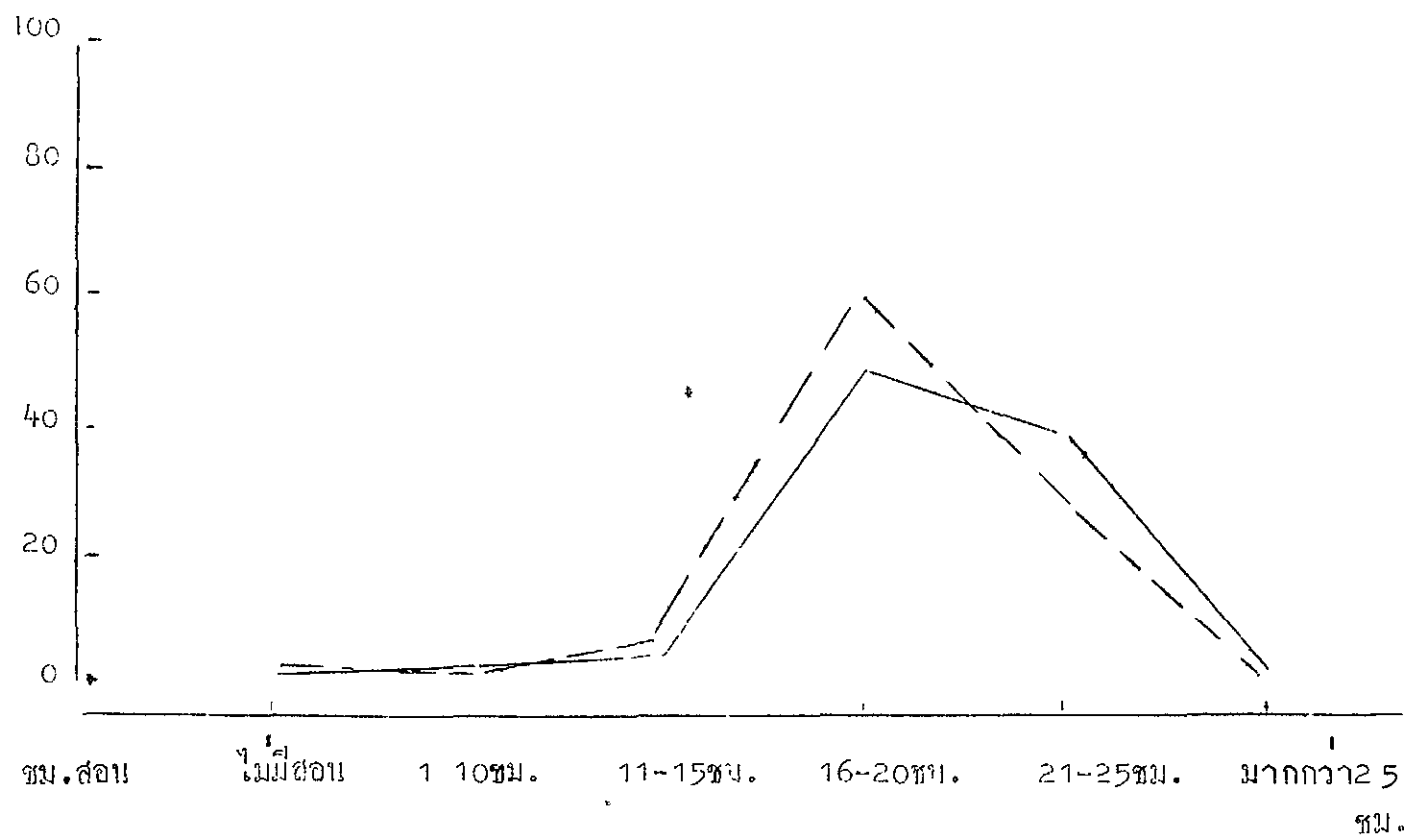
จากตาราง 53 แสดงว่าครูวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีส่วนใหญ่ (94 %) มีชั่วโมงสอนสัปดาห์ละ 16 ชั่วโมงขึ้นไป ครูวุฒิปริญญาตรีขึ้นไปส่วนใหญ่ (92 %) มีชั่วโมงสอนสัปดาห์ละ 16 ชั่วโมงขึ้นไป จากข้อมูลนี้ชี้ให้เห็นว่า ในภาคศึกษานี้ครูมีวุฒิต่างกันมีชั่วโมงสอนไม่แตกต่างกัน คือส่วนใหญ่สอนสัปดาห์ละ 16 ชั่วโมงขึ้นไป

ผลการเปรียบเทียบแสดงไว้ในภาพ 7

ตาราง 54 แสดงจำนวนครูแจกแจงตามอายุจริงเกี่ยวกับจำนวนชั่วโมงสอนในหนึ่งสัปดาห์ เป็นรายจังหวัด

จังหวัด	อายุจริง	จำนวนชั่วโมงสอนใน 1 สัปดาห์							
		ไม่มี ชม.สอน	1-10ชม.	11-15ชม.	16-20ชม.	21-25ชม.	มากกว่า 25ชม.		
ราชบุรี	40ปีลงมา	2	4	6	69	59	2		
	41ปีขึ้นไป	2	—	3	18	12	1		
เพชรบุรี	40ปีลงมา	—	—	1	52	29	1		
	41ปีขึ้นไป	—	—	—	9	4	—		
ประจวบคีรีขันธ์	40ปีลงมา	—	1	1	37	17	4		
	41ปีขึ้นไป	—	—	—	3	—	—		
สุพรรณบุรี	40ปีลงมา	—	3	6	48	55	5		
	41ปีขึ้นไป	—	—	1	9	2	—		
กาญจนบุรี	40ปีลงมา	—	1	3	20	35	7		
	41ปีขึ้นไป	—	—	—	1	1	—		
สมุทรสงคราม	40ปีลงมา	—	—	6	57	19	1		
	41ปีขึ้นไป	—	1	2	11	5	—		
ทั้งภาค	40ปีลงมา	จำนวน	2	9	23	283	214	20	551
		%	0.36	1.63	4.17	51.36	38.84	3.63	100
	41ปีขึ้นไป	จำนวน	2	1	6	51	24	1	85
		%	2.35	1.18	7.06	60.00	28.24	1.18	100

การฉาย

————— ครุอายุ 40 มีองมา
 - - - - - ครุอายุ 41 มีองไป

ที่มา ตาราง 54

ภาพ 8 แสดงเส้นภาพเปรียบเทียบจำนวนชั่วโมงสอนโคมเจดีย์ในหนังสือสัปดาห์
 ของครุอายุ 40 มีองมาและครุอายุ 41 มีองไป

จากการวาง 54 แสดงว่า ครูอายุ 40 ปีลงมาส่วนใหญ่ (94 %) สอนสัปดาห์ละ 16 ชั่วโมงขึ้นไป
ครูอายุ 41 ปีขึ้นไปส่วนใหญ่ (89 %) สอนสัปดาห์ละ 16 ชั่วโมงขึ้นไป

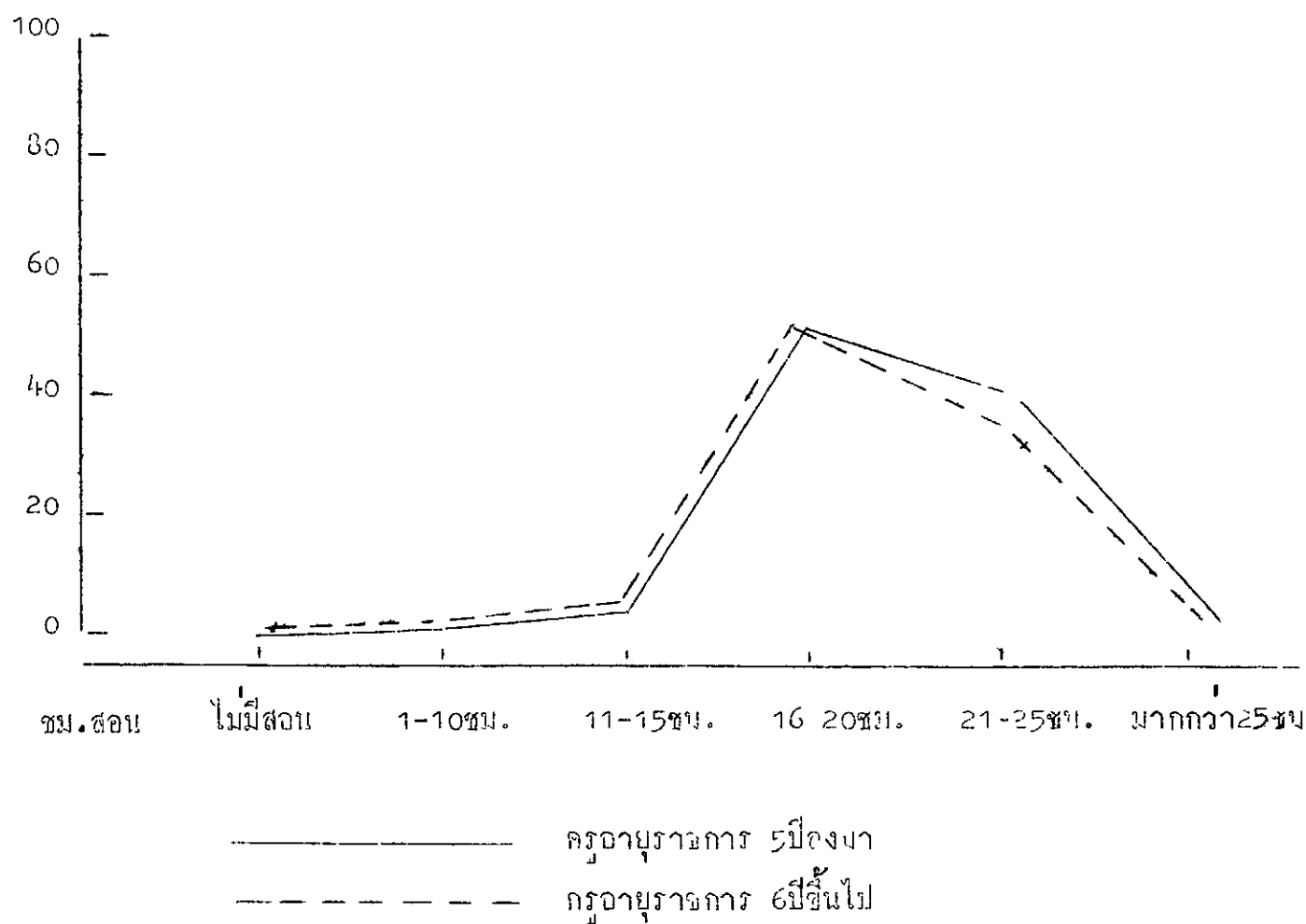
จากข้อมูลนี้ชี้ให้เห็นว่า ในภาคศึกษานี้ครูมีอายุเท่ากันมีชั่วโมงสอนไม่แตกต่างกัน ก่อส่วนใหญ่สอน
สัปดาห์ละ 16 ชั่วโมงขึ้นไป

ผลการเปรียบเทียบแสดงไว้ในภาพ 8

ตาราง 55 แสดงจำนวนครูแจกแจงตามอายุราชการ เกี่ยวกับจำนวนชั่วโมงสอนในหนึ่งสัปดาห์
เป็นรายจังหวัด

		จำนวนชั่วโมงสอนใน 1 สัปดาห์						
จังหวัด	อายุราชการ	ไม่มี ชม.สอน	1-10ชม	11-15ชม	16-20ชม	21-25ชม.	มากกว่า 25ชม.	
ราชบุรี	5ปีลงมา	—	1	3	24	21	1	
	6ปีขึ้นไป	4	3	6	63	50	2	
เพชรบุรี	5ปีลงมา	—	—	—	31	12	—	
	6ปีขึ้นไป	—	—	1	30	21	1	
ประจวบคีรีขันธ์	5ปีลงมา	—	—	—	17	9	1	
	6ปีขึ้นไป	—	1	1	23	8	3	
สุพรรณบุรี	5ปีลงมา	—	2	3	26	27	4	
	6ปีขึ้นไป	—	1	4	31	30	1	
กาญจนบุรี	5ปีลงมา	—	—	1	13	19	2	
	6ปีขึ้นไป	—	1	2	8	17	5	
สมุทรสงคราม	5ปีลงมา	—	—	2	20	12	—	
	6ปีขึ้นไป	—	1	6	48	12	1	
	5ปีลงมา จำนวน					100	6	251
ทั้งภาค	%					39.84	3.19	100
	6ปีขึ้นไป จำนวน					138	13	385
	%					35.84	3.38	100

การวัด ยดะ

ที่มา ตาราง 55

ภาพ 9 แสดงเส้นภาพเปรียบเทียบจำนวนชั่วโมงสอนโดยเฉลี่ยในหนึ่งสัปดาห์
ของครูอายุราชการ 5 ปีลงมา และ 6 ปีขึ้นไป

จากการาง 55 แสดงว่า ครูอาบาราชการ 5 ปีลงมาส่วนใหญ่ (95 %) มีชั่วโมงสอนสัปดาห์ละ 16 ชั่วโมงขึ้นไป ครูอาบาราชการ 6 ปีขึ้นไปส่วนใหญ่ (92 %) มีชั่วโมงสอนสัปดาห์ละ 16 ชั่วโมงขึ้นไป จากข้อมูลนี้แสดงว่าครูใหม่และครูเก่าส่วนใหญ่มีชั่วโมงสอนไม่แตกต่างกันคือสอนสัปดาห์ละ 16 ชั่วโมงขึ้นไป

ผลการเปรียบเทียบแสดงไว้ในภาพ 9

ตาราง 56 แสดงจำนวนครูแจกแจงตามระดับเงินเดือนเกี่ยวกับชั่วโมงสอนในหนึ่งสัปดาห์
เป็นรายจังหวัด

จังหวัด	เงินเดือน	จำนวนชั่วโมงสอนในหนึ่งสัปดาห์					
		ไม่มี ชม.สอน	1-10ชม.	11-15ชม.	16-20ชม.	21-25ชม.	มากกว่า 25ชม.
ราชบุรี	1300บาทลง มา	1	3	5	63	28	3
	1400-2750บาท	2	1	3	21	43	—
	2900บาทขึ้นไป	1	—	1	3	—	—
เพชรบุรี	1300บาทลง มา	—	—	—	33	19	1
	1400-2750บาท	—	—	1	26	14	—
	2900บาทขึ้นไป	—	—	—	2	—	—
ประจวบคีรีขันธ์	1300บาทลงมา	—	—	1	29	8	1
	1400-2750บาท	—	1	—	11	9	3
	2900บาทขึ้นไป	—	—	—	—	—	—
สุพรรณบุรี	1300บาทลงมา	—	1	4	45	44	2
	1400-2750บาท	—	1	2	10	12	3
	2900บาทขึ้นไป	—	1	1	2	1	—
กาญจนบุรี	1300บาทลงมา	—	1	2	14	26	5
	1400-2750บาท	—	—	1	7	10	2
	2900บาทขึ้นไป	—	—	—	—	—	—

ตาราง 56 (ต่อ)

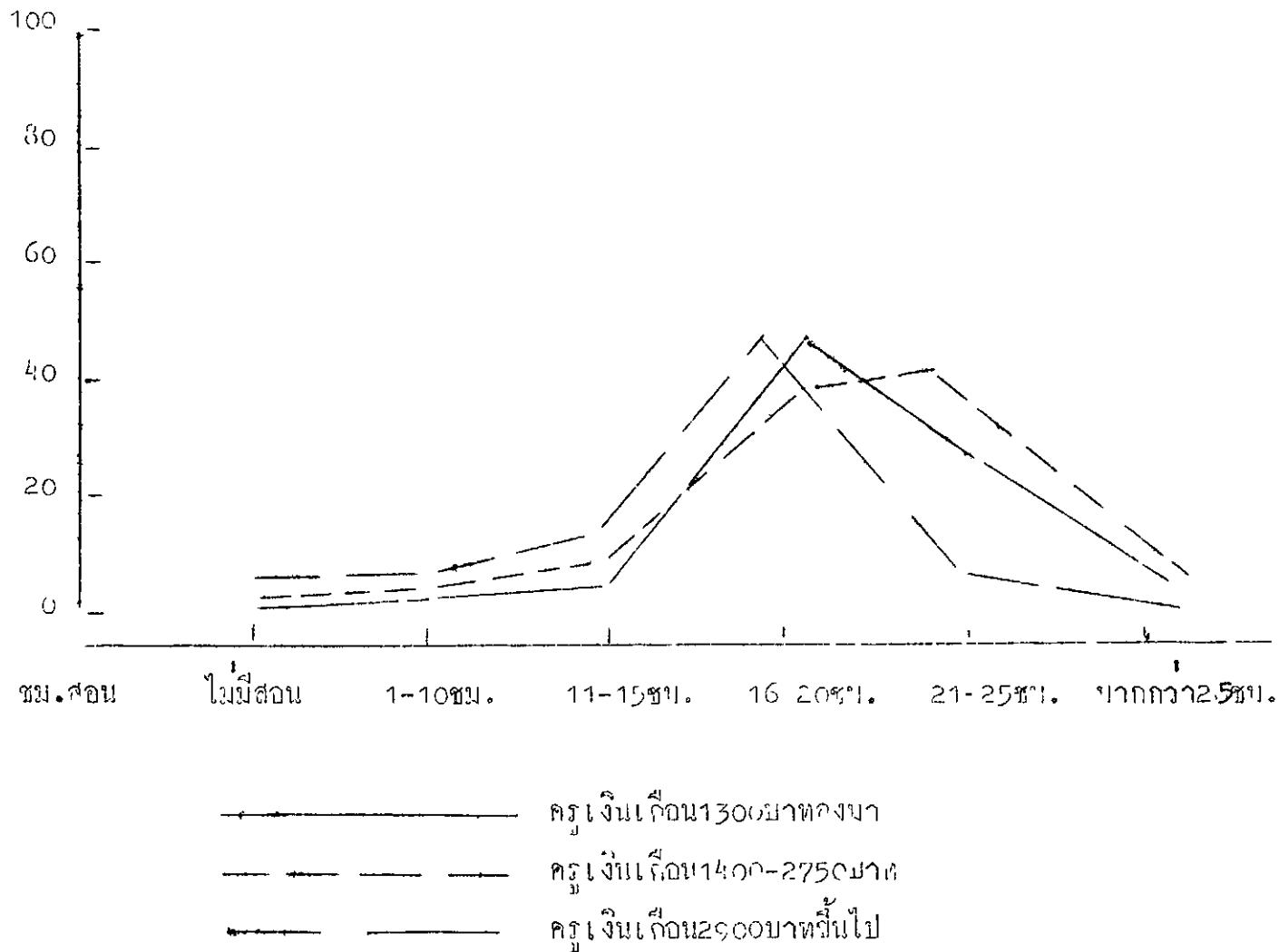
จังหวัด	เงินเคียน	จำนวนชั่วโมงสอนในหนึ่งสัปดาห์						
		ไม่มี ชม.สอน	1-10ชม.	11-15ชม.	16-20ชม.	21-25ชม.	มากกว่า 25ชม.	
สมุทรสงคราม	1300บาทลงมา	—	—	3	43	7	—	
	1400-2750บาท	—	1	5	25	17	1	
	2900บาทขึ้นไป	—	—	—	—	—	—	
ทั้งภาค	1300บาทลงมา จำนวน	1	5	15	227	132	12	392
	%	0.26	1.28	3.83	57.91	33.67	3.06	100
	1400-2750บาทจำนวน	2	4	12	100	105	9	232
	%	0.86	1.72	5.18	43.10	45.26	3.88	100
	2900บาทขึ้นไป จำนวน	1	1	2	7	1	—	12
	%	8.33	8.33	16.67	58.33	8.33	—	100

จากตาราง 56 แสดงว่าครูเงินเคียนค่าส่วนใหญ่ (95 %) สอนสัปดาห์ละ 16 ชั่วโมงขึ้นไป ครูเงินเคียนปานกลางส่วนใหญ่ (92 %) สอนสัปดาห์ละ 16 ชั่วโมงขึ้นไป ครูเงินเคียนสูงส่วนใหญ่ (67 %) สอนสัปดาห์ละ 16 ชั่วโมงขึ้นไป

จากตัวเลขนี้ชี้ให้เห็นว่า ในภาคศึกษานี้ครูเงินเคียนน้อยและเงินเคียนปานกลางส่วนใหญ่มีชั่วโมงสอนสัปดาห์ละ 16 ชั่วโมงขึ้นไป ส่วนครูเงินเคียนสูง 3 ใน 5 มีชั่วโมงสอนสัปดาห์ละ 16 ชั่วโมงขึ้นไป แสดงว่าส่วนใหญ่มีแนวโน้มที่จะมีจำนวนชั่วโมงสอนสูงขึ้น

ผลการเปรียบเทียบแสดงไว้ในภาพ 10

การตอบ
การตอบ

ที่มา ตาราง 56

ภาพ 10 แสดงเส้นภาพเปรียบเทียบจำนวนชั่วโมงสอนโดยเฉลี่ยในหนึ่งสัปดาห์ของครูเงินเดือน 1300 บาทลงมา, 1400-2750 บาท, และ 2900 บาทขึ้นไป

ตาราง 57 แสดงจำนวนครูใหญ่เกี่ยวกับจำนวนชั่วโมง สอนในหนึ่งสัปดาห์

	จำนวนชั่วโมงสอนในหนึ่งสัปดาห์						
	ไม่มีชั่วโมง สอน	1-10ชม.	11-15ชม.	16-20ชม.	21-25ชม.	มากกว่า 25ชม.	
จำนวน	12	15	4	4	—	1	36
%	33.33	41.67	11.11	11.11	—	2.78	100

จากตาราง 57 แสดงว่าครูใหญ่ส่วนใหญ่ (67 %) มีชั่วโมงสอน จากตัวเลขนี้ชี้ให้เห็นว่า
ในภาคศึกษานี้ ครูใหญ่ส่วนมากนอกจากทำหน้าที่บริหารแล้วยังต้องทำหน้าที่สอนด้วย

ตาราง 58 แสดงจำนวนครูเกี่ยวกับจำนวนชั่วโมงที่ต้องสอนซ่อมเสริมนักเรียนที่เรียนช้าและมีปัญหา
โดยเฉลี่ยในหนึ่งสัปดาห์ จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	จำนวนชั่วโมง ที่สอนซ่อมเสริมในหนึ่งสัปดาห์						
	ไม่มี	1-5ชม.	6-10ชม.	11-15ชม.	16-20ชม.	มากกว่า 20ชม.	
ราชบุรี	170	7	1	—	—	—	
เพชรบุรี	89	5	2	—	—	—	
ประจวบคีรีขันธ์	63	—	—	—	—	—	
สุพรรณบุรี	114	11	3	1	—	—	
กาญจนบุรี	68	—	—	—	—	—	
สมุทรสงคราม	100	2	—	—	—	—	
ทั้งภาค	จำนวน	604	25	6	1	—	636
	%	94.97	3.93	0.94	0.16	—	100

จากตาราง 58 แสดงว่า ในภาคศึกษา 5 ครูส่วนใหญ่ (95 %) ไม่มีชั่วโมงสอนซ่อมเสริม
มีเป็นส่วนน้อย (5 %) สอนซ่อมเสริมสัปดาห์ละ 1-15 ชั่วโมง

ตาราง 59 แสดงค่าเฉลี่ยการทำงานนอกเหนืองานสอนของครูจำแนกตามเพศ วุฒิ และอายุราชการ

ประเภทของงาน	การรายเฉลี่ย					
	เพศ		วุฒิ		อายุราชการ	
	ชาย	หญิง	ต่ำกว่า ปริญญาตรี	ปริญญาตรี ขึ้นไป	5ปีลงมา	6ปีขึ้นไป
ธุรการ	1.548	1.415	1.336	1.534	1.517	1.433
ปกครอง	2.506	2.544	2.534	2.522	2.474	2.579
ห้องสมุด	1.132	1.156	1.117	1.183	1.146	1.133
แนะแนว	1.259	1.323	1.364	1.215	1.177	1.422
กิจกรรม	2.231	1.817	1.816	2.102	1.938	2.117
บริการ	1.613	1.663	1.644	1.556	1.558	1.736
ประจำชั้น	2.354	2.063	2.305	2.106	2.116	2.312

คำนำหน้า 1 หมายความว่า ไม่ได้ทำ

2 หมายความว่า ทำสัปดาห์ละ 1-5 ชั่วโมง

3 หมายความว่า ทำสัปดาห์ละ 6-10 ชั่วโมง

4 หมายความว่า ทำสัปดาห์ละ 11-15 ชั่วโมง

5 หมายความว่า ทำสัปดาห์ละ 16-20 ชั่วโมง

6 หมายความว่า ทำสัปดาห์ละมากกว่า 20 ชั่วโมง

จากตาราง 59 แสดงว่า งานธุรการ ครูชาย ครูวุฒิปริญญาตรีขึ้นไป ครูอายุราชการ 5 ปีลงมา ทำสัปดาห์ละ 1-5 ชั่วโมง ส่วนครูหญิง ครูวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ครูอายุราชการ 6 ปีขึ้นไปไม่ค่อยได้ทำ

งานปกครอง ครูชาย ครูหญิง ครูวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ครูวุฒิปริญญาตรีขึ้นไปและครูอายุราชการ 6 ปีขึ้นไปทำสัปดาห์ละ 6-10 ชั่วโมง ส่วนครูอายุราชการ 5 ปีลงมาทำสัปดาห์ละ 1-5 ชั่วโมง

งานห้องสมุด ครูชาย ครูหญิง ครูทางวุฒิ ครูใหม่และครูเก่าไม่ค่อยจะได้ทำ

งานแนะแนว ครูชาย ครูหญิง ครูทางวุฒิ ครูใหม่ และครูเก่าไม่ค่อยจะได้ทำ

งานกิจกรรมนักเรียน ครูชาย ครูหญิง ครูทางวุฒิ ครูใหม่และครูเก่าทำสัปดาห์ละ 1-5 ชั่วโมง

งานบริการนักเรียน ครูชาย ครูหญิง ครูทางวุฒิ ครูเก่า ครูใหม่ทาสัปดาห์ละ 1-5 ชั่วโมง
 งานประจำชั้น ครูชาย ครูหญิง ครูทางวุฒิ ครูเก่า ครูใหม่ทาสัปดาห์ละ 6-10 ชั่วโมง
 จากข้อมูลนี้สรุปได้ว่า งานพิเศษที่นอกเหนือจากงานสอนนั้น ส่วนมากครูปฏิบัติกันคือ งานปกครอง
 และงานประจำชั้น ส่วนงานที่มีชั่วโมงทำน้อยคือ งานธุรการ ห้องสมุด แนะนำ กิจกรรมนักเรียน และบริการ
 นักเรียน งานที่ปฏิบัติกันส่วนมากจะใช้เวลามากที่สุดประมาณสัปดาห์ละ 6-10 ชั่วโมง สำหรับงานปกครอง
 และงานประจำชั้นนอกนั้นทำสัปดาห์ละ 1-5 ชั่วโมง ดังนั้นเมื่อคิดชั่วโมงสอนด้วยแล้ว ครูในภาคศึกษานี้
 จะทำงานทั้งคํานงานสอนและงานนอกเหนืองานสอนประมาณสัปดาห์ละ 21-30 ชั่วโมง

ตาราง 60 แสดงจำนวนความถี่ของครู จำแนกตามจำนวนนักเรียนในชั้นที่สอนโดยเฉลี่ยเป็น
 รายจังหวัด

จังหวัด	จำนวนนักเรียนในชั้นโดยเฉลี่ย						
	น้อยกว่า 20คน	21-30คน	31-40 คน	41-50คน	มากกว่า 50คน		
ราชบุรี	3	21	80	59	11		
เพชรบุรี	2	7	69	15	3		
ประจวบคีรีขันธ์	4	4	47	8	—		
สุพรรณบุรี	14	9	84	14	8		
กาญจนบุรี	3	5	44	16	—		
สมุทรสงคราม	7	6	76	13	—		
ทั้งภาค	จำนวน	33	52	400	125	22	632
	%	5.22	8.23	63.29	19.78	3.48	100

จากตาราง 60 แสดงว่า ส่วนใหญ่ (87 %) มีจำนวนนักเรียนในชั้นที่ครูสอนโดยเฉลี่ย 31 คน
 ขึ้นไป ตัวเลขนี้ชี้ให้เห็นว่า ในภาคศึกษานี้ชั้นเรียนส่วนใหญ่นักเรียนชั้นละ 31 คนขึ้นไป

ตาราง 61 แสดงจำนวนครูที่สอนตรงและไม่ตรงความสามารถ จำแนกตามวุฒิเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	วุฒิ	สอนตรงความสามารถ			
		ไม่ตรงทั้งหมด	ตรงบ้าง	ตรงทั้งหมด	
ราชบุรี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	24	71	42	
	ปริญญาตรีขึ้นไป	3	29	5	
เพชรบุรี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	11	32	14	
	ปริญญาตรีขึ้นไป	7	23	9	
ประจวบคีรีขันธ์	ต่ำกว่าปริญญาตรี	4	29	12	
	ปริญญาตรีขึ้นไป	3	12	3	
สุพรรณบุรี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	13	67	16	
	ปริญญาตรีขึ้นไป	4	23	6	
กาญจนบุรี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	2	44	5	
	ปริญญาตรีขึ้นไป	3	8	6	
สมุทรสงคราม	ต่ำกว่าปริญญาตรี	4	49	11	
	ปริญญาตรีขึ้นไป	3	26	9	
ทั้งภาค	ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน	58	292	100	450
	%	12.89	64.89	22.22	100
	ปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน	23	121	38	182
	%	12.64	66.48	20.88	100

จากตาราง 61 แสดงว่า ครูวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีส่วนใหญ่ (87 %) และครูวุฒิปริญญาตรีขึ้นไปส่วนใหญ่ (87 %) สอนตรงความสามารถ ซึ่งให้เห็นว่าในภาคศึกษานี้ ครูทางวุฒิกันส่วนใหญ่ สอนตรงความสามารถเหมือนกัน

ตาราง 62 แสดงจำนวนครูใหญ่เกี่ยวกับปัญหาในการจัดครูเข้าสอน

	ปัญหา				
	ไม่มี	ครูมีความสามารถ ไม่ตรงวิชาที่สอน	ครูไม่พอ	ครูไม่ชอบสอน บางวิชา	ทั้งภาค
จำนวน	2	8	21	5	36
%	5.56	22.22	58.33	13.89	100

จากตาราง 62 แสดงว่า ครูใหญ่ส่วนมาก (94 %) มีปัญหาในการจัดครูเข้าสอน
ซึ่งปัญหาคือ (ประมาณ 3 ใน 5 ของครูใหญ่ทั้งหมด) คือมีครูไม่พอ

ตาราง 63 แสดงจำนวนโรงเรียนที่มีครูเกินและไม่พอ จำแนกตามสาขาวิชาต่างๆ
เป็นรายจังหวัด

สาขาวิชา		ราชบุรี	เพชรบุรี	ประจวบฯ	สุพรรณบุรี	กาญจนบุรี	สมุทรสงคราม	ทั้งภาค
ภาษาไทย	เกิน	1	-	-	2	-	-	3 (8.33%)
	ไม่พอ	2	1	1	2	1	4	11 (30.55%)
ภาษาอังกฤษ	เกิน	-	1	-	-	-	-	1 (2.77%)
	ไม่พอ	7	4	2	5	3	4	25 (69.44%)
คณิตศาสตร์	เกิน	-	-	-	-	-	-	-
	ไม่พอ	4	1	1	5	3	1	15 (41.66%)
วิทยาศาสตร์	เกิน	-	-	-	-	-	1	1 (2.77%)
	ไม่พอ	5	1	3	6	2	-	17 (47.22%)
สังคมศึกษา	เกิน	1	-	-	1	-	-	2 (5.55%)
	ไม่พอ	2	3	-	1	-	1	7 (19.44%)
ศิลปศึกษา	เกิน	-	1	-	-	-	-	1 (2.77%)
	ไม่พอ	3	2	4	2	4	3	18 (50.00%)
พลานามัย	เกิน	-	-	-	-	-	-	-
	ไม่พอ	3	1	3	4	3	1	15 (41.66%)
บรรณารักษ์	เกิน	-	-	-	-	-	-	-
	ไม่พอ	4	2	3	3	3	3	18 (50.00%)
แนะแนว	เกิน	-	-	-	-	-	-	-
	ไม่พอ	6	2	2	6	2	3	22 (61.11%)
โสตทัศนศึกษา	เกิน	-	-	-	-	-	-	-
	ไม่พอ	4	3	3	6	3	2	21 (58.33%)

จากตาราง 63 แสดงว่าในภาคศึกษานี้มีครูเกินในสาขาวิชาภาษาไทยมากที่สุด (8 %) รองลงมา คือ วิชาสังคมศึกษา (6 %) วิชาภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ และศิลปศึกษาสาขาวิชาละ 3 % ส่วนครูไม่พอนั้นสาขาวิชาภาษาอังกฤษมากที่สุด (69 %) รองลงมาคือวิชาแนะแนว (61 %) และวิชา โสตทัศนศึกษา (58 %)

จากข้อมูลนี้ชี้ให้เห็นว่าโรงเรียนในภาคศึกษานี้ยังขาดครูทุกสาขาวิชาและการกระจายกำลังครู ไม่คล่องตัวดีพอ จึงยังมีครูเกินอยู่บ้างในบางสาขาน่าจะได้พิจารณาแก้ไข

ตาราง 64 แสดงจำนวนโรงเรียนที่ต้องการครูเพิ่มในปีการศึกษา 2513 จำแนกตามความต้องการ เป็นรายจังหวัด

จังหวัด	ความต้องการครูเพิ่มในปีการศึกษานี้									
	เพียงพอแล้ว		1-2คน		3-5 คน		6-10 คน		มากกว่า10คน	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
ราชบุรี	1	2.78	1	2.78	4	11.11	1	2.78	1	2.78
เพชรบุรี	—	—	1	2.78	4	11.11	—	—	—	—
ประจวบคีรีขันธ์	—	—	1	2.78	2	5.56	1	2.78	—	—
สุพรรณบุรี	—	—	5	13.89	3	8.56	1	2.78	—	—
กาญจนบุรี	—	—	1	2.78	3	8.56	1	2.78	—	—
สมุทรสงคราม	—	—	3	8.56	2	5.56	—	—	—	—
ทั้งภาค	1	2.78	12	33.33	18	50.00	4	11.11	1	2.78
									36	100

จากตาราง 64 แสดงว่าโรงเรียนส่วนใหญ่ (97 %) ต้องการครูเพิ่ม และครึ่งหนึ่งของโรงเรียน ทั้งหมดต้องการครูโรงเรียนละ 3-5 คน จากข้อมูลนี้ชี้ให้เห็นว่า โรงเรียนต่างๆในภาคศึกษานี้มีกำลังครู ไม่เพียงพอ ครูขาดอยู่ประมาณ 160-170 คน

ตาราง 65 แสดงจำนวนครูแจกแจงตามงานอื่นที่นอกเหนือจากงานสอน เหมาะสมกับความรู้
ความสามารถ จำแนกตามเพศเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	วุฒิ	งานที่ได้รับมอบหมายเหมาะสมกับความรู้ความสามารถ					
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
ราชบุรี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	3	16	76	35	11	
	ปริญญาตรีขึ้นไป	2	3	20	8	4	
เพชรบุรี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	—	9	32	12	4	
	ปริญญาตรีขึ้นไป	3	6	19	10	1	
ประจวบคีรีขันธ์	ต่ำกว่าปริญญาตรี	—	6	23	14	2	
	ปริญญาตรีขึ้นไป	—	4	7	5	2	
สุพรรณบุรี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	4	9	66	17	—	
	ปริญญาตรีขึ้นไป	2	1	21	8	1	
กาญจนบุรี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	—	8	33	9	1	
	ปริญญาตรีขึ้นไป	—	1	12	4	—	
สมุทรสงคราม	ต่ำกว่าปริญญาตรี	—	7	39	16	2	
	ปริญญาตรีขึ้นไป	1	5	23	9	—	
ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน		7	55	269	103	20	454
ทั้งภาค	%	1.54	12.11	59.25	22.69	4.41	100
	ปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน	8	20	102	44	8	182
	%	4.40	10.99	56.04	24.18	4.40	100

จากตาราง 65 แสดงว่า ครูวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีส่วนใหญ่ (86 %) ใ้ทำงานนอกเหนืองานสอน
เหมาะสมกับความรู้และความสามารถ มีเพียง 14 % ไม่เหมาะสม ครูวุฒิปริญญาตรีขึ้นไปส่วนใหญ่
(85 %) ใ้ทำงานนอกเหนืองานสอนเหมาะสมกับความรู้และความสามารถ และ 15 % ไม่เหมาะสม

จากข้อมูลนี้ชี้ให้เห็นว่า ครูวุฒิค่า และครูวุฒิสูงในภาคศึกษานี้ ส่วนใหญ่ใ้ทำงานนอกเหนืองานสอน
ตามความรู้ความสามารถไม่แตกต่างกัน

ตาราง 66 แสดงการรายเฉลี่ยเวลาที่ใช้เตรียมตัวเข้าสอนเมื่อสัญญาณเริ่มแล้ว เวลาอยู่ที่โรงเรียนก่อนโรงเรียนเข้าและหลังโรงเรียนเลิกแล้ว จาแนกเป็น รายจังหวัด

จังหวัด	ใช้เวลาเตรียม เข้าสอน	ถึงโรงเรียนก่อน โรงเรียนเข้า	อยู่โรงเรียนหลัง โรงเรียนเลิก
	$\bar{X}$ *	$\bar{X}$ **	$\bar{X}$ **
ราชบุรี	3.780	3.258	3.196
เพชรบุรี	4.135	3.146	3.156
ประจวบคีรีขันธ์	3.936	2.952	3.095
สุพรรณบุรี	4.178	3.263	3.121
กาญจนบุรี	4.250	3.470	3.308
สมุทรสงคราม	4.343	3.314	3.411
ทั้งหมด	4.068	3.228	3.335

ค่าน้ำหนัก

- 1 หมายความว่า ใช้เวลามากกว่า 15 นาที, ครึ่งเวลาพอดี
- 2 หมายความว่า ใช้เวลา 11-15 นาที, น้อยกว่า 15 นาที
- 3 หมายความว่า ใช้เวลา 6-10 นาที, 15-30 นาที
- 4 หมายความว่า ใช้เวลา 1-5 นาที, 31-60 นาที
- 5 หมายความว่า เข้าสอนทันที, มากกว่า 60 นาที

จากตาราง 66 แสดงว่าในภาคศึกษานี้ ครูใช้เวลาเตรียมตัวเข้าสอนเมื่อสัญญาณเริ่มแล้ว โดยเฉลี่ย 1-5 นาที ครูมาถึงโรงเรียนเข้าโดยเฉลี่ย 15-30 นาที และอยู่ที่โรงเรียนหลังโรงเรียนเลิกแล้ว โดยเฉลี่ย 15-30 นาที จึงสรุปได้ว่า ครูในโรงเรียนภาคศึกษานี้ ได้ปฏิบัติตนเหมาะสมพอควรแล้ว

ตาราง 67 แสดงจำนวนวันลาของครูในภาคต้น ปีการศึกษา 2513 จาแนกตามเพศ
เป็นรายจังหวัด

จังหวัด	เพศ	จำนวนวันลา						
		มากกว่า 15 วัน	11-15วัน	6-10วัน	1-5วัน	ไม่มี วันลาเลย		
ราชบุรี	ชาย	2	1	1	42	33		
	หญิง	2	1	7	47	42		
เพชรบุรี	ชาย	—	—	2	19	18		
	หญิง	1	1	2	25	28		
ประจวบคีรีขันธ์	ชาย	—	—	3	14	7		
	หญิง	2	—	2	22	13		
สุพรรณบุรี	ชาย	3	1	5	25	30		
	หญิง	1	2	2	30	30		
กาญจนบุรี	ชาย	2	—	1	10	11		
	หญิง	1	—	3	25	15		
สมุทรสงคราม	ชาย	1	—	4	29	23		
	หญิง	1	—	2	31	11		
ทั้งภาค	ชาย	จำนวน	8	2	16	139	122	287
		%	2.79	0.70	5.57	48.43	42.51	100
	หญิง	จำนวน	8	4	18	180	139	349
		%	2.29	1.16	5.16	51.57	39.82	100

จากตาราง 67 แสดงว่าครูชายส่วนใหญ่ (57 %) มีวันลา ครูหญิงส่วนใหญ่ (60 %) มีวันลา
เมื่อพิจารณาจากวงวันที่ไม่ลาของครูทั้งสองเพศในภาคศึกษานี้แล้ว ครูหญิงมีโอกาสดลาราชการมากกว่า
ครูชายเล็กน้อย ได้เปรียบเทียบไว้ด้วยภาพ 11 แล้ว

ตาราง 68 แสดงจำนวนวันลาของครูในภาคต้น ปีการศึกษา 2513 จำแนกตามวุฒิ
เป็นรายจังหวัด

จังหวัด	วุฒิ	จำนวนวันลา					
		มากกว่า 15วัน	11-15วัน	6-10วัน	1-5วัน	ไม่มีวันลา	
ราชบุรี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	3	1	5	70	62	
	ปริญญาตรีขึ้นไป	1	1	3	19	13	
เพชรบุรี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	1	—	3	25	28	
	ปริญญาตรีขึ้นไป	—	1	1	19	18	
ประจวบคีรีขันธ์	ต่ำกว่าปริญญาตรี	2	—	4	26	13	
	ปริญญาตรีขึ้นไป	—	—	1	10	7	
สุพรรณบุรี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	4	2	6	43	41	
	ปริญญาตรีขึ้นไป	—	1	1	12	19	
กาญจนบุรี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	3	—	3	29	16	
	ปริญญาตรีขึ้นไป	—	—	1	6	10	
สมุทรสงคราม	ต่ำกว่าปริญญาตรี	1	—	5	45	13	
	ปริญญาตรีขึ้นไป	1	—	1	15	21	
จำนวน ต่ำกว่าปริญญาตรี		14	3	26	238	173	454
%		3.08	0.66	5.73	52.42	38.11	100
รวม	จำนวน ปริญญาตรีขึ้นไป	2	3	8	81	88	182
	%	1.10	1.65	4.40	44.51	48.35	100

จากตาราง 68 แสดงว่า ครูวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีส่วนใหญ่ (62 %) มีวันลา ครูวุฒิปริญญาตรีขึ้นไปส่วนใหญ่ (52 %) มีวันลา เมื่อพิจารณาจากช่วงวันที่ไม่ลาของครูทางวุฒิในภาคศึกษานี้แล้ว ครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีมีโอกาสดลาการมากกว่าครูวุฒิปริญญาตรีขึ้นไปเล็กน้อย

ผลการเปรียบเทียบแสดงไว้ในภาพ 12

ตาราง 69 แสดงจำนวนวันลาของครูในภาคต้น ปีการศึกษา 2513 จำแนกตามอายุจริง
เป็นรายจังหวัด

จังหวัด	อายุจริง	จำนวนวันลา					
		มากกว่า 15 วัน	11-15 วัน	6-10 วัน	1-5 วัน	ไม่มีวันลา	
ราชบุรี	ไม่เกิน 40 ปี	3	1	7	70	61	
	41 ปีขึ้นไป	1	1	1	19	14	
เพชรบุรี	ไม่เกิน 40 ปี	1	1	4	36	41	
	41 ปีขึ้นไป	—	—	—	8	5	
ประจวบคีรีขันธ์	ไม่เกิน 40 ปี	2	—	3	36	19	
	41 ปีขึ้นไป	—	—	2	—	1	
สุพรรณบุรี	ไม่เกิน 40 ปี	3	3	7	52	52	
	41 ปีขึ้นไป	1	—	—	3	8	
กาญจนบุรี	ไม่เกิน 40 ปี	3	—	4	35	24	
	41 ปีขึ้นไป	—	—	—	—	2	
สมุทรสงคราม	ไม่เกิน 40 ปี	1	—	4	49	29	
	41 ปีขึ้นไป	1	—	2	11	5	
รวม	ไม่เกิน 40 ปี จำนวน	13	5	29	278	226	551
	%	2.36	0.91	5.26	50.45	41.02	100
	41ปีขึ้นไป จำนวน	3	1	5	41	35	85
	%	3.53	1.18	5.88	48.24	41.18	100

จากตาราง 69 แสดงว่าครูอายุไม่เกิน 40 ปีส่วนใหญ่ (59 %) มีวันลา ครูอายุ 41 ปีขึ้นไป
ส่วนใหญ่ (59 %) มีวันลา สรุปได้ว่าในภาคศึกษานี้ครูอายุน้อยและครูอายุมากมีวันลาไม่แตกต่างกัน
ผลการเปรียบเทียบแสดงไว้ในภาพ 13

ตาราง 70 แสดงจำนวนวันลาของครูในภาคต้น ปีการศึกษา 2513 จำแนกตามอายุราชการ
เป็นรายจังหวัด

จังหวัด	อายุราชการ	จำนวนวันลา					
		มากกว่า 15 วัน	11-15วัน	6-10วัน	1-5 วัน	ไม่มีวันลา	
ราชบุรี	5 ปีลงมา	1	—	1	26	22	
	6 ปีขึ้นไป	3	2	7	63	53	
เพชรบุรี	5 ปีลงมา	—	1	1	19	22	
	6 ปีขึ้นไป	1	—	3	25	24	
ประจวบคีรีขันธ์	5 ปีลงมา	1	—	3	11	12	
	6 ปีขึ้นไป	1	—	2	25	8	
สุพรรณบุรี	5 ปีลงมา	1	3	1	25	32	
	6 ปีขึ้นไป	3	—	6	30	28	
กาญจนบุรี	5 ปีลงมา	1	—	2	14	18	
	6 ปีขึ้นไป	2	—	2	21	8	
สมุทรสงคราม	5 ปีลงมา	1	—	—	21	12	
	6 ปีขึ้นไป	1	—	6	39	22	
รวม	5 ปีลงมา จำนวน	5	4	8	116	118	251
	%	1.99	1.59	3.19	46.22	47.01	100
	6 ปีขึ้นไป จำนวน	11	2	26	203	143	385
	%	2.86	0.52	6.75	52.73	38.14	100

จากตาราง 70 แสดงว่าครูใหม่ส่วนใหญ่ (53 %) มีวันลา ครูเก่าส่วนใหญ่ (62 %) มีวันลา
จากข้อมูลนี้ เมื่อพิจารณาจากช่วงวันที่ไม่ลาของครูใหม่และครูเก่าในภาคศึกษานี้แล้ว ปรากฏว่าครูเก่ามี
โอกาสลาราชการมากกว่าครูใหม่เล็กน้อย

ผลการเปรียบเทียบแสดงไว้ในภาพ 14

ตาราง 71 แสดงจำนวนวิชาของครูในภาคต้น ปีการศึกษา 2515 จำแนกตาม
ระดับเงินเดือน เป็นรายจังหวัด

จังหวัด	เงินเดือน	จำนวนวิชา					
		มากกว่า 15 วิชา	11-15 วิชา	6-10 วิชา	1-5 วิชา	ไม่ได้รับวิชา	
ราชบุรี	1300 บาท ลงมา	1	2	5	48	47	
	1400-2750 บาท	1	-	3	39	27	
	2900 บาท ขึ้นไป	2	-	-	2	1	
เพชรบุรี	1300 บาท ลงมา	1	1	4	25	22	
	1400-2750 บาท	-	-	-	15	22	
	2900 บาท ขึ้นไป	-	-	-	-	2	
ประจวบฯ	1300 บาท ลงมา	1	-	2	25	11	
	1400-2750 บาท	1	-	3	11	9	
	2900 บาท ขึ้นไป	-	-	-	-	-	
สมุทรบุรี	1300 บาท ลงมา	4	2	5	44	41	
	1400-2750 บาท	-	1	1	10	16	
	2900 บาท ขึ้นไป	-	-	1	1	3	
กาญจนบุรี	1300 บาท ลงมา	1	-	3	28	16	
	1400-2750 บาท	2	-	1	7	10	
	2900 บาท ขึ้นไป	-	-	-	-	-	
สมุทรสงคราม	1300 บาท ลงมา	2	-	5	40	6	
	1400-2750 บาท	-	-	1	20	28	
	2900 บาท ขึ้นไป	-	-	-	-	-	
ทั้งภาค	1300 บาท ลงไป จำนวน	10	5	24	210	143	392
	%	2.55	1.28	6.12	53.57	36.47	100
	1400-2750 บาท จำนวน	4	1	9	106	112	232
	%	1.73	0.43	3.88	45.69	48.28	100
	2900 บาท ขึ้นไป จำนวน	2	-	1	3	6	12
	%	16.67	-	8.33	25.00	50.00	100

จากตาราง 71 แสดงว่า ครัวเรือนเงินเดือนน้อยส่วนใหญ่ (64%) มีวันลา 1-5 วัน ครัวเรือนเงินเดือนปานกลางส่วนใหญ่ (52%) มีวันลา ส่วนครัวเรือนเดือนสูงครึ่งหนึ่ง มีวันลา เพื่อพิจารณาจากช่วงที่ไม่ลาแล้ว ปรากฏว่า ครัวเรือนเดือนน้อยมีโอกาสลา ราชการมากกว่าครัวเรือนเงินเดือนปานกลางและครัวเรือนเดือนสูง ส่วนครัวเรือนเงินเดือนปานกลาง กับครัวเรือนเดือนสูงมีโอกาสลาราชการพอกัน

ผลการเปรียบเทียบ แสดงไว้ในภาพ 15

ตาราง 72 แสดงจำนวนวันลาของครูใหญ่ในภาคต้น ปีการศึกษา 2513
จำแนกตามเพศ วุฒิ อายุจริง จำนวนปีที่เป็นครูใหญ่และระดับเงินเดือน

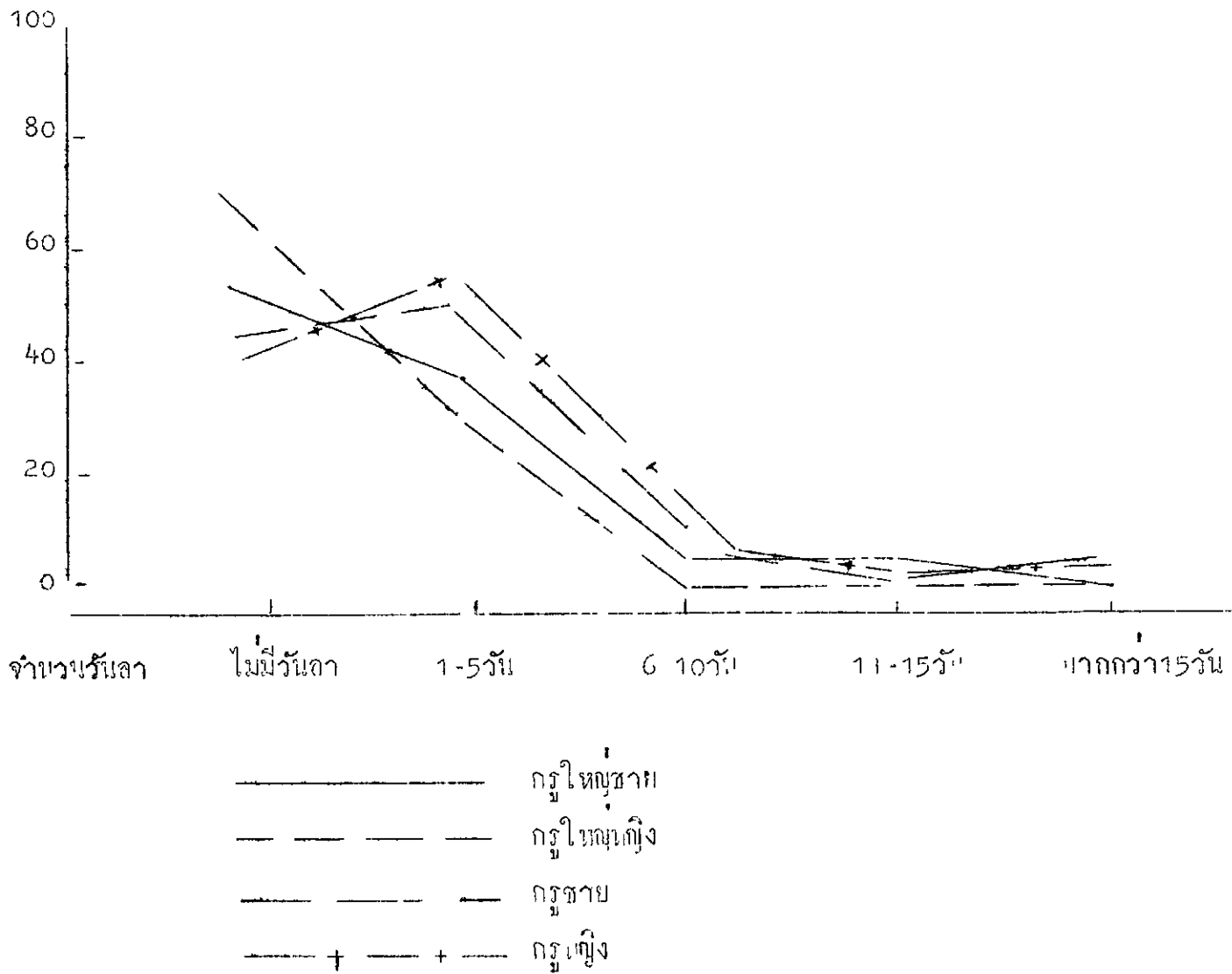
		วันลา					
		มากกว่า 15 วัน	11-15วัน	6-10วัน	1-5วัน	ไม่มีวันลา	ทั้งหมด
เพศ	ชาย	-	1	1	12	18	32
	%	-	3.13	3.13	37.50	56.25	100
	หญิง	-	-	-	1	3	4
	%	-	-	-	25.00	75.00	100
วุฒิ	ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	1	1	7	9	18
	%	-	5.56	5.56	38.89	50.00	100
	ปริญญาตรีขึ้นไป	-	-	-	6	12	18
	%	-	-	-	33.33	66.67	100
อายุจริง	40 ปี ลงมา	-	-	-	10	14	24
	%	-	-	-	41.67	58.33	100
	41 ปี ขึ้นไป	-	1	1	3	7	12
	%	-	8.33	8.33	25.00	58.33	100
อายุที่เป็นครูใหญ่	5 ปี ลงมา	-	-	-	5	0	14
	%	-	-	-	35.71	64.29	100
	6 ปี ขึ้นไป	-	1	1	3	12	22
	%	-	4.55	4.55	36.36	54.54	100

ตาราง 72 (ต่อ)

		วันลา					
		มากกว่า	11-15วัน	6-10วัน	1-5วัน	ไม่มีวันลา	ทั้งภาค
เงินเดือน	ไม่เกิน 1300บาท	—	—	—	2	1	3
	%	—	—	—	66.67	33.33	100
	1400-2750บาท	—	—	—	7	14	21
	%	—	—	—	33.33	66.67	100
	2900บาทขึ้นไป	—	1	1	4	6	12
	%	—	8.33	8.33	33.33	50.00	100

จากตาราง 72 แสดงว่า ครูใหญ่ชาย 56% ครูใหญ่หญิง 3 ใน 4 ครูใหญ่ผู้สูงครั้งแรกหนึ่งของพวกเดียวกัน ครูใหญ่ผู้ต่ำ 2 ใน 3 ของพวกเดียวกัน ครูใหญ่อายุน้อยและอายุมาก 3 ใน 5 เหมือนๆกันของแต่ละพวก ครูใหญ่ที่มีประสบการณ์น้อย 64 % ครูใหญ่ที่มีประสบการณ์มาก 55 % ครูใหญ่ที่มีเงินเดือนน้อยและครูใหญ่ที่มีเงินเดือนปานกลาง 1 ใน 3 เหมือนๆกันของแต่ละพวก และครูใหญ่เงินเดือนสูง คงไม่มีวันลาทั้งสิ้น เมื่อพิจารณาจากโอกาสที่ไม่ลา ปรากฏว่า ครูใหญ่ชายมีโอกาสลาราชการมากกว่าครูใหญ่หญิง ครูใหญ่ผู้ต่ำมีโอกาสลาราชการมากกว่าครูใหญ่ผู้สูง ครูใหญ่อายุน้อยและอายุมากมีโอกาสลาราชการพอๆกัน ครูใหญ่ที่มีประสบการณ์เป็นครูใหญ่มากมีโอกาสลาราชการมากกว่าครูใหญ่ที่มีประสบการณ์น้อย ครูใหญ่ที่มีเงินเดือนน้อยและเงินเดือนปานกลางมีโอกาสลาราชการพอๆกัน และทั้งสองตัวแปรมีโอกาสลาราชการมากกว่าครูใหญ่เงินเดือนสูง ผลการเปรียบเทียบแสดงไว้ในภาพ 11, 12, 13, 14, และ 15

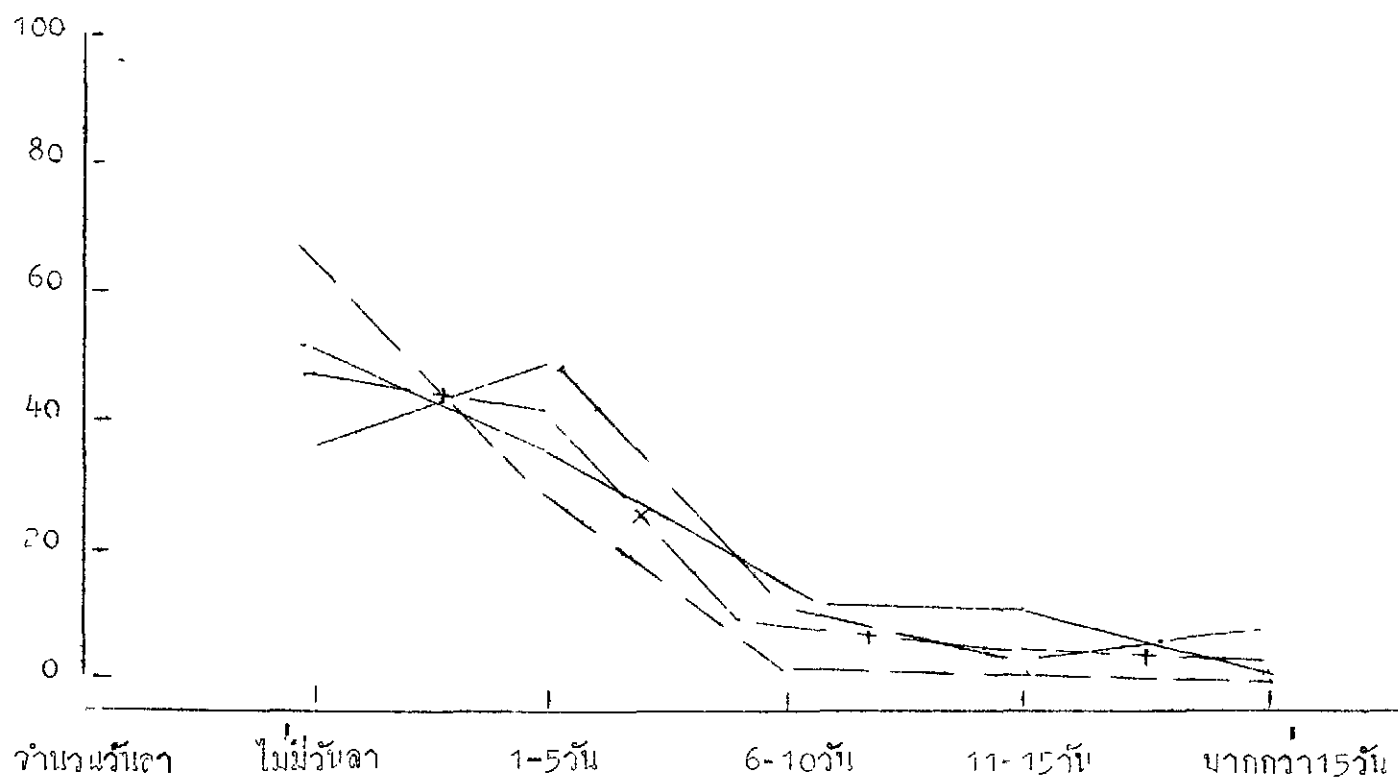
การย่อยสลาย

ที่มา ตาราง 67 และ 72

ภาพ 11 แสดงเส้นภาพเปรียบเทียบวันเวลาของวัสดุใหญ่หยาบ วัสดุใหญ่เล็กลง วัสดุหยาบ และวัสดุเล็กลง

การยดะ

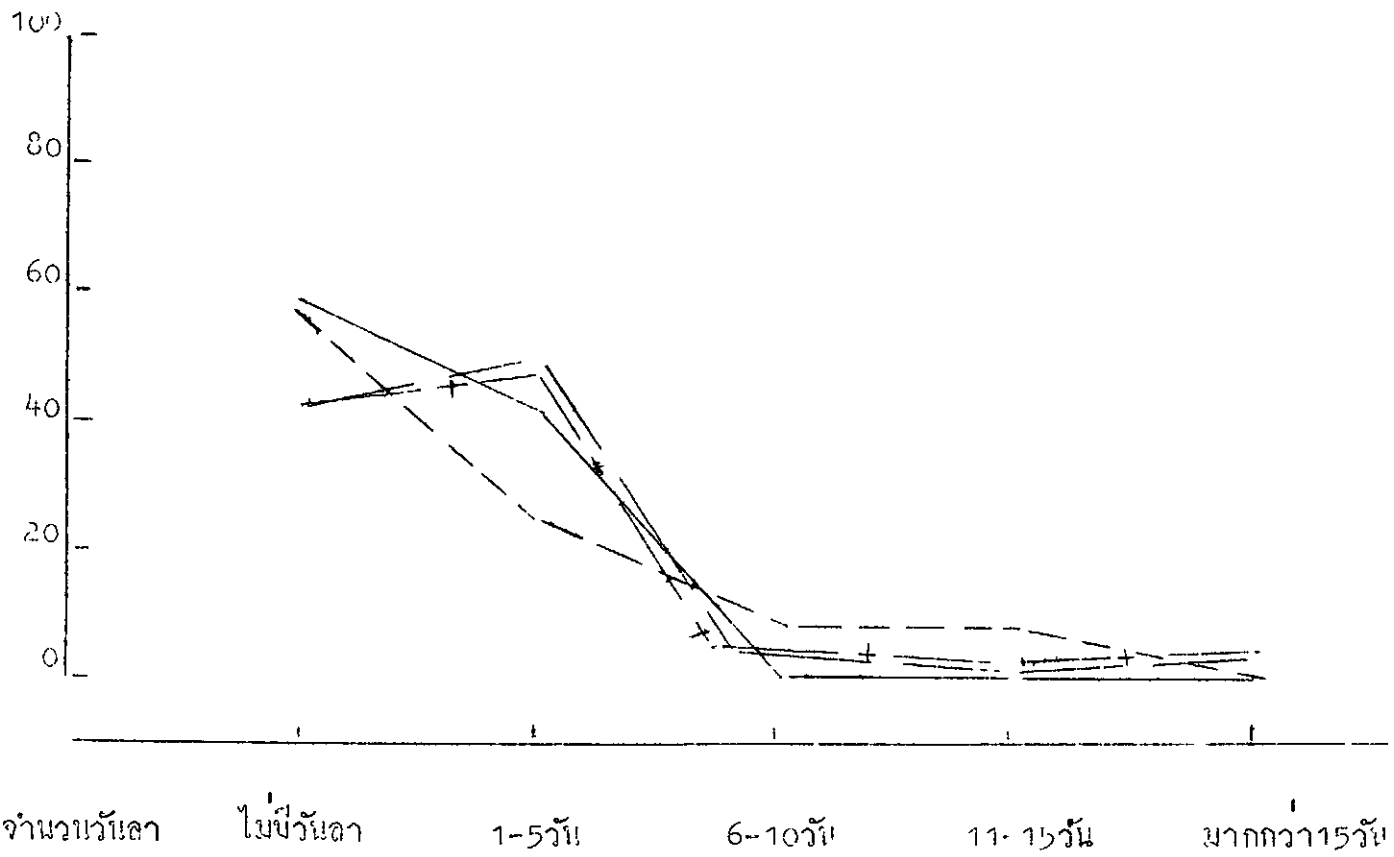

- ครุใหญ่พืค้ำกว่าปริญญาศรี
- - - - - ครุใหญ่พืปริญญาศรีขึ้นไป
- ครุพืค้ำกว่าปริญญาศรี
- - - - - ครุพืปริญญาศรีขึ้นไป

ที่มา ตาราง 68 และ 72

ภาพ 12 แสดงเส้นภาพเปรียบเทียบวันเวลาของครุใหญ่และครุ จำแนกเป็นพืค้ำกว่าปริญญาศรี และพืปริญญาศรีขึ้นไป

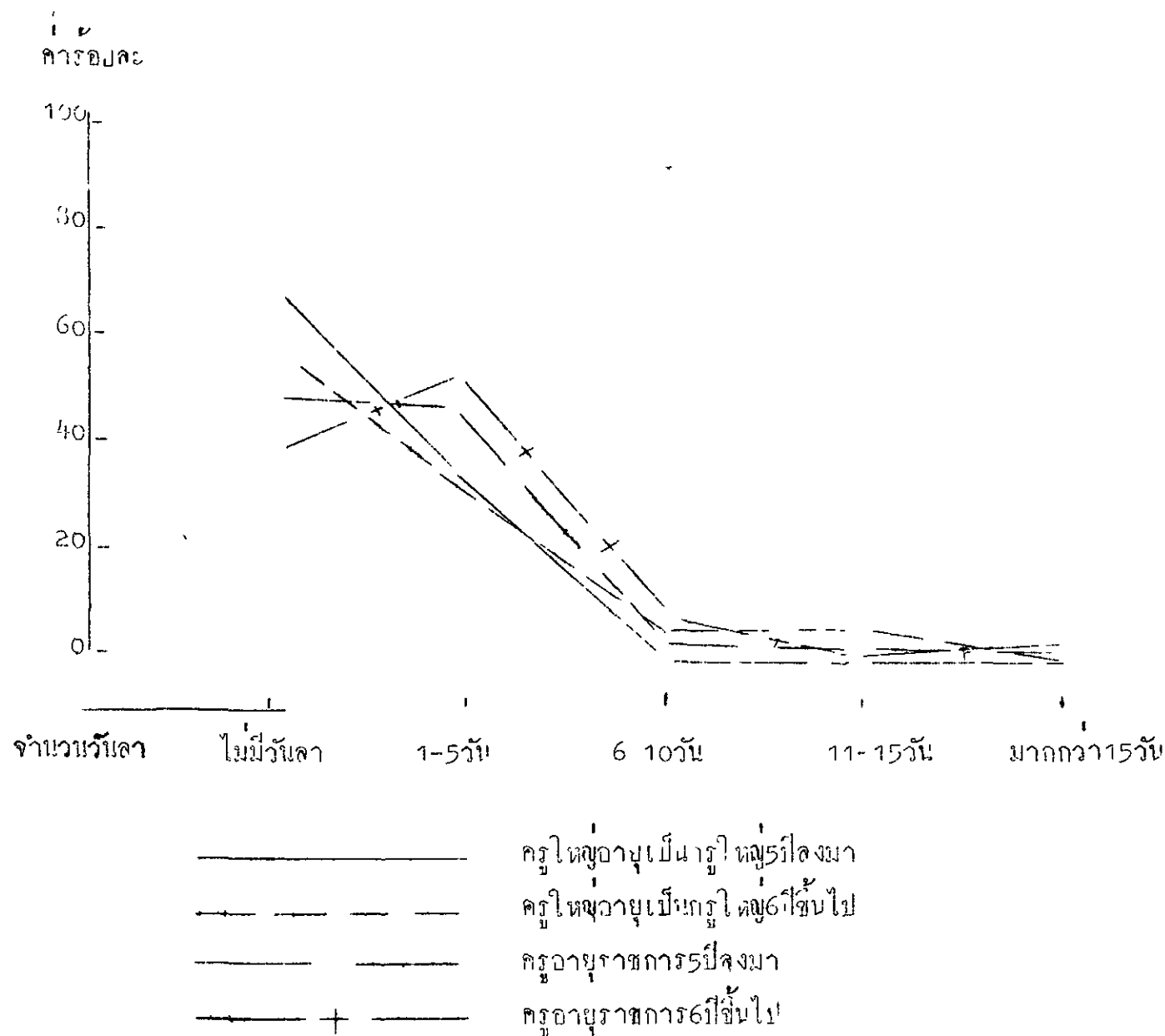
การย่อยละ

- กรูใหญ่อายุจริงไม่เกิน40ปี
- กรูใหญ่อายุจริง41ปีขึ้นไป
- กรูอายุจริงไม่เกิน40ปี
- + ————— กรูอายุจริง41ปีขึ้นไป

ที่มา การาง 69 และ 72

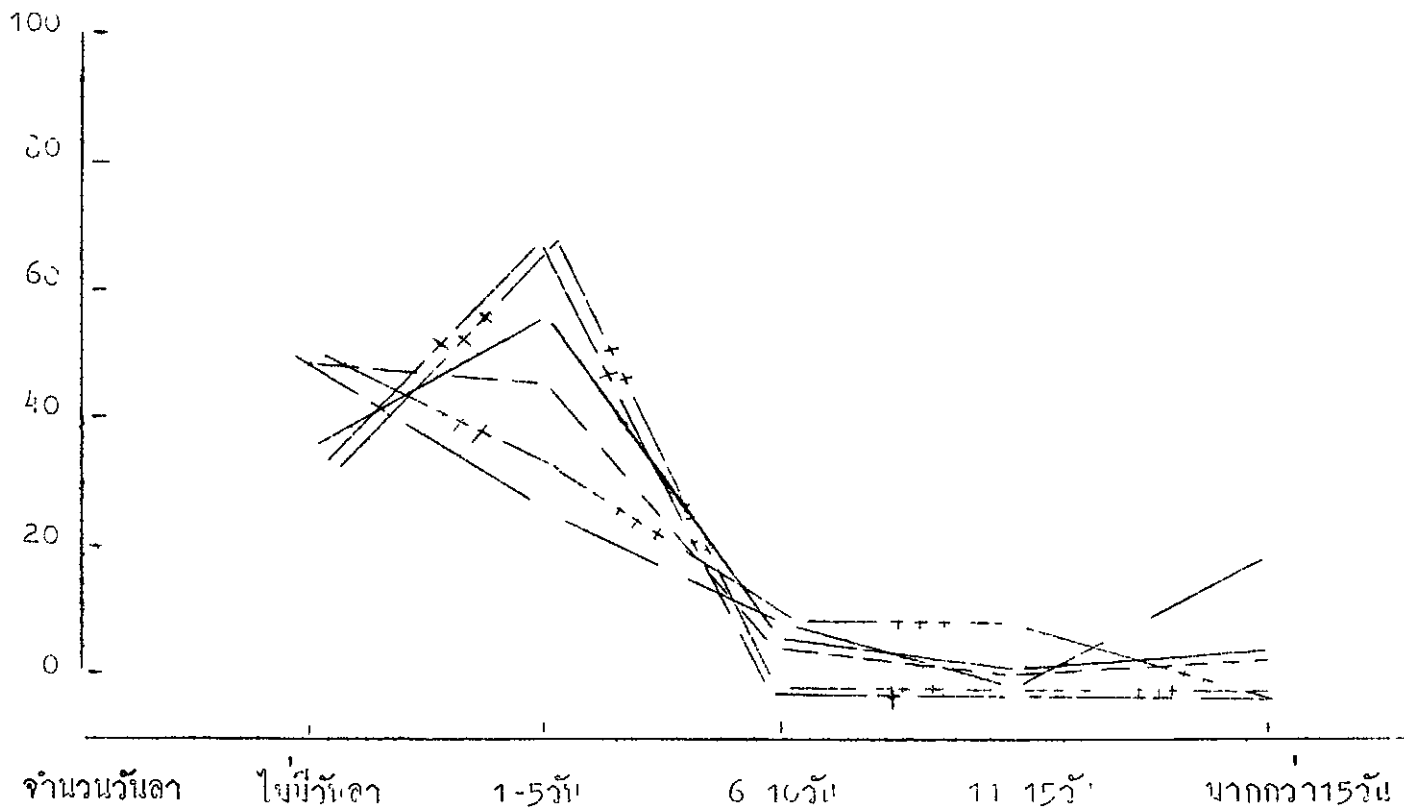
ภาพ13 แสดงเส้นภาพเปรียบเทียบวันเวลาของกรูใหญ่และกรูจาแมกเป็นอายุจริงไม่เกิน40ปี และ41ปีขึ้นไป

ที่มา ตาราง 70 และ 72

ภาพ 14 แสดงให้เห็นภาพเปรียบเทียบวันเวลาของครุใหญ่และครุ ว่าแมกเป็นเวลาที่ใหญ่หรืออายุราศการ 5 ปีลงมาและ 6 ปีขึ้นไป

การปลด

— + —	กรูใหญ่เงินก้อน1300บาทลงมา
— ++ —	กรูใหญ่เงินก้อน1400-2750บาท
— +++ —	กรูใหญ่เงินก้อน2900บาทขึ้นไป
— — —	กรูเงินก้อน1300บาทลงมา
— - -	กรูเงินก้อน1400-2750บาท
— - + —	กรูเงินก้อน2900บาทขึ้นไป

ที่มา การาง 71 และ 72

ภาพ 15 แสดงเส้นภาพเปรียบเทียบวันลาของกรูใหญ่และกรู รวบรวมถา ระกัมเงินก้อน 1300บาทลงมา, 1400-2750บาท, และ 2900บาทขึ้นไป

ตาราง 73 แสดงจำนวนครูที่เข้าสอนแทนครูที่ไม่มา จำแนกตามรายจังหวัด

จังหวัด	การเข้าสอนแทนครูที่ไม่มา			
	ไม่เคย	น้อยครั้ง	มากครั้ง	
ราชบุรี	11	153	14	
เพชรบุรี	9	69	18	
ประจวบคีรีขันธ์	10	41	12	
สุพรรณบุรี	13	99	17	
กาญจนบุรี	13	38	17	
สมุทรสงคราม	12	77	13	
ทั้งภาค	68	477	91	636
จำนวน				
%	10.69	75.00	14.31	100

จากตาราง 73 แสดงว่า ครูส่วนใหญ่ (86 %) ต้องสอนแทนครูที่ไม่มา ซึ่งให้เห็นว่าในภาคศึกษา 5 ไม่มีการสูญเสียบุคลากรเกี่ยวกับการปล่อยให้ชั้นว่าง

ตาราง 76 แสดงจำนวนครู จำแนกตามระดับความพอใจในมาตรฐานการเรียน
ของนักเรียนเมื่อเทียบกับที่อื่น เป็นรายจังหวัด

จังหวัด	ระดับความพอใจในมาตรฐานการเรียนของนักเรียน						
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
ราชบุรี	13	17	97	42	9		
เพชรบุรี	2	12	62	14	6		
ประจวบคีรีขันธ์	1	11	43	7	1		
สุพรรณบุรี	6	20	89	11	3		
กาญจนบุรี	2	17	39	9	1		
สมุทรสงคราม	3	16	74	7	2		
จำนวน	27	93	404	90	22	636	
ทั้งภาค	%	4.25	14.62	63.52	14.15	3.46	100

จากตาราง 76 แสดงว่าครูส่วนใหญ่ (81 %) ในภาคศึกษาที่มีความพอใจในมาตรฐาน
การเรียนของนักเรียนเมื่อเทียบกับที่อื่น แค่อีก 1 ใน 5 ของโรงเรียนทั้งหมดน่าจะได้รับการปรับปรุงแก้ไข

ตาราง 77 แสดงจำนวนครูใหญ่ จำแนกตามระดับความพอใจในมาตรฐาน
การเรียนของนักเรียนเมื่อเทียบกับที่อื่น

	ระดับความพอใจการเรียนของนักเรียน					ทั้งหมด
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
จำนวน	1	5	24	6	—	36
%	2.78	13.89	66.67	16.67	—	100

จากตาราง 77 แสดงว่าครูใหญ่จำนวนมาก (83 %) พอใจในระดับมาตรฐาน
การเรียนของนักเรียนในโรงเรียนของตนเมื่อเทียบกับโรงเรียนอื่น แต่อีกประมาณ
1 ใน 5 ของโรงเรียนทั้งหมดน่าจะได้อำนาจปรับปรุงแก้ไข

ตาราง 78 แสดงการแจกแจงความถี่การใช้เวลาว่างที่โรงเรียนของครู จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	การใช้เวลาว่างของครู					
	เตรียม การสอน	ตรวจงาน	อ่านหนังสือ	พบปะเพื่อน ครู	พักผ่อน	
ราชบุรี	168	159	122	64	32	
เพชรบุรี	91	74	49	19	7	
ประจวบคีรีขันธ์	55	48	39	21	3	
สุพรรณบุรี	105	98	77	13	11	
กาญจนบุรี	55	41	37	9	2	
สมุทรสงคราม	94	92	86	29	14	
ทั้งภาค จำนวน	568*	512*	410*	155*	74*	1719*
%	33.04	29.79	23.65	9.02	4.30	100

* ต่อมาได้อีกกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 78 แสดงว่า การใช้เวลาว่างที่โรงเรียนของครู ส่วนใหญ่ (53 %) ใช้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนโดยตรง และอีก 47 % ของครูทั้งหมดใช้ประโยชน์แก่ตัวครู ฉะนั้นสรุปได้ว่า ครูในภาคศึกษานี้ ส่วนใหญ่ใช้เวลาว่างเป็นประโยชน์แก่การสอนการเรียน

2. ผลการวิเคราะห์ พฤติกรรมของครัวเรือน

จากการตอบแบบสอบถามของครัวเรือนใหญ่ ปรากฏดังต่อไปนี้

ตาราง 79 แสดงว่าครัวเรือนที่อยู่อาศัย และไม่ได้อยู่อาศัยบ้านพักกร , ความสะดวก
สบายของครัวเรือนที่อยู่อาศัยบ้านพักกรและความจำเป็นที่ต้องอยู่อาศัยบ้านพักกร ของครัว
เรือนที่ไม่ได้อยู่อาศัยบ้านพักกร จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	อาศัย	ไม่อาศัย	สภาพการอยู่อาศัย		ความจำเป็นที่ต้องอยู่ อาศัย	
			สบาย	ไม่สบาย	จำเป็น	ไม่จำเป็น
ราชบุรี	63	115	35	28	54	61
เพชรบุรี	29	67	19	10	29	38
ประจวบคีรีขันธ์	26	37	21	5	22	15
สมุทรบุรี	42	87	31	11	43	44
กาญจนบุรี	23	45	19	4	19	26
สมุทรสงคราม	32	70	25	7	31	39
จำนวน	215	421	150	65	198	223
ทั้งภาค %	33.81	66.19	69.77	30.23	47.05	52.97

จากตาราง 79 แสดงว่าครัวเรือนส่วนใหญ่ (66 %) ไม่ได้อยู่อาศัยบ้านพักกร
ครัวเรือนที่อยู่อาศัยบ้านพักกรส่วนใหญ่ (70 %) มีความเห็นว่า บ้านพักกรมีความสะดวกสบาย
กรที่ไม่ได้อยู่อาศัยบ้านพักกรส่วนใหญ่ (53 %) ไม่มีความจำเป็นต้องอยู่อาศัยบ้านพักกร
จากข้อมูลนี้ ชี้ให้เห็นว่า ในภาคก็เกียวยังต้องการบ้านพักกรเป็นจำนวนมาก เพราะ

กรุ๊ปที่ไม่ได้อยู่อาศัยบ้านพักครูเกือบครึ่งหนึ่ง (47 %) มีความจำเป็นต้องอยู่อาศัยบ้านพักครูมาพักครูที่มีอยู่แล้วควรได้รับการปรับปรุงแก้ไข เพราะกรุ๊ปที่อาศัยบ้านพักครูประมาณ 1 ใน 3 มีความเห็นว่าคุณภาพการอาศัยบ้านพักครูขาดความสะอาดสบาย

ตาราง 80 แสดงการแจกแจงเกี่ยวกับความสะอาดเรื่องอาหารกลางวันและน้ำดื่ม
ที่ครูได้รับ จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	ความสะอาดเรื่องอาหารและน้ำดื่มที่ได้รับ				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
ราชบุรี	7	21	91	43	16
เพชรบุรี	2	12	55	18	9
ประจวบคีรีขันธ์	1	11	31	15	5
สุพรรณบุรี	11	26	69	19	4
กาญจนบุรี	4	14	33	9	8
สมุทรสงคราม	6	18	46	19	13
จำนวน	31	102	325	123	55
ทั้งภาค %	4.87	16.04	51.10	19.34	8.65

จากตาราง 80 แสดงว่าครูส่วนใหญ่ (79%) ได้รับความสะอาดเรื่องอาหารกลางวันและน้ำดื่ม

จากข้อมูลนี้แสดงว่า ครูในภาคนี้ควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขในความสะอาดเรื่องอาหารกลางวันและน้ำดื่ม เพราะยังมีครูอีกประมาณ 1 ใน 5 (21 %) ไม่ได้รับความสะอาด

ตาราง 82 แสดงการรายเฉลี่ยการส่งเสริมขวัญและกำลังใจที่ครูได้รับ
จำแนกตามเพศ วุฒิ และอายุราชการ

การปฏิบัติงาน และความเห็น	การรายเฉลี่ย					
	เพศ		วุฒิ		อายุราชการ	
	ชาย	หญิง	ต่ำกว่า ปริญญาตรี	ปริญญาตรี ขึ้นไป	5 ปี ลงมา	6 ปี ขึ้นไป
ความเสมอภาคและ ความยุติธรรม	3.654	3.445	3.466	3.575	3.517	3.353
การยกย่องให้เกียรติ และส่งเสริมกำลังใจ	3.569	3.154	3.258	3.184	3.355	3.211
การรับฟังความคิดเห็น จากครูของครูใหญ่	3.467	3.342	3.329	3.379	3.559	3.343
การส่งเสริมความกึก กึ่งเริ่มสร้างลรรค์	3.296	3.148	3.287	3.254	3.215	3.261
การส่งเสริมการศึกษา และเลื่อนวิทยฐานะ	3.371	3.318	3.078	3.193	3.167	3.266
ความสะดวกสบาย ในที่ทำงาน	3.325	3.221	3.363	3.217	3.134	3.253

- คำนำหน้า
- 1 หมายความว่าได้รับน้อยสุด
 - 2 หมายความว่าได้รับน้อย
 - 3 หมายความว่าได้รับปานกลาง

4 หมายความว่าได้รับมาก

5 หมายความว่าได้รับมากที่สุด

จากตาราง 82 บ่งบอกว่า

ความเสมอภาคและความยุติธรรม ครูชายมีความรู้สึกว่าได้เรียนค่อนข้างมาก ส่วนครูหญิงได้รับปานกลาง ครูผู้ดีต่ำกว่าปริญญาตรีได้รับในระดับปานกลาง ส่วนครูผู้ดีปริญญาตรีขึ้นไปได้รับค่อนข้างมาก ครูใหม่ได้รับค่อนข้างมาก ส่วนครูเก่าได้รับปานกลาง

การยกย่องให้เกียรติและส่งเสริมกำลังใจ ครูชายได้รับค่อนข้างมาก ส่วนครูหญิงได้รับปานกลาง ครูผู้ดีต่ำกว่าปริญญาตรีและครูผู้ดีปริญญาตรีขึ้นไปได้รับปานกลาง ครูใหม่และครูเก่าได้รับปานกลาง

การรับฟังความคิดเห็นจากครูของครูใหญ่ ครูชาย ครูหญิง ครูผู้ดีต่ำกว่าปริญญาตรีและครูผู้ดีปริญญาตรีขึ้นไป ต่างเห็นว่าครูใหญ่รับฟังความคิดเห็นจากครูในระดับปานกลาง ครูใหม่มีความเห็นว่าครูใหญ่รับฟังความคิดเห็นจากครูค่อนข้างมาก ส่วนครูเก่ามีความเห็นว่าครูใหญ่รับฟังความคิดเห็นจากครูปานกลาง

การส่งเสริมความกตัญญูและสร้างสรรค ครูชาย ครูหญิง ครูผู้ดีต่ำกว่าปริญญาตรี ครูผู้ดีปริญญาตรีขึ้นไป ครูเก่าและครูใหม่ได้รับระดับปานกลางทั้งสิ้น

การส่งเสริมการศึกษาและเลื่อนวิทยฐานะ ครูชาย ครูหญิง ครูผู้ดีต่ำกว่าปริญญาตรี ครูผู้ดีปริญญาตรีขึ้นไป ครูเก่าและครูใหม่ได้รับระดับปานกลางทั้งสิ้น

ความสะดวกสบายในที่ทำงาน ครูชาย ครูหญิง ครูผู้ดีต่ำกว่าปริญญาตรี ครูผู้ดีปริญญาตรีขึ้นไป ครูเก่าและครูใหม่ต่างได้รับระดับปานกลางเหมือนกัน

จึงสรุปได้ว่าครูในภาคศึกษา 5 ทั้งหมดมีความรู้สึกว่าได้รับการส่งเสริมขวัญและกำลังใจในเรื่องต่าง ๆ ดังกล่าวในระดับปานกลาง กล่าวโดยส่วนรวมจะเห็นว่าแนวโน้มในเรื่องเพศ วุฒิและอายุราชการไปก่อให้เกิดความแตกต่างกับในเรื่องการส่งเสริมขวัญและกำลังใจ

ตาราง 83 แสดงการแจกแจงระดับความสนใจให้ข้อเสนอแนะและข้อกีดเห็น
ของครูในทัศนะของครูใหญ่

	ระดับความสนใจให้ข้อเสนอแนะและข้อกีดเห็นของครูในการทำงาน					
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	ทั้งหมด
จำนวน	-	2	24	9	1	36
%	-	5.56	66.67	25.00	2.78	100

จากตาราง 83 แสดงว่าครูใหญ่ส่วนมาก (94 %) เห็นว่าครูสนใจให้ข้อเสนอแนะ
และข้อกีดเห็นในการทำงาน จากตัวเดชนี้ชี้ให้เห็นว่าครูในภาคศึกษานี้สนใจให้ข้อเสนอแนะ
และข้อกีดเห็นในการทำงาน

ตาราง 84 แสดงการเรียงและค่าความแปรปรวนเกี่ยวกับความรู้สึกปลอดภัย
และอบอุ่นใจ จำแนกตามเพศเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	ความรู้สึกปลอดภัยและอบอุ่นใจของครู			
	ชาย		หญิง	
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2
ราชบุรี	3.494	0.766	3.414	0.633
เพชรบุรี	3.564	0.673	3.438	0.501
ประจวบคีรีขันธ์	3.250	0.370	3.205	0.694
สุพรรณบุรี	3.607	0.908	3.661	0.821
กาญจนบุรี	3.417	0.775	3.227	0.598
สมุทรสงคราม	3.385	0.918	3.622	0.513
ทั้งภาค	3.491	0.782	3.444	0.650

ค่าน้ำหนักของรายการเฉลี่ย

1. หมายความว่าน้อยที่สุด
2. หมายความว่าน้อย
3. หมายความว่าปานกลาง
4. หมายความว่ามาก
5. หมายความว่ามากที่สุด

จากตาราง 84 แสดงว่า ในภาคศึกษา 5 ครูชายและครูหญิง มีความรู้สึกปลอดภัย
และอบอุ่นใจปานกลาง เมื่อพิจารณาค่าความแปรปรวน จะเห็นว่า มีค่าน้อย
แสดงว่า ความรู้สึกทั้งครูชายและครูหญิงในค่านี้นี้ใกล้เคียงกัน เพื่อพิจารณาโดย
ส่วนรวมแล้ว จะเห็นว่า ความรู้สึกปลอดภัยและอบอุ่นใจ อยู่ในระดับปานกลาง
ทั้งชายและหญิง แสดงว่า เพศมิได้เป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความแตกต่างในเรื่องความรู้สึก
ปลอดภัยและอบอุ่นใจ

ตาราง 85 แสดงการรายเฉลี่ยและค่าความแปรปรวนเกี่ยวกับความรู้ที่ปลอดภัย
และอบอุ่นใจของครู จำแนกตามวุฒิเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	ความรู้ที่ปลอดภัยและอบอุ่นใจ			
	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรีขึ้นไป	
	$\bar{x}$	s^2	$\bar{x}$	s^2
ราชบุรี	3.475	0.637	3.551	0.901
เพชรบุรี	3.438	1.001	3.333	0.649
ประจวบคีรีขันธ์	3.222	0.609	3.222	0.418
สุพรรณบุรี	3.594	0.833	3.753	0.939
กาญจนบุรี	3.294	0.652	3.274	1.346
สมุทรสงคราม	3.531	0.720	3.421	0.791
ทั้งภาค	3.458	0.608	3.418	0.830

- คำนำหน้าของรายเฉลี่ย
- 1 หมายความว่า น้อยที่สุด
 - 2 หมายความว่า น้อย
 - 3 หมายความว่า ปานกลาง
 - 4 หมายความว่า มาก
 - 5 หมายความว่า มากที่สุด

จากตาราง 85 แสดงว่าในภาคศึกษา 5 ครูผู้จัดทำค่าปริญาตรีและครูผู้จัดทำปริญาตรีขึ้นไป มีความรู้ที่ปลอดภัยและอบอุ่นใจปานกลาง เมื่อพิจารณาจากความแปรปรวนแล้วมีความน้อย แสดงว่าในแต่ละกลุ่มตัวแปร มีความรู้ที่ใกล้เคียงกัน เมื่อพิจารณาโดยส่วรวมแล้ว จะเห็นได้ว่า ครูผู้จัดทำค่าปริญาตรีหรือครูผู้จัดทำปริญาตรีขึ้นไปก็มีความรู้ที่ปลอดภัยและอบอุ่นใจปานกลางเท่าๆกัน แสดงว่าวุฒิของครูมีได้มีส่วนสัมพันธ์กับขวัญและกำลังใจของครูเอง

ตาราง 86 แสดงการรายเฉลี่ยและค่าความแปรปรวนเกี่ยวกับความรู้ที่ปลอดภัยและอบอุ่นใจของครู จำแนกตามอายุวรีงเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	ความรู้ที่ปลอดภัยและอบอุ่นใจ			
	ไม่เกิน 40 ปี		41 ปีขึ้นไป	
	$\bar{x}$	s^2	$\bar{x}$	s^2
ราชบุรี	3.423	0.707	3.556	0.540
เพชรบุรี	3.530	0.594	3.231	0.385
ประจวบคีรีขันธ์	3.233	0.589	3.000	0.000
สุพรรณบุรี	3.675	0.859	3.250	0.750
กาญจนบุรี	3.303	0.676	3.000	0.000
สมุทรสงคราม	3.530	0.813	3.316	0.450
ทั้งภาค	3.474	0.735	3.365	0.579

- กาน้ำหั่นกรายเฉลี่ย
- 1 หมายถึงว่า น้อยที่สุด
 - 2 หมายถึงว่า น้อย
 - 3 หมายถึงว่า ปานกลาง
 - 4 หมายถึงว่า มาก
 - 5 หมายถึงว่า มากที่สุด

จากตาราง 86 แสดงว่าในภาคศึกษา 5 ครูอายุไม่เกิน 40 ปี และครูอายุ 41 ปีขึ้นไป มีความรู้สึกปลอดภัย อ่อนใจระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาจากภาพแปรปรวนแล้ว มีค่าเฉลี่ย แสดงว่าในแต่ละกลุ่มตัวแปรมีความรู้สึกในค่านี้ใกล้เคียงกัน เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมแล้วจะเห็นว่า ครูอายุน้อยและครูอายุมากมีความรู้สึกปลอดภัยและอ่อนใจปานกลางใกล้เคียงกัน แสดงว่าอายุของครูไม่ได้มีส่วนสัมพันธ์ในเรื่องความรู้สึกปลอดภัยและอ่อนใจ

ตาราง 87 แสดงการายเฉลี่ยและค่าความแปรปรวนเกี่ยวกับความรู้ที่ปลอดภัย
และอบอุ่นใจของครู จำแนกตามอายุราชการเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	ความรู้ที่ปลอดภัยและอบอุ่นใจ			
	ไม่เกิน 5 ปี		6 ปีขึ้นไป	
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2
จันทบุรี	3.420	0.493	3.461	0.770
เพชรบุรี	3.465	0.390	3.509	0.678
ประจวบคีรีขันธ์	3.185	0.311	3.256	0.764
สุพรรณบุรี	3.613	0.778	3.657	0.970
กาญจนบุรี	3.143	0.714	3.455	0.568
สมุทรสงคราม	3.500	0.612	3.485	0.821
ทั้งภาค	3.422	0.605	3.426	0.777

คำนำหน้าการายเฉลี่ย

- 1 หมายถึง น้อยที่สุด
- 2 หมายถึง น้อย
- 3 หมายถึง ปานกลาง
- 4 หมายถึง มาก
- 5 หมายถึง มากที่สุด

จากตาราง 87 แสดงว่าในภาคศึกษา 5 ครูใหม่และครูเก่ามีความรู้สึกปลอดภัยและ
 อ่อนใจ ปานกลาง เพื่อพิจารณาโดยส่วนรวมแล้วความแปรปรวนที่น้อย แสดงว่า
 ในแต่ละกลุ่มตัวแปรมีความรู้สึกปลอดภัยและอ่อนใจใกล้เคียงกัน จะเห็นได้ว่าครูเก่าและ
 ครูใหม่มีความรู้สึกในค่านี้ปานกลางใกล้เคียงกัน นี่ถือการมีประสบการณ์มากหรือน้อยของครู
 ไม่ทำให้เกิดความแตกต่างในเรื่องนี้

ตาราง 88 แสดงการรายเฉลี่ยและค่าความแปรปรวนเกี่ยวกับความรู้สึกปลอดภัย
 และอ่อนใจของครู จำแนกตามระดับเงินเดือนไว้รายจังหวัด

จังหวัด	ความรู้สึกปลอดภัยและอ่อนใจ					
	ไม่เกิน 1300 บาท		1400-2750 บาท		2,800 บาทขึ้นไป	
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2
ราชบุรี	3.505	0.782	3.400	0.712	3.000	0.500
เพชรบุรี	3.604	0.552	3.366	0.580	3.000	0.000
ประจวบคีรีขันธ์	3.256	1.564	3.167	0.312	-	-
สุพรรณบุรี	3.604	0.852	3.768	0.841	3.400	0.300
กาญจนบุรี	3.208	0.764	3.500	0.368	-	-
สมุทรสงคราม	3.528	0.702	3.449	0.711	-	-
ทั้งภาค	3.485	0.854	3.435	0.602	3.167	0.333

- กาน้ำห้กรายน้อย
- 1 หมายถึงความว่า น้อยที่สุด
 - 2 หมายถึงความว่า น้อย
 - 3 หมายถึงความว่า ปานกลาง
 - 4 หมายถึงความว่า มาก
 - 5 หมายถึงความว่า มากที่สุด

จากตาราง 88 แสดงว่า ในภาคศึกษา 5 ครูที่มีเงินเดือนน้อย ครูที่มีเงินเดือน
ระดับปานกลาง ครูที่มีเงินเดือนมาก มีความรู้ดีพอสมควร ชอบดูใจระดับปานกลาง
เมื่อพิจารณาจากความแปรปรวนแล้วมีก่าน้อย แสดงว่าในแต่ละกลุ่มตัวแปรมีความรู้ดีในงานนี้
ใกล้เคียงกัน ทำให้เห็นว่าระดับเงินเดือนของครูมิได้มีความสัมพันธ์ในเรื่องความรู้ดีพอควร
และชอบดูใจ

ตาราง 89 แสดงการกระจายเฉลี่ยและการแปรปรวนเกี่ยวกับความร่วมมือกันทำงาน และเขตภาคต่ออาชีพครูของครูในทัศนะของครูโรงเรียนเดียวกัน จำแนกเป็น รายจังหวัด

จังหวัด	ความร่วมมือ		เจตนาคติ	
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2
ราชบุรี	3.106	0.587	3.095	0.712
เพชรบุรี	4.083	0.071	3.155	0.678
ประจวบคีรีขันธ์	3.190	0.589	2.873	0.758
สุพรรณบุรี	3.015	0.594	2.465	0.714
กาญจนบุรี	3.102	0.530	3.053	0.554
สมุทรสงคราม	2.813	0.729	3.156	0.676
ทั้งภาค	3.156	0.530	2.957	0.579

การนำหน้าการกระจายเฉลี่ย

- 1 หมายถึงความว่าน้อยที่สุด
- 2 หมายถึงความน้อย
- 3 หมายถึงความว่าปานกลาง
- 4 หมายถึงความว่ามาก
- 5 หมายถึงความว่ามากที่สุด

จากตาราง 89 แสดงว่าในภาคศึกษา 5 ครูมีความเห็นว่าครูในโรงเรียนเดียวกัน ร่วมมือกันทำงานดีปานกลาง และเมื่อพิจารณาการกระจายแล้วเห็นว่ามีการน้อย "แสดงว่า ครูมีความเห็นใกล้เคียงกัน

ผลของข้อมูลในตารางนี้ชี้ให้เห็นว่า ชาวรัฐและกำลังใจของครูในภาคศึกษานี้เป็นที่พอใจ

ตาราง 90 แสดงการรายเฉลี่ยและค่าความแปรปรวนเกี่ยวกับความร่วมมือกันทำงาน และเจตคติต่ออาชีพครูของครูในทัศนะของครูใหญ่

	ความร่วมมือ		เจตคติ	
	$\bar{x}$	s^2	$\bar{x}$	s^2
	3.667	0.457	3.528	0.323

- คำนำเสริมการรายเฉลี่ย
- 1 หมายถึงความว่า น้อยที่สุด
 - 2 หมายถึงความว่า น้อย
 - 3 หมายถึงความว่า ปานกลาง
 - 4 หมายถึงความว่า มาก
 - 5 หมายถึงความว่า มากที่สุด

จากตาราง 90 แสดงว่าในภาคศึกษานี้ 5 ครูใหญ่มีความเห็นว่าการร่วมมือกันทำงานดีมาก และเมื่อพิจารณาค่าความแปรปรวนแล้วเห็นว่ามีค่าน้อยแสดงว่า ครูใหญ่มีความเห็นใกล้เคียงกัน

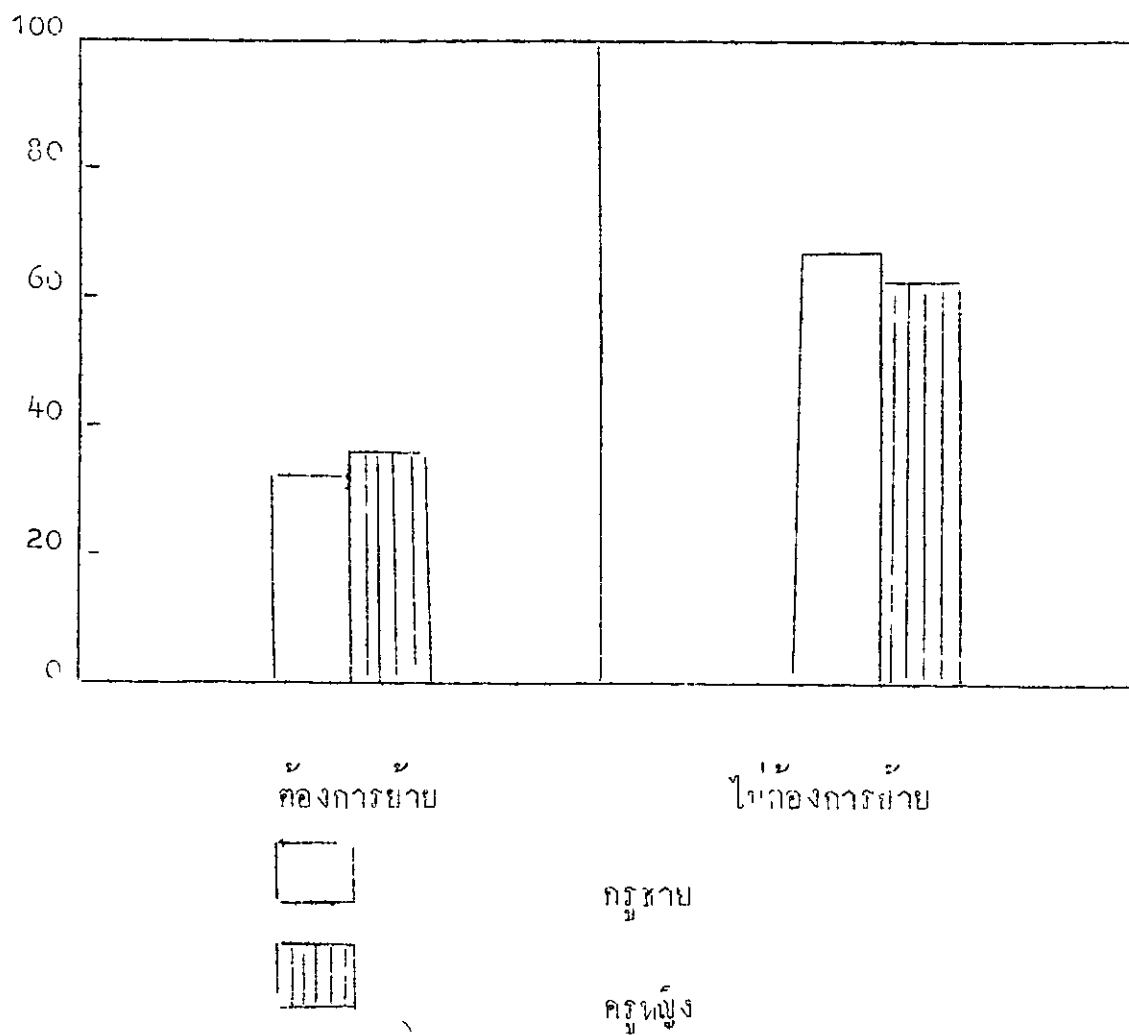
ส่วนเรื่องเจตคติ ครูใหญ่มีความเห็นว่าครูมีเจตคติต่ออาชีพครูดีมากและเมื่อพิจารณา ค่าความแปรปรวนแล้วเห็นว่ามีค่าน้อย แสดงว่าครูใหญ่มีความเห็นใกล้เคียงกัน

กล่าวโดยสรุปได้ว่าชาวรัฐและกำลังใจของครูในภาคศึกษานี้ เป็นที่น่าพอใจ

ตาราง ๑1 แสดงจำนวนกรณีที่ต้องการขายและไม่ต้องการขาย จำแนกตามเพศ
เป็นรายจังหวัด

จังหวัด	เพศ	ความต้องการ		
		ขาย	ไม่ขาย	
ราชบุรี	ชาย	24	55	
	หญิง	36	63	
เพชรบุรี	ชาย	9	30	
	หญิง	12	45	
ประจวบคีรีขันธ์	ชาย	15	9	
	หญิง	20	18	
สุพรรณบุรี	ชาย	20	44	
	หญิง	23	42	
กาญจนบุรี	ชาย	8	16	
	หญิง	22	22	
สมุทรสงคราม	ชาย	17	10	
	หญิง	14	31	
ทั้งภาค	จำนวน	93	194	287
	ชาย			
	%	32.40	67.60	100
	จำนวน	127	222	349
	หญิง			
	%	36.39	63.61	100

การอุปถัมภ์

ที่มา ตาราง 91

ภาพ 16 กราฟแท่งเปรียบเทียบความต้องการช่วยและไม่ต้องการช่วยของครูจำแนกตามเพศ

ตาราง 92 แสดงการแจกแจงเหตุผลการขายของครู จำแนกตามเพศเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	เพศ	เหตุผลในการขาย					อื่น ๆ	
		กับ ญาติ	ที่ไม่ ตรงกับ ผู้บริหาร	รู้สึกไป ตลอด	งานหนัก	อื่น ๆ		
ราชบุรี	ชาย	18	2	1	3	-		
	หญิง	32	1	1	2	-		
เพชรบุรี	ชาย	4	-	2	1	2		
	หญิง	7	1	2	1	1		
ประจวบคีรีขันธ์	ชาย	6	-	1	-	8		
	หญิง	12	-	3	1	4		
สุพรรณบุรี	ชาย	11	1	1	1	6		
	หญิง	13	-	1	1	8		
กาญจนบุรี	ชาย	5	-	1	1	1		
	หญิง	12	-	2	-	8		
สมุทรสงคราม	ชาย	5	2	2	1	7		
	หญิง	6	-	1	-	7		
ทั้งหมด	ชาย	จำนวน	49	5	6	7	24	93
		%	52.68	5.38	8.60	7.53	25.61	100
	หญิง	จำนวน	82	2	10	5	26	127
		%	64.57	1.57	7.87	3.94	22.05	100

จาก ตาราง 91 - 92 แสดงว่า ครูชายส่วนใหญ่ (68 %) ไม่ต้องการย้าย สำหรับ
ครูชายที่ต้องการย้ายนั้น ส่วนใหญ่ (53 %) ต้องการย้ายกลับภูมิลำเนา

ครูหญิงส่วนใหญ่ (64 %) ไม่ต้องการย้าย สำหรับครูหญิงที่ต้องการย้ายนั้น ส่วนใหญ่
(65 %) ต้องการย้ายกลับภูมิลำเนา

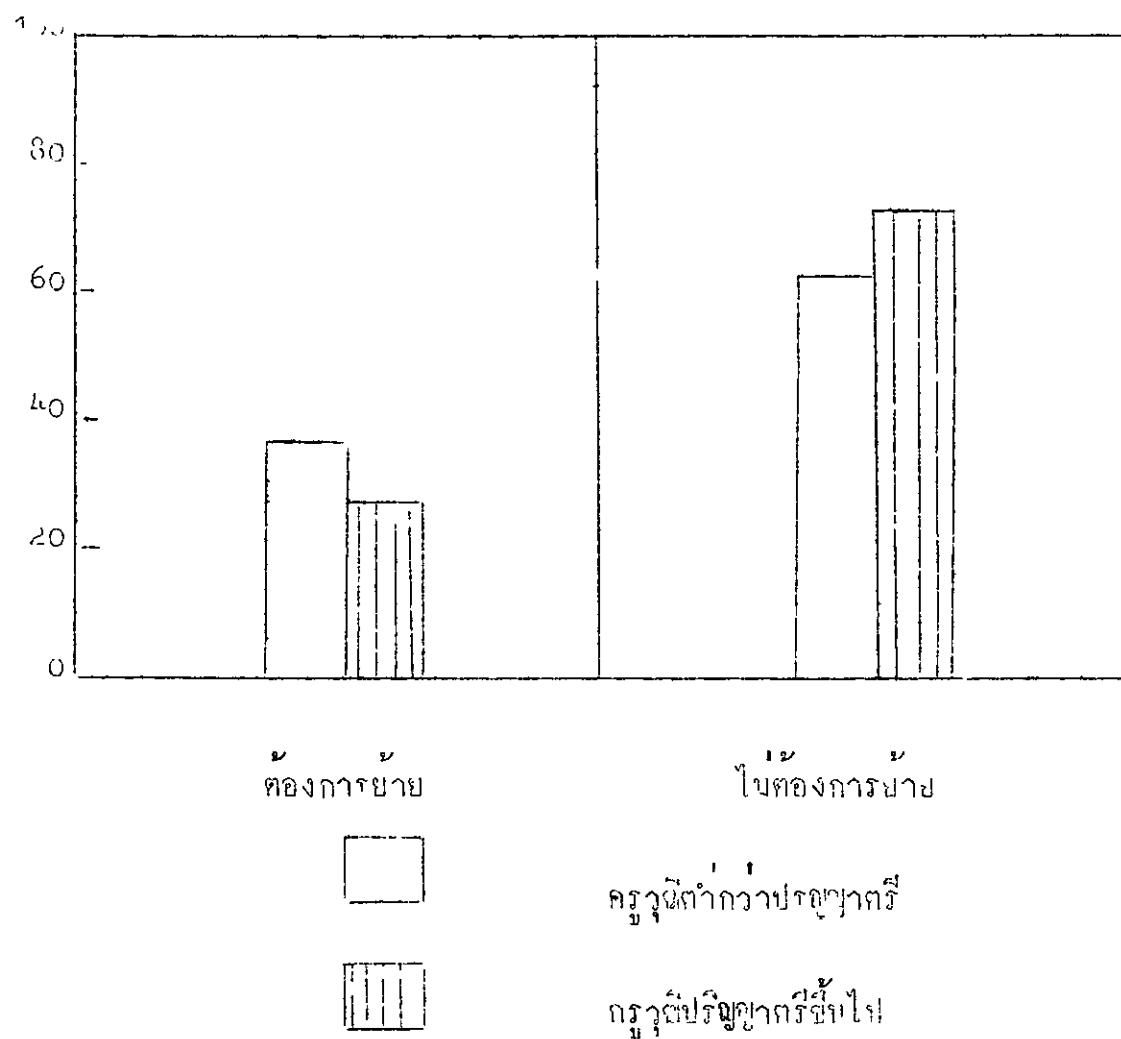
กล่าวโดยสรุปได้ว่า ในภาคนี้ทั้งครูหญิงและครูชายประมาณ 3 ใน 5 เท่านั้น
ไม่ต้องการย้าย

ผลการเปรียบเทียบได้แสดงไว้ในภาพ 16

ตาราง 93 แสดงจำนวนครูที่^๒ต้องการย้ายและ^๒ไม่^๒ต้องการย้าย จำนวนตามวุฒิ
เป็นรายจังหวัด

จังหวัด	วุฒิ	ความต้องการ			
		ย้าย	ไม่ย้าย		
ราชบุรี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	53	88		
	ปริญญาตรีขึ้นไป	7	30		
เพชรบุรี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	14	45		
	ปริญญาตรีขึ้นไป	7	32		
ประจวบคีรีขันธ์	ต่ำกว่าปริญญาตรี	27	18		
	ปริญญาตรีขึ้นไป	8	10		
สุพรรณบุรี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	32	64		
	ปริญญาตรีขึ้นไป	11	22		
กาญจนบุรี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	26	25		
	ปริญญาตรีขึ้นไป	4	13		
สมุทรสงคราม	ต่ำกว่าปริญญาตรี	18	46		
	ปริญญาตรีขึ้นไป	13	25		
ทั้งภาค	ต่ำกว่าปริญญาตรี	จำนวน	170	284	454
		%	37.44	62.56	100
	ปริญญาตรีขึ้นไป	จำนวน	50	132	182
		%	27.47	72.53	100

1.2
การวิจัย

ที่มา ตาราง 93

ภาพ 17 กราฟแท่งเปรียบเทียบความต้องการและไมต้องการขายของครูว่าแตกต่างหรือไม่

ตาราง ๑4 แสดงการแจกแจงเหตุผลการย้ายลงภูมิลำเนาตามภูมิลำเนาไปมารายจังหวัด

จังหวัด	ภูมิลำเนาเดิม	เหตุผลในการย้าย					รวม	
		กลับภูมิลำเนา	ทำงานประจำ	รู้สึกรำคาญ	งานหลัก	อื่น ๆ		
ราชบุรี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	45	2	1	5	-		
	ปริญญาตรีขึ้นไป	5	1	1	-	-		
เพชรบุรี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	7	-	3	2	2		
	ปริญญาตรีขึ้นไป	4	1	1	-	1		
ประจวบคีรีขันธ์	ต่ำกว่าปริญญาตรี	13	-	4	1	9		
	ปริญญาตรีขึ้นไป	5	-	-	-	3		
สุพรรณบุรี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	17	1	2	2	10		
	ปริญญาตรีขึ้นไป	7	-	-	-	4		
กาญจนบุรี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	15	-	2	1	8		
	ปริญญาตรีขึ้นไป	2	-	1	-	1		
สมุทรสงคราม	ต่ำกว่าปริญญาตรี	5	1	2	-	10		
	ปริญญาตรีขึ้นไป	6	1	1	1	4		
ทั้งหมด	ต่ำกว่าปริญญาตรี	จำนวน 102	4	14	11	30		170
		% 60.00	2.35	8.24	6.47	22.14		100
	ปริญญาตรีขึ้นไป	จำนวน 29	3	4	1	13		50
		% 58.00	6.00	8.00	2.00	26.00		100

จากตาราง 93 - 94 แสดงว่าครูผู้ต่ำกว่าปริญญาตรีเข้าใหม่ (60 %) ไม่ต้องการย้าย
สำหรับที่ต้องการย้ายนั้น ส่วนใหญ่ (60 %) ต้องการกลับภูมิลำเนา

ครูผู้ปริญญาตรีขึ้นไป (73 %) ไม่ต้องการย้าย สำหรับที่ต้องการย้ายนั้นส่วนใหญ่
58% ต้องการย้ายกลับภูมิลำเนา

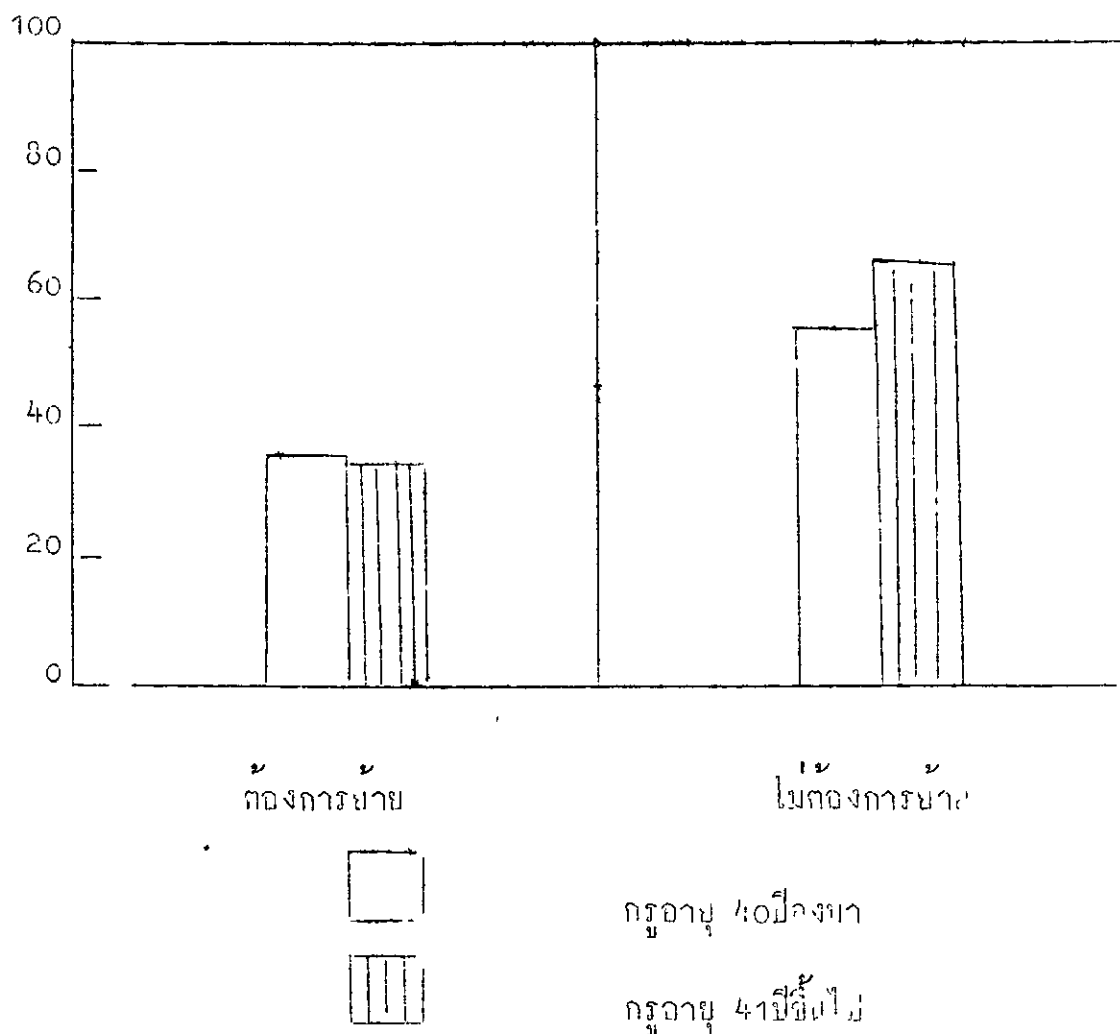
สรุปได้ว่า ในภาคศึกษาที่ ครูผู้ต่ำกว่าปริญญาตรี ประมาณ 3 ใน 5 ของครูกลุ่มเดียวกัน
ทั้งหมดและครูผู้ปริญญาตรีขึ้นไป 7 ใน 10 ของครูกลุ่มเดียวกันทั้งหมด ไม่ต้องการย้าย

ผลการเปรียบเทียบได้แสดงเส้นภาพไว้ในภาพ 17

ตาราง 95 แสดงจำนวนกรณีที่ต้องการย้ายและไม่ต้องการย้าย จำแนกตามอายุจริง
เป็นรายจังหวัด

จังหวัด	อายุจริง	ภาพต้องการ			
		ย้าย	ไม่ย้าย		
ราชบุรี	40 ปีลงมา	46	96		
	41 ปีขึ้นไป	14	22		
เพชรบุรี	40 ปีลงมา	19	64		
	41 ปีขึ้นไป	2	11		
ประจวบคีรีขันธ์	40 ปีลงมา	33	27		
	41 ปีขึ้นไป	2	1		
สุพรรณบุรี	40 ปีลงมา	19	73		
	41 ปีขึ้นไป	4	8		
กาญจนบุรี	40 ปีลงมา	30	16		
	41 ปีขึ้นไป	-	2		
สมุทรสงคราม	40 ปีลงมา	24	59		
	41 ปีขึ้นไป	7	12		
ทั้งหมด	จำนวน	191	360	551	
	40ปีลงมา	%	34.66	55.14	100
	จำนวน	29	56	85	
	41ปีขึ้นไป	%	34.12	65.88	100

๑๒
การอุปถัมภ์

ที่มา ตาราง 95

ภาพ 18 กราฟแท่งเปรียบเทียบความถี่ของความถี่ในการอุปถัมภ์และในการขาดการอุปถัมภ์ของครู
จำแนกตามอายุจริง

ตาราง 96 แสดงการแจกแจงเหตุผลการย้ายของครู จำแนกตามอายุจริง
เป็นรายจังหวัด

จังหวัด	อายุจริง	เหตุผลในการย้าย						
		กลับ ภูมิลำเนา	หัดสอนไม่ ตรงกับ ผู้บริหาร	รู้สึกไป ปากอกภัย	งานหนัก	อื่น ๆ		
ระบมบุรี	40 ปีลงมา	37	3	2	4	-		
	41 ปีขึ้นไป	13	-	-	1	-		
เพชรบุรี	40 ปีลงมา	10	-	4	2	3		
	41 ปีขึ้นไป	1	1	-	-	-		
ประวามคีรีขันธ์	40 ปีลงมา	16	-	4	1	12		
	41 ปีขึ้นไป	2	-	-	-	-		
สุพรรณบุรี	40 ปีลงมา	21	1	2	2	13		
	41 ปีขึ้นไป	3	-	-	-	-		
กาญจนบุรี	40 ปีลงมา	17	-	3	1	9		
	41 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-		
สมุทรสงคราม	40 ปีลงมา	8	2	2	1	11		
	41 ปีขึ้นไป	3	-	1	-	3		
ทั้งภาค	40 ปีลงมา	จำนวน	109	6	17	11	48	191
		%	57.07	3.14	8.90	5.76	25.13	100
	41 ปีขึ้นไป	จำนวน	22	1	1	1	4	29
		%	75.86	3.45	3.45	3.45	13.75	100

จากตาราง 95 - 96 แสดงว่า กรุอายุ 40 ปีลงมาส่วนใหญ่ (55 %) ไม่ต้องการย้าย
 ในจำนวนที่ต้องการย้ายนั้น ส่วนใหญ่ (57 %) ต้องการกลับภูมิลำเนา กรุอายุ 41 ปี
 ขึ้นไปส่วนใหญ่ (66 %) ไม่ต้องการย้าย สำหรับที่ต้องการย้ายนั้น ส่วนใหญ่ (76 %) ต้องการ
 กลับภูมิลำเนา

สรุปได้ว่า กรุอายุน้อยประมาณครึ่งหนึ่งของกรุกลุ่มเดียวกัน และกรุอายุมาก
 ประมาณ 3 ใน 5 ของกรุกลุ่มเดียวกันไม่ต้องการย้าย

ผลการเปรียบเทียบแสดงไว้ในภาพ 18

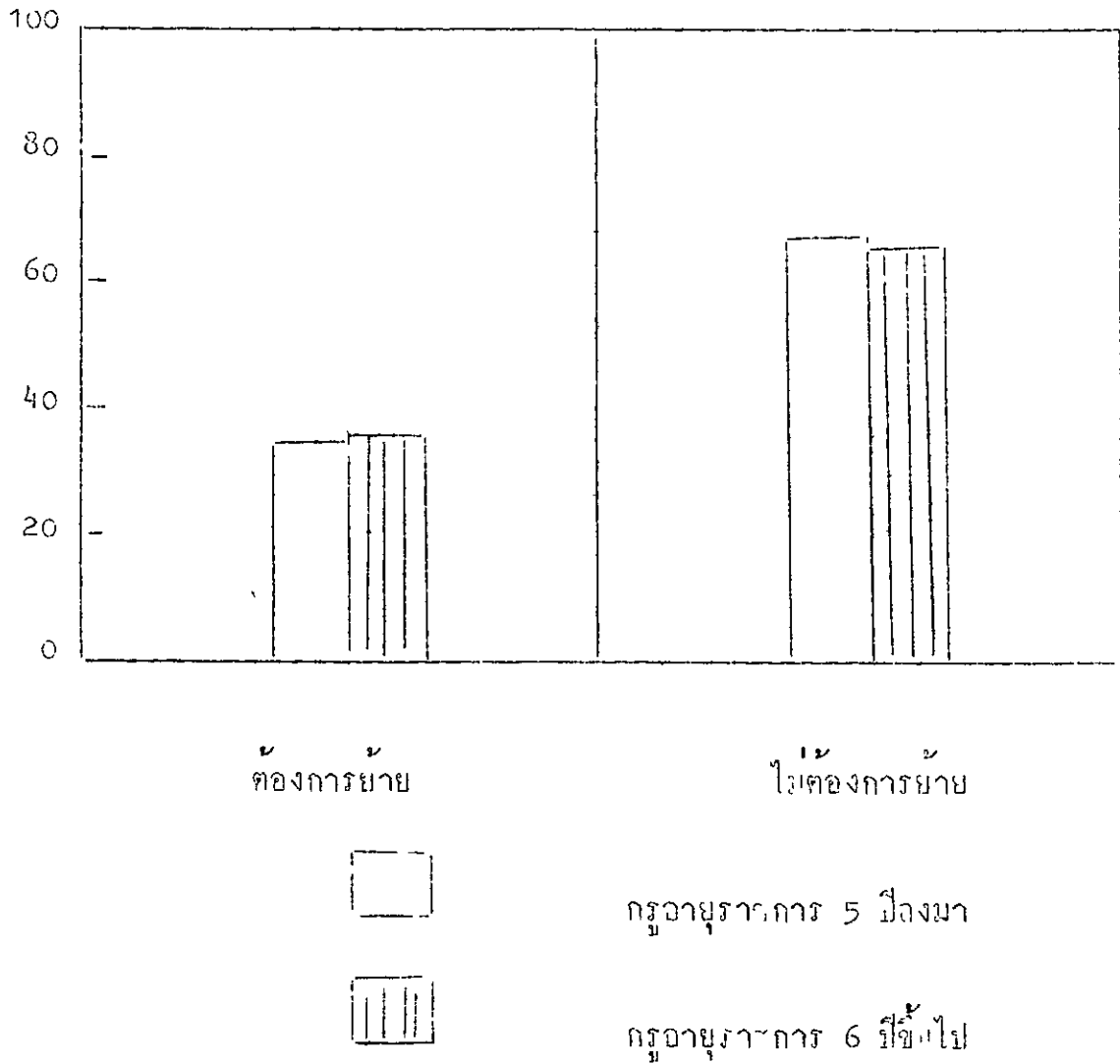
ตาราง 97 แสดงจำนวนกรุที่ต้องการย้ายและไม่ต้องการย้าย จำแนกตามอายุราชการ
 เป็นรายจังหวัด

จังหวัด	อายุราชการ	ความต้องการ	
		ย้าย	ไม่ย้าย
ราชบุรี	5 ปีลงมา	12	33
	6 ปีขึ้นไป	40	80
เพชรบุรี	5 ปีลงมา	0	34
	6 ปีขึ้นไป	12	41
ประจวบคีรีขันธ์	5 ปีลงมา	14	13
	6 ปีขึ้นไป	21	15
สุพรรณบุรี	5 ปีลงมา	21	41
	6 ปีขึ้นไป	22	45
กาญจนบุรี	5 ปีลงมา	17	18
	6 ปีขึ้นไป	13	20

ตาราง 97 (ต่อ)

จังหวัด	อายุรายการ	ความต้องการ		
		ขาย	ไม่ขาย	
สมุทรสงคราม	5 ปีลงมา	12	22	
	6 ปีขึ้นไป	17	49	
ทั้งหมด	5 ปีลงมา	จำนวน 85	166	251
		% 33.86	66.14	100
	6 ปีขึ้นไป	จำนวน 135	250	385
		% 35.06	64.94	100

การอุปถัมภ์

ที่มา ตาราง 97

ภาพ 19 กราฟแท่งเปรียบเทียบความต้องการช่วยและไม่ต้องการช่วยของครู
ว่าแก่ตามอายุรารการ

ตาราง 98 แสดงการแจกแจงเหตุผลการย้ายของครู จำแนกตามอายุราชการ
เป็นรายจังหวัด

จังหวัด	อายุราชการ	เหตุผลในการย้าย						
		กัม ภูมิลำเนา	ทักษะไม่ ตรงกับ ผู้บริหาร	รู้สึกไม่ ปลอดภัย	งานหนัก	อื่น ๆ		
ราชบุรี	5 ปีลงมา	8	1	1	2	-		
	6 ปีขึ้นไป	42	2	1	3	-		
เพชรบุรี	5 ปีลงมา	4	1	1	1	2		
	6 ปีขึ้นไป	7	-	3	1	1		
ประจวบ ฯ	5 ปีลงมา	11	-	-	-	3		
	6 ปีขึ้นไป	7	-	4	1	9		
สุพรรณบุรี	5 ปีลงมา	14	-	1	1	5		
	6 ปีขึ้นไป	10	1	1	1	9		
กาญจนบุรี	5 ปีลงมา	12	-	-	1	4		
	6 ปีขึ้นไป	5	-	3	-	5		
สมุทรสงคราม	5 ปีลงมา	3	1	2	-	6		
	6 ปีขึ้นไป	8	1	1	1	8		
ทั้งภาค	5 ปีลงมา	จำนวน	52	3	5	5	20	85
		%	61.18	3.53	5.88	5.88	23.53	100
	6 ปีขึ้นไป	จำนวน	70	4	13	7	32	135
		%	58.52	2.96	9.63	5.19	25.70	100

จากตาราง 97 - 98 แสดงว่าครูใหญ่ส่วนมาก (66 %) ไม่ต้องการย้าย สำหรับ
ครูที่ต้องการย้ายนั้น ส่วนใหญ่ (61 %) ต้องการกลับภูมิลำเนา ครูเกษียณอายุ (65 %)
ไม่ต้องการย้าย สำหรับครูที่ต้องการย้ายนั้น ส่วนใหญ่ (55 %) ต้องการกลับภูมิลำเนา
สรุปได้ว่า ในภาคศึกษานี้ ครูใหญ่และครูเก่าประมาณ 3 ใน 5 เฝ้ากัน ไม่ต้องการย้าย
ผลการเปรียบเทียบแสดงไว้ในภาพ 19

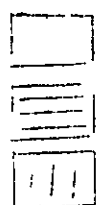
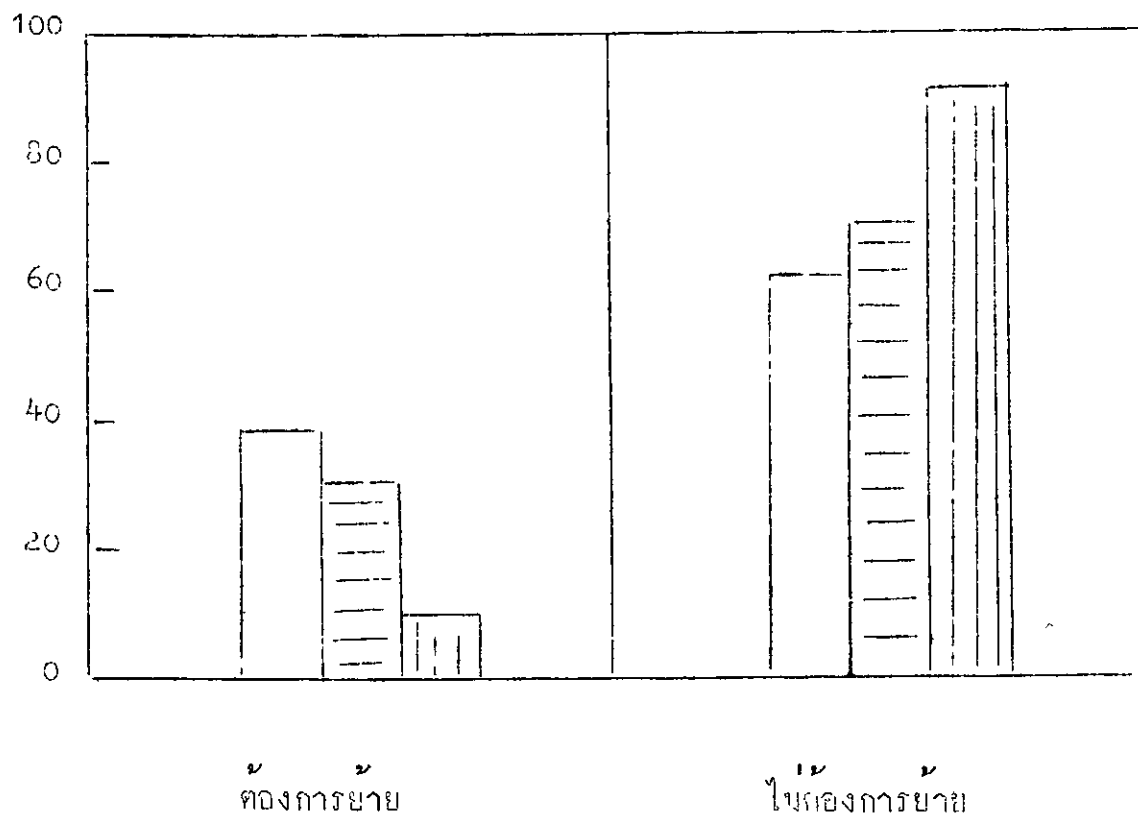
ตาราง 99 แสดงจำนวนครูที่ต้องการย้ายและไม่ต้องการย้าย ว่าเนกความระดับเงินเดือน
เป็นรายจังหวัด

จังหวัด	เงินเดือน	ความต้องการ	
		ย้าย	ไม่ย้าย
ราชบุรี	1300 บาทลงมา	44	59
	1400-2750 บาท	10	54
	2900 บาทขึ้นไป	-	5
เพชรบุรี	1300 บาทลงมา	15	38
	1400-2750 บาท	6	35
	2900 บาทขึ้นไป	-	2
ประจวบคีรีขันธ์	1300 บาทลงมา	24	15
	1400-2750 บาท	11	15
	2900 บาทขึ้นไป	-	-
สุพรรณบุรี	1300 บาทลงมา	27	69
	1400-2750 บาท	15	13
	2900 บาทขึ้นไป	1	4

ตาราง ๑๑ (ต่อ)

จังหวัด	เงินก้อน	กว่า๑๐๐๐๐		
		ย้าย	ไม่ย้าย	
กาญจนบุรี	1300 บาทลงมา	21	27	
	1400-2750บาท	9	11	
	2900 บาทขึ้นไป	-	-	
สมุทรสงคราม	1300 บาทลงมา	18	35	
	1400-2750บาท	13	36	
	2900 บาทขึ้นไป	-	-	
ทั้งหมด	จำนวน	149	243	392
	1300 บาทลงมา			
	%	38.01	61.99	100
	จำนวน	70	162	232
	1400-2750 บาท			
	%	30.17	69.83	100
	จำนวน	1	11	12
	2900 บาทขึ้นไป			
	%	8.33	91.67	100

๑.๒
การอยุค

กรุเงินเกื่อน 1300บาทลงมา
 กรุเงินเกื่อน 1400-2750บาท
 กรุเงินเกื่อน 2750บาทขึ้นไป

ที่มา ตาราง 99

ภาพ 20 กราฟแท่งเปรียบเทียบความต้องการขายและไมต้องการขายของครัว
 จำแนกตามระดับเงินเกื่อน

ตาราง 100 แสดงการแจกแจงเหตุผลการขายของกรูจำแนกตามระดับเงินเคื่อน
เป็นรายจังหวัด

จังหวัด	เงินเคื่อน	เหตุผลในการขาย				
		กลับ ภูมิลานา	ห้ชนะไม่ ตรงกั ผู้บริหาร	รู้สึกลไป ปลอดกั	งานหนัก	อื่น ๆ
ราชบุรี	1300 บาทลงมา	40	1	1	2	-
	1400-2750 บาท	10	2	1	3	-
	2900 บาทขึ้นไป	-	-	-	-	-
เพชรบุรี	1300 บาทลงมา	9	1	2	1	2
	1400-2750 บาท	2	-	2	1	1
	2900 บาทขึ้นไป	-	-	-	-	-
ประจวบคีรีขันธ์	1300 บาทลงมา	12	-	2	-	10
	1400-2750 บาท	6	-	2	1	2
	2900 บาทขึ้นไป	-	-	-	-	-
สุพรรณบุรี	1300 บาทลงมา	17	-	1	1	8
	1400-2750 บาท	7	1	1	1	5
	2900 บาทขึ้นไป	-	-	-	-	1
กาญจนบุรี	1300 บาทลงมา	13	-	2	1	5
	1400-2750 บาท	4	-	1	-	4
	2900 บาทขึ้นไป	-	-	-	-	-

ตาราง 101 แสดงจำนวนครูใหญ่ที่ต้องการย้าย ไม่ต้องการย้ายและต้องการ เป็นครูน้อย
จำแนกตามเพศ อายุจริง วุฒิ จำนวนปีที่ เป็นครูใหญ่และเงินเดือน

		ความต้องการ				ทั้งภาค
		ย้าย	ไม่ย้าย	เฉย ๆ		
เพศ	ชาย	3	13	16	—	32
	%	9.37	40.63	50.00	—	100
	หญิง	—	2	1	1	4
	%	—	50.00	25.00	25.00	100
วุฒิ	ต่ำกว่าปริญญาตรี	2	9	6	1	18
	%	11.11	50.00	33.33	5.56	100
	ปริญญาตรีขึ้นไป	1	6	11	—	18
	%	5.56	33.33	61.11	—	100
อายุจริง	0 ปีลงมา	3	7	14	—	24
	%	12.50	29.17	58.33	—	100
	1 ปีขึ้นไป	—	8	3	1	12
	%	—	66.67	25.00	8.33	100
อายุเป็นครูใหญ่	5 ปีลงมา	1	4	9	—	14
	%	7.14	28.58	64.29	—	100
	6 ปีขึ้นไป	2	11	8	1	22
	%	9.09	50.00	36.36	4.56	100

ตาราง 101 (ต่อ)

		ความต้องการ				ทั้งภาค
		ย้าย	ไม่ย้าย	เฉย ๆ		
เงินเคื่อน	ไม่เกิน 1300 บาท	1	1	1	—	3
	%	33.33	33.33	33.33	—	100
	1400 — 2750 บาท	1	8	12	—	21
	%	4.76	38.10	57.14	—	100
	2900 บาทขึ้นไป	1	6	4	1	12
	%	8.33	50.00	33.33	8.33	100

ตาราง 102 แสดงการแจกแจงเหตุผลการย้ายของครูใหญ่ จำแนกตามเพศ วุฒิ อายุจริง
จำนวนปีที่เป็นครูใหญ่และเงินเคื่อน

		เหตุผลการย้าย						
		กลับ ภูมิลำเนา	ทัศนะไม่ ตรงกับ ผู้บริหาร	สวัสดิการ ไม่คี่	รู้สึกไม่ ปลอดภัย	งานหนัก	อื่น ๆ	ทั้งภาค
เพศ	ชาย	3	—	—	—	—	—	3
	%	100	—	—	—	—	—	100
	หญิง	—	—	—	—	—	—	—
	%	—	—	—	—	—	—	—

, ตาราง 102 (ต่อ)

		ความต้องการ						
		กลับ ภูมิดำเนิน	ทักษะไม่ ตรงกับ ผู้บริหาร	สวัสดิการ ไม่ ดี	รู้สึกไม่ ปลอดภัย	งานหนัก	อื่นๆ	ทั้งหมด
วุฒิ	ต่ำกว่าปริญญาตรี	2	—	—	—	—	—	3
	%	100	—	—	—	—	—	100
	ปริญญาตรีขึ้นไป	1	—	—	—	—	—	1
	%	100	—	—	—	—	—	100
อายุจริง	40 ปีลงมา	3	—	—	—	—	—	3
	%	100	—	—	—	—	—	100
	41 ปีขึ้นไป	—	—	—	—	—	—	—
	%	—	—	—	—	—	—	—
อายุเป็นครูใหญ่	5 ปีลงมา	1	—	—	—	—	—	1
	%	100	—	—	—	—	—	100
	6 ปีขึ้นไป	2	—	—	—	—	—	2
	%	100	—	—	—	—	—	100
เงินเดือน	1300บาทลงมา	1	—	—	—	—	—	1
	%	100	—	—	—	—	—	100
	1400-2750บาท	1	—	—	—	—	—	1
	%	100	—	—	—	—	—	100
	2900บาทขึ้นไป	1	—	—	—	—	—	1
	%	100	—	—	—	—	—	100

จากการวาง 101 -102 แสดงว่า

ครูใหญ่ชายส่วนมาก (50 %) รู้สึกเฉย ๆ เกี่ยวกับเรื่องการย้าย สำหรับครูใหญ่ที่ต้องการย้ายทั้งหมดต้องการกลับภูมิลำเนา

ครูใหญ่หญิงเพียงคนเดียวต้องการเป็นครูน้อย ส่วนใหญ่ไม่ต้องการย้าย

ครูใหญ่ผู้พิทักษ์ความปลอดภัยมีเพียงคนเดียวต้องการย้ายเป็นครูน้อย ส่วนมากไม่ต้องการย้าย ที่ต้องการย้ายทั้งหมดต้องการกลับภูมิลำเนา

ครูใหญ่ผู้พิทักษ์ขึ้นไป สว.ใหญ่ (64 %) รู้สึกเฉย ๆ เกี่ยวกับเรื่องย้ายและมีเพียงคนเดียวต้องการย้ายกลับภูมิลำเนา

ครูใหญ่อายุ 40 ปีลงมา ส่วนใหญ่ (58 %) รู้สึกเฉย ๆ เกี่ยวกับการย้าย ครูใหญ่ที่ต้องการย้ายทั้งหมดต้องการกลับภูมิลำเนา

ครูใหญ่อายุ 41 ปีขึ้นไป มีเพียงคนเดียวต้องการย้ายเป็นครูน้อย

ครูใหญ่ที่เป็นครูใหญ่ 5 ปีลงมา ส่วนใหญ่ (64 %) รู้สึกเฉย ๆ สำหรับที่ต้องการย้ายมีเพียงคนเดียวต้องการกลับภูมิลำเนา

ครูใหญ่ที่เป็นครูใหญ่มากกว่า 6 ปีขึ้นไป มีเพียงคนเดียวต้องการเป็นครูน้อย เหตุผลในการย้ายทั้งหมดต้องการกลับภูมิลำเนา

ครูใหญ่ที่มีเงินเดือนน้อยจำนวนเท่าๆ กันคือ 33 % ที่ต้องการย้าย ไม่ต้องการย้ายและรู้สึกเฉยๆ ที่ต้องการย้ายต้องการกลับภูมิลำเนา

ครูใหญ่ที่มีเงินเดือนระดับปานกลางส่วนใหญ่ (57 %) ไม่ต้องการย้าย สำหรับครูใหญ่ที่ต้องการย้ายมีเพียงคนเดียวต้องการกลับภูมิลำเนา

ครูใหญ่ที่มีเงินเดือนสูง มีเพียงคนเดียวต้องการย้ายเป็นครูน้อย ครึ่งหนึ่งของครูใหญ่ไม่ต้องการย้าย ที่ต้องการย้ายมีเพียงคนเดียว ต้องการกลับภูมิลำเนา

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายในการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เพื่อศึกษาสถานภาพอาคารสถานที่และกำลังครูในแง่การใช้ ตามหัวข้อต่อไปนี้

เกี่ยวกับอาคารสถานที่

1. ที่ตั้งของโรงเรียน

2. จำนวน อายุ "ลักษณะ สภาพ" และความถูกต้องลักษณะของอาคารและห้อง

3. การใช้ประโยชน์และความสุขสบายเกี่ยวกับการใช้อาคาร

4. ปัญหาการดูแลรักษาอาคารสถานที่ และความต้องการอาคารเพิ่ม

เกี่ยวกับกำลังครู

1. จำนวน วุฒิ และประสบการณ์ของครู

2. การใช้ และปัญหาการใช้กำลังครู

3. สวัสดิการและขวัญของครู

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ครูใหญ่ 36 คน และครู 636 คน ในภาคศึกษา 5 ไคแกจังหวัด ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สุพรรณบุรี กาญจนบุรี และสมุทรสงคราม

เครื่องมือรวบรวมข้อมูล

ใช้แบบสอบถามครูใหญ่ 50 ข้อ และครู 46 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้ทางสถิติ การรายเฉลี่ย ค่าความแปรปรวน และการร้อยละ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ที่ตั้งของโรงเรียน

1.1 ที่ตั้งของโรงเรียนในภาคศึกษา 5 ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ใกล้แหล่งชุมชนชน แต่ทางแหล่งเสื่อมโทรมทางศีลธรรม การคมนาคมสะดวก ที่ดินเป็นที่ดอนและน้ำท่วมถึงบางปี

1.2 โรงเรียนส่วนมากมีสนามกีฬา และประมาณครึ่งหนึ่งของจำนวนที่มีสนามกีฬาใช้ประโยชน์ไม่ได้ตลอดปี เกี่ยวกับร่มไม้และที่พักผ่อนของนักเรียน โรงเรียนส่วนมากมี แต่ประมาณ 5 ใน 9 ของโรงเรียนที่มีนั้น มีร่มไม้และที่พักผ่อนของนักเรียนน้อย เกี่ยวกับน้ำดื่มน้ำใช้จำนวนมาก ไคจากแหล่งน้ำที่ถูกหัดกอนามัย เช่น น้ำประปา น้ำบอบาคา และน้ำฝน

1.3 บริเวณที่ดินของโรงเรียนในภาคศึกษา 5 ส่วนมากมีบริเวณกับเขตมีเนื้อที่น้อยกว่าเขตที่กำหนดไว้ว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ควรมีเนื้อที่อย่างน้อย 25 ไร่

2. อาคารต่างๆในภาคศึกษา 5

2.1 อาคารเรียนและอาคารประกอบในภาคศึกษานี้ ส่วนใหญ่เป็นอาคารไม้ มีอายุไม่เกิน 10 ปี เว้นแต่อาคารโรงอาหาร ส่วนใหญ่มีอายุ 16 ปีขึ้นไป หอประชุมครึ่งหนึ่งมีอายุ 1-5 ปี แต่อีกครึ่งหนึ่งมีอายุ 16 ปีขึ้นไป อาคารอยู่ในสภาพดี เว้นแต่โรงอาหารทั้งหมด ควรรื้อปลูกใหม่ สดุดลักษณะอาคารอยู่ในเกณฑ์น่าพอใจ

2.2 ส่วนส่วนใหญ่เป็นส้วมซึม ส้วมและที่ปัสสาวะส่วนมาก สร้างเป็นอาคารเอกเทศอยู่ในสภาพใช้การได้ดี มีสดุดลักษณะอยู่ในเกณฑ์น่าพอใจ แต่จำนวนส้วมและที่ปัสสาวะยังไม่พอเพียงแก่ความต้องการ

3. การใช้ประโยชน์และความสูญเสียเกี่ยวกับการใช้อาคารในภาคศึกษา 5

การใช้อาคารและที่ดินโดยเฉลี่ยมาก คือใช้ได้ถึง 103% ห้องเรียนส่วนใหญ่สามารถดัดแปลงใช้ทำประโยชน์อื่นได้ และใช้ได้ถึงวันละ 5-6 ชั่วโมง หอเฉพาะวิชา อาคารอุตสาหกรรมศิลป์ อาคารคหกรรมศิลป์ และโรงอาหารที่รวมกับหอประชุม ใช้วันละ 3-6 ชั่วโมง ส่วนห้องสมุด โรงอาหาร และหอประชุม ใช้วันละ 1-2 ชั่วโมง อาคารประกอบเหล่านี้ ยกเว้นโรงอาหารเป็นอาคารที่ใช้ได้อเนกประสงค์ คือใช้เรียน จัดกิจกรรมและอื่นๆอีกด้วย

4. ปัญหาการดูแลรักษาอาคารสถานที่และความต้องการอาคารเพิ่ม

4.1 ปัญหา ที่สำคัญในการดูแลรักษาอาคารสถานที่ในภาคศึกษานี้คือ โรงเรียนไม่มีรั้วและรองลงไปคือ มีการโรงไม้เพียงพอ

4.2 ความต้องการอาคารในภาคศึกษานี้ ที่มากที่สุดคือ อาคารเรียน และรองลงไป คือ โรงอาหาร

5. กำลังครู

5.1 ในภาคศึกษานี้ ครูหญิงมากกว่าครูชาย ครูวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี มากกว่าครูวุฒิปริญญาตรีขึ้นไป ครูอายุ 40 ปีลงมา มากกว่าครูอายุ 41 ปีขึ้นไป ครูอายุราชการ 6 ปีขึ้นไป มากกว่าครูอายุราชการ 5 ปีลงมา ครูเงินเดือน 1300 บาทลงมา มากที่สุด

5.2 ในภาคศึกษานี้ ครูใหญ่ชายมากกว่าครูใหญ่หญิง ครูใหญ่วุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี มีจำนวนเท่ากับครูใหญ่วุฒิปริญญาตรีขึ้นไป ครูใหญ่ที่ทำหน้าที่ตำแหน่งครูใหญ่ 6 ปีขึ้นไป มีมากกว่าครูใหญ่ที่ทำหน้าที่ 5 ปีลงมา ครูใหญ่เงินเดือน 1400-2750 บาท มีมากที่สุด

5.3 ครูในภาคศึกษา 5 ส่วนมากสนใจแสวงหาความรู้และเคยได้รับการอบรมเป็นส่วนใหญ่ ครูใหญ่ในภาคศึกษานี้ ส่วนมากผ่านการอบรมเกี่ยวกับงานในหน้าที่มาแล้ว

6. การใช้และปัญหาการใช้กำลังครู

6.1 อัตราเฉลี่ยนักเรียนต่อครู 1 คน ในภาคศึกษานี้ เท่ากับ 25 ต่อ 1 ซึ่งตรงตามที่ยูเนสโกกำหนดไว้

6.2 จำนวนชั่วโมงสอนของครู โดยเฉลี่ยในหนึ่งสัปดาห์ไม่แตกต่างกัน ไม่ว่าตัวแปรจะเป็น เพศ วุฒิ อายุจริง อายุราชการ หรือเงินเดือน คือ ส่วนใหญ่สอนสัปดาห์ละ 16-20 ชั่วโมง

6.3 ครูส่วนใหญ่ในภาคศึกษานี้ ไม่มีชั่วโมงสอนซ่อมเสริม

6.4 ครูส่วนใหญ่ในภาคศึกษานี้ สอนนักเรียนโดยเฉลี่ยห้องละ

31-40 คน

6.5 ครูส่วนใหญ่ในภาคศึกษานี้ ต้องสอนสัปดาห์ละ 1-มากกว่า 26 ชั่วโมง

6.6 งานดินนอกเหนืองานสอน ที่ครูใช้เวลาทำมาก ได้แก่ งานปกครอง และงานประจำชั้น ครูทำสัปดาห์ 1-10 ชั่วโมง งานที่มีชั่วโมงทำน้อย ได้แก่ งานธุรการ งานห้องสมุด งานแนะแนว งานกิจกรรมนักเรียน และงานบริการนักเรียน

6.7 ปัญหาสำคัญของครูใหญ่ในการจัดครูเข้าสอน คือ ครูไม่พอ โรงเรียน

ส่วนมาก ในภาคศึกษานี้ ต้องการครูเพิ่มในปีการศึกษานี้ ประมาณโรงละ 3-5 คน ครูสาขาวิชาที่โรงเรียนขาดมากคือ ครูสาขาวิชาภาษาอังกฤษ รองลงมา คือครูสาขาวิชาแนะแนว โสศตทัศนศึกษา ศิลปศึกษา บรรณารักษ์ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ พลานามัย ภาษาไทยและสังคมศึกษาตามลำดับ

6.8 งานสอนและงานพิเศษที่ครูในภาคศึกษานี้ได้รับมอบหมาย ส่วนมาก ตรงกับความรู้และความสามารถของครู การสอนแทนครูที่ไม่มามีน้อยครั้ง

6.9 เกี่ยวกับวันลาของครูในภาคศึกษานี้ ภาคต้นปีการศึกษา 2513 ปรากฏว่า ครูหญิงมีจำนวนวันลามากกว่าครูชายเล็กน้อย ครูวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี มีจำนวนวันลามากกว่าครูวุฒิปริญญาตรีขึ้นไปเล็กน้อย ครูอายุมากและครูอายุน้อย มีโอกาส (Probability) ลาไม่แตกต่างกัน ครูเก่ามีโอกาสลามากกว่าครูใหม่เล็กน้อย ครูเงินเดือนน้อย มีโอกาสลามากกว่าครูเงินเดือนปานกลาง และครูเงินเดือนสูง ส่วนครูเงินเดือนสูง มีโอกาสลาพอๆกับครูเงินเดือนปานกลาง

6.10 เกี่ยวกับวันลาของครูใหญ่ในภาคศึกษานี้ ในภาคต้นปีการศึกษา 2513 ปรากฏว่า ครูใหญ่ชายมีโอกาสมากกว่าครูใหญ่หญิง ครูใหญ่วุฒิต่ำมีโอกาสมากกว่าครูใหญ่วุฒิสสูง ครูใหญ่อายุน้อย และครูใหญ่อายุมากมีโอกาสดาพอๆกัน ครูใหญ่ที่มีอายุเป็นครูใหญ่ 6 ปีขึ้นไป มีโอกาสมากกว่าครูใหญ่ที่มีอายุเป็นครูใหญ่ 5 ปีลงมาเล็กน้อย ครูใหญ่เงินเดือนน้อย และเงินเดือนปานกลาง มีโอกาสดาพอๆกัน และทั้งสองตัวแปร มีโอกาสมากกว่าครูใหญ่ที่มีเงินเดือนสูง

6.11 การปล่อยให้ชั้นว่างโดยไม่มีครูเข้าสอนในภาคศึกษานี้มีน้อย

6.12 การทำงานของครูในภาคศึกษานี้ ส่วนใหญ่มีการประชุมปรึกษางานกัน อย่างน้อยเดือนละครั้ง

6.13 ครูและครูใหญ่ในภาคศึกษา 5 ส่วนมากมีความพอใจในระดับมาตรฐานการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนของตน เมื่อเทียบกับเพื่อน

6.14 การใช้เวลาว่างที่โรงเรียนของครู ส่วนมากใช้เตรียมการสอน และตรวจงานนักเรียน

7. สวัสดิการและขวัญของครู

7.1 เกี่ยวกับสวัสดิการ ครูส่วนมากในภาคศึกษานี้ ไม่ได้อยู่อาศัย

ในบ้านพักครู ผู้ที่ไม่ได้อาศัยในบ้านพักครูส่วนมาก เห็นว่า ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องอาศัยอยู่ในบ้านพักครู ส่วนครูที่อาศัยอยู่ในบ้านพักครู ส่วนมากมีความเห็นว่า บ้านพักครูมีความสะดวกสบาย เรื่องอาหารกลางวันและน้ำดื่มที่โรงเรียน ครูส่วนมากได้รับความสะดวก อุปกรณ์และหนังสือประกอบการสอน ครูส่วนมากเห็นว่าทางโรงเรียนจัดไว้ให้เพียงพอ

7.2 เกี่ยวกับการส่งเสริมขวัญและกำลังใจของครูในภาคศึกษา 5 ในเรื่องความเสมอภาคและความยุติธรรม การยกย่องให้เกียรติและส่งเสริมกำลังใจ การรับฟังความคิดเห็นจากครูของครูใหญ่ การส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าและเลื่อนวิทยฐานะ ความสะดวกสบายของที่ทำงาน เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้ว ครูในภาคศึกษานี้ ได้รับการส่งเสริมขวัญและกำลังใจในระดับปานกลาง ตัวแปร เพศ วุฒิ และอายุราชการ ไม่ทำให้เกิดความแตกต่าง ในเรื่องการส่งเสริมขวัญและกำลังใจ

7.3 เกี่ยวกับความรู้สึกปลอดภัยและความอบอุ่นใจ ปรากฏว่าครูในภาคศึกษา 5 ส่วนใหญ่ต่างมีความรู้สึกปลอดภัยและอบอุ่นใจในการทำงานระดับปานกลาง ตัวแปร เพศ วุฒิ อายุจริง อายุราชการ และเงินเดือน ไม่ทำให้เกิดความแตกต่างในเรื่องนี้

7.4 ความร่วมมือกันทำงาน และเจตคติต่ออาชีพครู ในทัศนะของครูใหญ่ส่วนมาก เห็นว่า ครูในภาคศึกษานี้ ร่วมมือกันทำงานดีมาก และครูมีเจตคติดีมากต่ออาชีพครู

7.5 เกี่ยวกับการย้ายของครู ปรากฏว่า ครูส่วนมากไม่ต้องการย้าย ไม่ว่าตัวแปรจะเป็นเพศ วุฒิ อายุจริง อายุราชการ และเงินเดือน ส่วนครูที่ต้องการย้ายส่วนมากต้องการกลับภูมิลำเนา ไม่ว่าตัวแปรจะเป็นเพศ วุฒิ อายุจริง อายุราชการ และเงินเดือน แต่ครูเงินเดือนสูง มีเพียงคนเดียว ต้องการย้ายติดตามสามี

7.6 เกี่ยวกับการย้ายของครูใหญ่ ปรากฏว่า ครูใหญ่ชาย ในภาคศึกษานี้ ครึ่งหนึ่งรู้สึกเฉยๆ ครูใหญ่ที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ครูใหญ่ที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป ครูใหญ่ที่มีอายุเป็นครูใหญ่ 6 ปีขึ้นไป และครูใหญ่ที่มีเงินเดือนสูงส่วนมากไม่ต้องการย้าย ครูใหญ่ที่มีวุฒิปริญญาตรีขึ้นไป ครูใหญ่ที่มีอายุ 40 ปีลงมา ครูใหญ่ที่มีเป็นครูใหญ่ 5 ปีลงมา

และครูใหญ่ที่มีเงินก้อนปานกลาง ส่วนมากรู้สึกเฉยๆ เกี่ยวกับการย้าย ครูใหญ่ที่มีเงินก้อนน้อย ต้องการย้าย ไม่ต้องการย้าย และรู้สึกเฉยๆพอกัน ครูใหญ่ที่ต่ำกว่าปริญญาตรี ครูใหญ่อายุ 41 ปีขึ้นไป ครูใหญ่ที่มีอายุเป็นครูใหญ่ 6 ปีขึ้นไป และครูใหญ่เงินก้อนสูง มีเพียงคนเดียวต้องการเป็นครูน้อย ส่วนเหตุผลที่ต้องการย้ายของครูใหญ่ทั้งหมดที่ต้องการย้ายนั้น คือ ต้องการกักตุนภูมิสำเนา ไม่ว่าตัวแปรจะเป็น เพศ วุฒิ อายุจริง อายุที่เป็นครูใหญ่ และเงินก้อน

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

1. ที่ตั้งของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคศึกษา 5 ปรากฏว่า 3 ใน 5 ของโรงเรียนทั้งหมดมีพื้นที่คับแคบ น่าจะได้พิจารณาแก้ไข โดยการแลกเปลี่ยนกับพื้นที่ของหน่วยงานอื่นๆ หรือจัดหาที่ใหม่ มิฉะนั้นจะคับแคบหนักขึ้นทุกที เพราะประชากรในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคศึกษานี้ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วทุกปี
2. การใช้ที่ดินเรียน ปรากฏว่าโรงเรียนในภาคศึกษา 5 ใช้ที่ดินได้ผลดี คือใช้ได้ถึง 103 % เมื่อคิดจำนวนนักเรียนห้องละ 35 คน และมีนักเรียน 4 ที่ใน 5 ที่ ทุกๆชั่วโมง แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียน พยายามรับนักเรียนเพิ่มมากขึ้น นโยบายของกรมวิสามัญศึกษา ต้องการเพิ่มจำนวนนักเรียน ประกอบกับจำนวนประชากรที่จะเข้าเรียนในโรงเรียนของภาคศึกษานี้ มีแนวโน้มสูงขึ้น กรมวิสามัญศึกษา จึงควรวางแผนคิดหาทางเพิ่มอาคารเรียน และอาคารประกอบให้มากขึ้นโดยรีบด่วน การที่อาคารต่างๆ ในภาคศึกษานี้ เป็นไม้เป็นส่วนใหญ่ และมีอายุอยู่ในช่วง 10 ปี สภาพที่ใช้การได้ก็นั้น แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนต่างๆในภาคศึกษานี้ เพิ่งจะเริ่มก่อตั้ง และได้รับการปรับปรุงซ่อมแซมอยู่เสมอ เมื่อพิจารณาถึงหน้าที่โรงอาหารที่รวมกับหอประชุมแล้ว เห็นว่า ใช้ได้ประโยชน์หลายอย่าง ดังนั้นในการสร้างหอประชุม หรือโรงอาหาร ควรสร้างเป็นแบบรวม การสร้างอาคารอื่นๆ ควรออกแบบให้ใช้ประโยชน์ได้หลายประการ อาคารควรเป็นตึกหลายชั้น เพื่อสงวนบริเวณเป็นที่พักผ่อนและสนาม ฝาท้องควรมีลักษณะยืดหยุ่นได้

จากอัตราเฉลี่ยส่วน 1 ที่และที่ปัสสาวะ 1 ที่ต่อนักเรียนในภาคศึกษานี้ ทำให้เห็นว่า โรงเรียนต่างๆ ต้องการส่วนเพิ่ม จึงจะพอเพียงแก่การใช้ เกณฑ์เฉลี่ยโดยทั่วไปว่า ส่วนหญิง 1 ที่ ต่อนักเรียน 20-40 คน ส่วนชาย 1 ที่ต่อนักเรียน 30-50 คน ที่ปัสสาวะ 1 ที่ต่อนักเรียน 40-60 คน

3. ปรากฏว่าในภาคศึกษานี้ มีปัญหาเรื่องการดูแลรักษาอาคารสถานที่ที่สำคัญที่สุดคือ โรงเรียนไม่มีรั้ว ซึ่งได้เห็นว่า การสร้างโรงเรียน มักคำนึงถึงแต่การสร้างอาคาร ไม่คำนึงถึงงบประมาณสร้างรั้วเลย ผู้เขียนมีความเห็นว่า โรงเรียนจะช่วยตนเองได้บ้าง โดยปลูกต้นไม้เป็นรั้ว เช่น ทุเรียน ขนุน มะขามเทศ พระทอง เป็นต้น ไม่เหล่านี้นั้นขึ้นได้อย่างหนาแน่น ไซ้แทนรั้วที่ทำด้วยวัสดุก่อสร้างอื่นๆได้

เกี่ยวกับความทองการอาคาร ปรากฏว่า โรงเรียนส่วนมาก ต้องการอาคารเรียนเป็นอันดับแรกนั้น แสดงว่า ห้องเรียนต่างๆ รับนักเรียนไว้มาก จนผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่า ต้องการห้องเรียนมากขึ้น เป็นการเตือนให้ทราบอีกอย่างหนึ่งว่า การใช้อาคารเรียนและที่เรียนถึง 103% นั้น ในแง่คุณภาพการสอนการเรียน อาจไม่ได้ผลดีตามปริมาณที่รับนักเรียนเพิ่มก็ได้

4. จากผลการสำรวจเรื่องครู ปรากฏว่า ครูในภาคศึกษา 5 ส่วนใหญ่ วิตกว่าว่าปริญญาศรี (72%) กรมวิสามัญศึกษาน่าจะหาทางให้ครูได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เพราะเท่าที่ปรากฏออกมาว่า ครูในภาคนี้ส่วนใหญ่ สนใจแสวงหาความรู้ ถ้าได้ศึกษาจนถึงระดับปริญญาจะช่วยให้งานสอนนักเรียนได้ผลดีขึ้น ส่วนครูให้จำนวนครึ่งหนึ่งมีวุฒิต่ำกว่าปริญญาศรี กรมวิสามัญศึกษาน่าจะพิจารณาให้ศึกษาต่อเป็นนิเทศ เพราะถ้าผู้บริหารโรงเรียนได้ศึกษาถึงขั้นปริญญา ย่อมทำให้ผู้บริหารนั้น มีทัศนะและแนวความคิดในการบริหารโรงเรียนกว้างขวางและเป็นผลดีต่อโรงเรียนมากขึ้น

การอบรม ปรากฏว่าครูส่วนใหญ่เคยเข้ารับการอบรมและนำความรู้ในการอบรมไปใช้เป็นประโยชน์ต่อการทำงานเป็นจำนวนมาก ส่วนครูใหญ่เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับตำแหน่งหน้าที่การงานเพียง 58% ผู้ที่ได้รับการอบรมทั้งหมดนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมไปใช้เป็นประโยชน์ต่อการทำงาน ผู้เขียนเห็นว่า การอบรมเป็นการให้การศึกษาเกี่ยวกับหน้าที่การงานระยะสั้น และเป็นประโยชน์ต่อผู้เข้ารับการอบรมเป็นอย่างมาก จึงควรที่กรมวิสามัญศึกษา และหน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการอบรม จัดการอบรมขึ้นเป็นระยะๆ แม้โรงเรียนจะเสียกำลังครูไปบ้างในระหว่างการอบรม แต่เมื่อคำนึงถึงผลที่จะได้ต่อไป ย่อมได้ผลคุ้มค่า ผู้เขียนเห็นว่า ครูในอนาคตจะสนับสนุนให้ครูได้รับการอบรมอีกฝ่ายหนึ่งด้วย

ในแง่เงินเดือน ปรากฏว่า ครูเงินเดือนน้อยมีเป็นจำนวนมาก น่าจะได้มีการวิจัย

ว่า ครัวมีเงินเดือนระดับนี้มีความเดือดร้อนในการครองชีพมากน้อยเพียงไร เพราะถ้าครัวเดือดร้อนในการครองชีพ ย่อมทำให้การทำงานไม่ไฉไลเท่าที่ควร

5. จากการสำรวจเรื่องความพอเพียงของครู ปรากฏว่า โรงเรียนในภาคศึกษา 5 ขาดครูทุกสาขาวิชา แต่ยังมีบางโรงเรียนมีครูบางสาขาวิชาเกินความต้องการ แสดงว่า ในภาคศึกษานี้ ขาดการกระจายกำลังครูที่ดี ผู้เขียนเห็นว่า โรงเรียนต่างๆ น่าจะมีการแลกเปลี่ยนกำลังครูที่เกินความต้องการกันได้ แต่ทั้งนี้ สวัสดิการค่าน้ำนพักครู ควรได้คำนึงถึงด้วย เพื่อครูเหล่านั้น จะได้อยู่โรงเรียนนี้ได้อย่างไม่เดือดร้อน

6. จากการสำรวจบ้านพักครู ปรากฏว่า ครูส่วนใหญ่ไม่ได้อยู่อาศัยบ้านพักครู และครูเหล่านี้จำนวน 47% มีความจำเป็นต้องอยู่อาศัยบ้านพักครู ผู้เขียนมีความเห็นว่าการมีสมาคมศึกษา น่าจะจัดสรรงบประมาณส่วนหนึ่งสำหรับสร้างบ้านพักครู และบ้านพักครูไม่ควรอยู่ในบริเวณโรงเรียน เพราะจะทำให้กินเนื้อที่โรงเรียน ควรได้หาสถานที่ข้างนอก แต่มีความสะดวกในการขนานคนที่จะไปทำงานหรือไปตลาด

7. เกี่ยวกับการย้าย ปรากฏว่า ครูที่ต้องการย้ายส่วนมากต้องการกลับภูมิลำเนา ผู้เขียนเห็นว่า ในการบรรจุครู ควรได้พิจารณาถึงภูมิลำเนา และบรรจุตามภูมิลำเนา เป็นอันดับแรก อนึ่ง ถ้าครูได้รับการส่งเสริมขวัญและสวัสดิการดีแล้ว จะช่วยให้ความต้องการย้ายลดลงเป็นจำนวนมาก แต่อย่างไรก็ตาม การย้ายกลับภูมิลำเนาของครู อาจสืบเนื่องมาจากเหตุผลอื่นๆก็ได้ ควรที่กรมวิสามัญศึกษาได้จัดศูนย์กลางแลกเปลี่ยนอัตราครูของแต่ละจังหวัด คงจะเป็นประโยชน์แก่ครูโดยไม่ทำให้จังหวัดใดจังหวัดหนึ่งขาดกำลังครู เพราะครูขอย้าย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

การศึกษา, คณะ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร การมัธยมศึกษา โรงพิมพ์มิตรสยาม
2513, 203 หน้า.

ก่อ สวัสดิ์พาณิชย์ "การมัธยมศึกษาในประเทศไทย" ประมวลบทความการวางแผนการศึกษา
และพัฒนากำลังคน สำนักงานวางแผนการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ 2511,
211 หน้า.

ก่อ สวัสดิ์พาณิชย์ "แผนงานของกรมวิสามัญศึกษาและแนวคิดใหม่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา"
เอกสารประชุมผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมวิสามัญศึกษา 2513 ฉบับอัดสำเนา
10 หน้า.

เกรียง เอี่ยมสกุล "การบริหารงานบุคคล" ทฤษฎีและแนวคิดในการจัดและบริหารการศึกษา
สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย 2509, 121 หน้า.

การวิจัย, กอง กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ผลสำรวจภาวะความเป็นอยู่ของครู
ทั่วประเทศ โรงพิมพ์บรรหาร 2504, 62 หน้า.

ไขแสง สุชะวณะ การศึกษาเรื่องการใช้สื่อบัณฑิตโรงเรียนในประเทศไทย ปริญญาณิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา 2506, 74 หน้า.

จรรยา ทุมมี การศึกษาสภาพปัญหาทั่วไปที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอนวิชาภูมิศาสตร์
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปริญญาณิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา 2513, 118 หน้า.

เจริญ โภคผล การสำรวจวิธีการและผลของการดำเนินงานตามโครงการปรับปรุงโรงเรียน,
ประชาบาลได้เป็นโรงเรียนชุมชนของภาคศึกษา 10 ปริญญาณิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา 2508, 181 หน้า.

ไชยยศ เรืองสุวรรณ การศึกษาสถานภาพทางโศภิตกษศึกษาในการสอนวิทยาศาสตร์
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนรัฐบาลจังหวัดพระนคร พ.ศ. 2511
ปริญญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา 2513, 128 หน้า.

เทวี รัชทานนท์ "สวัสดิกภาพและฐานะของครูเทศบาลนครกรุงเทพ" วารสารการวิจัยทาง
การศึกษา เล่มที่ 1 ฉบับที่ 3 ก.ย.-ธ.ค. 2506, หน้า 72.

ธนู แสงศักดิ์ "ประสิทธิผลทางการศึกษา" ประมวลบทความการวางแผนการศึกษา ฉบับที่ 13
สำนักงานวางแผนการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ 2511, 338 หน้า.

ประจวบ กำภูรัตน์ "สิ่งที่โรงเรียนควรทราบ" เอกสารประชุมผู้บริหารโรงเรียนสังกัด
กรมวิสามัญศึกษา 2513 ฉบับอัดสำเนา 20 หน้า.

ปิ่น มาลากุล, ม.ล. หลักการศึกษ โรงพิมพ์ไทยพาณิชย์การจำกัด 2506, 202 หน้า.

พนัส หันนาคินทร์ หลักการบริหารโรงเรียน วัฒนาพานิช 2513, 272 หน้า.

พลศึกษา, กรม คู่มือผู้ศึกษา โรงพิมพ์โรงเรียนการช่างวุฒศึกษา (แผนกการพิมพ์) 2496,
130 หน้า.

พิสิษฐ์ ธานี การสำรวจการสอนวิชาศิลปปฏิบัติชั้น ม.ศ.1 ปีการศึกษา 2504 ใน ร.ร.รัฐบาล
ชายและสหศึกษา จังหวัดพระนครและธนบุรี ปริญญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
วิทยาลัยวิชาการศึกษา 2506, 166 หน้า.

โรจน์ กุลยากร ศึกษาเรื่องการใช้แหล่งวิชาในชุมนุมชน เพื่อประกอบการสอนวิชาสังคมศึกษา
ในโรงเรียนฝึกหัดครูของกรมการฝึกหัดครู ปริญญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
วิทยาลัยวิชาการศึกษา 2507, 63 หน้า.

วารุณี พลสมบูรณ์ การศึกษาเกี่ยวกับการสอนวิชาทักษะภาษาไทยชั้นประโยคประถมศึกษา
ตอนต้นโรงเรียนเทศบาลจังหวัดพระนคร ปีการศึกษา 2511 ปริญญานิพนธ์การศึกษา
มหบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา 2503, 167 หน้า.

วิจัยการศึกษา, คณะ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร เอกสารวิจัยฉบับที่ 7 โรงพิมพ์
การศาสนา 2506, 9.62 หน้า.

วิทยา นาทอง การสำรวจปัญหาครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2508, 103 หน้า.

วิภา เพญเพียร "บทบาทของหัวหน้าวิชาคณิตศาสตร์ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สายอาชีพ
ในจังหวัดพระนคร-ธนบุรี" รายชื่อวิทยานิพนธ์และบทความปริญญานิพนธ์ ของบัณฑิต
วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2504-2509, 298 หน้า.

วิโรจน์ พูนสุข และอารักษ์ กาญจนพิทักษ์ คู่มือสอบคัดเลือกกรมสามัญศึกษา และกรมวิสามัญศึกษา
โรงพิมพ์เจริญสิน 2505, 267 หน้า.

วิสามัญศึกษา, กรม แบบรายงานครู ปีการศึกษา 2512.

วิสามัญศึกษา, กรม เรื่องนำรัฐของกรมวิสามัญศึกษา 2512 ฉบับอัดสำเนา 30 หน้า.

วิสามัญศึกษา, กรม สภาพการมัธยมศึกษา 2512 ฉบับอัดสำเนา 146 หน้า.

วางแผนการศึกษา, กอง กระทรวงศึกษาธิการ การวางแผนการศึกษา โรงพิมพ์คุรุสภา
2512, 248 หน้า.

สถิติแห่งชาติ, สำนักงาน แบบรายงานครู ปีการศึกษา 2512.

สามัญศึกษา, กรม กระทรวงศึกษาธิการ เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา 2510
โรงพิมพ์คุรุสภา 2512, 17 หน้า.

สมชัย วุฒิปรีชา "ความสูญเสียในค่านิยมธุรกิจการศึกษา" ประมวลบทความการวางแผนการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ 2511, 338 หน้า.

สมบูรณ์ พรรณภาพ และคนอื่น ๆ วิชาพฤกษศาสตร์ โรงพิมพ์วิระสัมพันธ์ 2505, 396 หน้า.

สมสุข ชีระพิจิตร การศึกษาเกี่ยวกับการสอนวิทยาศาสตร์ในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา
ชั้นต้น ของสถานศึกษาฝึกหัดครูประจำปีการศึกษา 2511 ปริญดา นิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา 2512, 178 หน้า.

อมร พรหมมณีฤทธิ์ การศึกษาย่อกในการดำเนินงานของโรงเรียนสาธิต ในสังกัด
กรมการฝึกหัดครู วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2511,
158 หน้า.

เอื้อ นุสประเกษ หงสกุล ผู้ทำสารของโรงเรียน โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช 2496, 303 หน้า.

เอกวิทย์ ณ ถลาง "ทัศนะบางประการเกี่ยวกับกลยุทธ์ทางการศึกษา" รายงานการประชุม
ทางวิชาการ ครั้งที่ 1 กรมสามัญศึกษา 2510, 305 หน้า.

Bagby Carolyn., and Stickle, Ruth "Check list for use in planning the the English Classroom in the Secondary School," in English Journal, 46 : 579-581 December, 1957

Best, John W., Research in Education, Prentice-Hall, N.J., 1959, 320 pp.

Brain, Manning Cram., "An Investigation of the Influence of Class Size Upon Academic Attainment and Student Satisfaction," Dissertation Abstracts, Vol. 29, 4 : 1066-A, October, 1968.

Clinton, Thomas Allan, "A Study of Problem Encountered by An Hundred Graduate of East Texas State University and the Teacher Education Programs," Dissertation Abstracts, Vol. 27, 6 : 1683-A June, 1966.

Engelhardt, N.L., School Planning and Building Handbook, McGraw-Hill, New York, 1956, 626 pp.

Garrett, Henry E., Statistics in Psychology and Education, Longmans Green &, N.Y. 1958. 478 pp.

Kelly Claude, "The Qualification Determining Selection and Promotion of College Teacher's of Education 1950-1951," Thesis Abstracts, No. 5 : 67 - 72, 1954.

- May, Arthur B., and Cosberg, Carl H., School-Shop Administration, of The Bruce publishing Company, Milwaukee, 1954, 22 pp.
- Mc. Clurkin, W.D., School Building Planning, The Macmillan Co., New York, 1964, 143 pp.
- Mork, Gordon., "Evaluation of In-service Education Programs," in Encyclopedia of Educational Research, ed. by Walter S. Monroe p. 707 The Macmillan Co., New York, 1960.
- Myers, Kenneth Holly., "Factor related to the choice of Secondary Teaching as a Career," Dissertation Abstracts, Vol. 27, 7 : 2288-A, January, 1967.
- Napier, Thomas Gayle, "Teacher Morale" Dissertation Abstracts, Vol.27, 5 : 1228-A, November, 1966.
- National Council on School house Constroction, Guide for Planning School Plants, Peabody College, Nashville, Tennessee, 1953, 179 pp.
- National Education association Research Division, "Need for In-service Education" in Encyclopedia of Educational Research, ed. by Walter S. Monroe p. 1359, The Macmillan Co., New York, 1960.
- Reeder, Workd Golen, The Fundamentals of Public School Administration, The Macmillan Company, New York, 1958, 625 pp.
- Seagers, Paul W, Proposed School Building Code for Thailand 1962, 22 pp.
- Shuster, Albert H. Jr., "Professional Education and Teaching" in Encyclopedia of Educational Research, ed. by Walter S. Monroe p. 1356 The Macmillan Co., New York, 1960.
- Soriano, Domingo., School Building Development Group Work, Regional Office for Educational in Asia Bangkok, 1966, 31 pp.
- Srivastara, R., A Method of Reducing Classroom Requirments in Primary School in Asia, Asian Regional Institute for School Building Research, 1967, 41 pp.
- Tuttle, Harold S., "Profile of Professors" in Encyclopedia of Education Research, ed. by Walter S. Monroe p. 1359 The macmillan Co., New York, 1960.
- Wiles, Kimball., Supervision for Better School, Prentice-Hall Inc., New York, 1955, 315 pp.

Wronski, Stanley P., and Kaw Sawadi Panich., Secondary Education,
Manpower and Educational Planning in Thailand, Thai Jatana Panich
2509, 46 pp.

Yates, Donald P., "Flex-ability in School Plant Development and Utilization"
Dissertation Abstracts, Vol. 29, 7 : 2084-A, January, 1969.

ภ ๑ ค ๘ น ๖ ก ก.

แบบสอบถามสำหรับครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่

ขอแนะนำในการตอบ

1. แบบสอบถามชุดนี้สำหรับครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่เป็นผู้ตอบ
2. ขอให้ท่านกรอกข้อความในส่วนที่เว้นไว้ หรือกาเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ☐
หน้าข้อความที่เป็นตัวเลือก หรือกาเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ☐ หน้าข้อความ
"อื่น ๆ (ระบุ)" พร้อมกับเติมข้อความ ตามความเป็นจริง และ
ปรากฏในปีการศึกษานี้
3. ข้อถามเกี่ยวกับอาคารเรียน ได้จัดไว้สำหรับกรอกอาคารเรียนได้ 8 หลัง ขอ
ให้ท่านตอบหลังที่สร้างกั้นที่สุดเป็นหลังที่ 1 และเรียงมาโดยลำดับ จนครบ
ทุกหลัง ถ้ามีเกินกว่า 8 หลัง ขอให้ไปจดเขียนเพิ่มเติมในกระดาษอื่น แขนมา
พร้อมกัน
4. ข้อถามใด ที่ไม่มีข้อมูลในโรงเรียนของท่านก็ขอให้ท่านเว้นว่างไว้ ไม่ต้อง
ตอบข้อนั้น ๆ เช่น โรงเรียนของท่านไม่มีห้องสมุดก็ไม่ต้องตอบข้อ 14 ใน
หมวดอาคารเรียน เป็นต้น

แบบสอบถามสำหรับครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่

.

เกี่ยวกับตัวท่าน

☐ ชาย

เพศ

อายุ ปี

☐ หญิง

วุฒิ

ภูมิลำเนาจังหวัด

อายุราชการ... ..ปี จำนวนปีที่เป็นครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ปี

เป็นข้าราชการชั้น... ..อันดับ ชั้น

เกี่ยวกับโรงเรียน

โรงเรียนของท่านเป็นโรงเรียนประเภท

☐ ชาย

☐ หญิง

☐ สหศึกษา

เปิดสอนชั้น

☐ มศ. 1 - 3

☐ มศ. 1 - 5

จำนวนนักเรียนชาย..... .คน หญิง .. .คน

จำนวนข้าราชการครู ชาย คน หญิง .. .คน

อยู่ในโครงการ รุ่น(หรือ พ.ศ.). . .

จำนวนเนื้อที่ดิน ไร่ .. .งาน .. .ตารางวา

ที่ดินกรรมสิทธิ์ของ .. .

เวลาเข้าเรียน น.เลิกเรียน... ..น.

หยุดเรียนประจำสัปดาห์ วัน .. .

เกี่ยวกับสถานที่

1. โรงเรียนตั้งอยู่ไกลแหล่งชุมชน
เพียงไร

- ☐ ใกล้มาก
- ☐ ใกล้
- ☐ ปานกลาง
- ☐ ไกล
- ☐ ไกลมาก

2. ระยะทางจากแหล่งชุมชนประมาณ

- ☐ ไม่ถึง 1 ก.ม.
- ☐ 1. ก.ม.
- ☐ 2. ก.ม.
- ☐ 3. ก.ม.
- ☐ 4. ก.ม. หรือมากกว่านั้น

3. โรงเรียนตั้งอยู่ไกลแหล่งเสื่อมโทรม
ทางศีลธรรม เช่น บ่อนการพนัน สถาน
บริการที่ไม่สมควร สำหรับนักเรียน
เพียงไร

- ☐ ใกล้มาก
- ☐ ใกล้
- ☐ ปานกลาง
- ☐ ไกล
- ☐ ไกลมาก

4. การคมนาคมถึงโรงเรียนสะดวกเพียงไร

- ☐ ไม่สะดวกเลย
- ☐ ไม่สะดวก
- ☐ สะดวกปานกลาง
- ☐ สะดวก
- ☐ สะดวกมาก

5. การเดินทางมาโรงเรียน ส่วนมาก
นักเรียนใช้

- ☐ ทางเรือ
- ☐ เดินมา
- ☐ รถจักรยานยนต์
- ☐ รถประจำทาง
- ☐ รถจักรยาน

6. โรงเรียนตั้งอยู่ในที่ติดอ่างาร

- ☐ ที่ลุ่มน้ำท่วมทุกปี
- ☐ น้ำท่วมบางปี
- ☐ ที่ดอน

7. สนามกีฬาของโรงเรียน

- ☐ ไม่มี
- ☐ มีและใช้ไปบ้างฤดู
- ☐ มีและใช้ตลอดปี

8. รั้วไม้และที่กั้นนอนของนักเรียน มีหรือไม่

- ☐ ไม่มี
- ☐ มีน้อย
- ☐ มีพอเพียง

เกี่ยวกับอาคาร

1. อาคารเรียนหลังที่ 1 อายุ ... ปี
ใช้เป็นห้องเรียน ... ห้อง

1.1 ลักษณะอาคาร

- ☐ ศาลาวัค
- ☐ ชั่วคราว
- ☐ ไม้
- ☐ ตึกครึ่งไม้
- ☐ ตึก

1.2 สภาพอาคาร

- ☐ ทรุดหรือปลุกใหม่
- ☐ ทรุดซ่อมแซม
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เรียบร้อยดี

1.3 ห้องเรียนมีขนาดพอเหมาะกะกับ
จำนวนนักเรียนเพียงไร

- ☐ แคบ
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เหมาะสม

1.4 ห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอ
เพียงไร

- ☐ น้อย
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ดี

1.5 ห้องเรียนมีการถ่ายเทอากาศดี
เพียงไร

- ☐ ไม่ดี
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ดี

1.6 มีเสียงรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

1.7 มีกลิ่นรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

1.8 มีฝุ่นหรือควันเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

1.9 ห้องเรียนในอาคารนี้สามารถ
จัดเครื่องใช้ระโยชน์อื่นใดได้เพียงไร

- ☐ ไม่ได้เลย
- ☐ พอทำได้
- ☐ ทำได้ดี

1.10 การใช้ห้องเรียนในอาคารนี้โดยเฉลี่ย
วันหนึ่ง ๆ กี่ชั่วโมง

- ☐ ไม่ได้ใช้
- ☐ ใช้ 1 - 2 ช.ม.
- ☐ ใช้ 3 - 4 ช.ม.
- ☐ ใช้ 5 - 6 ช.ม.
- ☐ มากกว่า 6 ช.ม.

2. อาคารเรียนหลังที่ 2 อายุ . . . ปี
ใช้เป็นห้องเรียน . . . ห้อง

2.1 ลักษณะอาคาร

- ☐ ศาลาวัจ
- ☐ ชั่วคราว
- ☐ ไม้
- ☐ ตึกครึ่งไม้
- ☐ ตึก

2.2 สภาพอาคาร

- ☐ ครอบรื้อปลูกใหม่
- ☐ ครอบซ่อมแซม
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เรียนรอยดี

2.3 ห้องเรียนมีขนาดพอเหมาะกะกับ
จำนวนนักเรียนเพียงไร

- ☐ แกร
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เหมาะสม

2.4 ห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอเพียงไร

- ☐ นอย
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ดี

2.5 ห้องเรียนมีการถ่ายเทอากาศดีเพียงไร

- ☐ ไม่ดี
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ดี

2.6 มีเสียงรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

2.7 มีกลิ่นรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

2.8 มีฝุ่นหรือควันรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

2.9 ห้องเรียนในอาคารนี้ สามารถ
จัดแสดงวัสดุประกอบชิ้นได้เพียงไร

- ☐ ไม่ได้เลย
- ☐ พอทำได้
- ☐ ทำได้ดี

2.10 การใช้ห้องเรียนในอาคารนี้โดยเฉลี่ย

วันหนึ่ง ๆ ก็ใช้

- ☐ ไม่ได้ใช้
- ☐ ใช้ 1 - 2 ร.น.
- ☐ ใช้ 3 - 4 ช.ม.
- ☐ ใช้ 5 - 6 ช.ม.
- ☐ มากกว่า 6 ช.ม.

3. อาคารเรียนหลังที่ 3 อยู่. ปี
ใช้เป็นห้องเรียน ห้อง

3.1 ลักษณะอาคาร

- ☐ ศาลาวัค
- ☐ ชั่วครา
- ☐ ไม่
- ☐ ตึกครึ่งปี
- ☐ ตึก

3.2 สภาพอาคาร

- ☐ การรื้อปลูกใหม่
- ☐ การซ่อมแซม
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เรียบร้อยดี

3.3 ห้องเรียนมีขนาดพอเหมาะกับจำนวน
นักเรียนเพียงไร

- ☐ แคบ
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เหมาะสม

3.4 ห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอเพียงไร

- ☐ น้อย
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ดี

3.5 ห้องเรียนมีการถ่ายเทอากาศดี
เพียงไร

- ☐ ไม่ดี
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ดี

3.6 มีเสียงรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

3.7 มีกลิ่นรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

3.8 มีฝุ่นหรือควันรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

3.9 ห้องเรียนในอาคารนี้สามารถ

ดัดแปลงใช้ประโยชน์อื่น ๆ ได้อย่างไร

- ☐ ไม่ได้เลย
- ☐ พอทำได้
- ☐ ทำได้ดี

3.10 การใช้ห้องเรียนในอาคารนี้โดยเฉลี่ย

วันหนึ่ง ๆ ก็ชั่วโมง

- ☐ ไม่ได้ใช้
- ☐ ใช้ 1 - 2 ช.ม.
- ☐ ใช้ 3 - 4 ช.ม.
- ☐ ใช้ 5 - 6 ช.ม.
- ☐ มากกว่า 6 ช.ม.

4. อาคารเรียนหลังที่ 4 อายุ . . . ปี
ใช้เป็นห้องเรียน ห้อง

4.1 ลักษณะอาคาร

- ☐ ศาลาวัค
- ☐ ทั่วคราว
- ☐ ไม้
- ☐ ตึกครึ่งไม้
- ☐ ตึก

4.2 สภาพอาคาร

- ☐ ทรุดโทรม
- ☐ ทรุดโทรม
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เรียบร้อยดี

4.3 ห้องเรียนมีขนาดพอเหมาะกับจำนวน
นักเรียนเพียงไร

- ☐ แคบ
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เหมาะสม

4.4 ห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอเพียงไร

- ☐ น้อย
- ☐ พอใช้
- ☐ ดี

4.5 ห้องเรียนมีการถ่ายเทอากาศเพียงไร

- ☐ ไม่ดี
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ดี

4.6 มีเสียงรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

4.7 มีกลิ่นรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

4.8 มีฝุ่นหรือควันรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

4.9 ห้องเรียนในอาคารนี้สามารถ

ดัดแปลงใช้ประโยชน์อื่นได้เพียงไร

- ☐ ไม่ได้เลย
- ☐ พอทำได้
- ☐ ทำได้ดี

4.10 การใช้ห้องเรียนในอาคารนี้โดยเฉลี่ย

วันหนึ่ง ๆ ก็ชั่วโมง

- ☐ ไม่ได้ใช้
- ☐ ใช้ 1 - 2 ชม.
- ☐ ใช้ 3 - 4 ชม.
- ☐ ใช้ 5 - 6 ชม.
- ☐ มากกว่า 6 ชม.

5. อาคารเรียนหลังที่ 5 อายุ ... ปี
ใช้เป็นห้องเรียน ห้อง

5.1 ลักษณะอาคาร

- ☐ ศาลาวัด
- ☐ ซักกราว
- ☐ ไม้
- ☐ ดึกครึ่งไม้
- ☐ ดึก

5.2 สภาพอาคาร

- ☐ ทรุดรื้อปลูกใหม่
- ☐ ทรุดซ่อมแซม
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เรียบร้อยดี

5.3 ห้องเรียนมีขนาดพอเหมาะกับจำนวน
นักเรียนเพียงไร

- ☐ แคบ
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เหมาะสม

5.4 ห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอยังไร

- ☐ น้อย
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ดี

5.5 ห้องเรียนมีการถ่ายเทอากาศดีเพียงไร

- ☐ ไม่ดี
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ดี

5.6 มีเสียงรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

5.7 มีกลิ่นรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

5.8 มีฝุ่นหรือควันรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

5.9 ห้องเรียนในอาคารนี้สามารถ
ดัดแปลงใช้ประโยชน์อื่นได้เพียงไร

- ☐ ไม่ได้เลย
- ☐ พอทำได้
- ☐ ทำได้

5.10 การใช้ห้องเรียนในอาคารนี้โดยเฉลี่ย
วันหนึ่งๆ กี่ชั่วโมง

- ☐ ไม่ได้ใช้
- ☐ 1 - 2 ช.ม.
- ☐ 3 - 4 ช.ม.
- ☐ 5 - 6 ช.ม.
- ☐ มากกว่า 6 ช.ม.

6. อาคารเรียนหลังที่ 6 อายุ ปี
ใช้เป็นห้องเรียน... .. ห้อง

6.1 ลักษณะอาคาร

- ☐ ศาลาวัด
- ☐ ซั้วคราว
- ☐ ไม้
- ☐ คือกครั้งไม้
- ☐ ตึก

6.2 สภาพอาคาร

- ☐ การรื้อปลูกใหม่
- ☐ การซ่อมแซม
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เรียบร้อยดี

6.3 ห้องเรียนมีขนาดพอเหมาะกับจำนวน
นักเรียนเพียงไร

- ☐ แคบ
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เหมาะสม

6.4 ห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอเพียงไร

- ☐ น้อย
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ดี

6.5 ห้องเรียนมีการถ่ายเทอากาศดีเพียงไร

- ☐ ไม่ดี
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ดี

6.6 มีเสียงรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

6.7 มีกลิ่นรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

6.8 มีฝุ่นหรือควันรบกวนบ้างไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

6.9 ห้องเรียนในอาคารนี้สามารถ

ดัดแปลงใช้ประโยชน์อื่นได้เพียงไร

- ☐ ไม่ได้เลย
- ☐ พอทำได้
- ☐ ทำได้ดี

6.10 การใช้ห้องเรียนในอาคารนี้โดยเฉลี่ย

วันหนึ่ง ๆ ก็ทั่วโมง

- ☐ ไม่ได้ใช้
- ☐ ใช้ 1 - 2 ช.ม.
- ☐ ใช้ 3 - 4 ช.ม.
- ☐ ใช้ 5 - 6 ช.ม.
- ☐ มากกว่า 6 ช.ม.

7. การเรียนหลังที่ 7 อายุ . . . ปี
ใช้เป็นห้องเรียน . . . ห้อง

7.1 ลักษณะอาคาร

- ☐ ศาลา
- ☐ ชั่วคราว
- ☐ ไม้
- ☐ ตึกครึ่งไม้
- ☐ ตึก

7.2 สภาพอาคาร

- ☐ การรื้อปลูกใหม่
- ☐ ทรุดโทรม
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เรียบร้อยดี

7.3 ห้องเรียนมีขนาดพอเหมาะกับจำนวน
นักเรียนเพียงไร

- ☐ เกบ
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เหมาะสม

7.4 ห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอเพียงไร

- ☐ น้อย
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ดี

7.5 ห้องเรียนมีการถ่ายเทอากาศดีเพียงไร

- ☐ ไม่ดี
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ดี

7.6 มีเสียงรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

7.7 มีกลิ่นรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

7.8 มีฝุ่นหรือควันรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

7.9 ห้องเรียนในอาคารนี้สามารถ
จัดแปลงใช้ประโยชน์อื่นได้เพียงไร

- ☐ ไม่ได้เลย
- ☐ พอทำได้
- ☐ ทำได้ดี

7.10 การใช้ห้องเรียนในอาคารนี้โดยเฉลี่ย
วันหนึ่ง ๆ กี่ชั่วโมง

- ☐ ไม่ได้ใช้
- ☐ ใช้ 1 - 2 ชม.
- ☐ ใช้ 3 - 4 ชม.
- ☐ ใช้ 5 - 6 ชม.
- ☐ มากกว่า 6 ชม.

8. อาคารเรียนหลังที่ 8 อายุ . . . ปี
ใช้เพื่อห้องเรียน ห้อง

8.1 ลักษณะอาคาร

- ☐ ศาลาวัค
- ☐ ชั่วคราว
- ☐ ไม้
- ☐ ตึกครึ่งไม้
- ☐ ตึก

8.2 สภาพอาคาร

- ☐ ควรรื้อปลูกใหม่
- ☐ ควรซ่อมแซม
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เรียบร้อยดี

8.3 ห้องเรียนมีขนาดพอเหมาะจำนวน
นักเรียนเพียงไร

- ☐ แคบ
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เหมาะสม

8.4 ห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอเพียงไร

- ☐ น้อย
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ดี

8.5 ห้องเรียนมีการถ่ายเทอากาศดีเพียงไร

- ☐ ไม่ดี
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ดี

8.6 มีเสียงรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

8.7 มีกลิ่นรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

8.8 มีฝุ่นหรือควันรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

8.9 ห้องเรียนในอาคารนี้สามารถ

ปรับเปลี่ยนใช้ประโยชน์อื่นได้เพียงไร

- ☐ ไม่ได้เลย
- ☐ พอทำได้
- ☐ ทำได้ดี

8.10 การใช้ห้องเรียนในอาคารนี้โดยเฉลี่ย
วันหนึ่งๆ กี่ชั่วโมง

- ☐ ไม่ได้ใช้
- ☐ ใช้ 1 - 2 ชม.
- ☐ ใช้ 3 - 4 ชม.
- ☐ ใช้ 5 - 6 ชม.
- ☐ มากกว่า 6 ชม.

9. ถ้าโรงเรียนได้จัดห้องเฉพาะวิชา
ห้องวิทยาศาสตร์ มี ... ห้อง

9.1 ใช้สำหรับ(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ เรียน
- ☐ ปฏิบัติการ
- ☐ เก็บอุปกรณ์
- ☐ อื่น ๆ (ระบุ)

9.2 มีขนาดพอเหมาะกับนักเรียนเพียงไร

- ☐ แคบ
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เหมาะสมดี

9.3 โดยเฉลี่ยใช้ห้องวิทยาศาสตร์ วันละ
กี่ชั่วโมง

- ☐ ยังไปไม่ได้
- ☐ 1 - 2 ช.ม.
- ☐ 3 - 4 ช.ม.
- ☐ 5 - 6 ช.ม.
- ☐ มากกว่า 6 ช.ม.

9.4 มีแสงสว่างเพียงพอเพียงไร

- ☐ น้อย
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ดี

9.5 มีการถ่ายเอกสารดีเพียงไร

- ☐ ไม่ดี
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ดี

9.6 มีเสียงรบกวนหรือไม่

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

9.7 มีกลิ่นรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

9.8 มีฝุ่นหรือควันรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

10. ห้องสังคมศึกษา มี ห้อง

10.1 ใช้สำหรับ(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ เรียน
- ☐ จัดกิจกรรม
- ☐ เก็บอุปกรณ์
- ☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

10.2 มีขนาดพอเหมาะกับนักเรียนเพียงไร

- ☐ แคบ
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เหมาะสมดี

10.3 โดยเฉลี่ยใช้หนังสือของสังคมศึกษาวันละ
กี่ชั่วโมง

- ☐ ยังไม่ได้ใช้
- ☐ 1 - 2 ช.ม.
- ☐ 3 - 4 ช.ม.
- ☐ 5 - 6 ช.ม.
- ☐ มากกว่า 6 ช.ม.

10.4 มีแสงสว่างเพียงพอเพียงไร

- ☐ น้อย
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ดี

10.5 มีการถ่ายเทอากาศดีเพียงไร

- ☐ ไม่ดี
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ดี

10.6 มีเสียงรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

10.7 มีกลิ่นรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

10.8 มีฝุ่นหรือควันรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

11. ห้องภาษาไทย มี ห้อง

11.1 ใช้สำหรับ(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ เรียน
- ☐ จัดกิจกรรม
- ☐ เก็บอุปกรณ์
- ☐ อื่น ๆ (ระบุ)

11.2 มีขนาดพอเหมาะกับนักเรียนเพียงไร

- ☐ แคบ
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เหมาะสมดี

11.3 ได้เฉลี่ยใช้ห้องภาษาไทย วันละ
กี่ชั่วโมง

- ☐ ยังไม่ได้ใช้
- ☐ 1 - 2 ช.ม.
- ☐ 3 - 4 ช.ม.
- ☐ 5 - 6 ช.ม.
- ☐ มากกว่า 6 ช.ม.

11.4 มีแสงสว่างเพียงพอเพียงไร

- ☐ น้อย
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ดี

11.5 มีการถ่ายเทอากาศดีเพียงไร

- ☐ ไม่ดี
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ดี

13.2 มีขนาดพอเหมาะกับนักเรียนเพียงไร

- ☐ แคบ
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เหมาะสมดี

13.3 โดยเฉลี่ยใช้ห้อง วันละกี่ชั่วโมง

- ☐ ยังไม่ได้ใช้
- ☐ 1 - 2 ช.ม.
- ☐ 3 - 4 ช.ม.
- ☐ 5 - 6 ช.ม.
- ☐ มากกว่า 6 ช.ม.

13.4 มีแสงสว่างเพียงพอเพียงไร

- ☐ น้อย
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ดี

13.5 มีการถ่ายเทอากาศดีเพียงไร

- ☐ ไม่ดี
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ดี

13.6 มีเสียงรบกวนเค็บไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

13.7 มีกลิ่นรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

13.8 มีฝุ่นหรือควันรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

14. ห้องสมุด (รวมโถงบรรณารักษ์คอมพิวเตอร์)

14.1 โรงเรียนจัดห้องสมุดไว้ที่

- ☐ อาคารเรียนตึกที่
- ☐ อาคารเอกเทศ ... มี
- ☐ ยังไม่ได้จัด
- ☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

14.2 มีแสงสว่างเพียงพอหรือไม่

- ☐ น้อย
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ มีแสงสว่างเหมาะสมดี

14.3 มีการถ่ายเทอากาศดีเพียงไร

- ☐ ไม่ดี
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ดี

14.4 มีฝุ่นหรือควันรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

14.5 มีกลิ่นรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

14.6 มีเสียงรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ บ้างครั้ง
- ☐ ไม่มี

14.7 อยู่ในที่สะดวกแก่ครู นักเรียน
จะเข้ามาใช้เพียงไร

- ☐ ไม่สะดวก
- ☐ ปานกลาง
- ☐ สะดวก

14.8 ลักษณะอาคารห้องสมุด(ถ้าแยกเป็น
เอกเทศ)

- ☐ ศาลา
- ☐ ทั่วคราว
- ☐ ไม่
- ☐ ถัดครึ่งไม้
- ☐ ทั่ว

14.9 สภาพอาคารห้องสมุด(ถ้าแยกเป็น
เอกเทศ)

- ☐ ทรุดโทรม
- ☐ ทรุดโทรม
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เรียบร้อยดี

14.10 ขนาดของห้องสมุดสามารถให้นักเรียน
ใช้ได้พร้อมกันคราวละกี่คน

- ☐ น้อยกว่า 25 คน
- ☐ 51 - 75 คน
- ☐ 76 - 100 คน
- ☐ มากกว่า 100 คน

14.11 โดยเฉลี่ยวันหนึ่ง นักเรียนเข้ามาใช้
ห้องสมุดเป็นระยะเวลาประมาณ
กี่ชั่วโมง

- ☐ ไม่ได้ใช้
- ☐ 1 - 2 ช.ม.
- ☐ 3 - 4 ช.ม.
- ☐ 5 - 6 ช.ม.
- ☐ มากกว่า 6 ช.ม.

15. โรงอาหารและหอประชุม (รวมกันใน
อาคารเดียวกัน)

อายุ ปี

15.1 ใช้สำหรับ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ประชุม
- ☐ รับประทานอาหาร
- ☐ เรียน
- ☐ จัดกิจกรรม
- ☐ อื่นๆ (ระบุ)

15.2 มีแสงสว่างเพียงพอหรือไม่

- ☐ น้อย
- ☐ พอใช้
- ☐ เหมาะสม

15.3 การถ่ายเทอากาศดีเพียงไร

- ☐ ไม่ดี
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ดี

15.4 มีฝุ่นหรือควันรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

15.5 มีกลิ่นรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

15.6 มีเสียงรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

15.7 ลักษณะอาคาร

- ☐ กาลาวิค
- ☐ ชั่วคราว
- ☐ ใหม่
- ☐ ตกครึ่งไม้
- ☐ ดึก

15.8 สภาพอาคาร

- ☐ ควรปรับปรุงแก้ไข
- ☐ การซ่อมแซม
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เรียบร้อย

15.9 การใช้โรงอาหาร หอประชุม เฉลี่ย
วันหนึ่งกี่ชั่วโมง

- ☐ ยังไปไม่ได้
- ☐ 1 - 2 ชม.
- ☐ 3 - 4 ชม.
- ☐ 5 - 6 ชม.
- ☐ มากกว่า 6 ชม.

15.10 มีขนาดพอเหมาะกับ จำนวนนักเรียน
เพียงไร

- ☐ แคบ
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เหมาะสม

16. โรงอาหาร (ถ้าแยกจากหอประชุม)

อายุ ปี

16.1 ใช้สำหรับ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ รับประทานอาหาร
- ☐ ประชุม
- ☐ เรียง
- ☐ จัดกิจกรรม
- ☐ อื่น ๆ (ระบุ)

16.2 มีแสงสว่างเพียงพอหรือไม่

- ☐ น้อย
- ☐ พอใช้
- ☐ มีแสงสว่างเหมาะสม

16.3 มีการถ่ายทอดทางสื่เพียงไร

- ☐ ไม่ดี
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ดี

16.4 มีผู้หรือควรรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

16.5 มีกลิ่นรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

16.6 มีเสียงรบกวนหรือไม่

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

16.7 ลักษณะอาคาร

- ☐ สะอาด
- ☐ ชั่วครว
- ☐ ไม่
- ☐ ดึกครั้งไม่
- ☐ ดึก

16.8 สภาพอาคาร

- ☐ ทนหรือปลูกใหม่
- ☐ ทนซ่อมแซม
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เรียบร้อย

16.9 การใช้โรงอาหารเฉลี่ยวันหนึ่งกี่ชั่วโมง

- ☐ ยังไม่ได้ใช้
- ☐ 1 - 2 ชม.
- ☐ 3 - 4 ชม.
- ☐ 5 - 6 ชม.
- ☐ มากกว่า 6 ชม.

16.10 มีขนาดพอเหมาะกับจำนวนนักเรียนเพียงไร

- ☐ แคบ
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เหมาะสมดี

17. ท่อประทุ (ถ้าแยกจากโรงอาหาร)

..... ปี

17.1 ใช้สำหรับ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ระบาย
- ☐ รับประทานอาหาร
- ☐ เรียน
- ☐ จัดกิจกรรม
- ☐ อื่น ๆ (ระบุ)

17.2 มีแสงสว่างเพียงพอหรือไม่

- ☐ น้อย
- ☐ พอใช้
- ☐ มีแสงสว่างเหมาะสมดี

17.3 มีการถ่ายทอดทางสื่เพียงไร

- ☐ ไม่ดี
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ดี

17.4 มีแผ่นหรือกัณฑ์รบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

17.5 มีกลิ่นรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

17.6 มีเสียงรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

17.7 ทัศนสภาพอาคาร

- ☐ ศาลาวัด
- ☐ ชั่วคราว
- ☐ ไม่
- ☐ ตึกครึ่งใบ
- ☐ ผัก

17.8 สภาพอาคาร

- ☐ ควรรื้อปลูกใหม่
- ☐ ควรซ่อมแซม
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เรียบร้อย

17.9 การใช้หอประชุมเฉลี่ยกันหนึ่ง
ก็ชั่วโมง

- ☐ ยังไม่ได้ใช้
- ☐ 1 - 2 ชม.
- ☐ 3 - 4 ชม.
- ☐ 5 - 6 ชม.
- ☐ มากกว่า 6 ชม.

17.10 มีขนาดพอเหมาะกับความวามักเรียน
เพียงไร

- ☐ แจบ
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เหมาะสม

18. วาการอุตสาหกรรมศิลป์ อายุ ปี

18.1 ใช้สำหรับ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ เรียนและปฏิบัติการวิชา
อุตสาหกรรมศิลป์
- ☐ เรียนวิชาอื่น ๆ
- ☐ เก็บเครื่องมืออุปกรณ์
- ☐ อื่น ๆ (ระบุ)

18.2 มีแสงสว่างเพียงพอหรือไม่

- ☐ นอย
- ☐ พอได้
- ☐ มีแสงสว่างเหมาะสม

18.3 มีการถ่ายภาพอากาศดีเพียงไร

- ☐ ใจดี
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ดี

18.4 มีฝนหรือควรรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

18.5 มีกลิ่นรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

18.6 มีเสียงรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

18.7 ลักษณะอาคาร

- ☐ ศาลาวัด
- ☐ ชั่วคราว
- ☐ ไม่
- ☐ ตึกครึ่งไม้
- ☐ ตึก

18.8 สภาพอาคาร

- ☐ ควรปรับปรุงใหม่
- ☐ ควรซ่อมแซม
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เรียบร้อย

18.9 การใช้ภาพการดูอากาศ การเคลื่อน
เปลี่ยนวันกะที่ชั่วโมง

- ☐ ยังไม่ได้ใช้
- ☐ 1 - 2 ช.ม.
- ☐ 3 - 4 ช.ม.
- ☐ 5 - 6 ช.ม.
- ☐ มากกว่า 6 ช.ม.

18.10 มีขนาดพอเหมาะกับจำนวนนักเรียน
เพียงไร

- ☐ แคบ
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เหมาะสมดี

19. อาคารคหกรรมศิลป์ อายุ ปี

19.1 ใช้สำหรับ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ เรียน และ ปฏิบัติการวิชา -
คหกรรมศิลป์
- ☐ เรียนวิชาอื่น
- ☐ เก็บเครื่องมืออุปกรณ์
- ☐ อื่น ๆ (ระบุ)

19.2 มีแสงสว่างเพียงพอหรือไม่

- ☐ น้อย
- ☐ พอใช้
- ☐ มีแสงสว่างเหมาะสมดี

19.3 มีการถ่ายภาพอากาศดีเพียงไร

- ☐ ใจดี
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ดี

19.4 มีฝุ่นหรือควันรบกวนเพียงใด

- ☐ มีเสมอ
- ☐ บ้างครั้ง
- ☐ ไม่มี

19.5 มีกลิ่นรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ บ้างครั้ง
- ☐ ไม่มี

19.6 มีเสียงรบกวนหรือไม่

- ☐ มีเสมอ
- ☐ บ้างครั้ง
- ☐ ไม่มี

19.7 ลักษณะอาคาร

- ☐ เกลาวิค
- ☐ ชั่วคราว
- ☐ ไม่
- ☐ ตึกครึ่งไม้
- ☐ ตึก

19.8 สภาพอาคาร

- ☐ การรื้อปลูกใหม่
- ☐ การซ่อมแซม
- ☒ พอใช้ได้
- ☐ เรียบร้อย

19.9 การใช้อาคารคหกรรมกิจป์เฉลี่ยวันหนึ่ง
กี่ชั่วโมง

- ☐ ยังไม่ได้ใช้
- ☐ 1 - 2 ช.ม.
- ☐ 3 - 4 ช.ม.
- ☐ 5 - 6 ช.ม.
- ☐ มากกว่า 6 ช.ม.

19.10 มีขนาดพอเหมาะสำหรับจำนวนนักเรียน
เพียงไร

- ☐ แคบ
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เหมาะสบดี

20. ส่วนและที่ปัสสาวะ

20.1 กังอ้อยที่ไหน (อาจตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ อยู่ในอาคาร
- ☐ อยู่ติดอาคาร
- ☐ อยู่นอกอาคาร

20.2 เป็นส่วนชนิดไหน (ตอบได้มากกว่า
1 ข้อ)

- ☐ ส่วนหุ้ม
- ☐ ส่วนซึม
- ☐ ส่วนชักโครก

20.3 มีส่วนนักเรียนหญิง

เกี่ยวกับตัวท่าน และผู้ร่วมงาน

1. โดยเฉลี่ยแต่ละวันท่านไปถึงโรงเรียน
ก่อนโรงเรียนเข้าประมาณกี่นาที

- ☐ ตรงเวลาพอดี
- ☐ 1 - 15 นาที
- ☐ 16 - 30 นาที
- ☐ 31 - 60 นาที
- ☐ เกินกว่า 60 นาที

2. โดยเฉลี่ยแต่ละวัน ท่านกลับบ้านหลัง
จากโรงเรียนเลิกแล้วประมาณกี่นาที

- ☐ ตรงเวลาเล็กน้อย
- ☐ 1 - 15 นาที
- ☐ 16 - 30 นาที
- ☐ 31 - 60 นาที
- ☐ เกินกว่า 60 นาที

3. ในภาคต้นปีการศึกษานี้ ท่านมีวันลาพัก
แต่ละปายกี่วัน

- ☐ มากกว่า 15 วัน
- ☐ 11 - 15 วัน
- ☐ 6 - 10 วัน
- ☐ 1 - 5 วัน
- ☐ ไม่มีวันลาเลย

4. ตามความรู้สึกของท่าน ครูในโรงเรียนนี้
ร่วมมือกันทำงานดีเพียงไร

- ☐ น้อยที่สุด
- ☐ น้อย
- ☐ ปานกลาง
- ☐ มาก
- ☐ มากที่สุด

5. ตามความรู้สึกของท่าน ครูโรงเรียนนี้
มีทัศนคติต่ออาชีพครูและตั้งใจทำงานดี
เพียงไร

- ☐ น้อยที่สุด
- ☐ น้อย
- ☐ ปานกลาง
- ☐ มาก
- ☐ มากที่สุด

6. ตามความรู้สึกของท่าน ครูโรงเรียนนี้
สนใจแสวงหาความรู้เพียงไร

- ☐ น้อยที่สุด
- ☐ น้อย
- ☐ ปานกลาง
- ☐ มาก
- ☐ มากที่สุด

7. ระดับมาตรฐานการเรียนรู้ ของนักเรียน
เมื่อเทียบกับเพื่อน ๆ แล้วท่านพอใจมาก
น้อยเพียงไร

- ☐ พอใจน้อยที่สุด
- ☐ น้อย
- ☐ ปานกลาง
- ☐ มาก
- ☐ มากที่สุด

8. ท่านอยากย้ายไปที่อื่นหรือไม่

- ☐ อยากย้าย
- ☐ ไม่อยากย้าย
- ☐ เฉย ๆ
- ☐ อยากเป็นครูน้อย

9. ถ้าท่านอยากย้าย เป็นเพราะเหตุผลใด

- ☐ อยากกลับภูมิลำเนา
- ☐ ทัดกันไม่ตรงกับผู้บริหาร
- ☐ สวัสดิการไม่ดี
- ☐ รู้สึกไม่ปลอดภัย
- ☐ งานหนัก
- ☐ อื่น ๆ (ระบุ)

10. ท่านเคยได้รับการอบรม เกี่ยวกับงาน
ในตำแหน่งครูใหญ่โดยตรงหรือไม่

- ☐ เคย
- ☐ ไม่เคย

11. ถ้าเคย ท่านได้ใช้ความรู้ที่ได้รับการอบรม
มาเป็นประโยชน์ในการบริหารโรงเรียน
เพียงไร

- ☐ น้อยที่สุด
- ☐ น้อย
- ☐ ปานกลาง
- ☐ มาก
- ☐ มากที่สุด

12. ท่านใช้เวลาว่างที่โรงเรียนอ่านหนังสือ
ประเภทใด (อาจตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ไม่ได้อ่าน
- ☐ นวนิยาย
- ☐ เรื่องประกอบความรู้ในอาชีพ
- ☐ สารคดีทั่วไป
- ☐ หนังสือพิมพ์
- ☐ อื่น ๆ (ระบุ)

13. จำนวนชั่วโมงสอนของท่านใน 1 สัปดาห์

- ☐ ไม่มีชั่วโมงสอน
- ☐ 1 - 10 ชั่วโมง
- ☐ 11 - 15 ชั่วโมง
- ☐ 16 - 20 ชั่วโมง
- ☐ 21 - 25 ชั่วโมง
- ☐ มากกว่า 25 ชั่วโมง

14. ท่านมีปัญหาในการจัดครูเข้าสอนอย่างไร

- ☐ ไม่มี
- ☐ ครูมีความสามารถไม่ตรงกับวิชาที่สอน
- ☐ มีครูไม่พอ
- ☐ ครูไม่ชอบสอนในบางวิชา

15. ครูสาขาวิชาใด ที่ท่านมีเกินความต้องการ
(อาจตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ภาษาไทย
- ☐ ภาษาอังกฤษ
- ☐ คณิตศาสตร์
- ☐ วิทยาศาสตร์
- ☐ สังคมศึกษา
- ☐ ศิลปะศึกษา
- ☐ พละนามัย
- ☐ บรรณารักษ์
- ☐ แนะแนว
- ☐ โสตทัศนศึกษา

16. ครูสาขาวิชาใดที่มีไม่พอ

- ☐ ภาษาไทย
- ☐ ภาษาอังกฤษ
- ☐ คณิตศาสตร์
- ☐ วิทยาศาสตร์
- ☐ สังคมศึกษา
- ☐ ศิลปะศึกษา
- ☐ พละนามัย
- ☐ บรรณารักษ์
- ☐ แนะแนว
- ☐ โสตทัศนศึกษา

17. ในปีการศึกษานี้ ท่านต้องการครูอีกกี่คน

- ☐ เพียงพอแล้ว
- ☐ 1 - 2 คน
- ☐ 3 - 5 คน
- ☐ 6 - 10 คน
- ☐ มากกว่า 10 คน

18. ครูในโรงเรียนของท่าน สนใจให้ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นในการทำงานเพียงไร

- ☐ น้อยที่สุด
- ☐ น้อย
- ☐ ปานกลาง
- ☐ มาก
- ☐ มากที่สุด

19. คณะครูมีการประชุมปรึกษางานกัน
มากน้อยเพียงไร

- ☐ เป็นประจำ
- ☐ ภาคเรียนละครั้ง
- ☐ ภาคเรียนละ 2 ครั้ง
- ☐ เดือนละครั้ง
- ☐ มากกว่าเดือนละครั้ง

แบบสอบถามสำหรับครู อาจารย์

ขอแนะนำในการตอบ

1. แบบสอบถามชุดนี้สำหรับครูอาจารย์ (ยกเว้นครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่) ที่เป็นข้าราชการสังกัดกรมวิสามัญศึกษา เป็นผู้ตอบ
2. ขอให้ท่านกรอกข้อความในส่วนที่เว้นไว้ หรือกาเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ☐ หน้าข้อความที่เป็นตัวเลือก หรือกาเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ☐ หน้าข้อความ "อื่น ๆ (ระบุ) . . ." พร้อมกับเติมข้อความตามความเป็นจริง และปรากฏในปีการศึกษานี้

แบบสอบถามสำหรับครู อาจารย์

เกี่ยวกับตัวท่าน

☐ ชาย

เพศ

อายุ ปี

☐ หญิง

วุฒิ

ภูมิลำเนาจังหวัด

อายุราชการ ปี

เป็นข้าราชการชั้น อันดับ ชั้น

หน้าที่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ผู้ช่วยครูใหญ่ - อาจารย์ใหญ่ฝ่ายธุรการ
- ☐ ผู้ช่วยครูใหญ่ - อาจารย์ใหญ่ฝ่ายปกครอง
- ☐ ผู้ช่วยครูใหญ่ - อาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิชาการ
- ☐ หัวหน้าสายวิชา
- ☐ บรรณารักษ์
- ☐ เจ้าหน้าที่การเงิน
- ☐ เจ้าหน้าที่สารบรรณ
- ☐ ครูประจำชั้น
- ☐ ครูแนะแนว
- ☐ ครูประจำวิชา
- ☐ อื่น ๆ (ระบุ)

เกี่ยวกับงานในหน้าที่ของท่านและครูรวมงาน

1. ท่านสอนวิชาตรงกับความรู้ความสามารถของท่านหรือไม่

- ☐ ไม่ตรงทั้งหมด
☐ ตรงบ้างไม่ตรงบ้าง
☐ ตรงทั้งหมด

2. เมื่อสัญญาณบอกชั่วโมงสอนเริ่มแล้ว ท่านใช้เวลาประมาณกี่นาทีเตรียมตัวหรือเดินเข้าห้องสอน

- ☐ มากกว่า 15 นาที
☒ 11 - 15 นาที
☐ 6 - 10 นาที
☐ 1 - 5 นาที
☐ เข้าห้องสอนทันที

3. โดยเฉลี่ยแต่ละวัน ท่านไปถึงโรงเรียนก่อนโรงเรียนเข้าประมาณกี่นาที

- ☐ ตรงเวลาพอดี
☐ น้อยกว่า 15 นาที
☐ 15 - 30 นาที
☐ 31 - 60 นาที
☐ มากกว่า 60 นาที

4. โดยเฉลี่ยแต่ละวัน ท่านกลับบ้านหลังจากโรงเรียนเลิกแล้วประมาณกี่นาที

- ☐ ตรงเวลาพอดี
☐ น้อยกว่า 15 นาที
☐ 15 - 30 นาที
☐ 31 - 60 นาที
☐ เกินกว่า 60 นาที

5. ในภาคต้นปีการศึกษา ท่านมีวันลาจิจและลาป่วยกี่วัน

- ☐ มากกว่า 15 วัน
☐ 11 - 15 วัน
☐ 6 - 10 วัน
☐ 1 - 5 วัน
☐ ไม่มีวันลาเลย

6. ตามความรู้สึกของท่าน ครูโรงเรียนนี้รวมมือกันทำงานดีเพียงไร

- ☐ น้อยที่สุด
☐ น้อย
☐ ปานกลาง
☐ มาก
☐ มากที่สุด

7. ตามความรู้สึกของท่าน ครูโรงเรียนนี้มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครูและตั้งใจทำงานดีเพียงไร

- ☐ น้อยที่สุด
☐ น้อย
☐ ปานกลาง
☐ มาก
☐ มากที่สุด

8. ตามความรู้สึกของท่าน ครูโรงเรียนนี้สนใจแสวงหาความรู้เพียงไร

- ☐ น้อยที่สุด
☐ น้อย
☐ ปานกลาง
☐ มาก
☐ มากที่สุด

9. ระดับมาตรฐานการเรียนรู้ของนักเรียน
เมื่อเทียบกับเพื่อน ๆ แล้ว ท่านพอใจ
มากน้อยเพียงไร
- ☐ พอใจน้อยที่สุด
- ☐ น้อย
- ☐ ปานกลาง
- ☐ มาก
- ☐ มากที่สุด
10. ท่านอยากย้ายไปพื้นที่หรือไม่
- ☐ อยากย้าย
- ☐ ไม่อยากย้าย
11. ถ้าท่านอยากย้าย เป็นเพราะเหตุใด
- ☐ อยากกลับภูมิลำเนา
- ☐ หัดชนะไม่ตรงกับผู้บริหาร
- ☐ รู้สึกไม่ปลอดภัย
- ☐ งานหนัก
- ☐ อื่น ๆ (ระบุ)
12. ท่านเคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับงานใน
หน้าที่หรือการสอนบ้างหรือไม่
- ☐ เคย
- ☐ ไม่เคย
13. ถ้าเคย ท่านได้ใช้ความรู้ที่ได้รับจาก
การอบรมมาเป็นประโยชน์ในการทำ
งานหรือสอนเพียงไร
- ☐ น้อยที่สุด
- ☐ น้อย
- ☐ ปานกลาง
- ☐ มาก
- ☐ มากที่สุด

14. ท่านใช้เวลาว่างที่โรงเรียนอ่านหนังสือ
ประเภทใด (อาจตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ☐ ไม่ได้อ่าน
- ☐ นวนิยาย
- ☐ เรื่องประกอบความรู้ในหน้าที่
- ☐ สารคดีทั่วไป
- ☐ หนังสือพิมพ์
- ☐ อื่น ๆ (ระบุ)
15. จำนวนชั่วโมงสอนของท่านใน 1 สัปดาห์
- ☐ ไม่มีชั่วโมงสอน
- ☐ 1 - 10 ชั่วโมง
- ☐ 11 - 15 ชั่วโมง
- ☐ 16 - 20 ชั่วโมง
- ☐ 21 - 25 ชั่วโมง
- ☐ มากกว่า 25 ชั่วโมง
16. ท่านทำงานธุรการ (เช่น การเงิน
ทะเบียน สารบรรณ ฯลฯ) สัปดาห์ละ
กี่ชั่วโมง
- ☐ ไม่ได้ทำเลย
- ☐ 1 - 5 ชั่วโมง
- ☐ 6 - 10 ชั่วโมง
- ☐ 11 - 15 ชั่วโมง
- ☐ 16 - 20 ชั่วโมง
- ☐ มากกว่า 20 ชั่วโมง

17. ท่านทำงานด้านปกครอง (เช่น ครูเวร
ครูปกครอง) สัปดาห์ละกี่ชั่วโมง

- ☐ ไม่ได้ทำเลย
☐ 1 - 5 ชั่วโมง
☐ 6 - 10 ชั่วโมง
☐ 11 - 15 ชั่วโมง
☐ 16 - 20 ชั่วโมง
☐ มากกว่า 20 ชั่วโมง

18. ท่านทำงานห้องสมุดสัปดาห์ละกี่ชั่วโมง

- ☐ ไม่ได้ทำเลย
☐ 1 - 5 ชั่วโมง
☐ 6 - 10 ชั่วโมง
☐ 11 - 15 ชั่วโมง
☐ 16 - 20 ชั่วโมง
☐ มากกว่า 20 ชั่วโมง

19. ท่านทำงานแนะแนวสัปดาห์ละกี่ชั่วโมง

- ☐ ไม่ได้ทำเลย
☐ 1 - 5 ชั่วโมง
☐ 6 - 10 ชั่วโมง
☐ 11 - 15 ชั่วโมง
☐ 16 - 20 ชั่วโมง
☐ มากกว่า 20 ชั่วโมง

20. ท่านทำงานด้านกิจกรรมนักเรียน (เช่น
ลูกเสือ อนุภาชาต กีฬา คนตรีที่ปรึกษา
ชุมนุมต่าง ๆ ฯลฯ) สัปดาห์ละกี่ชั่วโมง

- ☐ ไม่ได้ทำเลย
☐ 1 - 5 ชั่วโมง
☐ 6 - 10 ชั่วโมง
☐ 11 - 15 ชั่วโมง
☐ 16 - 20 ชั่วโมง
☐ มากกว่า 20 ชั่วโมง

21. ท่านทำงานด้านบริการนักเรียน (เช่น
จัดอาหารกลางวัน บริการสุขภาพ จัด/
ให้ความปลอดภัย จัดร้านค้า ของ
โรงเรียน ฯลฯ) สัปดาห์ละกี่ชั่วโมง

- ☐ ไม่ได้ทำเลย
☐ 1 - 5 ชั่วโมง
☐ 6 - 10 ชั่วโมง
☐ 11 - 15 ชั่วโมง
☐ 16 - 20 ชั่วโมง
☐ มากกว่า 20 ชั่วโมง

22. ท่านทำงานในหน้าที่ประจำชั้นสัปดาห์ละ
กี่ชั่วโมง

- ☐ ไม่ได้ทำเลย
☐ 1 - 5 ชั่วโมง
☐ 6 - 10 ชั่วโมง
☐ 11 - 15 ชั่วโมง
☐ 16 - 20 ชั่วโมง
☐ มากกว่า 20 ชั่วโมง

23. ท่านทำงานอื่น ๆ (ระบุ) . . .

สัปดาห์ละกี่ชั่วโมง

- ☐ ไม่ได้ทำเลย
- ☐ 1 - 5 ชั่วโมง
- ☐ 6 - 10 ชั่วโมง
- ☐ 11 - 15 ชั่วโมง
- ☐ 16 - 20 ชั่วโมง
- ☐ มากกว่า 20 ชั่วโมง

24. งานนอกเหนือจากการสอนที่ท่านได้รับมอบหมายนั้นเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของท่านเพียงไร

- ☐ เหมาะสมน้อยที่สุด
- ☐ น้อย
- ☐ ปานกลาง
- ☐ มาก
- ☐ มากที่สุด

25. ท่านได้รับความเสมอภาค และความยุติธรรมในการปฏิบัติงานเพียงไร

- ☐ น้อยที่สุด
- ☐ น้อย
- ☐ ปานกลาง
- ☐ มาก
- ☐ มากที่สุด

26. ท่านได้รับการยกย่องให้เกียรติและส่งเสริม

กำลังใจในการปฏิบัติงานเพียงไร

- ☐ น้อยที่สุด
- ☐ น้อย
- ☐ ปานกลาง
- ☐ มาก
- ☐ มากที่สุด

27. ครูใหญ่-อาจารย์ใหญ่ วินิจฉัยสั่งงาน

โดยฟังความคิดเห็นของคณะอาจารย์

- ☐ น้อยที่สุด
- ☐ น้อย
- ☐ ปานกลาง
- ☐ มาก
- ☐ มากที่สุด

28. ท่านได้รับการส่งเสริมความคิดริเริ่ม

สร้างสรรค์ในการทำงานเพียงไร

- ☐ น้อยที่สุด
- ☐ น้อย
- ☐ ปานกลาง
- ☐ มาก
- ☐ มากที่สุด

29. ท่านได้รับการส่งเสริมให้ได้รับการศึกษา

เพื่อความรู้และเลื่อนวิทยฐานะเพียงไร

- ☐ น้อยที่สุด
- ☐ น้อย
- ☐ ปานกลาง
- ☐ มาก
- ☐ มากที่สุด

30. ที่ทำงานของท่านมีความสะดวกสบายเพียงไร

- ☐ น้อยที่สุด
☐ น้อย
☐ ปานกลาง
☐ มาก
☐ มากที่สุด

31. ห้องกรูมีความสะดวกสบายเพียงไร

- ☐ น้อยที่สุด
☐ น้อย
☐ ปานกลาง
☐ มาก
☐ มากที่สุด

32. โรงเรียนจัดอุปกรณ์และหนังสือประกอบ

การสอน (เช่น หลักสูตร ประมวล
การสอน คู่มือครูแบบเรียน) ไว้ให้
ท่านครบถ้วนเพียงไร

- ☐ น้อยที่สุด
☐ น้อย
☐ ปานกลาง
☐ มาก
☐ มากที่สุด

33. บ้านพักครู

33.1 ท่านอยู่บ้านพักครูหรือไม่

- ☐ อยู่
☐ ไม่อยู่

33.2 ถ้าอยู่ท่านได้รับความสะดวกและเหมาะสมเพียงไร

- ☐ น้อยที่สุด
☐ น้อย
☐ ปานกลาง
☐ มาก
☐ มากที่สุด

33.3 ท่านมีความจำเป็นและความต้องการที่จะอยู่บ้านพักครูเพียงไร
(ถ้าท่านยังไม่ไปอยู่)

- ☐ น้อยที่สุด
☐ น้อย
☐ ปานกลาง
☐ มาก
☐ มากที่สุด

34. ท่านได้รับความสะดวกเรื่องอาหารกลางวันและน้ำดื่มเพียงไร

- ☐ น้อยที่สุด
☐ น้อย
☐ ปานกลาง
☐ มาก
☐ มากที่สุด

35. ท่านเคยเข้าสอนแทนครูที่ไม่มาบ่อยครั้งเพียงไร

- ☐ ไม่เคย
☐ น้อยครั้ง
☐ มากครั้ง

36. ท่านเตรียมการสอนอย่างไร

- ☐ ไม่ได้เตรียมเพราะไม่มีเวลา
- ☐ ไม่ได้เตรียมเพราะขนาดในการสอนแล้ว
- ☐ เตรียมล่วงหน้าตลอดปี
- ☐ เตรียมล่วงหน้าตลอดเทอม
- ☐ เตรียมล่วงหน้าตลอดเดือน
- ☐ เตรียมล่วงหน้าตลอดสัปดาห์
- ☐ เตรียมล่วงหน้าทุกวัน

37. ท่านใช้เวลาใดเตรียมการสอนเป็นส่วน
ใหญ่

- ☐ วันหยุด
- ☐ ตอนกลางคืน
- ☐ ตอนเช้าก่อนเข้าเรียน
- ☐ หลังจากเลิกเรียนแล้ว
- ☐ ชั่วโมงว่าง
- ☐ พักกลางวัน
- ☐ เวลาอื่น (ระบุ)

38. ท่านตรวจสอบผลงานหรืองานของนักเรียน
อย่างไรเป็นส่วนใหญ่

- ☐ ตรวจสอบร่วมกันในชั้น
- ☐ ให้นักเรียนเปลี่ยนกันตรวจ
- ☐ เลือกตรวจเป็นบางคน
- ☐ ตรวจด้วยตนเองทุกคน
- ☐ วิชาที่สอนไม่มีงานให้ตรวจ

39. ท่านใช้เวลาใดตรวจสอบผลงานหรืองาน
ของนักเรียนเป็นส่วนใหญ่

- ☐ วันหยุด
- ☐ ตอนกลางคืน
- ☐ ตอนเช้าก่อนเข้าเรียน
- ☐ หลังจากเลิกเรียนแล้ว
- ☐ ชั่วโมงว่าง
- ☐ พักกลางวัน
- ☐ ในชั่วโมงเรียนวิชานั้น
- ☐ อื่น ๆ (ระบุ)

40. จำนวนนักเรียนในชั้นที่ท่านสอนโดยเฉลี่ย

- ☐ น้อยกว่า 20 คน
- ☐ 21 - 30 คน
- ☐ 31 - 40 คน
- ☐ 41 - 50 คน
- ☐ มากกว่า 50 คน

41. ท่านต้องคอยซ่อมเสริมนักเรียนที่เรียน
ช้าและมีปัญหาสัปดาห์ละกี่ชั่วโมง

- ☐ ไม่มีเลย
- ☐ 1 - 5 ชั่วโมง
- ☐ 6 - 10 ชั่วโมง
- ☐ 11 - 15 ชั่วโมง
- ☐ 16 - 20 ชั่วโมง
- ☐ มากกว่า 20 ชั่วโมง

42. ตามความสังเกตของท่าน ในสัปดาห์
หนึ่ง ๆ มีพื้นที่ว่างไม่มีครูเข้าสอนบ่อย
ให้เด็กเล่นหรือยว้าง ๆ มากน้อย -
เพียงไร

☐ มากที่สุด

☐ มาก

☐ ปานกลาง

☐ น้อย

☐ ไม่มีเลย

43. ท่านอยากเปลี่ยนชั้นสอนมากเพียงไร

☐ ไม่อยากเปลี่ยน

☐ เปลี่ยนหรือไม่ก็ได้

☐ อยากเปลี่ยน

44. ท่านอยากเปลี่ยนวิชาที่สอนมากเพียงไร

☐ ไม่อยากเปลี่ยน

☐ เปลี่ยนหรือไม่ก็ได้

☐ อยากเปลี่ยน

45. ในชั่วโมงว่างท่านทำอะไรบ้าง(อาจตอบ
ได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ เตรียมการสอน

☐ ตรวจงานนักเรียน

☐ อ่านหนังสือ

☐ พบปะกับเพื่อนครู

☐ พักผ่อนเพราะเหนื่อยจากการสอน

☐ อื่น ๆ (ระบุ)

46. ท่านรู้สึกปลอดภัยและรู้สึกพอใจเพียงไร
ในการทำงานที่โรงเรียนนี้

☐ น้อยที่สุด

☐ น้อย

☐ ปานกลาง

☐ มาก

☐ มากที่สุด

ก ำ ค ฅ ฃ ฅ ฅ .

,

(สำเนา)

ครูท

ที่ ศธ 0704 / 22591

กรมวิสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

16

ตุลาคม

2513

เรื่อง กรอกแบบสอบถาม

เรียน ครูใหญ่, อาจารย์ใหญ่ โรงเรียน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสอบถามสำหรับครูใหญ่, อาจารย์ใหญ่ 1 ชุด
2. แบบสอบถามสำหรับครู, อาจารย์ ชุด
3. ซองสำหรับส่งแบบสอบถามคืน 1 ซอง

เนื่องด้วยกรมวิสามัญศึกษาได้พิจารณาเห็นสมควรให้คาบรวมนีติกับคณะนิติปริญาโท จากวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร ทำการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพการใช้อาคารสถานที่ และ ครู ของโรงเรียนรัฐบาลทุกโรงเรียน ในการวิจัยครั้งนี้ จำเป็นต้องขอความร่วมมือจากครูใหญ่, อาจารย์ใหญ่ และครู, อาจารย์ทุกคน ในสังกัดกองโรงเรียนรัฐบาล ตอบแบบสอบถามเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวิจัย และ ไปรคปฏิบัติ ดังนี้

1. แบบสอบถามมี 2 อย่าง สำหรับครูใหญ่, อาจารย์ใหญ่อย่างหนึ่ง และ สำหรับครู, อาจารย์อีกอย่างหนึ่ง ท่านโปรดกรอกและแจกให้ครู, อาจารย์ทุกคนกรอกด้วย
2. โปรดกรอกข้อมูลที่เป็นจริงในปีการศึกษา 2513
3. ไม่ต้องใส่ชื่อผู้กรอกในแบบสอบถาม
4. รวบรวมแบบสอบถามที่กรอกเรียบร้อยแล้วทั้งหมด ใส่ซองที่ใส่แบบมาด้วยนี้ ส่งคืนถึง กรมภายในวันที่ 10 พฤศจิกายน 2513

กรมวิสามัญศึกษาหวังว่าคงได้รับความร่วมมือด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

สุวัจน์ กาญจนะวสิต

(นายสุวัจน์ กาญจนะวสิต)

ผู้อำนวยการกอง รักษาการแทน

ผู้อำนวยการกองโรงเรียนรัฐบาล

แผนกโรงเรียนส่วนกลาง

(สำเนา)

ครุฑ

ที่ ศธ 0704 / 25583

กรมวิสามัญศึกษา

1 ธันวาคม 2513

เรื่อง กรอกแบบสอบถาม

เรียน ครูใหญ่, อาจารย์ใหญ่ โรงเรียน

อ้างถึง หนังสือที่ ศธ 0704 / 22591 ลงวันที่ 16 ตุลาคม 2513

ตามหนังสืออ้างถึง ได้ขอความร่วมมือจากโรงเรียนกรอกแบบ
สอบถาม เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัยและขอให้ส่งถึงกรมภายในวันที่ 10 พฤศจิกายน 2513 นั้น
บัดนี้ กองโรงเรียนรัฐบาลยังมิได้รับแบบสอบถามของโรงเรียนคืนไป จึงใคร่ขอความกรุณาให้
ดำเนินการด้วยโดยเร็ว และส่งคืนถึงกองโรงเรียนรัฐบาลภายในวันที่ 10 ธันวาคม 2513 ขอ
ขอบคุณ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

สุวัจน์ กาทัญจนะวิสิศ

(นายสุวัจน์ กาทัญจนะวิสิศ)

ผู้ช่วยผู้อำนวยการกอง รักษาการแทน

ผู้อำนวยการกองโรงเรียนรัฐบาล

แผนกโรงเรียนส่วนกลาง